

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για τη χρήση από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2018

(Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 3556/2007)

ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.

ΕΡΜΟΥ 25 – ΚΗΦΙΣΙΑ 145 64

Α.Φ.Μ.: 094004914 - Δ.Ο.Υ.: ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΡ.Μ.Α.Ε. 874/06/Β/86/16 – Α.Φ. 100065

ΑΡΙΘΜΟΣ Γ.Ε.ΜΗ.: 251501000

Περιεχόμενα Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

A. Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.....	3
B. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....	4
B.1. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ.....	4
B.2. Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....	20
B.3. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.....	22
Γ. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	36
Δ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018.....	45

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας από τη σελίδα 45 έως και τη σελίδα 146 εγκρίθηκαν κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 15.04.2019.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΒΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΣΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΔΤ ΑΜ 195627

ΑΔΤ Ξ 434814

ΑΔΤ Χ 666412

ΑΔΤ ΑΒ 342796

Α. Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/2007)

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία ΕΛΛΑΚΤΩΡ Ανώνυμη Εταιρεία και διακριτικό τίτλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ (εφεξής Εταιρεία), που εδρεύει στην Κηφισιά Αττικής, οδός Ερμού, αρ. 25:

1. Γεώργιος Προβόπουλος του Αθανασίου, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
2. Αναστάσιος Καλλιτσάντσης του Παρίση, Διευθύνων Σύμβουλος
3. Δημήτριος Καλλιτσάντσης του Παρίση, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ειδικώς προς τούτο ορισθείς με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας

υπό την ως άνω ιδιότητά μας, δηλώνουμε με την παρούσα ότι, εξ όσων γνωρίζουμε:

(α) οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου για τη χρήση 01.01-31.12.2018, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα διεθνή λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 και

(β) η ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας απεικονίζει κατά τρόπο αληθή τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

Κηφισιά, 15 Απριλίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΘ. ΠΡΟΒΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Π. ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΣΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΣΗΣ

ΑΔΤ ΑΜ 195627

ΑΔΤ Ξ 434814

ΑΔΤ ΑΙ 677171

B. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

B.1. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ

Επί των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων
για τη χρήση από 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2018

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά στη χρονική περίοδο των δώδεκα μηνών της κλειόμενης χρήσης 2018 (01.01.2018-31.12.2018) και παρέχει συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και τα αποτελέσματα της Εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. και του Ομίλου Εταιρειών ΕΛΛΑΚΤΩΡ. Στην Έκθεση περιγράφονται τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τη χρήση 2018 και η επίδρασή τους στις οικονομικές καταστάσεις, οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει ο Όμιλος, ενώ παρατίθενται και ποιοτικού χαρακτήρα στοιχεία και εκτιμήσεις για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων του. Τέλος, περιλαμβάνονται οι σημαντικές συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της Εταιρείας και του Ομίλου και συνδεδεμένων προσώπων καθώς και Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης (σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 43ββ του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ίσχυε, καθώς και το άρθρο 152 του ισχύοντος νόμου 4548/2018).

Οι επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, πλην της μητρικής εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ, είναι εκείνες που αναφέρονται στη σημείωση 42 των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων.

Η παρούσα Έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3556/2007 και συνοδεύει τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 01.01.2018-31.12.2018.

I. Εισαγωγή

Μετά την ολοκλήρωση του τρίτου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής, τα σημάδια σταδιακής ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας συνεχίζονται, αν και παρατηρούνται περιορισμένα σε σχέση με τις αντίστοιχες προβλέψεις των αρμοδίων αρχών, με το ΑΕΠ να αυξάνεται κατά 1,9% (σε πραγματικούς όρους, έτος αναφοράς 2010) το 2018 (από 1,5% το 2017), σύμφωνα με τα πρώτα, προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η ανάκαμψη αυτή οφείλεται κυρίως στις αυξημένες κατά 8,7% εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών. Αντιθέτως, οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου μειώθηκαν σημαντικά (-12% ετησίως) μετά από μια διετία ικανοποιητικής αύξησης. Οι αποδόσεις των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου αν και συνεχίζουν να διαμορφώνονται κοντά στα προ κρίσης επίπεδα, παραμένουν υψηλά σε σχέση με άλλες χώρες του ευρωπαϊκού νότου και παρουσιάζουν υψηλή μεταβλητότητα. Μεγάλη πρόκληση για την ελληνική οικονομία αποτελεί η αποκατάσταση της υγείας του τραπεζικού συστήματος, που συνεχίζει να παρουσιάζει υψηλά ποσοστά μη εξυπηρετούμενων δανείων. Μία δραστική μείωση στα επίπεδα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, καθώς και η συνολική εξάλειψη των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίου (capital controls), θα αποτελούσαν σημαντικό καταλύτη για την ανάκαμψη του τραπεζικού συστήματος και της οικονομίας συνολικά.

Το 2019 είναι ένα κρίσιμο έτος για την περαιτέρω βελτίωση του οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα. Όμως, η αύξηση της μεταβλητότητας διεθνώς, η τάση προς αύξηση του εμπορικού προστατευτισμού, αλλά και οι συνεχιζόμενες διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας αποτελούν σημαντικούς κινδύνους και αβεβαιότητες που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την οικονομία. Ως εκ τούτου, εκτιμάται ότι και το 2019 θα είναι μια χρονιά προκλήσεων για την ελληνική οικονομία και κατά συνέπεια για τις δραστηριότητες του Ομίλου. Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων αλλά και για την αξιοποίηση των θετικών εξελίξεων.

Σε ό,τι αφορά στον Όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ κατά το 2018 έλαβαν χώρα τα ακόλουθα σημαντικά γεγονότα:

- Στον κλάδο της Κατασκευής, η ΑΚΤΩΡ εστίασε στην υλοποίηση ανειλημμένων έργων όπως το Μετρό Θεσσαλονίκης, ο αγωγός TAP, το έργο Gold Line Metro στο κράτος του Κατάρ, το σιδηροδρομικό έργο Railway Gurasada - Iteu 2c στη Ρουμανία και στην υλοποίηση οδικών αξόνων στα Βαλκάνια.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

- Στον κλάδο των Παραχωρήσεων η κίνηση των οχημάτων στα ώριμα έργα παραχωρήσεων συνέχισε να παρουσιάζει σημάδια ανάκαμψης (π.χ. η κίνηση στην Αττική Οδό το 2018 αυξήθηκε κατά 4,0%).
- Στον κλάδο του Περιβάλλοντος, η Κοινοπραξία ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ – Cybarco Ltd η οποία είναι υπεύθυνη για τη λειτουργία της Ολοκληρωμένης Εγκατάστασης Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) Κόσης προχώρησε σε σύναψη συμπληρωματικής συμφωνίας αναφορικά με το εν λόγω έργο. Πλέον, σε συνέχεια της απόφασης του πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών υπ' αριθμόν 1333/2018 επιδικάστηκαν στην ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. αποζημιώσεις πληρωτέες από τον ΕΔΣΝΑ αναφορικά με ασυμβασιολογικές εργασίες προηγούμενων ετών ύψους € 5,8 εκατ.
- Στον κλάδο των Αιολικών Πάρκων κατά το έτος 2018 ολοκληρώθηκε η κατασκευή και τέθηκαν σε εμπορική λειτουργία δύο αιολικά πάρκα εγκατεστημένης ισχύος 28,8 MW (Πευκιάς 9,9 MW στη Βοιωτία και Γκρόπες 18,9 MW στην Λακωνία). Επιπλέον αυτών, ολοκληρώθηκε η ανέγερση της επέκτασης αιολικού πάρκου Τετράπολις εγκατεστημένης ισχύος 6,4 MW στην Κεφαλονιά. Κατά συνέπεια, στις 31.12.2018 τα έργα της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ και των θυγατρικών της που βρίσκονταν σε λειτουργία ήταν συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 289,1 MW, επιπλέον 6,4 MW βρίσκονταν σε διαδικασίες θέσης σε εμπορική λειτουργία τους πρώτους μήνες της επόμενης χρήσης και έργα συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 195,6 MW ήταν υπό κατασκευή

II. Επισκόπηση αποτελεσμάτων 2018

Σχολιασμός Βασικών Μεγεθών Κατάστασης Αποτελεσμάτων και Ισολογισμού 2018

Τα ενοποιημένα έσοδα του Ομίλου για τη χρήση 2018 διαμορφώθηκαν σε € 1.857,3 εκατ. έναντι € 1.865,7 εκατ. το 2017, παρουσιάζοντας οριακή μείωση κατά 0,5%. Η μείωση αυτή προήλθε κυρίως από τον κλάδο Κατασκευής όπου τα έσοδα μειώθηκαν κατά 3,1%, σε € 1.463,1 εκατ. έναντι € 1.509,5 εκατ. το 2017. Η μείωση αυτή αντισταθμίστηκε από αυξήσεις του κύκλου εργασιών σε όλους τους υπόλοιπους κλάδους, ως εξής:

1. Παραχωρήσεις: ανήλθε σε € 240,6 εκατ. έναντι € 222,9 εκατ. το 2017, αυξημένος κατά 7,9% κυρίως λόγω της συνεχιζόμενης αύξησης κυκλοφορίας στα ώριμα έργα αλλά και λόγω αυξημένων εσόδων των Αττικών Διαδρομών από τη λειτουργία της Εγνατίας Οδού.
2. Περιβάλλον: ανήλθε σε € 86,3 εκατ. έναντι € 76,5 εκατ. το 2017, αυξημένος κατά 12,8%, κυρίως λόγω αύξησης εσόδων από διαχείριση απορριμμάτων.
3. Αιολικά: ανήλθε σε € 60,2 εκατ. έναντι € 49,7 εκατ. το 2017, αυξημένος κατά 21,2%, λόγω αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος σε συνδυασμό με ευνοϊκότερες μετεωρολογικές συνθήκες.
4. Ανάπτυξη Ακινήτων: ανήλθε σε € 6,9 εκατ. έναντι € 6,8 εκατ. το 2017, οριακά αυξημένος κατά 0,5%.

Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης για τη χρήση 2018 ήταν κέρδη € 41,6 εκατ. έναντι κερδών € 101,6 εκατ. το 2017.

Σε επίπεδο αποτελεσμάτων προ φόρων, ο Όμιλος παρουσίασε ζημιές € 25,8 εκατ. έναντι κερδών € 39,7 εκατ. Μετά από φόρους ο Όμιλος παρουσίασε ζημιές € 95,6 εκατ. έναντι ζημιών € 9,6 εκατ. κατά την προηγούμενη χρήση.

Διευκρινίζεται ότι τα αποτελέσματα του 2018 περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων και τις ακόλουθες επιβαρύνσεις ή κέρδη:

1. Κατασκευή: τα αποτελέσματα της δραστηριότητας κατασκευής έχουν επιβαρυνθεί με κόστος αποχώρησης από το έργο ISF ύψους € 18,9 εκατ. στο κράτος του Κατάρ και με ζημιές από έργα ύψους € 79 εκατ. οι οποίες αφορούν κυρίως σε ανάληψη υποχρεώσεων εταιρού κοινοπραξίας και αναθεώρηση κερδοφορίας έργων στη Ρουμανία.
2. Παραχωρήσεις: ζημιές ποσού € 10 εκατ. λόγω πρόβλεψης επί απαίτησης για παρακρατημένους φόρους, € 4,6 εκατ. λόγω απομείωσης αξίας ακινήτου, και αρνητική επίδραση από προσαρμογή αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης € 31,4 εκατ. (στο επίπεδο κερδών μετά από φόρους)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

3. Περιβάλλον: κέρδη από αντιστροφή πρόβλεψης € 4,2 εκατ. και € 5,8 εκατ. από αποζημιώσεις πληρωτέες από τον ΕΔΣΝΑ αναφορικά με ασυμβασιοποίητες εργασίες προηγούμενων ετών
4. Ανάπτυξη Ακινήτων: κέρδος ποσού € 2,8 εκατ. λόγω αντιστροφής παλαιότερης απομείωσης αξίας εμπορικού ακινήτου και απομειώσεις απαιτήσεων ποσού € 0,4 εκατ.

Σε επίπεδο ισολογισμού, τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Ομίλου στις 31.12.2018 ήταν € 479,4 εκατ. έναντι € 510,1 εκατ. στις 31.12.2017, ενώ τα ίδια κεφάλαια ανήλθαν σε € 652,0 εκατ. έναντι € 860,2 εκατ. στις 31.12.2017.

Το σύνολο των δανείων σε ενοποιημένο επίπεδο ανήλθε στις 31.12.2018 σε € 1.416,3 εκατ., έναντι € 1.386,6 εκατ. στις 31.12.2017. Από το σύνολο των δανείων, € 161,6 εκατ. είναι βραχυπρόθεσμα και € 1.254,7 εκατ. μακροπρόθεσμα. Στο σύνολο των δανείων συμπεριλαμβάνονται ποσά ύψους € 506,8 εκατ. από δάνεια χωρίς δικαίωμα αναγωγής στην μητρική εταιρεία (non recourse debt) από συγχρηματοδοτούμενα έργα.

Εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης («ΕΔΜΑ»)

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης στο πλαίσιο λήψης αποφάσεων σχετικά με την αξιολόγηση των επιδόσεών του, οι οποίοι χρησιμοποιούνται ευρέως στον τομέα που δραστηριοποιείται. Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες καθώς και υπολογισμοί αυτών αναλύονται ακολούθως :

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Κερδοφορίας

Όλα τα ποσά είναι σε εκατ. Ευρώ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31 Δεκ.-18	31.-Δεκ.-17
Πωλήσεις	1.857,3	1,865,7
ΕΒΙΤΔΑ	142,9	204,6
Περιθώριο ΕΒΙΤΔΑ%	7,7%	11,0%
ΕΒΙΤ	41,6	101,6
Περιθώριο ΕΒΙΤ%	2,2%	5,4%

Ορισμοί Χρηματοοικονομικών Μεγεθών και Επεξηγήσεις Δεικτών:

ΕΒΙΤΔΑ (Earnings before Interest, Tax, Depreciation and Amortization): Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων που αντιστοιχεί στη γραμμή «Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων του Ομίλου πλέον Αποσβέσεων από την Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

Περιθώριο ΕΒΙΤΔΑ %: Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων προς κύκλο εργασιών.

ΕΒΙΤ (Earnings before Interest and Tax): Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων που ταυτίζεται με τη γραμμή «Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων του Ομίλου.

Περιθώριο ΕΒΙΤ %: Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων προς κύκλο εργασιών.

Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός και Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου στις 31.12.2018 και στις 31.12.2017 παρουσιάζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	31-Δεκ-18			31-Δεκ-17		
	Σύνολο Ομίλου	Μείον: Εταιρείες με δάνεια χωρίς αναγωγή	Υποσύνολο Ομίλου (εξαιρουμένων εταιρειών με δάνεια χωρίς αναγωγή)	Σύνολο Ομίλου	Μείον: Εταιρείες με δάνεια χωρίς αναγωγή	Υποσύνολο Ομίλου (εξαιρουμένων εταιρειών με δάνεια χωρίς αναγωγή)
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	161,6	36,6	125,1	211,0	39,1	171,9
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	1.254,7	470,3	784,4	1.175,6	506,0	669,6
Σύνολο Δανείων	1.416,3	506,8	909,4	1.386,6	545,1	841,5
Μείον:						
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	479,4	201,6	277,8	510,1	238,3	271,8
Δεσμευμένες Καταθέσεις	81,4	34,9	46,5	46,3	13,9	32,5
Προθεσμιακές καταθέσεις άνω των 3 μηνών	-	-	-	-	-	-
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος (διακρατούμενα ως τη λήξη)	70,0	69,0	1,0	80,8	69,2	11,5
Αμοιβαία Κεφάλαια	0,0	0,0	0,0	11,1	0,0	11,1
Καθαρός Δανεισμός / (Διαθέσιμα)	785,5	201,4	584,1	738,3	223,6	514,7
Σύνολο Καθαρής Θέσης Ομίλου			652,0			860,2
Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων			1.236,1			1.374,9
Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης			0,473			0,374

(*) Αφορά εταιρείες αυτοχρηματοδοτούμενων / συγχρηματοδοτούμενων έργων Παραχωρήσεων που ενοποιεί πλήρως ο όμιλος (ήτοι ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε. και ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.)

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης ανήλθε στις 31.12.2018 σε 47,3% (έναντι 37,4% στις 31.12.2017).

Ορισμοί Χρηματοοικονομικών Μεγεθών και Επεξηγήσεις Δεικτών:

Καθαρός δανεισμός Ομίλου: Σύνολο δανείων βραχυπρόθεσμων και δανείων μακροπρόθεσμων μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τις δεσμευμένες καταθέσεις, τις προθεσμιακές καταθέσεις άνω των 3 μηνών (γνωστοποιούνται στις Απαιτήσεις), τα Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος/Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διακρατούμενα ως τη Λήξη (Ομόλογα) και τα Αμοιβαία Κεφάλαια Διαθεσίμων (γνωστοποιούνται στα Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων/Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση).

Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός: Καθαρός Δανεισμός Ομίλου εξαιρούμενου όμως του Καθαρού Δανεισμού εταιρειών Παραχωρήσεων με δάνεια χωρίς αναγωγή στη μητρική (ήτοι εξαιρουμένων των εταιρειών ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε. και ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.)

Δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης ομίλου: Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός προς το σύνολο των Απασχολούμενων Κεφαλαίων

Απασχολούμενα Κεφάλαια: Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων πλέον Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός

Ταμειακές Ροές

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης ταμειακών ροών της χρήσης 2018 σε σύγκριση με τη χρήση 2017:

<i>Όλα τα ποσά είναι σε εκατ. Ευρώ</i>	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	510,1	496,4
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	46,9	137,8
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(102,2)	(59,8)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	24,2	(63,3)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	479,4	510,1

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

III. Εξέλιξη δραστηριοτήτων ανά κλάδο

1. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

1.1. Σημαντικά γεγονότα

Ο κλάδος της Κατασκευής παρουσίασε κατά τη χρήση 2018 έσοδα € 1.463,1 εκατ., μειωμένα κατά 3,1% έναντι εσόδων 1.509,5 εκατ. το 2017. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης της Κατασκευής ανήλθαν σε ζημιές € 109,5 εκατ. έναντι κερδών € 5,1 εκατ. την προηγούμενη χρήση.

Σε επίπεδο αποτελεσμάτων προ φόρων για τη χρήση 2018, προέκυψαν ζημιές € 126,8 εκατ. έναντι ζημιών € 6,4 εκατ. το 2017, ενώ μετά από φόρους ο κλάδος κατασκευής είχε ζημιές € 132,4 εκατ. έναντι ζημιών € 24,3 εκατ. το 2017.

Τα αποτελέσματα της δραστηριότητας κατασκευής έχουν επιβαρυνθεί με κόστος αποχώρησης από το έργο ISF ύψους € 18,9 εκατ. στο κράτος του Κατάρ και με ζημιές από έργα ύψους € 79 εκατ., οι οποίες αφορούν κυρίως σε ανάληψη υποχρεώσεων εταιρού κοινοπραξίας και αναθεώρηση κερδοφορίας έργων στη Ρουμανία.

Το 2018 υπήρξε περιορισμένη δημοπράτηση νέων έργων στην Ελλάδα. Η έμφαση δόθηκε στην πρόοδο των έργων Μετρό στη Θεσσαλονίκη, στην κατασκευή του αγωγού TAP, στην υλοποίηση του έργου Gold Line Metro στο κράτος του Κατάρ, στην κατασκευή του σιδηροδρομικού έργου Railway Gurasada - Piteu 2c στη Ρουμανία και στην υλοποίηση οδικών αξόνων στα Βαλκάνια. Ταυτόχρονα δόθηκε έμφαση στην ανάπτυξη εργασιών του κλάδου διεθνώς, κεφαλαιοποιώντας τη συσσωρευμένη εμπειρία και τεχνογνωσία που κατέχει ο όμιλος στην κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και φωτοβολταϊκών πάρκων.

Στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, μεταξύ των μεγαλύτερων συμβάσεων που υπέγραψαν η ΑΚΤΩΡ και οι θυγατρικές της το 2018 περιλαμβάνονται:

- Facilities management of Doha Metro and Lusail Tram αξίας περίπου € 84 εκατ. (αφορά συμβατικό αντικείμενο της πρώτης πενταετίας, σε 20ετή διάρκεια σύμβασης)
- Εργολαβίες της Εγνατίας Οδού συνολικού ύψους περίπου € 60 εκατ.
- Δίκτυα ηλεκτρισμού διαφόρων περιοχών στην Ελλάδα ποσού € 44,7 εκατ.
- Ανάπλαση του ξενοδοχειακού συγκροτήματος Ikos Agia στην Κω ποσού € 38,5 εκατ.
- Κατασκευή επέκτασης της νότιας πτέρυγας του κεντρικού τερματικού σταθμού, Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών, ποσού € 17,7 εκατ.
- Ανακαίνιση πρώην ξενοδοχείου Ledra Marriott στην Αθήνα ύψους € 15 εκατ.

Αναφορικά με τις συμβάσεις έργων κατασκευής Φ/Β και Αιολικών Πάρκων, η ΑΚΤΩΡ, το 2018 συνέχισε τη κατασκευαστική της δραστηριότητα στο εξωτερικό, κυρίως στη Βραζιλία, την Αυστραλία και Ιταλία ενώ επεκτάθηκε και στην αγορά της Ολλανδίας. Τέλος, συνέχισε την δραστηριοποίησή της στην Ελλάδα μέσω της κατασκευής Φ/Β και Αιολικών Σταθμών Παραγωγής Ενέργειας. Πιο συγκεκριμένα:

- Στη Βραζιλία ολοκλήρωσε Φ/Β Πάρκα ισχύος περίπου 325 MWp (συμβατικού τιμήματος €114 εκατ. αθροιστικά) στις επαρχίες Minas Gerais και Bahia, ενώ κατασκευάζει 90MWp στην πολιτεία Sao Paolo (συμβατικού τιμήματος € 34 εκατ.) το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιούνιο 2019.
- Στη Χιλή κατασκεύασε και ολοκλήρωσε δύο (2) έργα ενώ ξεκίνησε την κατασκευή άλλου ενός (1) (συνολική ισχύς 20 MWp).
- Στην Ολλανδία ανέλαβε την κατασκευή Φ/Β Πάρκου ισχύος 27 MWp (συμβατικού τιμήματος € 16 εκατ. Η κατασκευή ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2018 και ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2018.
- Στην Αργεντινή ολοκληρώθηκε η κατασκευή του Φ/Β Πάρκου στην επαρχία San Luis. Το έργο συνολικής ισχύος 30 MWp συνδέθηκε τον Ιούλιο του 2018 και αποτελεί ένα από τα πρώτα συνδεδεμένα utility projects στη χώρα.
- Στην Ιταλία ολοκλήρωσε την κατασκευή 26 MWp στη Σαρδηνία και ξεκίνησε την κατασκευή νέου έργου 17 MWp στη Σαρδηνία το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιούλιο 2019 (συμβατικού τιμήματος € 36 εκατ. αθροιστικά).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

- Στην Ελλάδα ολοκλήρωσε την κατασκευή Φ/Β Πάρκου 9 MWp στην Σκάλα Λακωνίας και δύο Α/Π ισχύος 40 MW στην Αμφιλοχία. Το 4^ο τρίμηνο του 2018 ξεκίνησε την κατασκευή των έργων διασύνδεσης του Α/Π Κασιδιάρη στο Ν. Ιωαννίνων τα οποία αναμένεται να ολοκληρωθούν τον Ιούνιο 2019.
- Στην Αυστραλία, η εταιρεία κατασκεύασε 3 Φ/Β Πάρκα ισχύος 240 MWp (συμβατικού τιμήματος €139 εκατ. αθροιστικά) στην πολιτεία Queensland. Τα δύο πρώτα συνδέθηκαν με το δίκτυο (grid connection) εντός του 2018 ενώ το τρίτο αναμένεται να ηλεκτριστεί εντός του α' εξαμήνου 2019. Επίσης, ξεκίνησε η κατασκευή Φ/Β Πάρκων συνολικής ισχύος 421MWp στις επαρχίες Victoria, Queensland και New South Wales τα οποία αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2019 (συμβατικού τιμήματος € 204 εκατ. αθροιστικά).

1.2. Προοπτικές

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο της ΑΚΤΩΡ και των θυγατρικών της ανήλθε την 31.12.2018 σε 1,35 δις. Επιπρόσθετα, υπάρχουν νέα έργα ύψους € 494,7 εκατ., εκ των οποίων συμβάσεις ύψους € 100,9 εκατ. υπογράφηκαν μετά την 31.12.2018 ενώ συμβάσεις ύψους €393,8 εκατ. αναμένεται να υπογραφούν.

Επίσης, η ΑΚΤΩΡ έχει περάσει στην τελική φάση του διαγωνισμού για τη «Γραμμή 4 του Αττικό Μετρό, Τμήμα Άλσος Βεΐκου-Γουδή» συνολικού προϋπολογισμού € 1,8 δις.

Επιπλέον, η ΑΚΤΩΡ έχει προεπιλεγεί για τη Β Φάση διαγωνισμών για τα παρακάτω έργα :

- Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης (ΒΟΑΚ) συνολικού προϋπολογισμού € 1,29 δις.
- Μόνιμη Υποθαλάσσια Οδική Ζεύξη Νήσου Σαλαμίνας συνολικού προϋπολογισμού € 500 εκατ.
- Εγκατάσταση πλήρους ηλεκτρονικού συστήματος αναλογικής χρέωσης διοδίων τελών, δορυφορικής τεχνολογίας με οπτική αναγνώριση συνολικού προϋπολογισμού € 322 εκατ.

Στη χρήση 2018 οι διεθνείς δραστηριότητες συνεισφέραν περίπου το 55% των εσόδων της δραστηριότητας κατασκευής ενώ σήμερα με τις προς υπογραφή συμβάσεις αναμένεται να αντιπροσωπεύουν το 55% του κατασκευαστικού ανεκτέλεστου.

1.3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η καθυστέρηση δημοπράτησης νέων κατασκευαστικών έργων στην Ελλάδα (δημοσίων έργων ή και έργων παραχώρησης) αλλά και στις χώρες που δραστηριοποιείται η ΑΚΤΩΡ έχει επηρεάσει αρνητικά την αναπλήρωση του κατασκευαστικού ανεκτέλεστου της εταιρείας και κατά συνέπεια μπορεί να επηρεάσει τα μελλοντικά έσοδα.

Επίσης, ο διεθνής ανταγωνισμός δυσχεραίνει τον προσπορισμό των έργων στις ξένες αγορές, γεγονός που ενισχύεται από τη δυσκολία αποδοχής εγγυητικών επιστολών που εκδίδονται από τις ελληνικές τράπεζες και οι οποίες είναι απαραίτητες για την υποστήριξη των έργων.

Τέλος οι σημαντικές ζημιές της κατασκευαστικής δραστηριότητας έχουν επηρεάσει και τη ρευστότητα του κλάδου. Η ρευστότητα του κλάδου κατασκευής ενισχύεται από διαθέσιμες ροές και γραμμές χρηματοδότησης του ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ και στο πλαίσιο αυτό εντός του 2018 έγινε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ποσού € 101,6 εκατ. στην ΑΚΤΩΡ.

2. ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

2.1. Σημαντικά γεγονότα

Για τη χρήση 2018 τα έσοδα του κλάδου των Παραχωρήσεων ήταν € 240,6 εκατ. έναντι € 222,9 εκατ. το 2017, παρουσιάζοντας αύξηση 7,9%. Η αύξηση της κυκλοφορίας στα ώριμα έργα παραχωρήσεων συνεχίστηκε και το

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

2018 (π.χ. στην Αττική Οδό η κίνηση αυξήθηκε κατά 4,0% έναντι του 2017) όπως επίσης είχαμε διπλασιασμό των εσόδων από το έργο της Εγνατίας στις Αττικές Διαδρομές φτάνοντας τα € 16,4 εκατ.

Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης εμφανίζονται αυξημένα σε € 106,3 εκατ. έναντι € 103,7 εκατ. το 2017. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης του 2018 περιλαμβάνουν αρνητική επίδραση από πρόβλεψη € 10 εκατ. έναντι απαίτησης παρακρατούμενων φόρων και € 4,6 εκατ. λόγω απομείωσης αξίας ακινήτου καθώς και θετική επίδραση από προσαρμογή της Χρηματοδοτικής Συμβολής του ΜΟΡΕΑ (€ 20,3 εκατ.). Σημειώνεται ότι τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης του 2017 περιελάμβαναν εφάπαξ αντιστροφή πρόβλεψης βαριάς συντήρησης ποσού € 25,8 εκατ. με θετική επίδραση. Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε € 80,9 εκατ. έναντι € 79,1 εκατ. και τα καθαρά κέρδη μετά τους φόρους διαμορφώθηκαν σε € 26,1 εκατ. (περιλαμβάνουν αρνητική επίδραση από προσαρμογή αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης € 31,4 εκατ.) έναντι € 54,8 εκατ. το 2017.

Η ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ αύξησε το ποσοστό συμμετοχής της στις εταιρείες:

- ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥY κατά 2,22% τον Ιούνιο 2018 (22,22% συνολικά)
- ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ κατά 6,5% τον Νοέμβριο 2018 (65,75% συνολικά)

Η ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ τον Οκτώβριο 2018 υπέβαλε Φάκελο Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για το έργο μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Βορείου Οδικού Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ) στο Τμήμα Χανιά – Ηράκλειο και στο τμήμα Χερσόνησος – Νεάπολη με ΣΔΙΤ. Τον Μάρτιο 2019 εγκρίθηκε η συμμετοχή της στο επόμενο στάδιο του Διαγωνισμού (Β Φάση).

2.2. Προοπτικές

Υπάρχουν σημαντικές ανάγκες νέων έργων υποδομών στην Ελλάδα και εκτιμάται ότι τα ιδιωτικά κεφάλαια θα συνεισφέρουν στην προσπάθεια αυτή μέσω Παραχωρήσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα ιδιαίτερα λόγω των περιορισμένων διαθέσιμων οικονομικών πόρων του Ελληνικού Δημοσίου.

Το επιχειρηματικό σχέδιο της θυγατρικής ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ, με κύριο γνώμονα τις συνέργειες με τις λοιπές δραστηριότητες του Ομίλου, επικεντρώνεται σε:

- Συμμετοχή σε νέα έργα που πραγματοποιούνται μέσω συμβάσεων ΣΔΙΤ ή συμβάσεων παραχώρησης
- Επεκτάσεις και ενέργειες αύξησης της αποδοτικότητας των έργων της.
- Διεύρυνση συμμετοχών της μέσω της δευτερογενούς αγοράς.

Τα υπό δημοπράτηση έργα στα οποία επικεντρώνεται η ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ αφορούν τα:

- Χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της Εγνατίας Οδού και των τριών κάθετων οδικών αξόνων
- Παραχώρηση της Μαρίνας Αλίμου (κατατέθηκε προσφορά στις 14.02.2019).
- Μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του έργου: Μόνιμη Υποθαλάσσια Ζεύξη Νήσου Σαλαμίνας.
- Μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Βορείου Οδικού Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ) στο Τμήμα Χανιά – Ηράκλειο και στο τμήμα Χερσόνησος – Νεάπολη με ΣΔΙΤ.

Άλλα μελλοντικά έργα παραχώρησης στα οποία στοχεύει η ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ περιλαμβάνουν:

- Έργα ΣΔΙΤ κατασκευής σχολικών μονάδων και διαχείρισης απορριμμάτων.
- Έργα επεκτάσεων Αττικής Οδού και λοιπών έργων παραχώρησης (ΜΟΡΕΑΣ και ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ).

Τέλος σημαντικές επενδυτικές ευκαιρίες διαφαίνεται να υπάρχουν στην δευτερογενή αγορά των υπάρχοντων έργων παραχωρήσεων των οδικών αξόνων κατόπιν της ολοκλήρωσης κατασκευής τους το τελευταίο διάστημα και λαμβάνοντας υπόψη πιθανή πρόθεση από-επένδυσης υφιστάμενων μετόχων. Στο πλαίσιο αυτό ο Όμιλος προτίθεται να εξετάσει πιθανή αύξηση των ποσοστών συμμετοχής του (ή/και νέας εισόδου) πάντα με γνώμονα την αποδοτικότητα των επενδυμένων κεφαλαίων και την ενίσχυση ευρύτερων συνεργιών.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

2.3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η εταιρεία ΘΕΡΜΑΪΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ, η οποία ενοποιείται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, έχει αναγνωρισμένη απαίτηση ύψους € 67,9 εκατ. από το Ελληνικό Δημόσιο σε συνέχεια των σχετικών διαιτητικών αποφάσεων που είχαν δικαιώσει την εταιρεία το 2010 και 2012 αναφορικά με την καταγγελία και διακοπή της Σύμβασης Παραχώρησης της Υποθαλάσσιας Αρτηρίας Θεσσαλονίκης. Το Ελληνικό Δημόσιο άσκησε κατά των ανωτέρω διαιτητικών αποφάσεων επτά αγωγές ακυρώσεως. Από το Εφετείο Αθηνών εκδόθηκαν αποφάσεις επί των αγωγών αυτών, οι οποίες τις κάνουν δεκτές για λόγους τυπικούς, χωρίς να κριθεί επί της ουσίας η υπόθεση. Η εταιρεία έχει ασκήσει αίτηση για την αναίρεση των αποφάσεων του Εφετείου ενώπιον του Άρειου Πάγου. Επιπρόσθετα τον Ιούλιο του 2018 επανάφερε τις διαιτησίες με τις ίδιες απαιτήσεις. Η εκ νέου διαιτητική απόφαση, που εκδόθηκε τον Ιανουάριο 2019, δικαιώνει την εταιρεία και επιδικάζει αποζημίωση ύψους €65,2 εκατ. πλέον τόκων υπερημερίας από 30.01.2011. Η εταιρεία εκτιμά, βάσει των συμβατικών όρων και της υφιστάμενης νομολογίας, ότι η απαίτησή της είναι καθόλα βάσιμη και θα εισπραχθεί από το Ελληνικό Δημόσιο.

Για τα έργα που είναι ήδη σε λειτουργία, λόγω της οικονομικής συγκυρίας υπάρχει κίνδυνος μείωσης της κυκλοφορίας και συνεπώς των εσόδων των έργων, αν και η τάση από τις αρχές του 2015 είναι αυξητική ενώ, ειδικότερα στην περίπτωση της Αττικής Οδού, το σημερινό κόστος διέλευσης είναι σημαντικά χαμηλότερο από το συμβατικά ανώτερο επιτρεπτό όριο που δικαιούται να εφαρμόσει ο ανάδοχος.

Η αβεβαιότητα σε μακροοικονομικό επίπεδο καθώς και η διάθεση της πολιτικής ηγεσίας να προχωρήσει σε ιδιωτικοποιήσεις / νέα έργα παραχωρήσεων μπορεί να οδηγήσει σε καθυστερήσεις στην υλοποίηση νέων έργων.

Τυχόν ταυτόχρονη υλοποίηση έργων παραχώρησης τα επόμενα 1-3, έτη ενδέχεται να επηρεάσει τη δυνατότητα του Ομίλου ως προς την παράλληλη διεκδίκηση / χρηματοδότησή τους, λόγω χρηματοοικονομικών περιορισμών αναφορικά με την ταυτόχρονη κάλυψη των απαιτούμενων ιδίων κεφαλαίων των έργων αυτών.

3. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

3.1. Σημαντικά γεγονότα

Ο κύκλος εργασιών του κλάδου Περιβάλλοντος για το 2018 ανήλθε σε € 86,3 εκατ., έναντι € 76,5 εκατ. το 2017, κυρίως λόγω αύξησης των εσόδων από τη διαχείριση απορριμμάτων, που οφείλεται εν μέρει σε αποζημιώσεις πληρωτέες από τον ΕΔΣΝΑ αναφορικά με ασυμβασιολογητές εργασίες προηγούμενων ετών ύψους € 5,8 εκατ, σε συνέχεια της απόφασης του πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών υπ' αριθμόν 1333/2018.

Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ανήλθαν σε κέρδη € 20,0 εκατ. έναντι ζημιών € 0,6 εκατ. κατά το 2017, και περιλαμβάνουν κέρδος ποσού € 4,2 εκατ. από την αντιστροφή παλαιότερης πρόβλεψης λόγω διακανονισμού.

Τα αποτελέσματα προ φόρων ανήλθαν σε κέρδη € 21,2 εκατ. έναντι ζημιών € 0,8 εκατ. κατά το 2017 ενώ τα αποτελέσματα μετά από φόρους ήταν κέρδη € 15,2 εκατ. έναντι ζημιών € 4,5 εκατ. το 2017.

Την 21η Μαΐου 2018, και κατόπιν μακροχρόνιων διαπραγματεύσεων, η Κοινοπραξία ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ – Cybarco Ltd, η οποία είναι υπεύθυνη για τη λειτουργία της Ολοκληρωμένης Εγκατάστασης Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) Κόσσης στην Κύπρο, προχώρησε σε σύναψη συμπληρωματικής συμφωνίας αναφορικά με το εν λόγω έργο. Με βάση τη Συμπληρωματική Συμφωνία προέκυψε ζημία ύψους € 3,8 εκατ. έναντι της οποίας ο Όμιλος χρησιμοποίησε μέρος παλαιότερης πρόβλεψης που είχε σχηματίσει επί της αναπόσβεστης αξίας του δικαιώματος και το ποσό της πρόβλεψης ύψους € 4,2 εκατ. αναστράφηκε στα αποτελέσματα χρήσης. Η Συμπληρωματική Συμφωνία προνοεί εκτροπή έως και 120.000 τόνων σύμμεικτων απορριμμάτων από την Επαρχία Λευκωσίας με στόχο τη διακοπή λειτουργίας του ανεξέλεγκτου χώρου ταφής απορριμμάτων Κοτσιάτη με ταυτόχρονη έκπτωση επί της τιμής ανά τόνο εισερχόμενων απορριμμάτων καθώς και έκπτωση επί των εκκρεμών δεδουλευμένων με συμφωνία άμεσης καταβολής των.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

3.2. Προοπτικές

Ο κλάδος του Περιβάλλοντος παρουσιάζει ιδιαίτερες προοπτικές στην Ελλάδα καθώς η χώρα έχει καθυστερήσει να προσαρμοστεί στις επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς τη διαχείριση απορριμμάτων, ενώ παράλληλα επιβαρύνεται με σημαντικά πρόστιμα για τη διατήρηση παράνομων χωματερών. Συνεπώς, καθίσταται επιβεβλημένη η εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης απορριμμάτων που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη του κλάδου στο εσωτερικό της χώρας.

Επίσης υπάρχουν σημαντικές προοπτικές στο εξωτερικό στις περιοχές που δραστηριοποιείται η ΗΛΕΚΤΩΡ (π.χ. Γερμανία, χώρες κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης και Μέσης Ανατολής).

3.3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Στις 15.06.2016, απαγγέλθηκαν κατηγορίες κατά της εταιρείας Helector Cyprus Ltd, (100% θυγατρικής της ΗΛΕΚΤΩΡ) σχετιζόμενες με εικαζόμενες παράνομες πρακτικές πρώην στελεχών της εταιρείας στο πλαίσιο της δραστηριοποίησής της στην Κυπριακή Δημοκρατία. Τυχόν καταδίκη του νομικού προσώπου θα έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή κυρώσεων (π.χ. χρηματικό πρόστιμο) που όμως δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου.

Η ανάγκη αναβάθμισης των εγχώριων υποδομών διαχείρισης απορριμμάτων είναι αναμφισβήτητη, όμως η υλοποίηση των νέων έργων μπορεί να επηρεαστεί αρνητικά από αλλαγές στο σχεδιασμό υλοποίησής τους, την περιορισμένη και ακριβότερη ρευστότητα από το εγχώριο τραπεζικό σύστημα καθώς και από χρονοβόρες διαδικασίες έκδοσης αδειών και τυχόν αντιδράσεις τοπικών κοινωνιών (π.χ. προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας).

4. ΑΙΟΛΙΚΑ

4.1. Σημαντικά γεγονότα

Το σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος της ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ και των θυγατρικών της ανήλθε στις 31.12.2018 σε 295,5 MW, εκ των οποίων τα 6,4 MW σε δοκιμαστική λειτουργία. Επιπλέον, σε στάδιο κατασκευής βρίσκονται πέντε (5) αιολικά πάρκα, συνολικής ισχύος 195,6 MW, με στόχο να έχουν όλα τεθεί σε λειτουργία μέχρι τις 31.12.2019. Τέλος, 86 MW έργων αιολικών πάρκων είναι έτοιμα προς κατασκευή και 377 MW έργων ΑΠΕ (κυρίως Αιολικά Πάρκα) βρίσκονται σε διάφορα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά το 2018 ανήλθε σε 664 GWh, αυξημένη κατά 21% σε σχέση με το 2017, γεγονός που οφείλεται στο συνδυασμό αύξησης εγκατεστημένης ισχύος (11,1%) και ευνοϊκότερων ανεμολογικών συνθηκών (3,4%). Το μέσο ετήσιο capacity factor¹ της χρήσης του 2018 ανήλθε σε 27% έναντι 25,3% το 2017.

Ο κύκλος εργασιών του κλάδου των Αιολικών κατά το 2018 ανήλθε σε € 60,2 έναντι € 49,7 εκατ. το 2017, παρουσιάζοντας αύξηση 21,2%. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ανήλθαν σε € 28,6 εκατ. έναντι € 21,9 εκατ. κατά την προηγούμενη χρήση, αυξημένα κατά 30,5%. Το περιθώριο αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης (περιθώριο EBIT) για τη χρήση 2018 ήταν 47,5%. Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν € 17,5 εκατ. έναντι € 12,6 εκατ. το 2017 και τα κέρδη μετά από φόρους ανήλθαν σε € 15,1 εκατ. έναντι € 9,6 εκατ.

¹ Capacity Factor είναι το πηλίκο της παραχθείσας ηλεκτρικής ενέργειας στη διάρκεια του έτους προς τη μέγιστη δυνατή ενέργεια που θεωρητικά θα μπορούσε να παραχθεί στο έτος εφόσον οι μονάδες λειτουργούσαν στο 100% της δυναμικότητάς τους

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

4.2. Προοπτικές

Οι προοπτικές για την αγορά των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ελλάδα παραμένουν θετικές. Με βάση τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας θα πρέπει να υπάρξει αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος αιολικών πάρκων από 2.828 MW στα τέλη του 2018 (HWEA, Wind Energy Statistics – 2018) σε 7.500 MW το 2020. Το νέο σχήμα λειτουργικής ενίσχυσης των έργων ΑΠΕ σύμφωνα με το Ν. 4414/2016 προβλέπει μεταβολή του καθεστώτος τιμολόγησης από Feed-in-Tariff σε Feed-in-Premium και μηχανισμό βέλτιστης ακρίβειας πρόβλεψης ισχύος μέχρι την ολοκληρωμένη ανάληψη της ευθύνης εξισορρόπησης από τους παραγωγούς ΑΠΕ, διατηρεί, όμως, προτεραιότητα στην κατανομή φορτίου και 20ετείς συμβάσεις αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας (ΣΕΔΠ), στοιχεία που δίνουν σημαντικό κίνητρο επιτάχυνσης υλοποίησης των έργων, δεδομένου ότι οι εφαρμοστέες ταρίφες των ΣΕΔΠ που υπογράφονται από το 2018 και εφεξής καθορίζονται με ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών. Επιπροσθέτως, η ελληνική κυβέρνηση επιβεβαίωσε εκ νέου τη βούλησή της για προώθηση των ΑΠΕ την περίοδο έως το έτος 2030, θέτοντας σε δημόσια διαβούλευση δέσμη συγκεκριμένων ποσοτικών υποστηρικτικών μέτρων πολιτικής (Εθνικός Ενεργειακός Σχεδιασμός, ΥΠΕΝ, Νοέμβριος 2018).

Στο πλαίσιο αυτό προτεραιότητα του κλάδου Αιολικών είναι η υλοποίηση νέων αιολικών πάρκων δυναμικότητας 195,6 MW και η συνέχιση της αδειοδοτικής διαδικασίας για την ανάπτυξη όλων των έργων του χαρτοφυλακίου της. Οι προτεραιότητες αξιολογούνται και αναθεωρούνται τακτικά συναρτήσει της σημειούμενης προόδου στην αδειοδότηση, με κυρίαρχο κριτήριο την ταχύτερη δυνατή υλοποίηση των έργων εκείνων που «ωριμάζουν» αδειοδοτικά. Παράλληλα, προετοιμάζεται αφενός μεν για τους διαγωνισμούς του Ν. 4414/2016, αφετέρου δε για την αποτελεσματική συμμετοχή της στο νέο τρόπο λειτουργίας της αγοράς ΑΠΕ (Ημερήσιος Ενεργειακός Προγραμματισμός) εξετάζοντας την ίδρυση Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε) από μόνη της ή και σε συνεργασία με τρίτους. Τέλος, εξετάζει τη δραστηριοποίησή του σε αγορές του εξωτερικού είτε σε κατασκευαστικό είτε σε επενδυτικό επίπεδο.

4.3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η αβεβαιότητα που απορρέει από την οικονομική κρίση των τελευταίων ετών στην Ελλάδα αλλά και οι εξελίξεις στην εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με τα προβλήματα ρευστότητας της βασικής εταιρείας του κλάδου, παρά τη σαφή βελτίωσή τους μετά την εφαρμογή των μέτρων του Ν. 4414/2016, δύναται να επηρεάσει αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του κλάδου.

Οι κύριοι πελάτες της δραστηριότητας των Αιολικών είναι ο ΔΕΔΔΗΕ και κυρίως ο ΔΑΠΕΕΠ (πρώην ΛΑΓΗΕ). Τα προβλήματα ρευστότητας που αντιμετώπισε ο Ειδικός Λογαριασμός ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ είχαν ως αποτέλεσμα τη ψήφιση του Ν. 4414/2016 βάσει του οποίου προβλέφθηκε, μεταξύ άλλων, η αναδιάρθρωση και ενίσχυση των εσόδων του. Με βάση τα μέτρα αυτά, το έλλειμμα του εν λόγω Λογαριασμού σταδιακά εξαλείφθηκε και μάλιστα στα τέλη του 2017 επετεύχθη πλεόνασμα € 42,5 εκ., πορεία βελτίωσης που συνεχίστηκε καθ' όλη τη χρήση 2018, φτάνοντας στις 31.12.2018 σε πλεόνασμα ύψους € 191,24 εκατ. (Μηνιαίο Δελτίο Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ, ΔΑΠΕΕΠ, Ιαν. 2019). Παρ' όλα αυτά, δεδομένου ότι οι πελάτες περιορίζονται πρακτικά σε έναν (τον ΔΑΠΕΕΠ), η χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της δραστηριότητας μπορεί να επηρεασθούν από την ομαλή λειτουργία του.

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια, ο τομέας των ΑΠΕ αντιμετωπίζει ακόμα προκλήσεις λόγω πολύπλοκων και γραφειοκρατικών διαδικασιών αδειοδότησης για την ανάπτυξη και λειτουργία νέων έργων, καθώς και προσφυγών στο Συμβούλιο της Επικρατείας, με πιθανό αποτέλεσμα τη σημαντική καθυστέρηση ή/και την αναστολή υλοποίησης έργων. Επιπλέον, ενδεχόμενες μεταβολές του θεσμικού πλαισίου μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς τα λειτουργικά αποτελέσματα αλλά και την ικανότητα της εταιρείας να χρηματοδοτήσει νέα έργα ΑΠΕ.

Σημαντική πηγή κινδύνων αποτελεί η έλλειψη κτηματογράφησης, τίτλων ιδιοκτησίας και χαρακτηρισμού ως δημοσίων ή ιδιωτικών των εκτάσεων, όπου εγκαθίστανται έργα ΑΠΕ.

Η εξάρτηση από τις καιρικές συνθήκες, οι οποίες είναι από τη φύση τους ευμετάβλητες και διαφέρουν από έτος σε έτος, συνεπάγεται αυξομειώσεις της ηλεκτροπαραγωγής και των σχετικών εσόδων του κλάδου.

5. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

5.1. Σημαντικά γεγονότα

Ο κλάδος της Ανάπτυξης Ακινήτων του Ομίλου είχε για το 2018 έσοδα € 6,9 εκατ., έναντι € 6,8 εκατ. το 2017. Το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης ανήλθε σε κέρδη € 3,6 εκατ., ποσό που περιλαμβάνει αναστροφή απομείωσης της αξίας επενδυτικού ακινήτου ποσού € 2,8 εκατ. και απομειώσεις απαιτήσεων ποσού € 0,4 εκατ., έναντι ζημιών 1,3 € εκατ. για τη χρήση 2017, που περιλάμβανε απομείωση επενδυτικών ακινήτων ποσού € 1,2 εκατ.. Τα αποτελέσματα μετά από φόρους ανήλθαν σε κέρδη € 1,4 εκατ. περίπου, έναντι ζημιών € 3,6 εκατ. το 2017.

Η κύρια δραστηριότητα του κλάδου και για την κλειόμενη χρήση ήταν η λειτουργία του Εμπορικού Πάρκου «Smart Park» στη θέση Γυαλού στα Σπάτα Αττικής. Η απόδοση του Εμπορικού Πάρκου, του οποίου η πληρότητα παραμένει στο 100%, παρακολουθείται στενά από τη διοίκηση μέσω δεικτών, με κυριότερους αυτούς του δείκτη επισκεψιμότητας και του δείκτη πωλήσεων των καταστημάτων. Σύμφωνα με τους ανωτέρω δείκτες παρατηρήθηκε αύξηση της επισκεψιμότητας του Πάρκου κατά 12,4% σε σχέση με τη χρήση του 2017. Βελτιωμένη ήταν η εικόνα του δείκτη πωλήσεων των καταστημάτων όπου σημειώθηκε άνοδος κατά 25% περίπου.

5.2. Προοπτικές

Οι δραστηριότητες του κλάδου έχουν επικεντρωθεί στην κατασκευή, εκμίσθωση και λειτουργία της Β' φάσης του «Smart Park», δομήσιμης επιφανείας 15.200 τ.μ. περίπου και της αναμενόμενης έγκρισης του προεδρικού διατάγματος πολεοδόμησης του ακινήτου της Κάντζας, δομήσιμης επιφανείας 90.000 τ.μ. περίπου καθώς και διερεύνηση επενδυτικών προτάσεων των ακινήτων που διαθέτει στη Ρουμανία λόγω ενδείξεων επαναθέρμανσης της οικονομίας της.

5.3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Τα έσοδα του κλάδου προέρχονται κυρίως από συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης, μπορούν δε να επηρεαστούν σημαντικά εάν οι μισθωτές αδυνατούν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους, είτε λόγω του περιορισμού της οικονομικής τους δραστηριότητας είτε λόγω της αδυναμίας του τραπεζικού συστήματος να ανταποκριθεί στις ανάγκες των πελατών του.

Το χαρτοφυλάκιο των μισθωτών του «Smart Park» είναι ισχυρό και υγιές καθώς αποτελείται κυρίως από γνωστές και κερδοφόρες εταιρίες με πιστοληπτική ικανότητα. Ωστόσο, δεν μπορεί να αποκλειστεί και το ενδεχόμενο αναδιαπραγματεύσεων με τους μισθωτές, το οποίο εκτιμάται ανά περίπτωση και με γνώμονα πάντα την απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων της εταιρίας.

Τέλος αν δεν υπάρξει ενεργοποίηση του επενδυτικού ενδιαφέροντος στην ακίνητη περιουσία, υπάρχει κίνδυνος καθυστέρησης στην ανάπτυξη των ακινήτων του Ομίλου στην Ελλάδα και Ρουμανία.

6. ΛΟΙΠΑ

Θερμοηλεκτρικοί σταθμοί

Ο Όμιλος συμμετέχει στην εταιρεία ELPEDISON μέσω της θυγατρικής του εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ (HE&D), η οποία κατέχει, λειτουργεί και εκμεταλλεύεται δύο υπερσύγχρονες μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με τη χρήση τεχνολογίας συνδυασμένου κύκλου φυσικού αερίου στη Θεσσαλονίκη (390 MW) και τη Θίβη Βοιωτίας (421 MW), δραστηριοποιούμενη παράλληλα και στην πώληση ενέργειας σε τελικούς καταναλωτές.

Τα έσοδα της ELPEDISON κατά το 2018 ανήλθαν σε € 442,8 εκατ. έναντι € 414,3 εκατ. το 2017. Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης ήταν ζημιές € 5,3 εκατ. έναντι κερδών € 2,8 εκατ. το 2017 ενώ το αποτέλεσμα μετά από φόρους ανήλθε σε ζημιές € 13,5 εκατ. έναντι ζημιών € 12,0 εκατ. το 2017.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες της εταιρείας ανήλθε σε 2,3TWh μειωμένη κατά 14.8%. Στον τομέα της λιανικής, οι πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικούς καταναλωτές ανήλθαν σε 1,7 TWh αυξημένες κατά 6,2% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Ο αριθμός πελατών στο τέλος του 2018 έφτασε τους 117.000, παρουσιάζοντας αύξηση 47%.

IV. Μη Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Περιγραφή επιχειρηματικού μοντέλου

Στόχος της Διοίκησης του Ομίλου είναι η ανάδειξη του σε έναν από τους κορυφαίους περιφερειακούς Ομίλους στους τομείς της κατασκευής, των παραχωρήσεων, των υπηρεσιών περιβάλλοντος και ΑΠΕ με την παραγωγή ποιοτικών έργων και υπηρεσιών. Με βάση τις πωλήσεις ο Όμιλος κατέχει την 81^η θέση στη λίστα της Deloitte (Ιούνιος 2018) των 100 μεγαλύτερων «Παγκόσμιων Κατασκευαστικών Δυνάμεων» για το 2017.

Εφόδια του Ομίλου για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων είναι η μακρόχρονη εμπειρία και η άρτια τεχνογνωσία στους τομείς δραστηριοποίησής του, η καινοτομία, το ικανό και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, και η εμπιστοσύνη που απολαμβάνει από τους πελάτες, τους συνεργάτες και τους μετόχους. Κατά την άσκηση των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ο Όμιλος δίνει έμφαση στις ακόλουθες παραμέτρους:

- εταιρική διακυβέρνηση,
- ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού,
- διαφάνεια, εταιρική ευθύνη και κανονιστική συμμόρφωση,
- σεβασμό και προστασία του περιβάλλοντος,
- διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων,
- κοινωνική υπευθυνότητα.

Εταιρική Διακυβέρνηση

Η εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ εφαρμόζει τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης, όπως αυτές ορίζονται από το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 2190/1920, άρθρο 43α παράγραφος 3δ, Ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση, Ν. 3693/2008 άρθρο 37, Κ.Ν. 2190/1920 άρθρο 43ββ, όπως ίσχυε, και Ν. 4548/2018 άρθρο 152, όπως ισχύει σήμερα). Οι εν λόγω αρχές εταιρικής διακυβέρνησης έχουν ενσωματωθεί στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (βάση του οποίου αποτελεί ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ, Ιανουάριος 2011), ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας www.ellaktor.com.

Η Εταιρεία για την κλειόμενη χρήση 2018, εφάρμοσε πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης και πέρα από τις ειδικές για εισηγμένες εταιρείες οριζόμενες στο θεσμικό, κανονιστικό και νομικό πλαίσιο που διέπουν τη λειτουργία της, ενώ από καιρού εις καιρόν τις επανεξετάζει για τη βέλτιστη διακυβέρνηση του Ομίλου.

Συγκεκριμένα, η Εταιρεία εφαρμόζει επιπλέον πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης, οι οποίες σχετίζονται με το μέγεθος, τη σύνθεση, τα καθήκοντα και την εν γένει λειτουργία του Δ.Σ. και των Επιτροπών του. Λόγω της φύσης αλλά και του σκοπού της Εταιρείας, της πολυπλοκότητας των θεμάτων, του πλήθους των θυγατρικών στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό, η Διοίκηση του Ομίλου έχει συστήσει Επιτροπές για την υποβοήθηση του έργου της, οι οποίες αποτελούνται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με εποπτικές, εγκριτικές, συντονιστικές αλλά και συμβουλευτικές αρμοδιότητες. Περαιτέρω στοιχεία και πληροφορίες συμπεριλαμβάνονται στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2018.

Ανθρώπινο δυναμικό

Ο Όμιλος βασίζεται ιδιαίτερα στο ανθρώπινο δυναμικό του για την επίτευξη των εταιρικών του στόχων. Ο Όμιλος έχει δημιουργήσει ένα ασφαλές και δίκαιο περιβάλλον εργασίας, τηρώντας τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, προσφέρει ικανοποιητικές αμοιβές και παροχές καθώς και πρόσθετη ασφαλιστική νοσοκομειακή κάλυψη.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Προκειμένου να εξασφαλιστεί το καλύτερο δυνατό επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού ο Όμιλος έχει θεσπίσει διαδικασίες επιλογής, επιμόρφωσης, αξιολόγησης και ανταμοιβής του προσωπικού του. Στο πλαίσιο δημιουργίας ενός σταθερού, υγιούς και ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος, που προάγει την επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη των εργαζομένων, εφαρμόζονται Πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας, με βάση το πρότυπο OHSAS 18001.

Ο Όμιλος (πλην Κοινοπραξιών) στις 31.12.2018 απασχολούσε 5.906 άτομα (5.755 άτομα το 2017) και η Εταιρεία 27 άτομα (20 άτομα το 2017)

Κανονιστική Συμμόρφωση

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει Πρόγραμμα Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης, το οποίο έχει σχεδιαστεί για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση ζητημάτων Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Ο Όμιλος επιδιώκει να διεξάγει τις δραστηριότητές του έντιμα, ηθικά, με ακεραιότητα και σε συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και πρότυπα, τις πολιτικές και τις οδηγίες του καθώς και τον Κώδικα Δεοντολογίας του. Στον Κώδικα Δεοντολογίας αποτυπώνονται οι βασικές αρχές που διέπουν την επιχειρηματική πρακτική και πολιτική του Ομίλου, αλλά και τη συμπεριφορά των εργαζομένων του.

Περιβαλλοντικά θέματα

Ο Όμιλος επιδιώκει την προστασία και το σεβασμό στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, καθώς και την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές του. Τόσο στη μητρική όσο και στις θυγατρικές εταιρείες υιοθετούνται οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης. Ως εκ τούτου ο Όμιλος στοχεύει στην ανάληψη πρωτοβουλιών για την προώθηση μεγαλύτερης περιβαλλοντικής υπευθυνότητας και στην ανάπτυξη φιλικών τεχνολογιών προς το περιβάλλον. Εφαρμόζονται πιστοποιημένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης εξασφαλίζοντας τη νομοθετική συμμόρφωση και τον περιβαλλοντικό έλεγχο των έργων και δραστηριοτήτων του. Στο παραπάνω πλαίσιο έξι εταιρείες του ομίλου έχουν πιστοποιηθεί κατά ISO 14001 και μια εταιρεία κατά EMAS, με απώτερο στόχο τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του Ομίλου.

Οι περιβαλλοντικές δράσεις του Ομίλου αφορούν στον περιορισμό των παραγόμενων αποβλήτων, στην επαναχρησιμοποίηση, στη διαχείριση αποβλήτων, στην ανακύκλωση, στη χρήση φιλικότερων προς το περιβάλλον υλικών, στη χρήση ΑΠΕ, στην εξοικονόμηση φυσικών πόρων, στη χρήση νέας τεχνολογίας φιλικής προς το περιβάλλον, κλπ.

Στο πλαίσιο αυτό, δράσεις όπως η εφαρμογή Συστημάτων Διαχείρισης με βάση τα Διεθνή Πρότυπα, αποτελούν ουσιαστικά μέσα και εργαλεία οργάνωσης του Ομίλου, αλλά και παροχής τεκμηριωμένης επίδοσης, προσβάσιμη σε κάθε ενδιαφερόμενο μέρος.

Έτσι, για το έτος 2018 στον Όμιλο υπάρχουν πλέον 5 εταιρείες πιστοποιημένες με βάση το Πρότυπο Ενεργειακής Διαχείρισης ISO 50001:2011 και 8 εταιρείες με βάση το Πρότυπο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001:2015.

Τα τελευταία χρόνια δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στον περιορισμό των ενεργειακών καταναλώσεων, στο πλαίσιο των διεθνών και ευρωπαϊκών απαιτήσεων εξοικονόμησης ενέργειας και κατά συνέπεια των περιορισμών των αέριων εκπομπών, που ευθύνονται για το φαινόμενο του θερμοκηπίου και τις κλιματικές αλλαγές στον πλανήτη. Έτσι, με την καταγραφή και την παρακολούθηση των επί μέρους λειτουργιών στα κεντρικά γραφεία του Ομίλου και με την ανάληψη δράσεων, οι ενεργειακές επιδόσεις παρουσιάζουν μια μείωση της τάξεως του 2% (συνολικά ηλεκτρική ενέργεια και φυσικό αέριο θέρμανσης), το νερό παραμένει σχεδόν στο ίδιο επίπεδο κατανάλωσης, ενώ οι περιβαλλοντικές επιδόσεις και δείκτες των ανακυκλωμένων αποβλήτων ευρίσκονται σε μια συνεχή βελτίωση. Στόχος είναι η βελτιστοποίηση της διαδικασίας ανακύκλωσης ώστε να ανακυκλώνονται όλα τα απόβλητα.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΙΣ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΜΙΛΟΥ	2017	2018	Μονάδα
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	3.154.445	3.114.447	[kwhe]
ΕΚΠΟΜΠΕΣ	3.817	3.768	[tn CO2]
ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ	87.23	49.641	[m3]
ΕΚΠΟΜΠΕΣ	283	120	[tn CO2]
ΝΕΡΟ	13.161	13.182	[m3]
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	26.249	17.616	[Kg]

Αναλυτικότερα, τα περιβαλλοντικά και ενεργειακά θέματα παρουσιάζονται στον Ετήσιο Απολογισμό Βιώσιμης Ανάπτυξης, ο οποίος δημοσιοποιείται κάθε χρόνο.

Διαχείριση Χρηματοοικονομικών κινδύνων

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίων κλπ.), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τις εμπορικές απαιτήσεις, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τους προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και το δανεισμό.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση και ειδικότερα από την κεντρική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου και διαμορφώνεται βάσει οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό κίνδυνο, τη χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και την βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθεσίμων.

V. Σημαντικές συναλλαγές μεταξύ των συνδεδεμένων μερών

Οι σημαντικότερες συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα κατά την έννοια του ΔΛΠ 24 αφορούν συναλλαγές της Εταιρείας με τις ακόλουθες εταιρείες (συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις κατά την έννοια του Ν. 4308/2014) και παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2018

(ποσά σε χιλ. ευρώ)	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Έσοδα συμμετοχών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
<i>Θυγατρικές</i>					
ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	1.835	-	44	1.516	-
ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ	188	-	26	34	676
ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	130	33.200	1.983	5.500	52.777
REDS ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ	20	-	50	49	-
ΑΚΤΩΡ FM ΑΕ	72	-	656	-	402
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	20	-	-	17	-
ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	171	-	-	7	-
ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	132	-	-	9	-
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΕ	34	-	-	19	-
ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	52	-	-	46	-
ΛΟΙΠΕΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ	2	-	4	147	22
<i>Συγγενείς</i>					
ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ	-	-	-	1	-
ΣΥΝΟΛΟ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ	2.655	33.200	2.763	7.344	53.877
ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΓΓΕΝΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ	-	-	-	1	-

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ποσά κλειόμενης χρήσης 2017

(ποσά σε χιλ. ευρώ)	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Έσοδα συμμετοχών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
<i>Θυγατρικές</i>					
ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	1.846	-	206	4.897	213
ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ	192	-	28	19	650
ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	134	9.000	2.093	-	50.812
REDS ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ	21	-	50	88	-
ΑΚΤΩΡ FM ΑΕ	71	-	656	-	162
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	20	-	-	8	-
ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	173	-	-	35	-
ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	180	-	-	15	-
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΕ	35	-	-	13	-
ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	51	-	-	60	-
ΛΟΙΠΕΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ	2	-	4	125	20
<i>Συγγενείς</i>					
ATHENS RESORT CASINO ΑΕ	-	245	-	-	-
ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ	-	-	-	1	-
ΣΥΝΟΛΟ ΘΥΓΑΤΡΙΚΩΝ	2.724	9.000	3.036	5.259	51.858
ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΓΓΕΝΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ	-	245	-	1	-

Αναφορικά με τις ανωτέρω συναλλαγές του 2018 διευκρινίζονται τα εξής:

Τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών αφορούν κυρίως σε τιμολόγηση δαπανών και μισθώσεις ακινήτων προς θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες της ΕΛΛΑΚΤΩΡ, ενώ οι αγορές αγαθών και υπηρεσιών αφορούν κυρίως εργολαβικές συμβάσεις της μητρικής Εταιρείας με θυγατρικές.

Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας αφορούν, κυρίως, σε συμβατικές υποχρεώσεις για συντήρηση των κτιριακών της εγκαταστάσεων και σε τιμολόγηση δαπανών και εργολαβικών συμβάσεων από εταιρείες του Ομίλου.

Οι απαιτήσεις της Εταιρείας αφορούν κυρίως σε απαιτήσεις από την παροχή υπηρεσιών διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης προς εταιρείες του Ομίλου, την εκμίσθωση γραφειακών χώρων και τη χορήγηση δανείων προς συνδεδεμένα μέρη, καθώς και σε απαιτήσεις από μερίσματα εισπρακτέα.

Τα έσοδα από συμμετοχές αφορούν μερίσματα από θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες.

Οι αμοιβές των διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης του Ομίλου, κατά την περίοδο 01.01.2018-31.12.2018 ανήλθαν σε ευρώ 6.876 χιλ. και της Εταιρείας σε ευρώ 1.253 χιλ.

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη του Ομίλου (και τις οικογένειες αυτών).

Δεν υπάρχουν μεταβολές των συναλλαγών μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν ουσιαστικές συνέπειες στη χρηματοοικονομική θέση και στις επιδόσεις της Εταιρείας για την περίοδο 01.01.2018-31.12.2018.

Όλες οι συναλλαγές που περιγράφονται ανωτέρω έχουν πραγματοποιηθεί με τους συνήθεις όρους της αγοράς.

VI. Σημαντικά Γεγονότα μετά τις 31.12.2018

Τον Φεβρουάριο 2019, η διοίκηση της ΕΛΛΑΚΤΩΡ, στο πλαίσιο της στρατηγικής της για τη βέλτιστη αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου, μεταβίβασε έναντι ποσού € 25,5 εκατ., το επί της Ερμού 25 στη Ν.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κηφισιά, κτήριο γραφείων και στη συνέχεια μίσθωσε τμήμα του εν λόγω ακινήτου που στεγάζει τα κεντρικά γραφεία του Ομίλου.

Το Μάρτιο 2019 τα Διοικητικά Συμβούλια της ΕΛΛΑΚΤΩΡ και της ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ενέκριναν το Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης με απορρόφηση της θυγατρικής της ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ από την ΕΛΛΑΚΤΩΡ. Η προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής είναι 1,27 νέες κοινές μετοχές της ΕΛΛΑΚΤΩΡ για κάθε υφιστάμενη κοινή μετοχή της ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ. Η ολοκλήρωση της συγχώνευσης τελεί υπό την έγκριση των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων εκάστης εκ των συγχωνευόμενων εταιρειών και άλλων απαιτούμενων εγκρίσεων.

Η παρούσα ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018 έχει αναρτηθεί στο διαδίκτυο, στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.ellaktor.com

**Β.2. Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
της Ανώνυμης Εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ για τη διαχειριστική χρήση 2018,
σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 και 8 του Ν.3556/2007, όπως ισχύει.**

- α. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε ευρώ 182.311.352,39 και διαιρείται σε 177.001.313 μετοχές, ονομαστικής αξίας ευρώ 1,03 εκάστη. Όλες οι μετοχές είναι κοινές, ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου, εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, στον κλάδο «Κατασκευές & Υλικά Κατασκευών».
- β. Δεν υφίστανται καταστατικοί περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών, πλην των εκ του νόμου προβλεπομένων.
- γ. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές και δικαιώματα ψήφου, κατά την έννοια των διατάξεων του ν.3556/2007, όπως ισχύει, κατά την **31.12.2018**, με βάση γνωστοποίηση του μετόχου:

ΜΕΤΟΧΟΣ**ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ**

1. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΣΗΣ & ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΣΗΣ (μέσω PEMANOARO LIMITED) ^{1*}	27,27%
2. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΜΠΟΜΠΟΛΑΣ ²	15,02%
3. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΡΑΣ ²	5,58%

⁽¹⁾ Έμμεση συμμετοχή

⁽²⁾ Άμεση και έμμεση συμμετοχή

* Συντονισμένη συμπεριφορά

- δ. Δεν υφίστανται κάτοχοι μετοχών οι οποίες, δυνάμει καταστατικής διατάξεως, παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.
- ε. Δεν υφίστανται καταστατικοί περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου και στις προθεσμίες ασκήσεως δικαιωμάτων ψήφου, πλην των εκ του νόμου προβλεπομένων.
- στ. Δεν υφίστανται συμφωνίες μεταξύ μετόχων, οι οποίες είναι γνωστές στην Εταιρεία και συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.
- ζ. Δεν υφίστανται κανόνες για το διορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και για την τροποποίηση του Καταστατικού, που διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στη νομοθεσία.
- η. Το Διοικητικό Συμβούλιο ή ορισμένα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν έχουν την αρμοδιότητα για την έκδοση νέων μετοχών παρά μόνο κατά τους ορισμούς του νόμου.

Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας, στις 9.12.2008, α) αποφασίσθηκε η κατάργηση του υιοθετηθέντος, με την από 10ης Δεκεμβρίου 2007 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρείας, προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών (άρθρο 16 παρ. 1 κ.ν. 2190/1920) και β) εγκρίθηκε η κατ' άρθρο 16 παρ. 1 επ. κ.ν. 2190/1920, νέου, σε αντικατάσταση του καταργηθέντος, προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών έως ποσοστού 10% κατ' ανώτατο όριο του εκάστοτε καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των ήδη αποκτηθεισών μετοχών, διάρκειας έως και 2 ετών και με κατώτατη και ανώτατη τιμή αποκτήσεως ιδίων μετοχών το ποσό των 1,03 Ευρώ (ονομαστική αξία της μετοχής) και 15,00 Ευρώ, αντιστοίχως. Η εν λόγω Έκτακτη Γενική Συνέλευση εξουσιοδότησε το Διοικητικό της Συμβούλιο, όπως προβεί σε αγορά ιδίων μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 16 κ.ν. 2190/1920, και με τους όρους του Κανονισμού 2273/2003 της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Σε εκτέλεση των παραπάνω αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων και κατ' εφαρμογή των αποφάσεων της από 21.1.2008 και 10.12.2008 του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ, αποκτήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από 24.1.2008 έως 31.12.2008 3.054.732 ίδιες μετοχές, που αντιστοιχούν σε ποσοστό

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

1,73% του καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου, έναντι συνολικής αξίας κτήσεως Ευρώ 21.166.017 και με μέση τιμή κτήσης 6,93 Ευρώ ανά μετοχή. Από 01.01.2009 έως 31.12.2009 αποκτήθηκαν, επίσης, 1.515.302 ίδιες μετοχές, που αντιστοιχούν σε 0,86% του καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου, έναντι συνολικής αξίας κτήσεως Ευρώ 5.906.258 και με μέση τιμή κτήσης 3,90 Ευρώ ανά μετοχή. Τέλος από 01.01.2010 έως και 8.12.2010, ημερομηνία λήξης του προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών, η Εταιρεία δεν προέβη σε αγορά ιδίων μετοχών.

Σε εκτέλεση και κατ' εξουσιοδότηση της από 24.06.2016 απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε., στην αυθημερόν συνεδρίασή του, αποφάσισε, κατ' άρθρο 16 παρ. 1 επ. κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει, την θέσπιση προγράμματος αγοράς από την Εταιρεία ιδίων μετοχών, για κάθε επιτρεπόμενη εκ του νόμου χρήση και σκοπό, έως συμπληρώσεως ποσοστού 10% του εκάστοτε καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου αυτής, συνυπολογιζομένου στο ανωτέρω ποσοστό και των ιδίων μετοχών, που η Εταιρεία ήδη κατέχει δυνάμει των από 10.12.2007 και 9.12.2008 αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεών της, και αντιστοιχούν σε ποσοστό 2,58% του νυν καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου αυτής. Ως διάρκεια του προγράμματος, ορίζεται περίοδος δύο (2) ετών από την ημερομηνία έγκρισης αυτού από τη Γενική Συνέλευση, ήτοι έως και τις 23 Ιουνίου 2018, και οι, δυνάμει αυτού, (τυχόν) αγορές θέλουν διενεργηθεί με κατώτατη τιμή αγοράς ίση προς εξήντα λεπτά του ευρώ (0,60) και ανώτατη τιμή αγοράς ίση προς τρία ευρώ (3,00) ανά αγοραζόμενη μετοχή. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξουσιοδοτήθηκε, για τη ρύθμιση όλων των διατυπώσεων και διαδικασιών επί του υπόψη θέματος, συμπεριλαμβανόμενης της εξασφάλισης της προηγούμενης έγγραφης συναίνεσης των ομολογιούχων δανειστριών τραπεζών της Εταιρείας, όπως προβλέπεται στην σχετική σύμβαση. Τέλος από 25.06.2016 έως και 23.06.2018, ημερομηνία λήξης του προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών, η Εταιρεία δεν προέβη σε αγορά ιδίων μετοχών.

Με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, που συνήλθε στις 25.07.2018, θεσπίστηκε, κατ' άρθρο 16 παρ. 1 επ. κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει, πρόγραμμα αγοράς από την Εταιρεία ιδίων μετοχών, για κάθε επιτρεπόμενη εκ του νόμου χρήση και σκοπό, έως συμπληρώσεως ποσοστού 10% του εκάστοτε καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου αυτής, συνυπολογιζομένου στο ανωτέρω ποσοστό και των ιδίων μετοχών, που η Εταιρεία ήδη κατέχει δυνάμει των από 10.12.2007, 9.12.2008 και 24.06.2016 αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεών της, και αντιστοιχούν σε ποσοστό 2,58% του νυν καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου αυτής. Ως διάρκεια του προγράμματος, ορίζεται περίοδος δύο (2) ετών από την ημερομηνία έγκρισης αυτού από τη Γενική Συνέλευση, ήτοι έως και τις 28 Ιουνίου 2020, και οι, δυνάμει αυτού, (τυχόν) αγορές θέλουν διενεργηθεί με κατώτατη τιμή αγοράς ίση προς εξήντα λεπτά του ευρώ (0,60) και ανώτατη τιμή αγοράς ίση προς τρία ευρώ (3,00) ανά αγοραζόμενη μετοχή. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξουσιοδοτήθηκε, για τη ρύθμιση όλων των διατυπώσεων και διαδικασιών επί του υπόψη θέματος, συμπεριλαμβανόμενης της εξασφάλισης της προηγούμενης έγγραφης συναίνεσης των ομολογιούχων δανειστριών τραπεζών της Εταιρείας, όπως προβλέπεται στην σχετική σύμβαση.

Σήμερα η Εταιρεία κατέχει 4.570.034 ίδιες μετοχές, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 2,58% του καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου, έναντι συνολικής αξίας κτήσεως Ευρώ 27.072.275 και με μέση τιμή κτήσης 5,92 Ευρώ ανά μετοχή.

- θ. Δεν υφίσταται σημαντική συμφωνία που έχει συνάψει η Εταιρεία και η οποία τίθεται σε ισχύ, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημοσίας προτάσεως.
- ι. Δεν υφίσταται συμφωνία, που η Εταιρεία έχει συνάψει με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραιτήσεως ή απολύσεως χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχολήσεώς τους εξαιτίας δημοσίας προτάσεως, παρά μόνο υπό τους ορισμούς του νόμου.

B.3. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Γενικά

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αφορά σε ένα σύνολο αρχών και πρακτικών που υιοθετεί η Εταιρεία, βάση των οποίων επιδιώκεται η οργάνωσή της και ο έλεγχός της, προκειμένου να διασφαλιστεί τόσο η απόδοσή της και τα συμφέροντα των μετόχων της όσο και η διαφύλαξη των έννομων συμφερόντων όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

Η εν λόγω Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί ειδικό τμήμα της Ετήσιας Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 43ββ του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ίσχυε, καθώς και το άρθρο 152 του ισχύοντος νόμου 4548/2018.

Στη χώρα μας, ο νόμος περί ανωνύμων εταιρειών 2190/1920, που περιλαμβάνει τους βασικούς κανόνες διακυβέρνησής τους, αντικαταστάθηκε από τον ν.4548/2018, προς τις διατάξεις του οποίου η Εταιρεία οφείλει, εντός του 2019, να προσαρμόσει το Καταστατικό της.

α) Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ εφαρμόζει τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης, όπως αυτές ορίζονται από το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 2190/1920, άρθρο 43^α παράγραφος 3δ, Ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση, Ν. 3693/2008 άρθρο 37, του Κ.Ν. 2190/1920 άρθρο 43ββ, όπως ίσχυε, και του ν.4548/2018 άρθρο 152, όπως ισχύει σήμερα). Οι εν λόγω αρχές εταιρικής διακυβέρνησης έχουν ενσωματωθεί στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (βάση του οποίου αποτελεί ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ, Ιανουάριος 2011), ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας www.ellaktor.com.

β) Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου.

Η Εταιρεία για την κλειόμενη χρήση 2018, εφάρμοσε πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης και πέρα από τις ειδικές για εισηγμένες εταιρείες οριζόμενες στο θεσμικό, κανονιστικό και νομικό πλαίσιο που διέπουν τη λειτουργία της, ενώ από καιρού εις καιρόν τις επανεξετάζει για την βέλτιστη διακυβέρνηση του Ομίλου.

Συγκεκριμένα, η Εταιρεία εφαρμόζει τις ακόλουθες επιπλέον πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης, οι οποίες σχετίζονται με το μέγεθος, τη σύνθεση, τα καθήκοντα και την εν γένει λειτουργία του Δ.Σ. και των Επιτροπών του. Λόγω της φύσης αλλά και του σκοπού της Εταιρείας, της πολυπλοκότητας των θεμάτων, του πλήθους των θυγατρικών στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό, η Διοίκηση του Ομίλου έχει συστήσει Επιτροπές για την υποβοήθηση του έργου της, οι οποίες αποτελούνται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με εποπτικές, εγκριτικές, συντονιστικές αλλά και συμβουλευτικές αρμοδιότητες.

Αυτές οι Επιτροπές αναφέρονται επιγραμματικά πιο κάτω και αναλυτική αναφορά γίνεται στη σχετική παράγραφο ε) *Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και των επιτροπών τους:*

- Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης
- Επιτροπή Αναδείξεως Υποψηφίων και
- Επιτροπή Αμοιβών

γ) Περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, των οποίων φέρει την ευθύνη, στοχεύοντας στην εγκατάσταση και διαχείριση συστημάτων που βελτιστοποιούν την ικανότητα διαχείρισης των κινδύνων. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

επίσης υπεύθυνο για την αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση και την εν γένει διαχείριση των κινδύνων, περιλαμβανομένων και αυτών που σχετίζονται με την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η επάρκεια των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου παρακολουθείται από την Επιτροπή Ελέγχου η οποία ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω αναφορών για το υφιστάμενο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου, καθώς και με αναφορές, από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου, σχετικά με σοβαρά ζητήματα ελέγχου, ή περιστατικών που ενδεχομένως να έχουν σημαντικές οικονομικές και επιχειρηματικές συνέπειες.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού ελέγχου παρακολουθεί/ελέγχει τη σωστή εφαρμογή κάθε διαδικασίας και συστήματος εσωτερικού ελέγχου, ανεξαρτήτως λογιστικού ή μη περιεχομένου τους και αξιολογεί την Εταιρεία μέσω ανασκόπησης των δραστηριοτήτων της, λειτουργώντας σαν μια υπηρεσία προς τη Διοίκηση.

Τα Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου (γίνεται λεπτομερής αναφορά στην ενότητα της Επιτροπής Ελέγχου) αποβλέπουν μεταξύ άλλων στη διασφάλιση της πληρότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων και πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής κατάστασης της Εταιρείας και την παραγωγή αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων.

Με την ως άνω διαδικασία αυτή καλύπτονται ο έλεγχος για τη λειτουργία της Εταιρείας, η συμμόρφωση της με τις απαιτήσεις των εποπτικών αρχών, η διαχείριση κινδύνων και η σύνταξη χρηματοοικονομικής αναφοράς.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζει η Εταιρεία σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και της Οικονομικής Έκθεσης είναι:

- Επάρκεια σε γνώσεις, προσόντα και διαθεσιμότητα των εμπλεκόμενων στελεχών με σαφώς διαχωρισμένους ρόλους και περιοχές ευθύνης
- Τακτική αναθεώρηση των λογιστικών αρχών και πολιτικών
- Ύπαρξη δικλείδων σχετικών με την ασφάλεια των χρησιμοποιούμενων πληροφοριακών συστημάτων
- Τακτική επικοινωνία των Ανεξάρτητων Ορκωτών ελεγκτών με τη Διοίκηση και την Επιτροπή Ελέγχου.
- Πραγματοποίηση τακτικών συναντήσεων επικύρωσης και καταγραφής των σημαντικών εκτιμήσεων που επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις
- Ετήσια αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων που ακολουθείται για την έκδοση των οικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου.

Τα ως άνω συστήματα διαχείρισης κινδύνων αφορούν το σύνολο των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

Με τη συμβολή των συστημάτων Πληροφορικής, τα οποία διαχειρίζεται μια ειδικά καταρτισμένη Ομάδα Διαχείρισης Πληροφοριακών Συστημάτων (IT General Controls), διασφαλίζεται η ασφάλεια, η ακεραιότητα και η ακρίβεια των παρεχόμενων χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Επίσης, εφαρμόζονται σε όλη την Εταιρεία κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες για την Ασφάλεια και Προστασία των Συστημάτων Πληροφορικής, που, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν:

- Δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας (Καθημερινή-Εβδομαδιαία-Μηνιαία-Ετήσια)
- Διαδικασία Επαναφοράς
- Ασφάλεια αίθουσας κεντρικών υπολογιστών
- Αρχείο Καταγραφής Περιστατικών
- Συχνή και υποχρεωτική αλλαγή κωδικού πρόσβασης
- Λογισμικό Αντιών (Antivirus Security)
- Προστασία του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (E-mail Security)
- Τείχος προστασίας (Firewall)
- Σύστημα αποτροπής παρεισδύσεων (IPS)
- Σύστημα ελέγχου δικτυακής (wired-wifi) πρόσβασης (Identity Services Engine)
- Πολιτική ετήσιων ελέγχων για ευπάθειες συστημάτων (Penetration – Vulnerabilities Tests)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

- Cyber Security
- (δ) Τα πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία γ), δ), στ), η) και θ) της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, αναφέρονται στην **Επεξηγηματική Έκθεση**, η οποία συμπεριλαμβάνεται στην Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης 01.01.2018 έως 31.12.2018.
- ε) **Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και των επιτροπών τους**

ι. Λειτουργία Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, βασικές εξουσίες της – Δικαιώματα των Μετόχων

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων της Εταιρείας και μπορεί να αποφασίζει για όλα τα σημαντικά θέματα της Εταιρείας, σύμφωνα με το νόμο και το Καταστατικό της. Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων διεξάγεται μια φορά το χρόνο, εντός της χρονικής προθεσμίας που ο Νόμος ορίζει, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εγκρίνει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, να αποφασίσει περί της διανομής των κερδών και απαλλαγής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών της Εταιρείας από κάθε ευθύνη.

Η λήψη των αποφάσεων γίνεται με τη διεξαγωγή ψηφοφορίας, προκειμένου να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη αποτύπωση της άποψης όλων των μετόχων, είτε παρευρίσκονται αυτοπροσώπως στη συνέλευση, είτε ψηφίζουν μέσω εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Η Εταιρεία διαθέτει αποτελεσματικούς και ανέξοδους τρόπους ψηφοφορίας των μετόχων ή των αντιπροσώπων τους.

Περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, συμπεριλαμβανομένων και των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας για κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, πρέπει να είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο της Εταιρείας μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τη διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, μεταφρασμένη και στην αγγλική.

Τουλάχιστον ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας, ο Διευθύνων Σύμβουλος ή ο Γενικός Διευθυντής αυτής, κατά περίπτωση, και οι Πρόεδροι των επιτροπών του Δ.Σ., καθώς και ο Εσωτερικός Ελεγκτής και ο Τακτικός πρέπει να παρίστανται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους, που τίθενται προς συζήτηση και επί ερωτήσεων ή διευκρινίσεων που ζητούν οι μέτοχοι. Ο Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης πρέπει να διαθέτει επαρκή χρόνο για την υποβολή ερωτήσεων από τους μετόχους.

Τα δικαιώματα των μετόχων καθορίζονται από τις υποχρεωτικές διατάξεις του ν. 4548/2018 όπως ισχύει σήμερα, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του καταστατικού της Εταιρείας εφόσον δεν προσκρούουν στον ανωτέρω Νόμο και έως την τροποποίηση και την προσαρμογή του σε αυτόν.

Η Εταιρεία, με μετοχές εισηγμένες στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, υποχρεούται να δημοσιεύει ανακοινώσεις, σε συμμόρφωση προς τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κατάχρηση της αγοράς, τους ελληνικούς νόμους 4443/2016 και 3556/2007 που αφορούν σχετικά θέματα, τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αλλά και του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η δημοσίευση των πληροφοριών αυτών γίνεται με τρόπο που διασφαλίζει την ταχεία και ισότιμη πρόσβαση σε αυτές από το επενδυτικό κοινό.

Όλες οι σχετικές δημοσιεύσεις/ανακοινώσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Χρηματιστηρίου Αθηνών αλλά και της Εταιρείας.

Η διεύθυνση του Τμήματος Μετόχων, Ενημέρωσης Επενδυτών και Εταιρικών Ανακοινώσεων έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και διαχείρισης των σχέσεων της Εταιρείας με τους μετόχους της και το επενδυτικό κοινό και μεριμνά, μεταξύ άλλων, για την έγκυρη και ισότιμη ενημέρωση των επενδυτών και των οικονομικών αναλυτών στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ii. Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, τα μέλη του οποίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση, ασκεί την εν γένει διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων, με γνώμονα το συμφέρον της Εταιρείας και των μετόχων της. Ως ανώτατο διοικητικό όργανο, διαμορφώνει την στρατηγική της Εταιρείας, εποπτεύει και ελέγχει τη διαχείριση της περιουσίας της.

Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει, ποια μέλη αυτού είναι εκτελεστικά και μη εκτελεστικά. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών του. Μεταξύ των μη εκτελεστικών μελών υπάρχουν ανεξάρτητα μέλη (τουλάχιστον δύο), τα οποία ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση και πληρούν όλες τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας που ορίζει ο ν.3016/2002 και ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Οι ρόλοι των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου προσδιορίζονται και τεκμηριώνονται με σαφήνεια στο Καταστατικό της Εταιρείας, στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς και σε άλλα επίσημα έγγραφα. Τα εκτελεστικά μέλη ασχολούνται με τα καθημερινά θέματα διοίκησης της Εταιρείας, ενώ τα μη εκτελεστικά είναι επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων.

Τα ανεξάρτητα, μη εκτελεστικά μέλη παρέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο αμερόληπτες απόψεις και συμβουλές για τη λήψη των αποφάσεών του, εξασφαλίζοντας το συμφέρον της Εταιρείας και προστατεύοντας τους μετόχους της.

Οι διακριτές αρμοδιότητες του Προέδρου του Δ.Σ. και του Διευθύνοντος Συμβούλου της Εταιρείας καθορίζονται ρητά από το Διοικητικό Συμβούλιο και αποτυπώνονται εγγράφως στο Καταστατικό της Εταιρείας και στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει όποτε απαιτείται από τις ανάγκες ή τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία της Εταιρείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Καταστατικό της και την κείμενη νομοθεσία. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και συγκαλεί σε συνεδρίαση τα μέλη.

Τον Πρόεδρο, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, αναπληρώνει, κατά σειρά, ο Αντιπρόεδρος, τούτου ελλείποντος ή κωλυομένου, αναπληρώνει ο Διευθύνων Σύμβουλος· σε περίπτωση δε απουσίας ή κωλύματος και του τελευταίου το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει μέλος του ως αναπληρωτή του. Η υπόψη αναπλήρωση περιορίζεται, αποκλειστικώς και μόνο, στην ενάσκηση των εξουσιών του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ως τοιούτου.

Το ισχύον Διοικητικό Συμβούλιο εκλέχθηκε από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας στις 25 Ιουλίου 2018 (συγκροτήθηκε σε Σώμα κατά τη συνεδρίασή του την ίδια ημερομηνία), σύμφωνα με το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας, έχει πενταετή θητεία, με εκκίνηση την ημερομηνία εκλογής του και λήξη, με την εκλογή του νέου Διοικητικού Συμβουλίου από την Τακτική Γενική Συνέλευση του έτους λήξεως της θητείας τους, μη δυνάμενη να παραταθεί πέραν των έξι (6) ετών. Απαρτίζεται δε από τα ακόλουθα μέλη :

a/a	Όνοματεπώνυμο	Θέση
1.	Γεώργιος Προβόπουλος	Πρόεδρος του Δ.Σ., Μη Εκτελεστικό Μέλος
2.	Δημήτριος Καλλιτσάντσης	Αντιπρόεδρος του Δ.Σ., Μη Εκτελεστικό Μέλος
3.	Αναστάσιος Καλλιτσάντσης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
4.	Ιορδάνης Αϊβάζης	Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
5.	Παναγιώτης Δουμάνογλου	Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
6.	Μιχαήλ Κατούνας	Σύμβουλος, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

α/α	Όνοματεπώνυμο	Θέση
7.	Αλέξιος Κομνηνός	Σύμβουλος, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος
8.	Δέσποινα - Μαγδαληνή Μαρκάκη	Σύμβουλος, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος
9.	Ελένη Παπακωνσταντίνου	Σύμβουλος, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Σημειώνεται ότι ο αριθμός των Ανεξάρτητων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, υπερέρχει του ελαχίστου που ορίζει ως όριο ο ν.3016/2002, ενδυναμώνοντας την Εταιρική Διακυβέρνηση της Εταιρείας.

Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατέχουν ακαδημαϊκούς τίτλους σπουδών πανεπιστημιακού επιπέδου ελληνικών ή/και αλλοδαπών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ορισμένοι δε εξ αυτών είναι κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών ή/και διδακτορικών με σπουδές σε διάφορους τομείς (Τεχνολογικό, Χρηματοοικονομικό, Νομικό κ.λπ.).

Τα Βιογραφικά Σημειώματα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.ellaktor.com)

Το Διοικητικό Συμβούλιο, για ταχύτερη διεκπεραίωση των εταιρικών υποθέσεων και σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, διατηρεί το δικαίωμα να ορίζει ως ειδικούς εκπροσώπους της Εταιρείας για τη διενέργεια συγκεκριμένων κάθε φορά πράξεων, Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή υπαλλήλους της Εταιρείας ή τρίτα πρόσωπα, ορίζοντας την έκταση των εξουσιών που ανατίθενται.

Η Εταιρεία αξιολογεί τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων και της λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου, με γνώμονα τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Η διαδικασία αξιολόγησης, κυρίως με γενική αρχή την τακτική αυτό-αξιολόγησης, περιλαμβάνει τον εντοπισμό των δυνατών σημείων αλλά και των αδυναμιών με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ.

Πέραν των ανωτέρω το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας μέσω της Έκθεσης διαχείρισής του, η οποία εγκρίνεται από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της, παρακολουθεί και επανεξετάζει την υλοποίηση των αποφάσεων του σε ετήσια βάση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνεδριάζει κατά κανόνα μία με δύο φορές το μήνα.

Το **ισχύον Διοικητικό Συμβούλιο** από τη συγκρότησή του 25.07.2018 και μέχρι την 31.12.2018 συνεδρίασε 13 φορές.

Παρατίθεται σχετικός πίνακας με τις συνεδριάσεις του **ισχύοντος Διοικητικού Συμβουλίου** και τη συμμετοχή των Μελών του:

Περίοδος 25.07.2018 - 31.12.2018	Συνεδριάσεις (13), Συμμετοχή (%)
Γεώργιος Προβόπουλος	100%
Δημήτριος Καλλισάντσης	100%
Αναστάσιος Καλλισάντσης	100%
Ιορδάνης Αϊβάζης	92%
Παναγιώτης Δουμάνογλου	100%
Μιχαήλ Κατούνας	100%

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Περίοδος 25.07.2018 - 31.12.2018	Συνεδριάσεις (13), Συμμετοχή (%)
Αλέξιος Κομνηνός	85%
Δέσποινα-Μαγδαληνή Μαρκάκη	100%
Ελένη Παπακωνσταντίνου	100%

iii. **Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου**

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ, που συνήλθε την 30.06.2017, όρισε, τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 44 του Ν.4449/2017. Η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου, όπως ορίστηκε από την ως άνω Συνέλευση ήταν η εξής: 1. Χαρίτων Κυριαζής (Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου), 2. Δημήτριος Χατζηγηρηγοριάδης (Μέλος) και 3. Ιωάννης Τζιβέλης (Μέλος).

Με την από 12.07.2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και μέχρι την 25.07.2018, άλλαξε η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου ως εξής : 1. Χαρίτων Κυριαζής (Πρόεδρος Επιτροπής), 2. Χρήστος Γκλαβάνης (Μέλος) και 3. Παναγιώτα Ιπλιζιάν (Μέλος).

Τέλος με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ, που συνήλθε την 25.07.2018, ορίστηκαν, τα μέλη της **Επιτροπής Ελέγχου**, σύμφωνα με το άρθρο 44 του Ν.4449/2017, τα οποία είναι οι κ.κ.:

α/α	Ονοματεπώνυμο	Θέση
1.	Χαρίτων Κυριαζής	Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου
2.	Αλέξιος Κομνηνός	Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας
3.	Ελένη Παπακωνσταντίνου	Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας

Επισημαίνεται ότι τα ανωτέρω στελέχη διαθέτουν αποδεδειγμένα επαρκή γνώση στον τομέα που δραστηριοποιείται η εταιρεία, ενώ ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου, κ. Κυριαζής, όσο και τα μέλη της, κ. Κομνηνός και κα Παπακωνσταντίνου (Ανεξάρτητα Μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας) πληρούν τις προϋποθέσεις περί ανεξαρτησίας των διατάξεων του ν. 3016/2002. Επιπλέον, ο κ. Κυριαζής διαθέτει αποδεδειγμένα επαρκή γνώση στη λογιστική και ελεγκτική. Το Βιογραφικό Σημείωμα του κ. Κυριαζή παρατίθεται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.ellaktor.com).

Η Επιτροπή Ελέγχου είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της οικονομικής πληροφόρησης, της αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, καθώς και για την εποπτεία και παρακολούθηση του τακτικού ελέγχου και των θεμάτων που αφορούν στην αντικειμενικότητα και ανεξαρτησία των νόμιμων ελεγκτών.

Η θητεία των μελών **της παρούσας Επιτροπής Ελέγχου** λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία των μελών του παρόντος Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Με την από 25.07.2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, η Επιτροπή Ελέγχου επιφορτίστηκε και με τα θέματα και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Κανονιστικής Συμμόρφωσης και μετονομάστηκε σε Επιτροπή Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Σκοπός της Επιτροπής Ελέγχου είναι να συνδράμει στην αποτελεσματική διακυβέρνηση της Εταιρείας και των θυγατρικών της που βρίσκονται υπό τον έλεγχό της (εφεξής θα αναφέρονται από κοινού για λόγους συντομίας «Ομίλος»), σύμφωνα με όσα ορίζει η νομοθεσία και ειδικότερα το άρθρο 44 του ν. 4449/2017 αναφορικά με τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης σε ατομικό και ενοποιημένο επίπεδο, την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και την εποπτεία του τακτικού ελέγχου.

Σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου

1. Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τρία τουλάχιστον μέλη, τα οποία στην πλειονότητά τους πρέπει να είναι ανεξάρτητα κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 3016/2002, όπως ισχύει, και αποτελεί είτε ανεξάρτητη επιτροπή, είτε επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου. Ειδικότερα, η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και από μέλη που εκλέγονται από τη γενική συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας. Ως μέλη που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων μπορούν να είναι τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή και πρόσωπα που δεν είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, πληρούν όμως τις προϋποθέσεις περί ανεξαρτησίας των σχετικών διατάξεων του ν. 3016/2002, γεγονός που καταγράφεται αιτιολογημένα κατά την εκλογή τους.
2. Η θητεία των Μελών της Επιτροπής Ελέγχου διαρκεί μέχρι τη λήξη της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός εάν άλλως αποφασιστεί με απόφαση της γενικής συνέλευσης.
3. Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου στο σύνολό τους διαθέτουν επαρκή γνώση στους τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται η Εταιρεία και τουλάχιστον ένα μέλος της είναι ορκωτός ελεγκτής λογιστής σε αναστολή ή συνταξιούχος ή διαθέτει αποδεδειγμένα επαρκή γνώση στην ελεγκτική και λογιστική. Η αξιολόγηση των υποψηφίων μελών της Ελεγκτικής Επιτροπής διενεργείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, κατόπιν υποβολής πρότασης της επιτροπής ανάδειξης υποψηφιοτήτων, εφόσον υφίσταται.
4. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου ορίζεται από τα μέλη της ή εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας και είναι υποχρεωτικά ανεξάρτητος από την Εταιρεία κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 3016/2002, όπως ισχύει.
5. Η Επιτροπή Ελέγχου για την υλοποίηση του έργου της συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα, ήτοι τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές ετησίως, και εκτάκτως όποτε απαιτηθεί. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου συγκαλεί τα μέλη της με έγγραφη πρόσκληση, που μπορεί να αποστέλλεται με email, τουλάχιστον δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν τη συνεδρίαση και περιλαμβάνει τα θέματα της ημερησίας διάταξης, καθώς και την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο της συνεδρίασης. Η Επιτροπή Ελέγχου μπορεί να συνεδριάζει και χωρίς προηγούμενη πρόσκληση του Προέδρου της, εφόσον παρίστανται όλα τα μέλη της. Η Επιτροπή Ελέγχου δύναται να συνεδριάζει έγκυρα και με τηλεδιάσκεψη. Η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλα τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ισοδυναμεί με συνεδρίαση και απόφαση ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου

Με την επιφύλαξη της ευθύνης των μελών του Διοικητικού συμβουλίου της Εταιρείας, η Επιτροπή Ελέγχου σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4449/2017, όπως ισχύει, έχει τις εξής αρμοδιότητες:

1. Η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί τη διαδικασία και τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου. Στο πλαίσιο αυτό ενημερώνει το Διοικητικό συμβούλιο υποβάλλοντας σχετική αναφορά για τα θέματα που προέκυψαν από τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου επεξηγώντας αναλυτικά:
 - α) Τη συμβολή του υποχρεωτικού ελέγχου στην ποιότητα και ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δηλαδή στην ακρίβεια, πληρότητα και ορθότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών γνωστοποιήσεων, που εγκρίνει το Διοικητικό συμβούλιο και δημοσιοποιείται και

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

β) Τον ρόλο της Ελεγκτικής Επιτροπής στην υπό (α) ανωτέρω διαδικασία, δηλαδή καταγραφή των ενεργειών που προέβη η Ελεγκτική Επιτροπή κατά τη διαδικασία διεξαγωγής του υποχρεωτικού ελέγχου.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω ενημέρωσης του Διοικητικού συμβουλίου η Επιτροπή Ελέγχου λαμβάνει υπόψη της το περιεχόμενο της συμπληρωματικής έκθεσης, την οποία ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής της υποβάλει και η οποία περιέχει τα αποτελέσματα του υποχρεωτικού ελέγχου που διενεργήθηκε και πληροί τουλάχιστον τις συγκεκριμένες απαιτήσεις σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014.

2. Η Επιτροπή Ελέγχου είναι αρμόδια να παρακολουθεί, εξετάζει και αξιολογεί τη διαδικασία σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, δηλαδή τους μηχανισμούς και τα συστήματα παραγωγής, τη ροή και τη διάχυση των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που παράγουν οι εμπλεκόμενες οργανωτικές μονάδες της Εταιρείας και του Ομίλου. Στις παραπάνω ενέργειες της Επιτροπής περιλαμβάνεται και η λοιπή πληροφόρηση που δημοσιοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο (π.χ χρηματιστηριακές ανακοινώσεις, δελτία τύπου) σε σχέση με τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες. Η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνει σχετικά το Διοικητικό συμβούλιο με τις διαπιστώσεις της και υποβάλει προτάσεις βελτίωσης της διαδικασίας, αν το κρίνει αναγκαίο.
3. Η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί εξετάζει και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του συνόλου των πολιτικών, διαδικασιών και δικλείδων ασφαλείας της Εταιρείας και του Ομίλου, αναφορικά αφενός με το σύστημα του εσωτερικού ελέγχου και αφετέρου με την εκτίμηση και τη διαχείριση κινδύνων, σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση.

Περαιτέρω, παρακολουθεί και επιθεωρεί την ορθή λειτουργία της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και των υπόχρεων θυγατρικών της, σύμφωνα με τα επαγγελματικά πρότυπα καθώς και το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο και αξιολογεί το έργο, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητά της, χωρίς ωστόσο να επηρεάζει την ανεξαρτησία της. Επίσης, η Ελεγκτική Επιτροπή επισκοπεί τη δημοσιοποιηθείσα πληροφόρηση ως προς τον εσωτερικό έλεγχο και τους κυριότερους κινδύνους και αβεβαιότητες της Εταιρείας και του Ομίλου, σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή υποβάλει στο Διοικητικό συμβούλιο τις διαπιστώσεις της, καθώς και τυχόν προτάσεις βελτίωσης.

4. Παρακολουθεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου και ιδίως την απόδοσή του, λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε πορίσματα και συμπεράσματα της αρμόδιας αρχής σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Συγκεκριμένα:

- Η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνεται για τη διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα σύνταξης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης από τη Διοίκηση.
- Η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνεται επίσης από τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή επί του ετήσιου προγράμματος υποχρεωτικού ελέγχου πριν από την εφαρμογή του, προβαίνει σε αξιολόγηση του και βεβαιώνεται ότι το ετήσιο πρόγραμμα υποχρεωτικού ελέγχου θα καλύψει τα σημαντικότερα πεδία ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τους κύριους τομείς επιχειρηματικού και χρηματοοικονομικού κινδύνου της εταιρείας και του Ομίλου. Περαιτέρω, η επιτροπή ελέγχου υποβάλλει προτάσεις και για λοιπά σημαντικά θέματα, όταν το κρίνει σκόπιμο.
- Για την υλοποίηση των παραπάνω, η Επιτροπή Ελέγχου αναμένεται να πραγματοποιεί συναντήσεις με τη διοίκηση/ αρμόδια διευθυντικά στελέχη κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας των οικονομικών εκθέσεων καθώς επίσης και με τον Ορκωτό Ελεγκτή λογιστή της Εταιρείας και του Ομίλου κατά το στάδιο προγραμματισμού του ελέγχου, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του και κατά το στάδιο προετοιμασίας των εκθέσεων ελέγχου.
- Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή Ελέγχου πρέπει να λάβει υπόψη της και να εξετάσει τα πιο σημαντικά ζητήματα και τους κινδύνους που ενδέχεται να έχουν επίδραση στις

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας και του Ομίλου, καθώς και στις σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της διοίκησης κατά την σύνταξή τους.

Κατωτέρω, αναφέρονται ενδεικτικά θέματα που αναμένεται να έχουν εξετασθεί και αξιολογηθεί διεξοδικά από την επιτροπή ελέγχου στο βαθμό που είναι σημαντικά για την εταιρία, και τον Όμιλο, αναφέροντας συγκεκριμένες ενέργειες επ' αυτών στην ενημέρωσή της προς το Διοικητικό Συμβούλιο:

- Αξιολόγηση της χρήσης της παραδοχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.
- Σημαντικές κρίσεις, παραδοχές και εκτιμήσεις κατά την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- Αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία.
- Αξιολόγηση ανακτησιμότητας περιουσιακών στοιχείων.
- Λογιστική αντιμετώπιση εξαγορών.
- Επάρκεια γνωστοποιήσεων για τους σημαντικούς κινδύνους που αντιμετωπίζει η εταιρία.
- Σημαντικές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.
- Σημαντικές ασυνήθεις συναλλαγές.

Συναφώς εφίσταται η προσοχή στην έγκαιρη και ουσιαστική επικοινωνία της Επιτροπής Ελέγχου με τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή ενόψει της σύνταξης της έκθεσης ελέγχου και της συμπληρωματικής έκθεσης του τελευταίου προς την επιτροπή ελέγχου.

Επιπλέον, η επιτροπή ελέγχου επισκοπεί τις οικονομικές εκθέσεις της Εταιρείας και του Ομίλου, πριν την έγκρισή τους από το αντίστοιχο διοικητικό συμβούλιο, προκειμένου να αξιολογήσει την πληρότητα και τη συνέπεια αυτών σε σχέση με την πληροφόρηση που έχει τεθεί υπόψη της καθώς και με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζει η εταιρία και ενημερώνει σχετικά το διοικητικό συμβούλιο.

5. Η Επιτροπή Ελέγχου επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22, 23, 26 και 27 καθώς και σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην Εταιρεία, αλλά και στον Όμιλο, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014.
6. Η Επιτροπή Ελέγχου είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών της Εταιρείας και του Ομίλου και προτείνει τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή τις ελεγκτικές εταιρείες που θα διοριστούν σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, εκτός εάν εφαρμόζεται η παράγραφος 8 του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014.
7. Η Επιτροπή Ελέγχου αξιολογεί την επάρκεια, τη στελέχωση και την οργανωτική δομή της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και των υπόχρεων θυγατρικών της και εντοπίζει τυχόν αδυναμίες της. Εφόσον κριθεί σκόπιμο, η Επιτροπή Ελέγχου υποβάλλει προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο, ώστε η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου να διαθέτει τα απαραίτητα μέσα, να είναι επαρκώς στελεχωμένη με δυναμικό με επαρκείς γνώσεις, εμπειρία και εκπαίδευση, να μην υπάρχουν περιορισμοί στο έργο της και να έχει την προβλεπόμενη ανεξαρτησία.

Επίσης, η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνεται επί του ετήσιου προγράμματος ελέγχων της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και των υπόχρεων θυγατρικών της πριν από την εφαρμογή του και προβαίνει σε αξιολόγησή του, λαμβάνοντας υπόψη τους κύριους τομείς επιχειρηματικού και χρηματοοικονομικού κινδύνου καθώς και τα αποτελέσματα των προηγούμενων ελέγχων. Στο πλαίσιο της εν λόγω ενημέρωσης, η Επιτροπή Ελέγχου εξετάζει ότι το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων (σε συνδυασμό με τυχόν μεσοπρόθεσμα αντίστοιχα προγράμματα) καλύπτει τα σημαντικότερα πεδία ελέγχου και συστήματα που άπτονται της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η Επιτροπή Ελέγχου έχει τακτικές συναντήσεις με τον επικεφαλής της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και των υπόχρεων θυγατρικών της, για τη συζήτηση θεμάτων της αρμοδιότητάς του, καθώς και προβλημάτων που, ενδεχομένως, προκύπτουν από τους εσωτερικούς ελέγχους.

Επιπλέον, η Επιτροπή Ελέγχου λαμβάνει γνώση του έργου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και των υπόχρεων θυγατρικών της, συμπεριλαμβανομένων και των εκθέσεών της (τακτικών και έκτακτων), και παρακολουθεί την ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου με το περιεχόμενο αυτών, όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της Εταιρείας.

8. Η Επιτροπή Ελέγχου επισκοπεί τη διαχείριση των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων της Εταιρείας και του Ομίλου, καθώς και την περιοδική αναθεώρησή τους. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή Ελέγχου αξιολογεί τις μεθόδους που χρησιμοποιεί η Εταιρεία και ο Όμιλος για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των κινδύνων, την αντιμετώπιση των κυριότερων από αυτούς μέσω του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και τη γνωστοποίησή τους στις δημοσιοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες με ορθό τρόπο.
9. Για τα αποτελέσματα όλων των παραπάνω ενεργειών, η Επιτροπή Ελέγχου ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο με τις διαπιστώσεις της και υποβάλλει προτάσεις εφαρμογής διορθωτικών ενεργειών, εφόσον κριθεί σκόπιμο.

Τήρηση Κώδικα Δεοντολογίας

1. Η Επιτροπή Ελέγχου υποχρεούται να συμμορφώνεται με τις επιταγές της νομοθεσίας, του καταστατικού της Εταιρείας, του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Εταιρείας και των αποφάσεων των οργάνων της.
2. Η Επιτροπή Ελέγχου δεσμεύεται από τον Κώδικα Δεοντολογίας και το Πρόγραμμα Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου, όπως αμφότερα έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και βρίσκονται σε ισχύ.

Αξιολόγηση

Η Επιτροπή Ελέγχου κάθε δύο (2) χρόνια, ή και νωρίτερα αν κριθεί σκόπιμο, αξιολογεί την απόδοσή της και την επάρκεια του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας της και υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικές προτάσεις βελτίωσης.

iv. Η Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης

Η Εταιρεία υλοποιώντας τις αποφάσεις της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της, της από 24 Ιουνίου 2016, εκπόνησε Κώδικα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, στον οποίον ενσωματώνονται όλες οι αρχές και οι αξίες που θα πρέπει να διέπουν τη συμπεριφορά των εργαζομένων του Ομίλου των εταιρειών της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ, σε όλες των τις δραστηριότητες, ανεξαρτήτως τομέα και ιεραρχίας. Ο εν λόγω Κώδικας Κανονιστικής Συμμόρφωσης εγκρίθηκε από το Δ.Σ. της ΕΛΛΑΚΤΩΡ κατά τη συνεδρίασή του της 29.07.2016, ενώ έχει εγκριθεί επίσης και από όλες τις εταιρείες του Ομίλου.

Ταυτόχρονα εκπονήθηκε και το Πρόγραμμα Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου, το οποίο ενσωματώνει τη διαδικασία υλοποίησης του Κώδικα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, με απώτατο στόχο την προστασία της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ και του Ομίλου της απέναντι σε κινδύνους ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Το άνω Πρόγραμμα εγκρίθηκε από το Δ.Σ. της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ κατά τη συνεδρίασή του της 30.12.2016 ενώ έχει εγκριθεί ήδη από όλες τις θυγατρικές του Ομίλου.

Η σύνθεσή της, κατά την σύστασή της, είχε ως εξής: 1. Χαρίτων Κυριαζής (Πρόεδρος Επιτροπής), 2. Ιωάννης Τζιβέλης (Μέλος) και 3. Βασιλική Νιάτσου (Μέλος).

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, με την από 25.07.2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Κανονιστικής Συμμόρφωσης ενσωματώθηκαν στην Επιτροπή Ελέγχου, η

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

οποία και μετονομάστηκε σε Επιτροπή Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Όπως αναφέρεται κατωτέρω, ήδη με την από 22.2.2019 απόφαση του Δ.Σ. της εταιρείας, το σκέλος της Κανονιστικής Συμμόρφωσης αποσπάστηκε από την ως άνω Επιτροπή και συγκροτήθηκε η Επιτροπή Συμμόρφωσης & Βιώσιμης Ανάπτυξης.

v. Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων

Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης του οργανωτικού σχήματος της Εταιρείας και του Ομίλου, έχουν ανατεθεί επίσης, από το Διοικητικό Συμβούλιο, εξειδικευμένα θέματα, πέραν των ανωτέρω Επιτροπών και στις ακόλουθες, ειδικές Επιτροπές, οι οποίες συνεδριάζουν σε τακτική ή σε έκτακτη βάση, όπως :

Με την από 25.07.2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, συστάθηκε η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων, η οποία έχει την ευθύνη της διαδικασίας αναζήτησης υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, με αντικειμενικά κριτήρια και λαμβάνοντας υπόψιν τα πλεονεκτήματα της πολυμορφίας.

Η εν λόγω Επιτροπή έχει την ευθύνη των σχετικών εισηγήσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η σύνθεσή της, κατά την σύστασή της στις 25.07.2018, είχε ως εξής:

α/α	Ονοματεπώνυμο	Θέση
1.	Ιορδάνης Αϊβάζης	Πρόεδρος της Επιτροπής, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας
2.	Μιχαήλ Κατούνας	Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας
3.	Ελένη Παπακωνσταντίνου	Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας

vi. Επιτροπή Αμοιβών

Με την από 25.07.2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, συστάθηκε η Επιτροπή Αμοιβών, η οποία έχει ως έργο της την εισήγηση Πολιτικής Αποδοχών, καθώς και την εισήγηση καθορισμού Αμοιβών των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, όπως ο νόμος ορίζει.

Η εν λόγω Επιτροπή θα λειτουργεί με γνώμονα την Πολιτική Αποδοχών που θα εφαρμόσει η Εταιρεία και θα είναι αρμόδια την εφαρμογή της, για την τακτική αναθεώρησή της, σύμφωνα με τις τάσεις που επικρατούν στην αγορά σχετικά με το επίπεδο των αμοιβών και της διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων.

Η σύνθεσή της, κατά την σύστασή της στις 25.07.2018, είχε ως εξής:

α/α	Ονοματεπώνυμο	Θέση
1.	Ιορδάνης Αϊβάζης	Πρόεδρος της Επιτροπής, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας
2.	Αλέξιος Κομνηνός	Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας
3.	Δέσποινα- Μαγδαληνή Μαρκάκη	Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο πίνακας που παρατίθεται, παρουσιάζει τις συνεδριάσεις των προαναφερόμενων Επιτροπών από 25.07.2018 έως 31.12.2018:

Όνοματεπώνυμο	Συνεδριάσεις Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων (2)*	Συνεδριάσεις Επιτροπής Αμοιβών (5)*	Συνεδριάσεις Επιτροπής Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης (4)**
Χαρίτων Κυριαζής			100%
Ιορδάνης Αιβάζης	100%	100%	-
Μιχαήλ Κατούνας	100%	-	-
Αλέξιος Κομνηνός	-	100%	100%
Δέσποινα-Μαγδαληνή Μαρκάκη	-	100%	-
Ελένη Παπακωνσταντίνου	100%	-	100%

* Επισημαίνουμε ότι με την από 22.02.2019 απόφαση του Δ.Σ. της Εταιρείας οι δύο Επιτροπές συγχωνεύτηκαν σε μία, με την ονομασία **Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων και Αμοιβών** και με την σύσταση που αναφέρεται κάτωθι :

α/α	Όνοματεπώνυμο	Θέση
1.	Ιορδάνης Αιβάζης	Πρόεδρος της Επιτροπής, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας
2.	Μιχαήλ Κατούνας	Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας
3.	Δέσποινα-Μαγδαληνή Μαρκάκη	Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας

** Επισημαίνουμε ότι με την από 22.02.2019 απόφαση του Δ.Σ. της Εταιρείας η Επιτροπή Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης διασπάται σε δύο: α. Επιτροπή Ελέγχου (όπως αναλυτικά παρουσιάζεται και με τη σύσταση που αναφέρεται ανωτέρω στην σχετική ενότητα) και β. **Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης & Βιώσιμης Ανάπτυξης** με την σύσταση που αναφέρεται κάτωθι:

α/α	Όνοματεπώνυμο	Θέση
1.	Γεώργιος Προβόπουλος	Πρόεδρος της Επιτροπής, Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας
2.	Αλέξιος Κομνηνός	Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας
3.	Ελένη Παπακωνσταντίνου	Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

στ) Περιγραφή της πολιτικής σχετικά με την πολυμορφία που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της Εταιρείας

Ο Όμιλος τηρεί σε όλα τα επίπεδα το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης και παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους τους εργαζομένους και τους υποψηφίους και αποφεύγει τις κάθε είδους διακρίσεις. Η ίδια πολιτική πολυμορφίας και ισότητας εφαρμόζεται και για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά της όργανα. Ένα τέτοιο κλίμα ισότητας, χωρίς διακρίσεις, με σεβασμό στη διαφορετικότητα, καλλιεργείται από την Εταιρεία.

Εφαρμόζονται διαδικασίες και υφίστανται δομές που έχουν διαμορφώσει ένα εργασιακό περιβάλλον μέσα στο οποίο Διοίκηση και Εργαζόμενοι αξιολογούνται και κρίνονται από την εκπαίδευση και το επαγγελματικό ιστορικό τους, τη γνώση του αντικειμένου της εταιρείας και τις ηγετικές ικανότητες, την πείρα, την αποδοτικότητα και την δημιουργικότητα.

Επιδιώκεται, μέγιστη πολυμορφία στο Διοικητικό Συμβούλιο και στα εποπτικά όργανα της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων, καθώς και πλουραλισμός δεξιοτήτων, απόψεων, ικανοτήτων, γνώσεων, προσόντων και εμπειρίας, που να ανταποκρίνονται στους εταιρικούς στόχους.

Το εύρος των δραστηριοτήτων του Ομίλου απαιτεί τη συμβολή και συνδυασμό ικανοτήτων, δεξιοτήτων, επαγγελματικών-γνωσιακών εμπειριών και προσωπικοτήτων πολλών και με διαφορετικά χαρακτηριστικά ανθρώπων, σε όλα τα επίπεδα, ως εκ τούτου στον Όμιλο η πολυμορφία εφαρμόζεται ουσιαστικά στην πράξη.

Με στόχο την επίτευξη μιας βιώσιμης και ισόρροπης ανάπτυξης και με βασική αρχή ότι για τις θέσεις των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και τις θέσεις ευθύνης, ουσιαστικά κριτήρια αποτελούν τα αντικειμενικά προσόντα και οι ικανότητες, ο Όμιλος θεωρεί ότι η εφαρμοζόμενη πολυμορφία, συμπεριλαμβανομένης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων, που όμως δεν προσεγγίζεται με βάση την αρχή της υποχρεωτικής ποσόστωσης, αλλά με βάση την αντικειμενικότητα και χωρίς να είναι αυτοσκοπός, αποτελεί βασικό στοιχείο για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων και τη διατήρηση της ανάπτυξής του, προσθέτει αξία, αυξάνει τη δεξαμενή ικανοτήτων, εμπειρίας και οπτικής που ο Όμιλος διαθέτει για τις υψηλότερες θέσεις του, καθώς και την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγικότητα και την καινοτομία του, ώστε σε ένα δομικά μεταβαλλόμενο περιβάλλον, να βελτιώνει αποτελεσματικά και αξιόπιστα την παροχή των κεντρικών υπηρεσιών για την εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία του.

Ως αποτέλεσμα, το εργασιακό περιβάλλον ευνοεί, την εφαρμογή των διεθνών πρακτικών σεβασμού στην ανθρώπινη προσωπικότητα, χωρίς διακρίσεις και προκαταλήψεις.

Σημειώνεται ότι το 22% του ισχύοντος Διοικητικού Συμβουλίου απαρτίζεται από γυναίκες. Ως προς την ηλικία των μελών του υπάρχει αξιοσημείωτη διακύμανση από τα 37 έτη έως τα 68 έτη ηλικίας, με μέσο όρο ηλικίας των μελών του τα 55 έτη.

Παρατίθεται πίνακας όπου παρουσιάζεται η πολυμορφία, καθώς και η εμπειρία και δεξιότητες του ισχύοντος Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Όνοματεπώνυμο	Ρόλος	Ανεξαρτη- σία	Πολυμορφία		Εμπειρία & Δεξιότητες								
			Φύλο	Ηλικία	Βιώσιμη Ανάπτυξη	Διεθνής Εμπειρία	Σχετικοί Τομείς	Οικονομικά	Διακυ- βέρνηση	Νομικά	Μετα- σηματισμοί	Αναδιάρ- θρωση	Εμπειρία Συμβουλίου
Γεώργιος Προβόπουλος	Πρόεδρος		Α	68	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓
Αναστάσιος Καλλιτσάντσης	Δ/νων Σύμβουλος		Α	65	✓		✓						✓
Δημήτριος Καλλιτσάντσης	Αντι- πρόεδρος		Α	67		✓	✓						✓
Αλέξιος Κομνηνός	Μη Εκτελ. Μέλος	✓	Α	53		✓		✓			✓	✓	✓
Παναγιώτης Δουμάνογλου	Μη Εκτελ. Μέλος		Α	55				✓	✓		✓	✓	✓
Ελένη Παπακωνσταντίνου	Μη Εκτελ. Μέλος	✓	Θ	60					✓	✓	✓		✓
Μιχαήλ Κατούνας	Μη Εκτελ. Μέλος	✓	Α	44		✓		✓	✓		✓	✓	✓
Ιορδάνης Αββάζης	Μη Εκτελ. Μέλος		Α	68				✓			✓	✓	✓
Δέσποινα Μαγδαληνή Μαρκάκη	Μη Εκτελ. Μέλος	✓	Θ	37		✓	✓		✓	✓		✓	

Κηφισιά, 15 Απριλίου 2019
ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Π. ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΣΗΣ

Γ. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. (Εταιρεία ή/και Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις εταιρικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων».

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017 και του Κανονισμού ΕΕ 537/2014, που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Δηλώνουμε ότι οι μη ελεγκτικές μας υπηρεσίες προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της παρασχέθηκαν σύμφωνα με τους προαναφερόμενους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας και ότι δεν έχουμε παράσχει μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται από το άρθρο 5 παρ.(1) του Κανονισμού ΕΕ 537/2014.

Οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 40.2 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

*ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr*

*Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487*

Κύρια θέματα ελέγχου

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Κύρια Θέματα Ελέγχου

Αναγνώριση Εσόδων, Συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων και Συμβατικών Υποχρεώσεων από Συμβάσεις Κατασκευής

(Σημειώσεις 2.3, 2.24, 4.1, 17 και 26 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων)

Το σημαντικότερο μέρος των εσόδων του Ομίλου Ελλάκτωρ προέρχεται από μακροχρόνιες συμβάσεις κατασκευής. Η αναγνώριση εσόδων από συμβάσεις κατασκευής βασίζεται στη μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 15. Ο προσδιορισμός του ποσοστού ολοκλήρωσης απαιτεί σημαντικές παραδοχές και εκτιμήσεις από τη Διοίκηση του Ομίλου αναφορικά με τον προϋπολογισμό του κόστους ολοκλήρωσης των έργων. Εκτιμήσεις επίσης απαιτούνται αναφορικά με τις πιθανότητες αποδοχής αιτημάτων για συμπληρωματικές εργασίες και αποζημιώσεων από τους πελάτες.

Συνεπώς, οι εκτιμήσεις της Διοίκησης επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό τα έσοδα που αναγνωρίζονται από συμβάσεις κατασκευής, τα περιθώρια κέρδους, τις προβλέψεις για ζημιόγωνα έργα καθώς και την ανακτησιμότητα των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με συμβάσεις κατασκευής.

Επικεντρώσαμε την προσοχή μας στο θέμα αυτό λόγω του σημαντικού ύψους των εσόδων από συμβάσεις κατασκευής στα αποτελέσματα του Ομίλου, αλλά και λόγω των σημαντικών παραδοχών και εκτιμήσεων της Διοίκησης αναφορικά με:

- τον προσδιορισμό του περιθωρίου κέρδους ή της ζημιάς στα υπό εξέλιξη έργα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, και
- την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων, σχετικά με υπό εξέλιξη έργα στο εξωτερικό, λόγω διαφοροποιήσεων συγκριτικά με τον αρχικό σχεδιασμό, καθυστερήσεων σε σχέση με το αρχικό χρονοδιάγραμμα και απρόβλεπτων τεχνικών δυσχερειών.

Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κύριων θεμάτων ελέγχου

Κατανοήσαμε τις διαδικασίες του Ομίλου αναφορικά με την αναγνώριση εσόδων από συμβάσεις κατασκευής και επικεντρώνοντας την εργασία μας στις συμβάσεις με τα σημαντικότερα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία / συμβατικές υποχρεώσεις και με τη μεγαλύτερη επίδραση στα αποτελέσματα χρήσης πραγματοποιήσαμε τα ακόλουθα:

- Επανυπολογίσαμε το έσοδο που αναγνωρίστηκε με τη μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης, βάσει των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν έως την ημερομηνία αναφοράς και αντιπαραβάλαμε δείγμα δαπανών με τα αντίστοιχα παραστατικά.
- Αξιολογήσαμε τις εκτιμήσεις της Διοίκησης σχετικά με τις αναμενόμενες δαπάνες ως την ολοκλήρωση των έργων ανατρέχοντας σε υποστηρικτικά έγγραφα, όπως προϋπολογισμούς και πιστοποιήσεις και συγκρίνοντας προηγούμενες εκτιμήσεις με τα πραγματικά ιστορικά αποτελέσματα. Πραγματοποιήσαμε επισκέψεις στις τοποθεσίες έργων με σημαντική αξία, όπου επισκοπήσαμε την εξέλιξη των εργασιών και εντοπίσαμε περιοχές αυξημένης πολυπλοκότητας, μέσω συζητήσεων με τους μηχανικούς και το προσωπικό των εργοταξίων.
- Εξετάσαμε την ανακτησιμότητα των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων, ανατρέχοντας σε μεταγενέστερες πιστοποιήσεις και εισπράξεις.
- Επισκοπήσαμε τα υποστηρικτικά έγγραφα των αιτημάτων συμπληρωματικών εργασιών, των αιτημάτων αποζημίωσης και των σχετικών συμβατικών όρων.
- Αξιολογήσαμε τις κρίσεις της Διοίκησης σε σχέση με την ανακτησιμότητα των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων από συμπληρωματικές εργασίες και αποζημιώσεις συζητώντας με μηχανικούς έργων και ανατρέχοντας στην αλληλογραφία με τους πελάτες, σε επιστολές δικηγόρων και σε ιστορικά στοιχεία ανάλογων συμφωνιών.

Τα έσοδα της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018 από συμβάσεις κατασκευής και τα αντίστοιχα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και συμβατικές υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία αυτή ανήλθαν σε €1.436,1 εκατ., €271,3 εκατ. και €61,1 εκατ. αντίστοιχα, όπως αναφέρεται στις Σημειώσεις 17 και 26 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Βάσει των τεκμηρίων που συγκεντρώσαμε, διαπιστώσαμε ότι οι μεθοδολογίες και τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την αναγνώριση του εσόδου από συμβάσεις κατασκευής ήταν κατάλληλα και ότι οι βασικές παραδοχές που εφαρμόστηκαν ήταν εύλογες.

Εκτίμηση απομείωσης Υπεραξίας

(Σημειώσεις 2.11, 4.1 και 7 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων)

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία της ενοποιημένης Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2018 ο Όμιλος εμφανίζει υπεραξία ποσού €43,3 εκατ., η οποία αφορά κυρίως στον τομέα «Κατασκευές και Λατομεία» που αποτελεί μία από τις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

Μετά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος επιμετρά την Υπεραξία στο κόστος κτήσης μείον τις οποιεσδήποτε σωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Ο έλεγχος απομείωσης αξίας πραγματοποιείται σε ετήσια βάση ή συχνότερα εφόσον υπάρχουν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες που καταδεικνύουν ενδεχόμενη απομείωση της λογιστικής αξίας της υπεραξίας σε σχέση με την ανακτήσιμη αξία αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 36. Η απομείωση αναγνωρίζεται απευθείας ως έξοδο στην ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων και δεν αντιστρέφεται μεταγενέστερα.

Η Διοίκηση προσδιορίζει την ανακτήσιμη αξία κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας της μείον το απαιτούμενο για την πώληση κόστος. Ο υπολογισμός της αξίας χρήσης κάθε μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών απαιτεί εκτίμηση από την πλευρά της Διοίκησης σχετικά με τις βασικές παραδοχές, όπως την περίοδο των εκτιμώμενων ταμειακών ροών, τις μελλοντικές ταμειακές ροές, το ρυθμό ανάπτυξης των ροών και το επιτόκιο προεξόφλησης.

Επικεντρωθήκαμε σε αυτή την περιοχή τόσο λόγω του σημαντικού υπολοίπου που περιλαμβάνεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, όσο και λόγω των εκτιμήσεων και παραδοχών που χρησιμοποίησε η Διοίκηση, στο πλαίσιο του ελέγχου απομείωσης που διενεργήθηκε για την υπεραξία.

Βάσει των αποτελεσμάτων του ελέγχου απομείωσης που διενεργήθηκε από τη Διοίκηση, στη χρήση που

Αξιολογήσαμε τη συνολική διαδικασία ελέγχου απομείωσης που διενεργεί η Διοίκηση.

Στο πλαίσιο αυτό, διενεργήσαμε ελεγκτικές διαδικασίες προκειμένου να επιβεβαιώσουμε ότι ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας πραγματοποιήθηκε με βάση τις γενικότερα αποδεκτές μεθόδους και ότι βασίζεται σε εύλογες παραδοχές. Ο έλεγχος μας πραγματοποιήθηκε με την συμμετοχή στελεχών μας που εξειδικεύονται στις αποτιμήσεις, προκειμένου να μας βοηθήσουν στις ακόλουθες ελεγκτικές διαδικασίες:

- Εξετάσαμε τις βασικές παραδοχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο για τον υπολογισμό και την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών, όπως τα προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους (EBITDA), το ρυθμό ανάπτυξης στο διηνεκές, το κεφάλαιο κίνησης και το επιτόκιο προεξόφλησης, λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις της αγοράς και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου απομείωσης σε προηγούμενα χρόνια.
- Αξιολογήσαμε τις προβλέψεις της Διοίκησης για τις μελλοντικές ταμειακές ροές, μέσω της σύγκρισης τους με πραγματικά ιστορικά στοιχεία και συνεκτιμώντας τις αναμενόμενες μεταβολές κερδοφορίας, καθώς και τις ενέργειες της Διοίκησης για την ανάληψη νέων έργων στις αγορές που δραστηριοποιείται.
- Διερευνήσαμε αν το προεξοφλητικό επιτόκιο ήταν εντός αποδεκτού εύρους, αξιολογώντας το κόστος κεφαλαίου και το κόστος δανεισμού και συγκρίνοντας το επιτόκιο προεξόφλησης με δεδομένα της αγοράς.
- Εξετάσαμε τη μαθηματική ακρίβεια των μοντέλων ταμειακών ροών και συμφωνήσαμε τα σχετικά στοιχεία με τα εγκεκριμένα επιχειρηματικά σχέδια.

Κύρια Θέματα Ελέγχου

έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 δεν προέκυψε ζημιά απομείωσης.

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τον έλεγχο απομείωσης υπεραξίας αναφέρονται στη Σημείωση 7 «Άυλα περιουσιακά στοιχεία & Δικαίωμα Παραχώρησης».

Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κύριων θεμάτων ελέγχου

Αξιολογήσαμε την επίδραση στην ανακτήσιμη αξία των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών από μια ενδεχόμενη μεταβολή των κύριων παραδοχών, όπως το εκτιμώμενο περιθώριο λειτουργικού κέρδους (EBITDA) και το προεξοφλητικό επιτόκιο και διαπιστώσαμε ότι το περιθώριο μεταξύ λογιστικής και ανακτήσιμης αξίας είναι επαρκές.

Με βάση τις διαδικασίες που διενεργήσαμε, δεν εντοπίσαμε εξαιρέσεις σε σχέση με τις διατάξεις του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 36 και θεωρούμε ότι οι παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης βρίσκονταν εντός λογικού εύρους και οι σχετικές γνωστοποιήσεις επί των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι επαρκείς.

Εκτίμηση ανακτήσιμης αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές επιχειρήσεις

(Σημειώσεις 4.1 και 9 των Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων)

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρεία κατείχε επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες ύψους €595,3 εκατ.

Η Διοίκηση εξετάζει σε ετήσια βάση εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες και σε περίπτωση που μια επένδυση σε θυγατρική πρέπει να απομειωθεί, το ποσό της απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της συμμετοχής και της λογιστικής της αξίας.

Η Διοίκηση προσδιορίζει την ανακτήσιμη αξία ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας, μειούμενης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 36.

Ο προσδιορισμός της ανακτήσιμης αξίας της κάθε επένδυσης σε θυγατρική εταιρεία εξαρτάται κατά κύριο λόγο από τις μελλοντικές λειτουργικές ταμειακές ροές της θυγατρικής αλλά και από τις λοιπές βασικές παραδοχές της Διοίκησης που αναφέρονται ανωτέρω στο κύριο θέμα ελέγχου «Εκτίμηση απομείωσης υπεραξίας».

Επικεντρωθήκαμε σε αυτή την περιοχή λόγω του ύψους των επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες αλλά και λόγω των εκτιμήσεων και παραδοχών που χρησιμοποίησε η Διοίκηση προκειμένου να προσδιορίσει την ανακτήσιμη αξία των εν λόγω επενδύσεων.

Πραγματοποιήσαμε τις παρακάτω διαδικασίες αναφορικά με την εκτίμηση της ανακτήσιμης αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες:

- Αξιολογήσαμε την εκτίμηση της Διοίκησης και τα συμπεράσματα σχετικά με την ύπαρξη ενδείξεων απομείωσης στις επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες.
- Αξιολογήσαμε τις αναλύσεις της Διοίκησης, σύμφωνα με τις οποίες η ανακτήσιμη αξία των επενδύσεων σε θυγατρικές εταιρείες για τις οποίες πραγματοποιήθηκε έλεγχος απομείωσης διαμορφώνεται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών τους.
- Οι διαδικασίες που διενεργήσαμε αναφορικά με τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας περιλάμβαναν κυρίως όσα περιγράφονται στο παραπάνω κύριο θέμα ελέγχου «Εκτίμηση απομείωσης υπεραξίας».
- Επιβεβαιώσαμε ότι η απομείωση που αναγνωρίστηκε σε λοιπές επενδύσεις σε θυγατρικές είναι συνεπής με την προσαρμογή που πραγματοποιήθηκε στο τέλος του έτους στα περιουσιακά τους στοιχεία.

Από τη διενέργεια των προαναφερόμενων ελεγκτικών διαδικασιών, διαπιστώσαμε ότι ο προσδιορισμός της ανακτήσιμης αξίας βασίστηκε σε εύλογες παραδοχές.

Στη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 αναγνωρίστηκαν στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις ζημιά απομείωσης ύψους €162,1 εκατ. σε σχέση με τις επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες, η οποία αφορά κυρίως στη συμμετοχή της Εταιρείας στη θυγατρική ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ.

Λογιστική Βάση συνεχιζόμενης δραστηριότητας Ομίλου

(Σημειώσεις 2.1.1 και 2.1.2 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων)

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τη λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας όπως αναφέρεται και στη Σημείωση 2.1.1.

Μετά την ολοκλήρωση των μεγάλων έργων υποδομής στην Ελλάδα, παρατηρείται μείωση του ρυθμού δημοπράτησης νέων έργων, η οποία ενδέχεται να έχει επίδραση στα έσοδα του Ομίλου. Τα έσοδα από τον τομέα κατασκευών του Ομίλου ανέρχονται περίπου στο 80% των συνολικών εσόδων, ενώ περίπου 40% των εσόδων προέρχονται από την κατασκευαστική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

Η εκτιμώμενη μείωση της κατασκευαστικής δραστηριότητας στην Ελλάδα στο άμεσο μέλλον, σε συνδυασμό με τα μειωμένα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου τα τελευταία χρόνια και τις αυξημένες χρηματοδοτικές του ανάγκες, ενδέχεται να επηρεάσουν περαιτέρω τις μελλοντικές ταμειακές ροές του Ομίλου. Κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, η Διοίκηση έχει αξιολογήσει την πορεία εργασιών του Ομίλου, τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές αλλά και εναλλακτικές λύσεις, οι οποίες είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να υποστηριχθεί η λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Επικεντρωθήκαμε στην περιοχή αυτή λόγω της σημαντικής επίδρασης του τομέα κατασκευών στις δραστηριότητες του Ομίλου, αλλά και λόγω των εκτιμήσεων και παραδοχών που απαιτούνται από τη Διοίκηση προκειμένου να αξιολογηθεί η δυνατότητα του Ομίλου να συνεχίσει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά του στο προβλεπτό μέλλον.

Διενεργήσαμε ελεγκτικές διαδικασίες προκειμένου να κατανοήσουμε το πλαίσιο ενεργειών και διαδικασιών που ακολούθησε ο Όμιλος για τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

Λάβαμε την αξιολόγηση της Διοίκησης σχετικά με τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, η οποία μεταξύ άλλων στηρίχθηκε σε εκτιμήσεις για τη διαθέσιμη ρευστότητα του Ομίλου, με βάση τις προβλέψεις ταμειακών ροών για τους επόμενους 12 μήνες. Οι προβλέψεις ταμειακών ροών περιέλαβαν παραδοχές αναφορικά με τις αναμενόμενες εισπράξεις από τη λειτουργική δραστηριότητα, την προγραμματισμένη αποπληρωμή δανείων και την εκτιμώμενη αποπληρωμή λοιπών υποχρεώσεων.

Αναφορικά με την αξιολόγηση της Διοίκησης, πραγματοποιήσαμε τις ακόλουθες ελεγκτικές διαδικασίες:

- Αντιπαραβάλαμε τις προβλεπόμενες ταμειακές ροές με τα εγκεκριμένα επιχειρηματικά πλάνα.
- Εξετάσαμε τις βασικές παραδοχές, κάνοντας χρήση της διαθέσιμης πληροφόρησης αναφορικά με δανειακές συμβάσεις, επιτόκια δανεισμού, συζητήσεις με τις τράπεζες για αναδιαρθρώσεις δανείων και νέες χρηματοδοτήσεις και λοιπά στοιχεία της αγοράς κατά περίπτωση.
- Εξετάσαμε τους υπολογισμούς που περιλαμβάνονται στην αξιολόγηση της Διοίκησης και επιβεβαιώσαμε τη μαθηματική τους ακρίβεια.
- Συζητήσαμε με τη Διοίκηση το βασικό σχεδιασμό και ενδεχόμενες εναλλακτικές λύσεις που έχουν εξετασθεί προκειμένου να αντιμετωπισθούν ενδεχόμενα ζητήματα ρευστότητας, εφόσον προκύψουν στο προβλεπτό μέλλον.

Βάσει των ελεγκτικών μας διαδικασιών διαπιστώσαμε ότι τα στοιχεία της αξιολόγησης που πραγματοποίησε η Διοίκηση στηρίχθηκαν σε αξιόπιστα δεδομένα και ότι οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν ήταν βάσιμες και συνεπείς με τις

εκτιμήσεις και τα σχέδια της Διοίκησης, τα οποία στηρίζουν τη λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας με την οποία συντάχθηκαν οι οικονομικές καταστάσεις.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, που περιέχονται στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι οι Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης και η Επεξηγηματική Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στο παρόν τμήμα της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920, και ότι έχει συνταχθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 43ββ του Κωδ.Ν. 2190/1920 Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2018 αντιστοιχούν στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις,
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κωδ. Ν. 2190/1920,
- Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου και στις Άλλες Πληροφορίες τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση

εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητες τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα κύρια θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

1. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων καταστάσεων είναι συνεπής με την προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014 Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας.

2. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 22 Ιουνίου 2006 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί, καλύπτοντας μια συνολική περίοδο 13 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

ΠραΐςγουάτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268
153 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Αθήνα, 16 Απριλίου 2019
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Φώτης Σμυρνής
ΑΜ ΣΟΕΛ 52861

Δ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
(ενοποιημένες και εταιρικές)
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2018

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Περιεχόμενα Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.....	48
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	50
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.....	51
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	52
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	54
Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων.....	55
1 Γενικές πληροφορίες.....	55
2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών	55
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων	55
2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες.....	56
2.3 Μεταβολές στις λογιστικές αρχές	60
2.4 Ενοποίηση	65
2.5 Πληροφόρηση κατά τομέα	68
2.6 Συναλλαγματικές μετατροπές	68
2.7 Επενδύσεις σε ακίνητα.....	69
2.8 Μισθώσεις.....	69
2.9 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	70
2.10 Ενσώματες Ακινητοποιήσεις.....	70
2.11 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	71
2.12 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	71
2.13 Χρηματοοικονομικά μέσα.....	72
2.14 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	74
2.15 Αποθέματα	75
2.16 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	75
2.17 Δεσμευμένες Καταθέσεις	76
2.18 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	76
2.19 Μετοχικό κεφάλαιο	76
2.20 Δάνεια	76
2.21 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία	76
2.22 Παροχές στο προσωπικό	77
2.23 Προβλέψεις	78
2.24 Αναγνώριση εσόδων	78
2.25 Συμφωνίες Παραχώρησης.....	78
2.26 Διανομή μερισμάτων.....	80
2.27 Επιχορηγήσεις.....	80
2.28 Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	80
2.29 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	81
2.30 Αναταξινομήσεις και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων	81
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	81
3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	81
3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων.....	85
3.3 Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών.....	87
4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως	89

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

4.1	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές	89
4.2	Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.....	90
5	Πληροφόρηση κατά τομέα	91
6	Ενσώματα πάγια.....	94
7	Άυλα περιουσιακά στοιχεία & Δικαίωμα παραχώρησης.....	96
8	Επενδύσεις σε ακίνητα.....	98
9	Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	100
10	Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις & κοινοπραξίες.....	102
11	Κοινές Επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων.....	103
12	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων & Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	104
13	Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις.....	105
14	Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΛΛΠΧΑ 12).....	106
15	Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	106
16	Αποθέματα	107
17	Απαιτήσεις.....	107
18	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος & Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	111
19	Δεσμευμένες καταθέσεις.....	112
20	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	113
21	Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση.....	114
22	Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο	115
23	Λοιπά αποθεματικά.....	115
24	Δάνεια.....	117
25	Επιχορηγήσεις	119
26	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.....	120
27	Αναβαλλόμενη φορολογία	121
28	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.....	124
29	Προβλέψεις	126
30	Έξοδα ανά κατηγορία	127
31	Λοιπά έσοδα & Λοιπά κέρδη/(ζημιές)	128
32	Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα.....	129
33	Παροχές σε εργαζομένους.....	129
34	Φόρος εισοδήματος.....	130
35	Κέρδη ανά μετοχή.....	131
36	Μερίσματα ανά μετοχή.....	131
37	Ανειλημμένες υποχρεώσεις και απαιτήσεις	132
38	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις.....	132
39	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	133
40	Λοιπές σημειώσεις	134
41	Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού.....	135
42	Συμμετοχές Ομίλου.....	136

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

	Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17*	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια	6	526.293	510.155	58	1.700
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7α	68.082	60.336	-	-
Δικαίωμα παραχώρησης	7β	504.872	567.003	-	-
Επενδύσεις σε ακίνητα	8	137.593	145.606	3.200	28.239
Επενδύσεις σε θυγατρικές	9	-	-	595.306	738.123
Επενδύσεις σε συγγενείς & κοινοπραξίες	10	77.415	88.709	1.223	1.223
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος	18α	44.851	-	-	-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	12α	40.129	-	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	18β	-	80.757	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	12β	-	41.384	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	27	22.555	91.467	14	-
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	13	35.261	38.686	-	-
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)	14	254.909	241.851	-	-
Δεσμευμένες καταθέσεις	19	26.967	12.258	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	17	95.213	109.051	24	24
		1.834.142	1.987.264	599.825	769.309
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	16	28.028	39.695	-	-
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	17	742.074	919.394	8.234	6.788
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος	18α	25.100	-	-	-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	12α	361	-	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	12β	-	7.489	-	-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		-	1	-	-
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	13	3.227	3.229	-	-
Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)	14	33.092	36.040	-	-
Δεσμευμένες καταθέσεις	19	54.444	34.086	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	20	479.397	510.110	1.279	686
		1.365.724	1.550.042	9.513	7.474
Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	21	25.337	13.450	25.337	13.450
		1.391.062	1.563.492	34.850	20.924
Σύνολο ενεργητικού		3.225.204	3.550.756	634.675	790.233
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους					
Μετοχικό κεφάλαιο	22	182.311	182.311	182.311	182.311
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	22	523.847	523.847	523.847	523.847
Ίδιες μετοχές	22	(27.072)	(27.072)	(27.072)	(27.072)
Λοιπά αποθεματικά	23	233.587	225.472	55.912	55.918
Κέρδη/ (ζημιές) εις νέον		(449.534)	(269.871)	(364.283)	(218.232)
		463.138	634.687	370.714	516.772
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		188.876	225.506	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		652.014	860.192	370.714	516.772
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια μακροπρόθεσμα (συμπεριλαμβ/νων δανείων χωρίς αναγωγή)	24	1.254.655	1.175.609	246.592	258.801
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	27	80.808	87.970	-	3
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	28	11.911	11.516	221	223
Επιχορηγήσεις	25	62.910	60.767	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	15	123.570	131.936	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	26	12.629	11.029	9.820	7.844
Λοιπές προβλέψεις μακροπρόθεσμες	29	95.249	103.470	180	180
		1.641.733	1.582.298	256.814	267.051

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17*	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	26	734.808	856.999	7.147	6.411
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις (φόρος εισοδήματος)		10.008	14.960	-	-
Δάνεια βραχυπρόθεσμα (συμπεριλαμβ/νων δανείων χωρίς αναγωγή)	24	161.611	211.014	-	-
Μερίσματα πληρωτέα		8.558	6.024	-	-
Λοιπές προβλέψεις βραχυπρόθεσμες	29	16.473	19.269		
		931.457	1.108.266	7.147	6.411
Σύνολο υποχρεώσεων		2.573.190	2.690.564	263.961	273.462
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		3.225.204	3.550.756	634.675	790.233

*Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τα ΔΠΧΑ 9 και 15 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται (σημείωση 2.3).

** Η μητρική εταιρεία δεν επηρεάστηκε από την εφαρμογή των ΔΠΧΑ 9 και 15.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 55 έως 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17*	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17**
Πωλήσεις	5	1.857.289	1.865.749	-	95
Κόστος πωληθέντων	30	(1.720.155)	(1.652.492)	-	(160)
Μεικτό κέρδος		137.134	213.257	-	(65)
Έξοδα διάθεσης	30	(5.005)	(5.308)	-	-
Έξοδα διοίκησης	30	(73.553)	(63.214)	(7.414)	(3.950)
Λοιπά έσοδα	31	20.986	28.310	2.011	2.136
Λοιπά κέρδη / (ζημιές) - καθαρά	31	(37.913)	(71.493)	(161.758)	(19.935)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		41.649	101.553	(167.161)	(21.814)
Έσοδα από μερίσματα		998	1.730	33.200	9.245
Μερίδιο κέρδους/(ζημιές) από συμμετοχές που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	10	(11.379)	89	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	32	25.446	22.979	2	1
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	32	(82.475)	(86.607)	(12.112)	(13.159)
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων		(25.761)	39.744	(146.071)	(25.727)
Φόρος εισοδήματος	34	(69.815)	(49.352)	19	15
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης		(95.576)	(9.608)	(146.052)	(25.712)
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης αποδιδόμενα σε:					
Μετόχους της μητρικής	35	(124.581)	(41.167)	(146.052)	(25.712)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		29.005	31.559	-	-
		(95.576)	(9.608)	(146.052)	(25.712)
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά και αναπροσαρμοσμένα (σε €)		(0,7225)	(0,2387)	(0,8470)	(0,1491)

*Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τα ΔΠΧΑ 9 και 15 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται (σημείωση 2.3).

** Η μητρική εταιρεία δεν επηρεάστηκε από την εφαρμογή των ΔΠΧΑ 9 και 15.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 55 έως 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17*	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17**
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) περιόδου	(95.576)	(9.608)	(146.052)	(25.712)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα				
Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα				
Συναλλαγματικές διαφορές	(5.234)	(3.589)	-	-
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	-	(2.303)	-	-
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	8.396	14.576	-	-
Προσαρμογή Αναβαλλόμενης φορολογικής απαιτήσης στη ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	(34.860)	-	-	-
	(31.699)	8.684	-	-
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα				
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	(287)	544	-	(3)
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(18.820)	-	-	-
Λοιπά	(348)	(51)	(6)	-
	(19.455)	493	(6)	(3)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)	(51.154)	9.177	(6)	(3)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	(146.730)	(431)	(146.058)	(25.715)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης αποδιδόμενα σε:				
Μετόχους της μητρικής	(167.684)	(35.947)	(146.058)	(25.715)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	20.954	35.516	-	-
	(146.730)	(431)	(146.058)	(25.715)

*Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τα ΔΠΧΑ 9 και 15 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται (σημείωση 2.3).

** Η μητρική εταιρεία δεν επηρεάστηκε από την εφαρμογή των ΔΠΧΑ 9 και 15.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 55 έως 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σημ.	Αποδιδόμενα στους Ιδιοκτήτες της Μητρικής						Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το όρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Ίδιες Μετοχές	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο		
1 Ιανουαρίου 2017	182.311	523.847	216.911	(27.072)	(225.366)	670.631	221.791	892.422
Καθαρό κέρδος/(ζημιά) χρήσης	-	-	-	-	(41.167)	(41.167)	31.559	(9.608)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα								
Συναλλαγματικές διαφορές	23	-	(3.331)	-	-	(3.331)	(258)	(3.589)
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	23	-	(2.336)	-	-	(2.336)	33	(2.303)
Μεταβολή αξίας Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	23	-	10.602	-	-	10.602	3.974	14.576
Αναλογιστικά κέρδη	23	-	352	-	-	352	192	544
Λοιπά	-	-	-	-	(67)	(67)	16	(51)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)								
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης								
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	(28)	(28)
Μεταφορά σε αποθεματικά	23	-	3.273	-	(3.273)	-	-	-
Διανομή Μερισματος	-	-	-	-	-	-	(29.632)	(29.632)
Επίπτωση πώλησης θυγατρικών	-	-	-	-	3	3	(2.141)	(2.138)
31 Δεκεμβρίου 2017	182.311	523.847	225.472	(27.072)	(269.871)	634.687	225.505	860.192
1 Ιανουαρίου 2018								
Λημοσιευμένα στοιχεία*								
Επίδραση εφαρμογής ΔΠΧΑ 9	2.3	-	17.124	-	(4.950)	12.173	-	12.173
1 Ιανουαρίου 2018								
Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία								
Καθαρό κέρδος/(ζημιά) χρήσης	-	-	-	-	(124.581)	(124.581)	29.005	(95.576)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα								
Συναλλαγματικές διαφορές	23	-	(5.234)	-	-	(5.234)	-	(5.234)
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	23	-	(18.547)	-	-	(18.547)	(273)	(18.820)
Μεταβολή αξίας Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	23	-	6.218	-	-	6.218	2.177	8.396
Προσαρμογή Αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης στη ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	23	-	(24.987)	-	-	(24.987)	(9.873)	(34.860)
Αναλογιστικά κέρδη	23	-	(211)	-	-	(211)	(76)	(287)
Λοιπά	-	-	(6)	-	(335)	(341)	(7)	(348)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)								
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης								
Μεταφορά σε αποθεματικά	23	-	36.166	-	(36.166)	-	-	-
Διανομή Μερισματος	-	-	-	-	-	-	(36.127)	(36.127)
Επίπτωση πωλήσεων, εξαγορών και αλλαγών σε ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρικές	-	-	(2.407)	-	(13.631)	(16.038)	(21.456)	(37.495)
31 Δεκεμβρίου 2018	182.311	523.847	233.587	(27.072)	(449.534)	463.138	188.876	652.014

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Ίδιες Μετοχές	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
1 Ιανουαρίου 2017		182.311	523.847	55.920	(27.072)	(192.520)	542.487
Καθαρή ζημιά χρήσης		-	-	-	-	(25.712)	(25.712)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα							
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	23	-	-	(3)	-	-	(3)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)							
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης		-	-	(3)	-	(25.712)	(25.715)
31 Δεκεμβρίου 2017		182.311	523.847	55.918	(27.072)	(218.232)	516.772
1 Ιανουαρίου 2018**		182.311	523.847	55.918	(27.072)	(218.232)	516.772
Καθαρή ζημιά χρήσης		-	-	-	-	(146.052)	(146.052)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα							
Λοιπά	23	-	-	(6)	-	-	(6)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)							
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης		-	-	(6)	-	(146.052)	(146.058)
31 Δεκεμβρίου 2018		182.311	523.847	55.912	(27.072)	(364.283)	370.714

* Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τα ΔΠΧΑ 9 και 15 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται (σημείωση 2.3).

** Η μητρική εταιρεία δεν επηρεάστηκε από την εφαρμογή των ΔΠΧΑ 9 και 15.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 55 έως 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		1-Ιαν έως 31-Δεκ-18	1-Ιαν έως 31-Δεκ-17	1-Ιαν έως 31-Δεκ-18	1-Ιαν έως 31-Δεκ-17
Λειτουργικές Δραστηριότητες					
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων		(25.761)	39.744	(146.071)	(25.727)
<i>Πλέον/μείον προσαρμογές για:</i>					
Αποσβέσεις	6,7,8,25	101.300	103.064	512	479
Απομειώσεις	31	1.863	24.987	162.189	20.070
Απομείωση συμμετοχής σε εταιρείες μεταλλείων		-	26.635	-	-
Προβλέψεις		(10.839)	(24.137)	-	13
Προσαρμογή Χρηματοδοτικής συμβολής (βάσει ταμειακών ροών)	31	(20.321)	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές		(1.150)	(11.932)	-	-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας		6.093	(24.075)	(34.143)	(9.518)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	32	80.387	85.852	12.112	13.159
Προβλέψεις απομείωσης και διαγραφές απαιτήσεων		21.689	2.504	425	-
<i>Πλέον/μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:</i>					
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων		4.258	3.849	-	-
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων		97.261	192.091	3.642	(9)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)		(85.815)	(132.736)	1.177	131
<i>Μείον:</i>					
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβληθέντα		(69.179)	(76.506)	(10.204)	(11.081)
Καταβληθέντοι φόροι		(52.882)	(71.490)	-	-
<i>Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)</i>		<u>46.904</u>	<u>137.848</u>	<u>(10.362)</u>	<u>(12.484)</u>
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών & κοινοπραξιών		(42.605)	(2.887)	(19.933)	(699)
Πώληση θυγατρικών, συγγενών & κοινοπραξιών		(5.296)	1.703	14.810	-
Απόκτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων		(1.082)	(11.647)	-	-
Πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων		22.215	38.170	-	-
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου από συγγενείς επιχειρήσεις		-	1.471	-	1.471
Ταμειακά διαθέσιμα κατά την αποαναγόρευση κοινοπραξίας		(4.225)	-	-	-
Αγορά ενσώματων, άυλων παγίων στοιχείων και επενδύσεων σε ακίνητα		(83.501)	(95.372)	(26)	(36)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων, άυλων παγίων στοιχείων και επενδύσεων σε ακίνητα		5.931	7.388	1.002	1.650
Τόκοι εισπραχθέντες		5.041	3.777	2	1
Δάνεια χορηγηθέντα σε συνδεδεμένα μέρη		(4.797)	(6.721)	(18)	(17)
Εισπράξεις από αποπληρωμές δανείων σε συνδεδεμένα μέρη		3.358	-	-	-
Μερίσματα εισπραχθέντα		2.224	2.114	27.700	15.345
Μείωση δεσμευμένων καταθέσεων		571	2.201	-	-
<i>Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)</i>		<u>(102.167)</u>	<u>(59.802)</u>	<u>23.536</u>	<u>17.714</u>
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Εισπράξεις από εκδοθέντα/ αναληφθέντα δάνεια και έξοδα έκδοσης δανείων		271.670	224.945	-	-
Εξοφλήσεις δανείων		(181.190)	(253.628)	(12.581)	(5.142)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		(2.961)	(3.308)	-	-
Εισπράξεις από την πώληση και επαναμίσθωση παγίων στοιχείων		-	370	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα		(32.608)	(31.180)	-	(6)
Καταβληθείς φόρος μερισμάτων		(1.271)	(1.068)	-	-
Ληφθείσες επιχορηγήσεις	25	6.243	2.358	-	-
Αύξηση δεσμευμένων καταθέσεων		(35.637)	(1.810)	-	-
<i>Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)</i>		<u>24.245</u>	<u>(63.321)</u>	<u>(12.581)</u>	<u>(5.148)</u>
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης (α)+(β)+(γ)					
		<u>(31.018)</u>	<u>14.724</u>	<u>593</u>	<u>82</u>
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	20	<u>510.110</u>	<u>496.393</u>	<u>686</u>	<u>604</u>
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		305	(1.007)	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	20	<u>479.397</u>	<u>510.110</u>	<u>1.279</u>	<u>686</u>

* Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τα ΔΠΧΑ 9 και 15 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, η συγκριτική πληροφορία δεν επαναδιατυπώνεται (σημείωση 2.3).

** Η μητρική εταιρεία δεν επηρεάστηκε από την εφαρμογή των ΔΠΧΑ 9 και 15.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 55 έως 146 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων

1 Γενικές πληροφορίες

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω των θυγατρικών εταιρειών του, κυρίως στους κλάδους των κατασκευών και λατομείων, της ανάπτυξης και διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, της αιολικής ενέργειας και περιβάλλοντος και των παραχωρήσεων. Οι συμμετοχές του Ομίλου παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 42. Ο Όμιλος εκτός της Ελλάδας δραστηριοποιείται στις χώρες της Μέσης Ανατολής και συγκεκριμένα στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, το Κατάρ, το Κουβέιτ, το Ομάν, την Ιορδανία, καθώς επίσης και σε Λοιπές χώρες, όπως την Αλβανία, τη Βόρεια Μακεδονία, την Βουλγαρία, την Βοσνία-Ερζεγοβίνη, την Γερμανία, την Ιταλία, την Κροατία, την Κύπρο, την Ολλανδία, τη Ρωσία, την Ρουμανία, την Σερβία, την Σλοβενία, την Τσεχία, το Ηνωμένο Βασίλειο, το Καμερούν, την Αιθιοπία, την Τουρκία, τις Η.Π.Α., την Αργεντινή, τη Βραζιλία, τη Δομινικανή Δημοκρατία, την Κολομβία, τον Παναμά, τη Χιλή και την Αυστραλία.

Η ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ (η Εταιρεία) έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και η διεύθυνση της έδρας της και τα κεντρικά γραφεία της είναι στην Ερμού 25, 145 64 Κηφισιά Αττικής.

Οι μετοχές της Εταιρείας διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι παρούσες ετήσιες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις (στο εξής αναφερόμενες ως «οικονομικές καταστάσεις») της 31.12.2018 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 15 Απριλίου 2019 και τελούν υπό την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση του διαδικτύου της Εταιρείας www.ellaktor.com, στην ενότητα «Οικονομικά Στοιχεία», στην υποενότητα «Οικονομικές Καταστάσεις/Όμιλου».

Οι οικονομικές καταστάσεις των ενοποιούμενων εταιρειών είναι ανηρτημένες στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.ellaktor.com, στην ενότητα «Οικονομικά Στοιχεία», στην υποενότητα «Οικονομικές Καταστάσεις/Θυγατρικές».

2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Οι παρούσες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τον κανόνα του ιστορικού κόστους εκτός από ορισμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (συμπεριλαμβανομένων και των παραγώγων), τα οποία έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσης από την Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν υιοθετηθεί. Οι περιοχές που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου υποθέσεις και εκτιμήσεις επηρεάζουν σημαντικά τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

2.1.1 Συνέχιση Δραστηριότητας

Οι οικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2018 προετοιμάστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και παρουσιάζουν εύλογα την οικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές του Ομίλου με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς τις συνθήκες και τις ενδεχόμενες επιδράσεις στις εργασίες του Ομίλου προκειμένου να διασφαλίζει την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Η μείωση στη δημοπράτηση νέων έργων στο

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

εσωτερικό και ο έντονος ανταγωνισμός ασκούν πίεση στην κερδοφορία του Ομίλου. Παράλληλα, ο περιορισμός στα πιστωτικά όρια και στα όρια των εγγυητικών επιστολών ενδέχεται να περιορίσει τη δυνατότητα ανάληψης νέων έργων για την αναπλήρωση του ανεκτέλεστου.

Η Διοίκηση του Ομίλου αντλεί πληροφόρηση από τους επιμέρους κλάδους δραστηριότητας αναφορικά με τις εκτιμωμένες λειτουργικές επιδόσεις και τις μελλοντικές ταμειακές ροές και βάσει της πληροφόρησης αυτής έχει αναπτύξει σχέδια δράσης για τη βέλτιστη διαχείριση της διαθέσιμης ρευστότητας και των μελλοντικών ταμειακών ροών προκειμένου να εξυπηρετούνται απρόσκοπτα οι υποχρεώσεις των κλάδων δραστηριότητας. Επίσης, η Διοίκηση εκτός από το βασικό της σχεδιασμό εξετάζει διαφορετικά σενάρια και εναλλακτικές λύσεις, όπως συζητήσεις για αναδιάρθρωση δανεισμού και αξιολόγηση των περιουσιακών της στοιχείων. Με βάση τα παραπάνω, η Διοίκηση εκτιμάει ότι έχει διασφαλίσει την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και ως εκ τούτου οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τη λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

2.1.2. Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα

Μετά την ολοκλήρωση του τρίτου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής, τα σημάδια σταδιακής ανάκαμψης της Ελληνικής οικονομίας συνεχίζονται, αν και παρατηρούνται μειωμένα σε σχέση με τις αντίστοιχες προβλέψεις των αρμοδίων αρχών, με το ΑΕΠ να αυξάνεται κατά 1,9% το 2018 (σε πραγματικούς όρους, έτος αναφοράς 2010), από 1,5% το 2017, σύμφωνα με τα πρώτα, προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η ανάπτυξη αυτή οφείλεται κυρίως στις αυξημένες κατά 8,7% εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών. Αναμένεται αυτή η τάση να συνεχιστεί το 2019, και να υποστηριχθεί από αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος και της απασχόλησης. Αντιθέτως, οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου μειώθηκαν σημαντικά (-12% ετησίως) μετά από μια διετία ικανοποιητικής αύξησης.

Οι αποδόσεις των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου αν και συνεχίζουν να διαμορφώνονται κοντά στα προ κρίσης επίπεδα, παραμένουν υψηλά σε σχέση με άλλες χώρες του ευρωπαϊκού νότου και παρουσιάζουν υψηλή μεταβλητότητα. Εκτιμάται ότι η Ελλάδα θα συνεχίσει να δανείζεται από τις διεθνείς αγορές με την έκδοση ομολόγων, όπως έγινε το Μάρτιο του 2019 με την έκδοση 10ετούς ομολόγου που έτυχε μεγάλης ζήτησης. Ωστόσο, η δημοσιονομική πειθαρχία και η συνέχιση των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων είναι απαραίτητες παράμετροι για να βελτιωθούν οι αποδόσεις και άρα το χρηματοδοτικό κόστος του Ελληνικού Δημοσίου.

Μεγάλη πρόκληση για την οικονομία αποτελεί η αποκατάσταση της υγείας του τραπεζικού συστήματος, που συνεχίζει να παρουσιάζει υψηλά ποσοστά μη εξυπηρετούμενων δανείων. Μια δραστική μείωση στα επίπεδα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, καθώς και η συνολική εξάλειψη των capital controls, θα αποτελούσαν σημαντικό καταλύτη για την ανάκαμψη του τραπεζικού συστήματος και της οικονομίας συνολικά.

Το 2019 είναι ένα κρίσιμο έτος για την περαιτέρω βελτίωση του οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα. Όμως, η αύξηση της μεταβλητότητας διεθνώς, η τάση προς αύξηση του εμπορικού προστατευτισμού, αλλά και οι συνεχιζόμενες διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας αποτελούν σημαντικούς κινδύνους και αβεβαιότητες που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την οικονομία. Ως εκ τούτου, εκτιμάται ότι και το 2019 θα είναι μια χρονιά προκλήσεων για την ελληνική οικονομία και κατά συνέπεια για τις δραστηριότητες του Ομίλου.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων αλλά και για την αξιοποίηση των θετικών εξελίξεων.

2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν κατά τη διάρκεια της παρούσας χρήσης ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμοζόταν βάσει του ΔΛΠ 39. Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασισμένη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο προηγούμενο μοντέλο του ΔΛΠ 39. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στον Όμιλο περιγράφεται στη σημείωση 2.3.

ΔΠΧΑ 15 «Εσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στον Όμιλο περιγράφεται στη σημείωση 2.3.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποιήσεις) «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα στο ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια»

Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο α) παρέχει την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και όχι στην κατάσταση αποτελεσμάτων τις τυχόν αποκλίσεις που προέκυψαν λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, και β) παρέχει στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως τον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021. Οι οντότητες οι οποίες έχουν επιλέξει να αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, συνεχίζουν να εφαρμόζουν το ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα. Η επίδραση από την εφαρμογή της τροποποίησης περιγράφεται στη σημείωση 2.3.

ΔΠΧΑ 2 (Τροποποιήσεις) «Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με την βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές.

ΔΛΠ 40 (Τροποποιήσεις) «Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στην χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί.

Ε.Α.Δ.Π.Χ.Α 22 «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές»

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2014 – 2016)

ΔΛΠ 28 “Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες”

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) «Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποιινής εξόφλησης» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποιινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος η στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Κατά τη μετάβαση, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις υφιστάμενες λειτουργικές μισθώσεις (Σημείωση 37) θα προεξοφληθούν χρησιμοποιώντας το σχετικό επιτόκιο προεξόφλησης (incremental borrowing rate). Η παρούσα αξία που θα προκύψει θα αναγνωριστεί ως υποχρέωση από μισθώσεις. Τα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων θα επιμετρηθούν ισόποσα με την υποχρέωση από μισθώσεις, προσαρμοσμένα κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένων ή δεδουλευμένων μισθωμάτων.

Οι πληρωμές μισθωμάτων του Ομίλου σχετίζονται κυρίως με μισθώσεις κτιρίων, μεταφορικών μέσων και μηχανολογικού εξοπλισμού. Κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων - οι οποίες, σύμφωνα με το ισχύον πρότυπο, πρέπει να γνωστοποιούνται στις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (Σημείωση 37) - θα εμφανίζονται ως περιουσιακά στοιχεία με δικαιώματα χρήσης και υποχρεώσεις από μισθώσεις στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης. Ως εκ τούτου, αναμένεται σημαντική αύξηση στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά την πρώτη εφαρμογή, λόγω της κεφαλαιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης και την αναγνώριση των αντίστοιχων υποχρεώσεων. Η αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις θα οδηγήσει σε αντίστοιχη αύξηση του καθαρού δανεισμού. Επίσης, το λειτουργικό κόστος της μίσθωσης αντικαθίσταται με το κόστος απόσβεσης για τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης και έξοδο τόκου επί των υποχρεώσεων που απορρέουν. Αυτό θα οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση των «Λειτουργικών κερδών προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων». Στην κατάσταση ταμειακών ροών, το μέρος της αποπληρωμής μισθωμάτων που αφορά κεφάλαιο αναμένεται να μειώσει τις καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες και δεν θα περιλαμβάνεται πλέον στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες. Μόνο το μέρος της αποπληρωμής μισθωμάτων που αφορά τόκους μίσθωσης θα εξακολουθήσει να περιλαμβάνεται στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες, το σύνολο των οποίων θα αυξηθεί.

Βάσει των ανωτέρω, ο Όμιλος προέβη σε ανάλυση της αναμενόμενης επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 την 1 Ιανουαρίου 2019 καθώς και στην εκτιμώμενη επίπτωση στην ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2019. Για τις ανειλημμένες υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις ο Όμιλος προβλέπει ότι θα αναγνωρίσει την 1 Ιανουαρίου 2019 δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεις από μισθώσεις της τάξης των 25 εκ. Η καθαρή θέση του Ομίλου δεν θα επηρεαστεί ουσιαδώς. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το πρότυπο από την υποχρεωτική ημερομηνία υιοθέτησής του την 1η Ιανουαρίου 2019. Προτίθεται να εφαρμόσει την απλοποιημένη

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

μέθοδο μετάβασης και δεν θα επαναδιατυπώσει τα συγκριτικά ποσά για το έτος πριν από την πρώτη υιοθέτηση του προτύπου. Επίσης, προτίθενται να χρησιμοποιήσει τις εξαιρέσεις του προτύπου για τα συμβόλαια μίσθωσης, που έχουν διάρκεια 12 μήνες από την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής τους, για συμβόλαια μίσθωσης, που το μισθωμένο στοιχείο του ενεργητικού είναι χαμηλής αξίας και για συμβόλαια που είναι βραχυπρόθεσμα.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) «Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός του ουσιώδους» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού συμφωνίες»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

IAS 23 «Κόστος δανεισμού»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

2.3 Μεταβολές στις λογιστικές αρχές

Ο Όμιλος εφάρμοσε, για πρώτη φορά, το ΔΠΧΑ 15 «Εσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» και το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» με τη μέθοδο της σωρευτικής επίδρασης (δηλαδή την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση), με την επίδραση της εφαρμογής αυτών των Προτύπων να αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής (δηλαδή την 1^η Ιανουαρίου 2018). Αντίστοιχα, οι πληροφορίες που αφορούν στη χρήση 2017 δεν έχουν επαναδιατυπωθεί, δηλαδή αποτυπώνονται σύμφωνα με τα προηγούμενα πρότυπα, το ΔΛΠ 18, το ΔΛΠ 11, το ΔΛΠ 39 και τις σχετικές διερμηνείες. Η μητρική εταιρεία δεν επηρεάστηκε από την εφαρμογή των ΔΠΧΑ 9 και 15.

Η φύση και η επίδραση αυτών των αλλαγών παρουσιάζονται παρακάτω.

ΔΠΧΑ 15 «Εσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια», το ΔΛΠ 18 «Εσοδα» και τις συναφείς διερμηνείες και εφαρμόζεται σε όλα τα έσοδα που προέρχονται από συμβάσεις με πελάτες, εκτός αν οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων. Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε σταδίων για να επιμετρήσει τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες:

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν ή ενόσω μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει την υποχρέωση εκτέλεσης.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Επίσης, περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών, προσδιορίζοντας το χρόνο της μεταβίβασης του ελέγχου - είτε σε δεδομένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ως έσοδο ορίζεται το ποσό το οποίο μια οικονομική οντότητα αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που μεταβίβασε σε έναν πελάτη, εκτός από τα ποσά που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων). Τα μεταβλητά ποσά περιλαμβάνονται στο τίμημα και υπολογίζονται είτε με τη μέθοδο της «αναμενόμενης αξίας» είτε με τη μέθοδο του «πιο πιθανού ποσού».

Τα έσοδα από την παροχή των υπηρεσιών αναγνωρίζονται την λογιστική περίοδο την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται και επιμετρώνται σύμφωνα με την φύση των υπηρεσιών που παρέχονται, χρησιμοποιώντας είτε μεθόδους εκροών (“output methods”) είτε μεθόδους εισροών (“input methods”).

Η απαίτηση από τον πελάτη αναγνωρίζεται όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει η οικονομική οντότητα το τίμημα για τις εκτελεσμένες υποχρεώσεις της σύμβασης προς τον πελάτη.

Το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» τέθηκε σε ισχύ για τον Όμιλο και την Εταιρεία από την 1^η Ιανουαρίου 2018. Ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθέτησαν την τροποποιημένη αναδρομική μέθοδο (“modified retrospective method”) κατά την πρώτη εφαρμογή με αναγνώριση της επίδρασης από τη μετάβαση σωρευτικά στα «Αποτελέσματα εις νέον» χωρίς την επαναδιατύπωση των συγκριτικών στοιχείων. Ωστόσο, σύμφωνα με την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε από τη Διοίκηση, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν είχαν καμία επίδραση στα κέρδη και στην χρηματοοικονομική του θέση κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15. Επομένως, δεν έγινε καμία προσαρμογή στα «Αποτελέσματα εις νέον» την 1^η Ιανουαρίου 2018. Οι απαιτήσεις από πελάτες συμβολαίων πλέον εμφανίζονται ως «Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία» στο κονδύλι «Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις» και οι υποχρεώσεις προς πελάτες συμβολαίων πλέον εμφανίζονται ως «Συμβατικές υποχρεώσεις» στο κονδύλι «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις».

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στους κλάδους της Κατασκευής, των Παραχωρήσεων, του Περιβάλλοντος, της παραγωγής Αιολικής ενέργειας και των Επενδύσεων σε ακίνητα. Στα πλαίσια της αξιολόγησης της επίδρασης λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15, ο Όμιλος διαχώρισε τα έσοδά του σε έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια και συμβόλαια συντήρησης, έσοδα από πώληση αγαθών, έσοδα από τη λειτουργία αυτοκινητοδρόμων και έσοδα από μισθώσεις.

Έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια και συμβόλαια συντήρησης

Οι συμβάσεις με πελάτες της κατηγορίας αυτής αφορούν στην κατασκευή ή συντήρηση δημοσίων έργων (αυτοκινητόδρομοι, γέφυρες, λιμάνια, βιολογικοί καθαρισμοί, μονάδες διαχείρισης απορριμμάτων, δίκτυα διανομής ΔΕΗ και ΕΥΔΑΠ, ΜΕΤΡΟ, σιδηροδρομικές γραμμές) και ιδιωτικών έργων (ξενοδοχεία, μεταλλευτικές εγκαταστάσεις, φωτοβολταϊκά έργα, αγωγών φυσικού αερίου).

Πριν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15, ο Όμιλος αναγνώριζε το έσοδο από κατασκευαστικά συμβόλαια με βάση το ΔΛΠ 11 κατά τη διάρκεια του συμβολαίου. Για τον καθορισμό του ποσού του εσόδου και εξόδου που αναγνωριζόταν σε κάθε περίοδο ο Όμιλος χρησιμοποιούσε τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης. Το στάδιο της ολοκλήρωσης υπολογιζόταν βάσει των εξόδων που έχουν πραγματοποιηθεί από την ημερομηνία του ισολογισμού σε σχέση με τα συνολικά εκτιμώμενα έξοδα για κάθε συμβόλαιο.

Στα πλαίσια της αξιολόγησης της Διοίκησης αναφορικά με την επίδραση του ΔΠΧΑ 15, εξετάστηκαν οι πιο σημαντικές σε αξία συμβάσεις των έργων που ήταν σε εξέλιξη στην αρχή της τρέχουσας περιόδου καθώς και οι νέες συμβάσεις έργων που ξεκίνησαν μέσα στην περίοδο. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκε επιβεβαιώνουν το συμπέρασμα ότι το ΔΠΧΑ 15 δεν επιφέρει σημαντικές αλλαγές στο ισχύον μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων.

Πιο συγκεκριμένα, από την ανάλυση προέκυψαν τα ακόλουθα:

- Κάθε ένα κατασκευαστικό συμβόλαιο περιλαμβάνει μια μοναδική υποχρέωση για τον κατασκευαστή. Ακόμα και στις περιπτώσεις συμβολαίων που περιλαμβάνουν τόσο τον σχεδιασμό όσο και την κατασκευή ενός έργου, η υποχρέωση του κατασκευαστή είναι κατ' ουσίαν μία καθώς η υπόσχεση του προς τον πελάτη είναι η παράδοση ενός έργου του οποίου τα αγαθά και υπηρεσίες αποτελούν επιμέρους συστατικά.
- Τα συμβατικά έσοδα θα συνεχίσουν να αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της σύμβασης, χρησιμοποιώντας μια μέθοδο υπολογισμού του εσόδου από κατασκευαστικά συμβόλαια παρόμοια με τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης.
- Το ΔΠΧΑ 15 απαιτεί την αναγνώριση τυχόν μεταβλητού τιμήματος, δηλαδή αξιώσεων από κόσθη καθυστέρησης/επιτάχυνσης, bonus επιβράβευσης, συμπληρωματικών εργασιών, μόνο στο βαθμό που

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

είναι εξαιρετικά πιθανό (highly probable) ότι τα έσοδα αυτά δεν θα αντιστραφούν στο μέλλον. Στην διαδικασία αξιολόγησης της πιθανότητας ανάκτησης του μεταβλητού τιμήματος, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η προηγούμενη εμπειρία προσαρμοσμένη στις συνθήκες των υφιστάμενων συμβολαίων.

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 11 οι πρόσθετες αξιώσεις και οι συμπληρωματικές εργασίες αναγνωρίζονται όταν ήταν η έγκρισή τους από τον πελάτη θεωρείται πιθανή (probable) και η επιμέτρηση τους είναι αξιόπιστη. Οι προϋποθέσεις που θέτει το νέο πρότυπο για την αναγνώριση των πρόσθετων αξιώσεων είναι συνεπείς με την ισχύουσα πολιτική του Ομίλου σύμφωνα με την οποία τα κόστη καθυστέρησης/επιτάχυνσης και οι συμπληρωματικές εργασίες αναγνωρίζονται στην περίπτωση που οι συζητήσεις για την είσπραξή τους βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο διαπραγμάτευσης ή υποστηρίζονται από εκτιμήσεις ανεξάρτητων επαγγελματιών.

- Σύμφωνα με το ΔΛΠ 11, οι δαπάνες που προκύπτουν κατά τη διαδικασία υποβολής προσφορών κεφαλαιοποιούνται όταν θεωρούνται πιθανή η ανάληψη του έργου. Κατά την 31.12.2017 δεν υπήρχαν κεφαλαιοποιηθέντα κόστη διαγωνισμών.
Το νέο πρότυπο ορίζει ότι οι δαπάνες που μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν αφορούν σε κόστη που προκύπτουν μετά την ανάληψη ενός έργου. Παραδείγματα τέτοιων δαπανών είναι τα κόστη κατασκευής προσωρινών εργοταξιακών εγκαταστάσεων και τα κόστη μετεγκατάστασης εξοπλισμού και εργαζομένων. Κατά την 31.12.2017 δεν υπήρχαν δαπάνες που να εμπίπτουν στις παραπάνω κατηγορίες.
- Οι συμβάσεις με πελάτες μπορεί να προβλέπουν την παρακράτηση μέρους των τιμολογημένων απαιτήσεων, το οποίο συνήθως καταβάλλεται στον κατασκευαστή στο τέλος του έργου. Οι παρακρατημένες εγγυήσεις αποσκοπούν στην παροχή ασφάλειας στον πελάτη σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων του εργολάβου και δεν συνδέονται με την παροχή χρηματοδότησης προς τον πελάτη. Συνεπώς, ο Όμιλος κατέληξε ότι δεν υπάρχει σημαντική επίδραση λόγω χρηματοδότησης.

Επίσης, υπάρχουν συμβάσεις με πελάτες για τη συντήρηση κατασκευαστικών έργων, όπως σιδηρόδρομοι, αεροδρόμια και κέντρα επεξεργασίας λυμάτων. Η αναγνώριση των εσόδων από τις συμβάσεις αυτές γίνεται κατά τη διάρκεια της σύμβασης με την μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης βάσει κόστους.

Εάν ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) εκτελεί τις συμβατικές του υποχρεώσεις μεταβιβάζοντας αγαθά ή υπηρεσίες σε πελάτη προτού ο πελάτης πληρώσει το αντάλλαγμα ή προτού καταστεί απαιτητή η πληρωμή, ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) απεικονίζει τη σύμβαση ως συμβατικό περιουσιακό στοιχείο. Συμβατικό περιουσιακό στοιχείο είναι το δικαίωμα της οικονομικής οντότητας σε αντάλλαγμα έναντι αγαθών ή υπηρεσιών τα οποία έχει μεταβιβάσει σε πελάτη όπως για παράδειγμα όταν οι κατασκευαστικές υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα του Ομίλου (ή της Εταιρείας) για την έκδοση τιμολογίου.

Εάν ο πελάτης καταβάλει αντάλλαγμα ή ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο πριν την εκτέλεση των υποχρεώσεων της σύμβασης για τη μεταφορά των υπηρεσιών, τότε ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) απεικονίζει την σύμβαση ως συμβατική υποχρέωση. Η συμβατική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι υποχρεώσεις της σύμβασης και το έσοδο καταγραφεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Κατά την 01.01.2018 το ποσό των ευρώ 268.604 χιλ. που αφορούσε σε «Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια» και το ποσό των ευρώ 6.011 χιλ. που αφορούσε σε «Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα» μεταφέρθηκαν στα «Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία» και το ποσό των ευρώ 81.951 χιλ. που αφορούσε σε «Υποχρεώσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια» μεταφέρθηκε στις «Συμβατικές υποχρεώσεις» (σημειώσεις 10 και 16).

Έσοδα από την πώληση αγαθών

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται τη χρονική στιγμή κατά την οποία ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο. Κατά συνέπεια, τα έσοδα από την πώληση αγαθών θα εξακολουθήσουν να αναγνωρίζονται κατά την παράδοσή τους στον αγοραστή εφόσον δεν υπάρχει καμία ανεκπλήρωτη υποχρέωση που θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδοχή του αγαθού από τον αγοραστή και να επιμετρώνται στο αντάλλαγμα που ορίζεται από τη σύμβαση με τον πελάτη. Τα έσοδα από την πώληση αγαθών προέρχονται από την πώληση ενέργειας, βιοαερίου και ανακυκλώσιμων προϊόντων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Λοιπά Έσοδα από τη λειτουργία αυτοκινητοδρόμων

Τα έσοδα από την λειτουργία των αυτοκινητοδρόμων αναγνωρίζονται κατά τη διέλευση των χρηστών. Η μετάβαση στο ΔΠΧΑ 15 δεν επιφέρει επίδραση στο χρόνο αναγνώρισης των εσόδων από τη λειτουργία αυτοκινητοδρόμων.

Έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις

Τα έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα μεταβλητά έσοδα που προκύπτουν λόγω επίτευξης συγκεκριμένου επιπέδου πωλήσεων από τα εκμισθωμένα καταστήματα αναγνωρίζονται ως έσοδα όταν είναι εξαιρετικά πιθανή η είσπραξή τους. Δεν υπάρχει επίδραση στα έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις λόγω της μετάβασης στο ΔΠΧΑ 15. Τα έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις της μητρικής εταιρείας ταξινομούνται στη γραμμή "Λοιπά Έσοδα" της Κατάστασης Αποτελεσμάτων καθώς η εκμίσθωση των ακινήτων της αποτελεί παρεπόμενη δραστηριότητα.

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών και την διαχείριση ακινήτων λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των δανείων χορηγηθέντων και απαιτήσεων, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο που προεξοφλεί τις μελλοντικές ροές για σκοπούς απομείωσης.

Τα μερίσματα λογίζονται ως έσοδα όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμοζόταν βάσει του ΔΛΠ 39. Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει μια προσέγγιση αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς με βάση πληροφορίες που αφορούν το μέλλον, η οποία έχει σκοπό την προγενέστερη αναγνώριση πιστωτικών ζημιών σε σχέση με την προσέγγιση της πραγματοποιηθείσας ζημιάς απομείωσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο προηγούμενο μοντέλο του ΔΛΠ 39.

Η υιοθέτηση του ΔΧΠΑ 9 πραγματοποιήθηκε χωρίς την αναθεώρηση των συγκριτικών πληροφοριών και συνεπώς οι προσαρμογές που προέκυψαν από τη νέα ταξινόμηση και τους νέους κανόνες απομείωσης δεν εμφανίζονται στην χρηματοοικονομική θέση της 31ης Δεκεμβρίου 2017, αλλά αναγνωρίστηκαν στην χρηματοοικονομική θέση έναρξης της 1ης Ιανουαρίου 2018.

Η υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» είχε σαν αποτέλεσμα αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου, που σχετίζονται με χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία από την 1η Ιανουαρίου 2018, ενώ δεν είχε επίδραση στις λογιστικές πολιτικές που αφορούν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

Η Εταιρία χρησιμοποιεί τις ακόλουθες κατηγορίες κατάταξης και επιμέτρησης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

α) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνουν κυρίως τα παρακάτω περιουσιακά στοιχεία:

Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Δάνεια χορηγηθέντα

Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στο αποσβέσιμο κόστος

β) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

γ) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Την 1^η Ιανουαρίου 2018 (την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9), η διοίκηση του Ομίλου (και της Εταιρείας) αξιολόγησε τα επιχειρηματικά μοντέλα που ισχύουν για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχει ο Όμιλος και η Εταιρεία και τα ταξινόμησε στην κατάλληλη κατηγορία του ΔΠΧΑ 9. Οι κύριες επιπτώσεις από αυτή την αναταξινόμηση είναι οι ακόλουθες:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Κατηγορίες του ΔΠΧΑ 9	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία			
	Εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Αποσβέσιμο κόστος	Αποσβέσιμο κόστος
Κατηγορίες του ΔΔΠ 39	Εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Διαθέσιμα προς πώληση	Διακρατούμενα ως τη λήξη	Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις
31.12.2017 – ΔΔΠ 39	1	48.873	80.757	1.028.445
Προσαρμογή σε εύλογη αξία μη εισηγμένων τίτλων (ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ) 01.01.2018 (β)	-	23.222	-	-
Αύξηση πρόβλεψης για επισφάλειες πελατών (ε)	-	-	-	(4.950)
01.01.2018 Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία – ΔΠΧΑ 9	1	72.095	80.757	1.023.495

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις αναταξινόμησης και τις αναπροσαρμογές που έγιναν για κάθε ξεχωριστή γραμμή του ισολογισμού. Τυχόν γραμμές οι οποίες δεν επηρεάστηκαν από τις αλλαγές που επέφερε το καινούριο πρότυπο δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα.

Επίδραση στην κατάσταση οικονομικής θέσης (αύξηση/ (μείωση) της 31 Δεκεμβρίου 2017 όπως δημοσιεύτηκε:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Απόσπασμα από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης

	Αναπροσαρμογές	31.12.2017 Δημοσιευμένα στοιχεία	ΔΠΧΑ 9 Αναταξινόμησης	ΔΠΧΑ 9 Αναπροσαρμογές	01.01.2018 Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(α), (β)	-	41.384	23.222	64.606
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος	(γ)	-	80.757	-	80.757
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	(γ)	80.757	(80.757)	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	(α)	41.384	(41.384)	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	(ε)	109.051	-	(4.950)	104.101
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(α)	-	7.489	-	7.489
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	(α)	7.489	(7.489)	-	-
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Λοιπά αποθεματικά	(β)	225.472	-	17.124	242.596
Κέρδη/ (ζημιές) εις νέον	(ε)	(269.871)	-	(4.950)	(274.821)
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(β)	87.970	-	6.099	94.069

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η συνολική επίδραση των αλλαγών από τις αναπροσαρμογές σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 στη καθαρή θέση του Ομίλου έχει ως εξής:

	Καθαρή θέση Ομίλου
31.12.2017 Δημοσιευμένα στοιχεία – ΔΛΠ 39	860.192
Αύξηση πρόβλεψης για επισφάλειες πελατών (ε)	(4.950)
Προσαρμογή σε εύλογη αξία μη εισηγμένων τίτλων (β)	17.124
01.01.2018 Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία – ΔΠΧΑ 9	872.366

(α) Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ο Όμιλος είχε χαρακτηρίσει ως διαθέσιμα προς πώληση με βάση το ΔΛΠ 39 ποσού ευρώ 21.595 χιλ. και ευρώ 11.064 χιλ. στις 31.12.2017, που αποτελούνται από εισηγμένους τίτλους και αμοιβαία κεφάλαια διαθέσιμων αντίστοιχα, πλέον ταξινομούνται ως Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων και θα εξακολουθήσουν να επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Επιπλέον, το σχετικό Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση, που ανερχόταν σε ποσό ευρώ 574 χιλ. στις 31.12.2017, μεταφέρθηκε στο λογαριασμό «Αποθεματικό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων» (σημείωση 12). Τα παραπάνω χρηματοοικονομικά στοιχεία κατέχονται ως μέρος ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος είναι τόσο η είσπραξη των ταμειακών ροών όσο και η πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και οι συμβατικές αυτές ταμειακές ροές αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων.

(β) Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ο Όμιλος είχε χαρακτηρίσει ως διαθέσιμα προς πώληση με βάση το ΔΛΠ 39 ποσού ευρώ 16.213 χιλ. στις 31.12.2017, που αποτελούνται από μη εισηγμένους τίτλους σε Ελλάδα και επιμετρούνταν στο κόστος, ταξινομήθηκαν και επιμετρήθηκαν στην εύλογη αξία τους μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η μεταβολή από την αποτίμηση των συμμετοχικών αυτών τίτλων ανέρχεται σε ποσό ευρώ 23.222 χιλ.. Σχετικά με την συγκεκριμένη αναπροσαρμογή αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση ποσού ευρώ 6.099 χιλ. Ποσό ευρώ 17.124 χιλ. περιλαμβάνεται στο «Αποθεματικό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων».

(γ) Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ο Όμιλος είχε χαρακτηρίσει ως «Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη» με βάση το ΔΛΠ 39 ποσού ευρώ 80.757 χιλ. στις 31.12.2017, πλέον ταξινομούνται ως Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος και θα εξακολουθήσουν να επιμετρούνται στο αποσβέσιμο κόστος τους. Τα συγκεκριμένα στοιχεία κατέχονται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου με σκοπό τη διακράτησή τους και την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών που πληρούν το SPPI κριτήριο (μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων). Η αναταξινόμηση αυτή δεν είχε καμία επίδραση στο υπόλοιπο έναρξης της Καθαρής θέσης του Ομίλου.

(δ) Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ποσού ευρώ 1 χιλ. στις 31.12.2017, που αποτελούνται από εισηγμένους τίτλους εξακολουθούν να ταξινομούνται και να επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους μέσω αποτελεσμάτων.

(ε) Ο Όμιλος εφάρμοσε την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για την απομείωση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στα υπόλοιπα των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Το αποτέλεσμα των απαιτήσεων του καινούριου προτύπου ήταν η αύξηση των προβλέψεων για απομείωση του Ομίλου κατά ποσό ευρώ 4.950 χιλ. με αντίστοιχη επίδραση στην έναρξη του λογαριασμού «Αποτέλεσμα εις νέον».

2.4 Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές Εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι οικονομικές οντότητες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους. Ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία όταν εκτίθεται σε ή έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις της εταιρείας λόγω της συμμετοχής του στην εταιρεία αυτή και έχει την ικανότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του στην εταιρεία αυτή. Η ύπαρξη και η επίδραση των δικαιωμάτων ψήφου που μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν συνεκτιμούνται για να τεκμηριωθεί ότι ο Όμιλος ελέγχει την οικονομική οντότητα. Έλεγχος μπορεί να υπάρχει και σε περιπτώσεις όπου η συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο με δικαίωμα ψήφου είναι μικρότερη του 50%, αλλά ο Όμιλος είναι σε θέση να εξασκήσει έλεγχο στις χρηματοοικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές,

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

de facto. De facto έλεγχος υφίσταται όταν ο αριθμός των δικαιωμάτων ψήφου του Ομίλου, σε σχέση με τον αριθμό αλλά και την κατανομή των δικαιωμάτων των άλλων μετόχων, δίνουν τη δυνατότητα ελέγχου από τον Όμιλο των χρηματοοικονομικών και επιχειρηματικών πολιτικών.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται με ολική ενοποίηση από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος εξαγοράς υπολογίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που εκχωρούνται, των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί ή υφίστανται, και των συμμετοχικών τίτλων που έχουν εκδοθεί κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Το κόστος εξαγοράς περιλαμβάνει την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμφωνίες ενδεχόμενων ανταλλαγμάτων. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται καταρχήν στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Εάν υπάρχει, ο Όμιλος αναγνωρίζει μια ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική είτε στην εύλογη αξία είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της αποκτηθείσας εταιρείας. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις μη ελέγχουσες συμμετοχές, στην αναλογία τους στην καθαρή θέση της θυγατρικής. Τα έξοδα εξαγοράς καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά την πραγματοποίησή τους.

Σε συνένωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται σταδιακά, ο αποκτών θα επιμετρήσει εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης και θα αναγνωρίσει τυχόν κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που δίνεται από τον Όμιλο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος που πληρούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα είτε ως επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Ενδεχόμενο αντάλλαγμα που αναγνωρίζεται ως καθαρή θέση, δεν επανεκτιμάται και ο μεταγενέστερος διακανονισμός λογιστικοποιείται μέσα στην καθαρή θέση.

Όταν το άθροισμα (α) του κόστους εξαγοράς, (β) του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσες συμμετοχές και (γ) της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία εξαγοράς του μεριδίου του Ομίλου, εφόσον η συνένωση επιτυγχάνεται σταδιακά, είναι μεγαλύτερο σε σχέση με τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν, το υπερβάλλον ποσό αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Εάν το ανωτέρω άθροισμα είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται απ ευθείας στα αποτελέσματα.

Διαιτητικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Μητρικής οι θυγατρικές αποτιμώνται στο κόστος μείον την απομείωση.

(β) Μεταβολές σε ποσοστά συμμετοχής σε θυγατρικές χωρίς απώλεια ελέγχου

Συναλλαγές με τους μετόχους μειοψηφίας οι οποίες δεν επηρεάζουν τον έλεγχο που ασκεί ο Όμιλος στη θυγατρική, επιμετρώνται και καταχωρούνται ως συναλλαγές κεφαλαίου (equity transactions) – δηλαδή ο χειρισμός είναι ο ίδιος με αυτόν που ακολουθείται στις συναλλαγές με τους κύριους μετόχους του Ομίλου. Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που καταβλήθηκε και του αποκτηθέντος σχετικού μεριδίου της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής, αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την πώληση στους μετόχους της μειοψηφίας καταχωρούνται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Πώληση/παύση ελέγχου θυγατρικής

Μόλις ο Όμιλος παύσει να έχει έλεγχο στη θυγατρική, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράται εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο κατηγοριοποιείται ως συγγενής επιχείρηση, ή χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού με αξία κτήσης την εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα, θα λογιστικοποιηθούν όπως στην περίπτωση της πώλησης θυγατρικής κι επομένως ενδέχεται να λογιστικοποιηθούν στα αποτελέσματα.

(δ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Συγγενείς είναι οι οικονομικές οντότητες, στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η επένδυση σε μία συγγενή επιχείρηση αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος κτήσης και η λογιστική αξία αυξάνεται ή μειώνεται για να αναγνωρίσει το μερίδιο του επενδυτή στα κέρδη ή τις ζημιές της συγγενούς μετά την ημερομηνία της απόκτησης. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημιές απομείωσης).

Σε περίπτωση πώλησης ποσοστού συμμετοχής σε συγγενή επιχείρηση, όπου όμως ο Όμιλος συνεχίζει να ασκεί σημαντική επιρροή, μόνο η αναλογία στα ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί απευθείας στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα θα καταχωρηθεί στα αποτελέσματα.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, ενώ το μερίδιο των μεταβολών στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Οι συσσωρευμένες μεταβολές μετά την εξαγορά επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις με αντίστοιχη προσαρμογή στην τρέχουσα αξία της επένδυσης. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας συγγενούς υπερβεί την αξία της επένδυσης στη συγγενή, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συγγενούς.

Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις. Εάν κάποια επένδυση πρέπει να απομειωθεί, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης ως τη διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της επένδυσης και της λογιστικής της αξίας.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται επίσης κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της μητρικής οι συγγενείς αποτιμώνται στο κόστος μείον την απομείωση.

(ε) Από κοινού συμφωνίες

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11 οι τύποι των συμφωνιών περιορίζονται σε δύο: κοινές επιχειρήσεις (joint operations) και κοινοπραξίες (joint ventures). Η ταξινόμηση εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών στη συμφωνία, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή και τη νομική μορφή της συμφωνίας, τους συμφωνηθέντες όρους από τα μέρη και, όπου είναι σχετικά, άλλα γεγονότα και συνθήκες.

Κοινές επιχειρήσεις θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (συμμετέχοντες) που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων του σχήματος. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να λογιστικοποιούν τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις (καθώς και τα έσοδα και έξοδα) που σχετίζονται με το μερίδιό τους στο σχήμα.

Κοινοπραξίες θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (κοινοπρακτούντες) που έχουν κοινό έλεγχο στις συμφωνίες διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος. Οι επιχειρήσεις αυτές λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (η αναλογική ενοποίηση δεν είναι πλέον επιτρεπτή).

Με βάση το ΔΛΠ 31, ο Όμιλος λογιστικοποιούσε τις από κοινού συμφωνίες στις οποίες συμμετείχε, χρησιμοποιώντας την αναλογική μέθοδο ενοποίησης. Εξαιρέση αποτελούσαν εκείνες που βρίσκονταν σε αδράνεια κατά την ημερομηνία πρώτης εφαρμογής των ΔΠΧΑ ή ήταν μη σημαντικές, οι οποίες ενοποιούνταν με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Για αυτές, ο Όμιλος και μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 11, διατηρεί τον τρόπο ενοποίησής τους με τη μέθοδο της καθαρής θέσης μέχρι την οριστική εκκαθάρισή τους.

Οι κύριες από κοινού συμφωνίες όπου ο Όμιλος συμμετέχει αφορούν στην εκτέλεση κατασκευαστικών συμβολαίων μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων. Τα κοινοπρακτικά αυτά σχήματα κατατάσσονται ως κοινές επιχειρήσεις λόγω του ότι η νομική τους μορφή παρέχει στα μέρη άμεσα δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων. Με βάση το ΔΠΧΑ 11, ο Όμιλος λογιστικοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα με βάση το μερίδιό του στα σχήματα. Στη σημείωση 42γ παρουσιάζονται αναλυτικά τα μερίδια του Ομίλου στις κοινές επιχειρήσεις που συμμετέχει.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ως κοινοπραξίες, ο Όμιλος έχει κατατάξει τις εταιρείες που παρουσιάζονται στη σημείωση 42β (μαζί με τις συγγενείς εταιρείες) στις οποίες τα μέρη που συμμετέχουν διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών και γι' αυτό ενοποιούνται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής θέσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 28.

Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της μητρικής δεν συμπεριλαμβάνονται από κοινού συμφωνίες.

2.5 Πληροφόρηση κατά τομέα

Η πληροφόρηση κατά τομέα συντάσσεται σύμφωνα με τις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που παρέχονται στον Πρόεδρο, το Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίοι συνιστούν τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων. Ο κύριος λήπτης επιχειρηματικών αποφάσεων ευθύνεται για τη διαμόρφωση της στρατηγικής, την κατανομή των πόρων και την αξιολόγηση της επίδοσης του κάθε επιχειρηματικού τομέα.

2.6 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο κάθε εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της χρήσης και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εκτός από την περίπτωση που μεταφέρονται απευθείας στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα λόγω του ότι αναφέρονται σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων χρηματοροών και σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων καθαρών επενδύσεων.

Αλλαγές στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών χρεογράφων σε ξένο νόμισμα που έχουν χαρακτηριστεί σαν διαθέσιμα προς πώληση αναλύονται σε συναλλαγματικές διαφορές που προέρχονται από την διαφοροποίηση της καθαρής αξίας του χρεογράφου και λοιπές αλλαγές που προέρχονται από τη λογιστική αξία. Οι συναλλαγματικές διαφορές διαγράφονται στα αποτελέσματα ενώ οι λοιπές μεταφέρονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας. Συναλλαγματικές διαφορές σε μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού, όπως μετοχές που κατηγοριοποιούνται ως διαθέσιμες προς πώληση, περιλαμβάνονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα.

(γ) Εταιρείες του Ομίλου

Η μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δεν έχει νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας), οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου γίνεται ως εξής:

- i) Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού,
- ii) Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τις μέσες ισοτιμίες της περιόδου (εκτός εάν η μέση ισοτιμία δεν είναι λογική προσέγγιση της συσσωρευμένης επίδρασης των ισοτιμιών που ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών, στην οποία περίπτωση τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ίσχυαν τις ημερομηνίες των συναλλαγών) και
- iii) Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση των επιχειρήσεων αυτών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε επιχείρηση εξωτερικού καθώς και του δανεισμού που έχει χαρακτηριστεί ως αντιστάθμιση της επένδυσης αυτής,

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Κατά την πώληση μέρους ή του συνόλου επιχείρησης εξωτερικού, οι συσσωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως ως μέρος του κέρδους ή ζημίας από τη πώληση.

Υπεραξίες και τροποποιήσεις της εύλογης αξίας που προέρχονται από την εξαγορά ξένων εταιρειών θεωρούνται σαν στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της ξένης εταιρείας και αποτιμούνται με την ισοτιμία της ημερομηνίας του ισολογισμού. Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα.

2.7 Επενδύσεις σε ακίνητα

Ακίνητα τα οποία κατέχονται για μακροχρόνιες εκμισθώσεις ή για κεφαλαιουχικά κέρδη ή και τα δύο, και δεν χρησιμοποιούνται από τις εταιρείες του Ομίλου, κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν ιδιόκτητα οικόπεδα και κτίρια, καθώς και ακίνητα υπό κατασκευή τα οποία κατασκευάζονται ή αναπτύσσονται για μελλοντική χρήση ως επενδυτικά ακίνητα.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών άμεσων εξόδων κτήσης και των εξόδων δανεισμού. Τα κόστη δανεισμού που αφορούν την απόκτηση ή την κατασκευή επενδυτικών ακινήτων κεφαλαιοποιούνται στο κόστος της επένδυσης για όσο διάστημα διαρκεί η απόκτηση ή η κατασκευή και παύουν να κεφαλαιοποιούνται όταν το πάγιο ολοκληρωθεί ή σταματήσει η κατασκευή του. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρώνται σε κόστος μείον αποσβέσεις και τυχόν απομείωση (σημείωση 2.12). Τα επενδυτικά κτίρια αποσβένονται βάσει της ωφέλιμης ζωής τους που εκτιμάται σε 40 έτη, πλην των διατηρητέων μη ανακαινισθέντων κτιρίων τα οποία αποσβένονται σε 20 έτη.

Μεταγενέστερες δαπάνες λογίζονται προσθετικά στην λογιστική αξία του ακινήτου, μόνο όταν είναι πιθανόν ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με το εν λόγω ακίνητο, θα εισρεύσουν στον Όμιλο και ότι το κόστος αυτού μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα. Όλα τα άλλα κόστη από επιδιορθώσεις και συντήρηση βαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσης την οποία αφορούν.

Εάν μια επένδυση σε ακίνητο μεταβληθεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενο πάγιο, τότε κατηγοριοποιείται στις ενσώματες ακινητοποιήσεις. Επίσης, όταν υπάρχει μία μεταβολή στη χρήση των επενδυτικών ακινήτων που αποδεικνύεται με την έναρξη της αξιοποίησής τους με σκοπό την πώληση, τότε κατηγοριοποιούνται ως αποθέματα.

Ακίνητα τα οποία κατέχει η μητρική Εταιρεία και τα εκμισθώνει σε εταιρείες του Ομίλου κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και ως ενσώματες ακινητοποιήσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

2.8 Μισθώσεις

(α) Εταιρεία Ομίλου ως μισθωτής

Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα έξοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης και περιλαμβάνουν τυχόν κόστος αποκατάστασης του ακινήτου εφόσον αυτό προβλέπεται από τη σύμβαση μίσθωσης.

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στα Δάνεια. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

(β) Εταιρεία Ομίλου ως εκμισθωτής

Ο Όμιλος εκμισθώνει ακίνητα μόνο με τη μορφή λειτουργικής μίσθωσης. Τα έσοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

2.9 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις

Οι προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις περιλαμβάνουν απαιτήσεις του Ομίλου από διάφορους χρεώστες και αφορούν κυρίως απαιτήσεις των θυγατρικών:

α) από προκαταβολές μισθωμάτων σε εκμισθωτές ακινήτων. Οι αποσβέσεις λογίζονται για την περίοδο εκμίσθωσης.

β) από τις καταβολές για την ολοκλήρωση της κατασκευής των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ), που απεικονίζονται στο κόστος κατασκευής τους μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις τους ξεκινούν όταν αυτά ολοκληρωθούν και είναι έτοιμα για χρήση και διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης

γ) από τις καταβολές για τη μίσθωση των ακινήτων (δασική έκταση, οικόπεδο) εγκατάστασης των αιολικών πάρκων για όλη τη διάρκεια λειτουργίας τους. Από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του αιολικού πάρκου υπολογίζεται σε ετήσια βάση δεδουλευμένο έξοδο, βάσει της ωφέλιμης ζωής του.

2.10 Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση (σημείωση 2.12). Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των παγίων στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

- Κτίρια	20-40	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός (εκτός αιολικών και φωτοβολταϊκών πάρκων)	5-10	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός αιολικών, Φ/Β πάρκων και υδροηλεκτρικού σταθμού (υπάγονται στο Ν. 4254/2014)	27	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός αιολικών και Φ/Β πάρκων (έναρξη λειτουργίας μετά την 01.01.2014)	20	έτη
- Αυτοκίνητα	5 - 9	έτη
- Λοιπός εξοπλισμός	5 - 10	έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση τουλάχιστον κάθε τέλος χρήσης.

Από το 2014 αυξήθηκε η ωφέλιμη ζωή των αιολικών πάρκων και του υδροηλεκτρικού σταθμού, που ήδη λειτουργούσαν για λιγότερο από 12 χρόνια, από 20 σε 27 έτη λόγω επταετούς παράτασης των συμβάσεων λειτουργίας σύμφωνα με το Ν. 4254/2014.

Οι ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνουν πάγια υπό εκτέλεση που απεικονίζονται στο κόστος τους. Οι ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (σημείωση 2.12).

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αναπόσβεστης αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην κατασκευή περιουσιακών στοιχείων κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής. Περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που κατ' ανάγκη χρειάζεται μια σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για την πώλησή του. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

2.11 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία προκύπτει από εξαγορά θυγατρικών και αποτελεί το υπερβάλλον ποσό μεταξύ του αθροίσματος του τιμήματος εξαγοράς, του ποσού της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία κατά την ημερομηνία εξαγοράς και της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε. Η υπεραξία από εξαγορές θυγατρικών εταιρειών αναγνωρίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις. Η υπεραξία δεν αποσβένεται και ελέγχεται για απομείωση ετησίως ή πιο συχνά αν γεγονότα ή περιστάσεις καταδεικνύουν ενδεχόμενη απομείωση και αναγνωρίζεται στο κόστος μείον τις όποιες ζημιές απομείωσης. Ζημιές από υπεραξία δεν αντιστρέφονται.

Η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών για την πραγματοποίηση του ελέγχου απομείωσης. Η κατανομή γίνεται στις μονάδες ή στις ομάδες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τις επιχειρηματικές συνενώσεις στις οποίες δημιουργήθηκε η υπεραξία και αναγνωρίζεται σύμφωνα με το λειτουργικό τομέα.

Κέρδη και ζημιές από την πώληση μιας επιχείρησης περιλαμβάνουν τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην επιχείρηση που πωλήθηκε.

Η αρνητική υπεραξία διαγράφεται στα αποτελέσματα (σημείωση 2.12).

(β) Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 3 έτη.

(γ) Δικαιώμα Παραχώρησης

Τα Δικαιώματα Παραχώρησης αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης (σημείωση 2.25).

(δ) Άδειες Χρήσης

Ως άδειες χρήσης εννοούνται οι άδειες παραγωγής των αιολικών και φωτοβολταϊκών (Φ/Β) πάρκων και αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας των αιολικών και Φ/Β πάρκων, με τη σταθερή μέθοδο, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι 27 έτη για τα έργα που έχουν ξεκινήσει τη λειτουργία τους πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2014, και 20 έτη για τα καινούργια έργα. Οι άδειες χρήσης υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη (σημείωση 2.12).

2.12 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και επίσης όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας, μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Για την εκτίμηση των ζημιών

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από υπεραξία, που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμούνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

2.13 Χρηματοοικονομικά μέσα

Το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» αντικατέστησε για τις περιόδους που ξεκινούν από την 1η Ιανουαρίου 2018 το ΔΛΠ 39 –«Χρηματοοικονομικά μέσα : Αναγνώριση και Επιμέτρηση», και τροποποίησε τις απαιτήσεις για ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, απομείωσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και λογιστικής αντιστάθμισης. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν από την 1η Ιανουαρίου 2018 αναδρομικά το ΔΠΧΑ 9, αλλά επέλεξαν να μην αναπροσαρμόσουν τις προηγούμενες περιόδους, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του ΔΠΧΑ 9. Συνεπώς οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2017 έχουν δημοσιευθεί σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 και οι αναπροσαρμογές που προέκυψαν από την νέα ταξινόμηση και επιμέτρηση αναγνωρίστηκαν στην χρηματοοικονομική θέση έναρξης της 1ης Ιανουαρίου 2018.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία ταξινομούν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τους στις παρακάτω κατηγορίες:

- Στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που στη συνέχεια επιμετρώνται στην εύλογη αξία (είτε στα λοιπά συνολικά εισοδήματα, είτε στα αποτελέσματα χρήσης) και
- Στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος.

Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα κόστη συναλλαγής των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εξοδοποιούνται. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 9, τα χρεόγραφα επιμετρούνται στη συνέχεια στο αποσβέσιμο κόστος, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης. Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως SPPI (“solely payments of principal and interest”) κριτήριο και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Η νέα ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρεογράφων του Ομίλου και της Εταιρείας γίνεται ως εξής:

I. Χρεόγραφα στο αποσβέσιμο κόστος για τα χρεόγραφα τα οποία αποκτώνται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου, που σκοπό έχει τη διατήρησή τους ώστε να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές ροές, ενώ ταυτόχρονα πληρούν το SPPI κριτήριο. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αυτής της κατηγορίας αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (EIR) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά προκύπτει όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται, αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

II. Συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος, χωρίς μεταφορά των κερδών ή ζημιών στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την απο-αναγνώριση τους. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μόνο οι συμμετοχικοί τίτλοι τους οποίους ο Όμιλος έχει την πρόθεση να κρατήσει στο προβλεπόμενο μέλλον και έχει αμετάκλητα αποφασίσει να τους ταξινομήσει κατά τον τρόπο αυτό στην αρχική αναγνώρισή τους ή στη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9. Οι συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος δεν υπόκεινται σε απομείωση. Μερίσματα από τέτοιες επανδύσεις συνεχίζουν να

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός αν αντιπροσωπεύουν ανάκτηση του κόστους της επένδυσης.

Για επενδύσεις οι οποίες διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές προσφοράς της αγοράς. Για επενδύσεις για τις οποίες δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τεχνικών αποτίμησης, εκτός εάν το εύρος των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας είναι σημαντικά μεγάλο και οι πιθανότητες των διάφορων εκτιμήσεων δεν μπορούν εύλογα να αξιολογηθούν, οπότε δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αυτών των επενδύσεων στην εύλογη αξία. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται από κανονισμό ή παραδοχή της αγοράς, αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία διακανονισμού (δηλαδή την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται ή παραδίδεται στον Όμιλο ή την Εταιρεία).

III. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία με τα κέρδη ή ζημιές από την αποτίμηση αυτών να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Λοιπά κέρδη / (ζημιές)».

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν πρόβλεψη ζημιάς έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές σύμφωνα με τη σύμβαση και όλες τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος ή η Εταιρεία προσδοκούν να εισπράξουν, προεξοφλημένες με βάση το κατά προσέγγιση αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται σε δύο στάδια. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των επόμενων 12 μηνών. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής, ανεξάρτητα από το πότε προέκυψε η αθέτηση.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρούν την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθούν τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν ο Όμιλος ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, ο Όμιλος αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει ο Όμιλος ή η Εταιρεία.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή που λαμβάνει τη μορφή της εγγύησης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού του ληφθέντος ανταλλάγματος που ο Όμιλος θα μπορούσε να υποχρεωθεί να επιστρέψει.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

2.14 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία

Εταιρείες του Ομίλου αξιολογούν κατά περίπτωση τη σύναψη συμβάσεων παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων με στόχο να αντισταθμίσουν την έκθεση σε κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων που συνδέεται με μακροχρόνιες δανειακές συμβάσεις.

Ο Όμιλος τεκμηριώνει, κατά την έναρξη μιας συναλλαγής, τη σχέση μεταξύ των αντισταθμιστικών μέσων και των αντισταθμιζόμενων στοιχείων, καθώς επίσης και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για την ανάληψη διαφόρων αντισταθμιστικών ενεργειών. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει τη σύνδεση όλων των παραγώγων που ορίζονται ως αντισταθμιστικά μέσα με συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού ή με συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή προβλεπόμενες συναλλαγές. Επιπλέον, γίνεται εκτίμηση, κατά την έναρξη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, του βαθμού στον οποίο τα παράγωγα που χρησιμοποιούνται σε αντισταθμιστικές συναλλαγές είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά στην εξουδετέρωση των μεταβολών στις τρέχουσες αξίες ή στις ταμειακές ροές των αντισταθμιζόμενων στοιχείων.

Οι εύλογες αξίες των παράγωγων εργαλείων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς αντιστάθμισης γνωστοποιούνται στη σημείωση 15. Οι μεταβολές στο Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα γνωστοποιούνται στη σημείωση 23. Η συνολική εύλογη αξία των παραγώγων αντιστάθμισης κατατάσσεται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν το εναπομένον αντισταθμιζόμενο στοιχείο έχει διάρκεια μεγαλύτερη των 12 μηνών, ή στο κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εφόσον η εναπομένουσα διάρκεια του αντισταθμιζόμενου στοιχείου είναι μικρότερη των 12 μηνών. Παράγωγα που κατέχονται για εμπορία κατατάσσονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών

Τα παράγωγα στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία σύναψης της σχετικής συμφωνίας.

Το τμήμα της μεταβολής στην εύλογη αξία του παραγώγου που θεωρείται αποτελεσματικό και πληροί τα κριτήρια αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Τα κέρδη ή ζημιές που σχετίζονται με το μη αποτελεσματικό τμήμα της μεταβολής αναγνωρίζονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έσοδα» ή «Χρηματοοικονομικά έξοδα».

Το σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα Ίδια Κεφάλαια μεταφέρεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στις περιόδους που το αντισταθμιζόμενο στοιχείο επηρεάζει το κέρδος ή τη ζημιά της περιόδου. Το κέρδος ή η ζημιά που συνδέεται με το αποτελεσματικό τμήμα της αντιστάθμισης των συμβάσεων ανταλλαγής κυμαινόμενων επιτοκίων δανεισμού αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έσοδα» ή «Χρηματοοικονομικά έξοδα». Ωστόσο, όταν εκ της αναμενόμενης συναλλαγής που αντισταθμίζεται προκύπτει αναγνώριση ενός μη-χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού (όπως απόθεμα ή ενσώματο πάγιο), τότε τα κέρδη ή οι ζημιές που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρονται από τα Ίδια Κεφάλαια και συνυπολογίζονται στο αρχικό κόστος του στοιχείου ενεργητικού. Τα ποσά αυτά τελικά επιβαρύνουν τα αποτελέσματα, στην περίπτωση των αποθεμάτων μέσω του κόστους πωληθέντων, και στην περίπτωση των ενσώματων παγίων μέσω των αποσβέσεων.

Όταν ένα εργαλείο αντιστάθμισης λήξει ή πωληθεί ή όταν μια σχέση αντιστάθμισης παύει να πληροί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημιές που έχουν μέχρι εκείνη τη στιγμή καταχωρηθεί στα Ίδια Κεφάλαια παραμένουν στα Ίδια Κεφάλαια και αναγνωρίζονται όταν τελικά η αναμενόμενη συναλλαγή περάσει από την Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Όταν μια αναμενόμενη συναλλαγή δεν εκτιμάται πλέον ότι θα συμβεί, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημιές που έχουν καταχωρηθεί στα Ίδια Κεφάλαια μεταφέρονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Λοιπά κέρδη/(ζημιές)».

2.15 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοιμών προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει τα έξοδα σχεδιασμού, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία των γενικών εξόδων παραγωγής.

Επενδύσεις σε ακίνητα στα οποία ξεκινάει κατασκευή με σκοπό την μελλοντική πώληση, αναταξινομούνται ως αποθέματα, στην λογιστική αξία, κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Στο εξής, θα επιμετρώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Χρηματοοικονομικά έξοδα δεν περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση.

2.16 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν το αποτέλεσμα της προεξόφλησης δεν είναι σημαντικό, μειωμένο με τυχόν ζημιά απομείωσης. Η ζημιά απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις δημιουργείται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά των απαιτήσεων με βάση τους συμβατικούς όρους.

Οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνουν επίσης, συναλλαγματικές και γραμμάτια εισπρακτέα.

Σοβαρά προβλήματα του πελάτη, η πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομική αναδιοργάνωση και η αδυναμία τακτικών πληρωμών θεωρούνται ενδείξεις ότι η απαίτηση έχει απομειωθεί. Το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένη με το πραγματικό επιτόκιο, και καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης. Αν σε επόμενη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η αναστροφή της αναγνωρισμένης ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

2.17 Δεσμευμένες Καταθέσεις

Οι δεσμευμένες καταθέσεις είναι ταμειακά ισοδύναμα τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς χρήση. Αυτά τα ταμειακά ισοδύναμα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τον Όμιλο μέχρι την επέλευση ενός συγκεκριμένου χρονικού σημείου ή γεγονότος στο μέλλον. Στις περιπτώσεις που οι δεσμευμένες καταθέσεις αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Όμως εάν δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομική θέσης, ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο.

2.18 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

2.19 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας. Όταν μία εταιρεία του Ομίλου αποκτά μετοχές της Εταιρείας (Ίδιες Μετοχές) το κόστος κτήσης παρουσιάζεται αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου μέχρι οι μετοχές αυτές να ακυρωθούν ή να πωληθούν. Το κέρδος ή η ζημιά από την πώληση ιδίων μετοχών αναγνωρίζεται άμεσα στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται απαλλαγμένα από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος, αφαιρετικά στην καθαρή θέση.

2.20 Δάνεια

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικώς ή ολικά, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.21 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος της χρήσης αποτελείται από την τρέχουσα και την αναβαλλόμενη φορολογία. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωριστεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία ισολογισμού στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες του Ομίλου και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η διοίκηση ανά διαστήματα αξιολογεί τις περιπτώσεις όπου η κείμενη φορολογική νομοθεσία χρήζει ερμηνείας. Όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προβλέψεις επί των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να ισχύσουν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα πραγματοποιηθούν ή οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό για τον οποίο ενδέχεται να υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

2.22 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο Όμιλος συμμετέχει σε διάφορα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Οι πληρωμές καθορίζονται από την εκάστοτε τοπική νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επί πλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζομένους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών ο Όμιλος πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Ο Όμιλος δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές του. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού όποτε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, μειωμένη κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπροθέσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας του προγράμματος καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις αποδοχές προσωπικού, αντανakλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλαγές της παροχής, περικοπές και διακανονισμούς. Το καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α) όταν ο Όμιλος δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά των παροχών αυτών και β) όταν η εταιρεία αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συμπεριλαμβάνει την καταβολή των παροχών λήξης. Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρηση, οι παροχές εξόδου υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση αυτών ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

2.23 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις για αποκατάσταση περιβάλλοντος, για επίδικες αγωγές, για ανέλεγκτες χρήσεις, για βαριά συντήρηση αυτοκινητόδρομου και για λοιπές περιπτώσεις αναγνωρίζονται όταν: υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και όταν το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όταν στις συμβάσεις παραχώρησης (σημείωση 2.25) εμπεριέχεται η συμβατική υποχρέωση του παραχωρησιούχου να διατηρεί την υποδομή σε ένα καθορισμένο επίπεδο παροχής υπηρεσίας λειτουργίας ή να επαναφέρει την υποδομή σε συγκεκριμένη κατάσταση πριν την παραδώσει στον παραχωρητή στο τέλος της περιόδου παραχώρησης, ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει και αποτιμά αυτή την υποχρέωση σύμφωνα με το ΔΛΠ 37.

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση, όταν είναι σημαντική η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος, με τη χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και του σχετικού κινδύνου της υποχρέωσης. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και εάν δεν είναι πλέον πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης αντιστρέφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.24 Αναγνώριση εσόδων

Ο Όμιλος μέσω των αντίστοιχων κλάδων δραστηριοποιείται στην κατασκευή δημοσίων και ιδιωτικών έργων, στη λειτουργία αυτοκινητοδρόμων, στην πώληση αιολικής ενέργειας/βιοαερίου, στην διαχείριση απορριμμάτων και στην μίσθωση επενδύσεων σε ακίνητα.

Όπως αναφέρεται και στη σημείωση 2.3, από την 1η Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες», το οποίο είχε ως αποτέλεσμα αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και αναταξινόμησης στα ποσά που αναγνωρίστηκαν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα από συμβάσεις σε πελάτες αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών σε ποσό που αντανάκλα το αντάλλαγμα το οποίο ο Όμιλος αναμένει να δικαιούται έναντι των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών.

Οι λογιστικές πολιτικές του Ομίλου για τα Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες περιγράφονται στη Σημείωση 2.3.

2.25 Συμφωνίες Παραχώρησης

Στις Συμφωνίες Παραχώρησης Δικαιώματος παροχής υπηρεσιών του Δημοσίου σε ιδιώτη, ο Όμιλος εφαρμόζει τη ΕΔΔΠΧΑ 12 εφόσον πληρούνται οι παρακάτω δύο συνθήκες:

α) ο παραχωρητής (grantor) ελέγχει ή καθορίζει ποιες υπηρεσίες θα πρέπει να παράσχει ο παραχωρησιούχος (operator), σε ποιους και σε ποια τιμή και

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

β) ο παραχωρητής ελέγχει οποιοδήποτε σημαντικό υπόλοιπο συμφερόντων στην υποδομή στο τέλος της περιόδου της συμφωνίας παραχώρησης.

Σύμφωνα με τη ΕΔΔΠΧΑ 12, τέτοιες υποδομές δεν αναγνωρίζονται στα στοιχεία ενεργητικού του παραχωρησιούχου ως ενσώματα πάγια, αλλά στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (financial asset model) και/ή στα άυλα περιουσιακά στοιχεία ως Δικαίωμα Παραχώρησης (intangible asset model), ανάλογα με τους συμβατικά συμφωνηθέντες όρους.

i) Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (Financial Asset Model)

Ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο βαθμό που έχει ανεπιφύλακτο συμβατικό δικαίωμα να λάβει μετρητά ή άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού από τον παραχωρητή για τις υπηρεσίες κατασκευής.

Στην περίπτωση των συμβάσεων παραχώρησης, ο παραχωρησιούχος έχει ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα να λάβει μετρητά, εάν ο παραχωρητής συμβατικά εγγυάται να καταβάλει στον παραχωρησιούχο:

α) συγκεκριμένα ή καθορισμένα ποσά ή

β) το έλλειμμα που μπορεί, ενδεχομένως, να προκύψει μεταξύ των ποσών που λαμβάνονται από τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας και το συγκεκριμένο ή καθορισμένο ποσό που προβλέπεται από τη Σύμβαση Παραχώρησης.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΑ 12 εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης ως «Χρηματοδοτική Συμβολή από Δημόσιο» και αναγνωρίζονται στο αποσβέσιμο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Το πραγματικό επιτόκιο ισούται με το κόστος δανεισμού του παραχωρητή. Στην περίπτωση αναθεώρησης των εκτιμώμενων ταμειακών ροών, η τρέχουσα αξία της Χρηματοδοτικής Συμβολής θα πρέπει να αναπροσαρμοστεί. Η αναπροσαρμοσμένη αξία προσδιορίζεται ως η καθαρή παρούσα αξία των αναθεωρημένων ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Το αποτέλεσμα της αναπροσαρμογής εμφανίζεται στη γραμμή «Λοιπά κέρδη/(ζημιές)» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Στη χρήση του 2018 η επίδραση από την αναπροσαρμογή των μελλοντικών ροών της σύμβασης παραχώρησης του αυτοκινητόδρομου «ΜΟΡΕΑΣ» ανήλθε σε ευρώ 20.321 χιλ. (σημειώσεις 14 και 31).

Στην κατηγορία αυτή ανήκει η σύμβαση παραχώρησης μεταξύ της θυγατρικής του Ομίλου ΕΠΑΔΥΜ (παραχωρησιούχος) και της αναθέτουσας αρχής ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε. (παραχωρητής) που έχει σαν αντικείμενο τη μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση των υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων για διάστημα 27 ετών. Σύμφωνα με την σύμβαση η ελάχιστη εγγυημένη ποσότητα επεξεργαζόμενων απορριμμάτων ανέρχεται σε 90.000 τόνους ανά έτος και η τιμή πώλησης είναι καθορισμένη συμβατικά. Στη λήξη της παραχώρησης όλα τα δικαιώματα και οι τίτλοι επί των περιουσιακών στοιχείων θα μεταβιβαστούν στον παραχωρητή (Σημείωση 14). Η κατασκευή του έργου ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2017 και έκτοτε η εταιρεία έχει εισέλθει στην φάση της λειτουργίας.

ii) Δικαίωμα Παραχώρησης (Intangible Asset Model)

Ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού στο βαθμό που λαμβάνει ένα δικαίωμα (άδεια) να χρεώνει τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας. Το δικαίωμα της χρέωσης των χρηστών της δημόσιας υπηρεσίας δεν αποτελεί ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα λήψης μετρητών, καθώς τα ποσά που λαμβάνονται εξαρτώνται από το κατά πόσο το κοινό κάνει χρήση της υπηρεσίας.

Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΑ 12 εμφανίζονται στα «Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία» της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, αναλύονται ως «Δικαίωμα Παραχώρησης» και αποτιμούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης.

Στην κατηγορία αυτή κατατάσσεται η σύμβαση παραχώρησης της Εταιρείας ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ η οποία αφορά στην μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση και εκμετάλλευση του αυτοκινητοδρόμου Ελευσίνα-Σταυρού Α/Δ Σπάτων και Δυτικής Περιφερειακής Λεωφόρου Υμηττού για το διάστημα από 2001 μέχρι 2024.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

iii) Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου και Δικαίωμα Παραχώρησης (Mixed Model)

Όταν η σύμβαση παραχώρησης προβλέπει ότι ο παραχωρησιούχος αμείβεται για τις υπηρεσίες κατασκευής εν μέρει με ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού και εν μέρει με ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού, ο Όμιλος αναγνωρίζει χωριστά κάθε συστατικό της αμοιβής του, σύμφωνα με τα ανωτέρω (Χρηματοδοτική Συμβολή από το Δημόσιο και Δικαίωμα Παραχώρησης).

Το παραπάνω μοντέλο (Mixed Model) εφαρμόζεται για τη σύμβαση παραχώρησης της θυγατρικής εταιρείας ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ η οποία έχει αναλάβει την κατασκευή, λειτουργία και εκμετάλλευση για 30 έτη (έως το 2038) του αυτοκινητοδρόμου Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα και τμήμα Λεύκτρο-Σπάρτη. Σύμφωνα με την σύμβαση παραχώρησης ο παραχωρησιούχος αμείβεται για τις υπηρεσίες κατασκευής μέσω επιδοτήσεων από το Ελληνικό Δημόσιο (Χρηματοδοτική Συμβολή από το Δημόσιο) καθώς και μέσω των εισπράξεων από τους χρήστες του αυτοκινητοδρόμου (Δικαίωμα Παραχώρησης). Η κατασκευή του έργου ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2016.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει και λογιστικοποιεί το έσοδο και το κόστος που σχετίζονται με τις υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης καθώς και το έσοδο και το κόστος που σχετίζονται με τις υπηρεσίες λειτουργίας σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15 (σημείωση 2.24).

2.26 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.27 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με ββαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων ή την κατασκευή έργων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο κατά αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

Οι επιχορηγήσεις που λαμβάνονται για τη χρηματοδότηση Συμβάσεων Παραχώρησης παρουσιάζονται σύμφωνα με τη ΕΔΔΠΧΑ 12 ως μείωση της Χρηματοδοτικής Συμβολής Δημοσίου (σημείωση 2.25).

2.28 Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση

Τα περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται προς πώληση και αποτιμώνται στη μικρότερη αξία μεταξύ της τρέχουσας λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας μείον τα έξοδα πώλησης, εφόσον η αξία αυτή εκτιμάται ότι θα ανακτηθεί από τον Όμιλο μέσω της πώλησής τους και όχι από τη χρήση τους. Οι τυχόν ζημίες απομείωσης που προκύπτουν από την αποτίμηση στην εύλογη αξία καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως. Οποιαδήποτε αύξηση της εύλογης αξίας σε μεταγενέστερη αποτίμηση καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσεως αλλά όχι για ποσό μεγαλύτερο της αρχικά καταχωρηθείσας ζημίας απομείωσης.

Ένα περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα στοιχείων (περιουσιακών και υποχρεώσεων) ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς πώληση όταν είναι διαθέσιμα προς άμεση πώληση στην παρούσα τους κατάσταση και η πώληση είναι εξαιρετικά πιθανή. Για να θεωρείται η πώληση εξαιρετικά πιθανή θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- να υπάρχει δέσμευση της Διοίκησης αναφορικά με ένα σχέδιο πώλησης των περιουσιακών στοιχείων ή της ομάδας,
- να έχει ενεργοποιηθεί ένα πρόγραμμα εξεύρεσης αγοραστή και ολοκλήρωσης της συναλλαγής, η τιμή πώλησης θα πρέπει να είναι σε λογική συσχέτιση με την τρέχουσα αγοραία αξία του προς πώληση περιουσιακού στοιχείου ή της ομάδας περιουσιακών στοιχείων,

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

- η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από την ημέρα που το περιουσιακό στοιχείο ή ομάδα στοιχείων ταξινομήθηκαν σαν κατεχόμενα προς πώληση, και
- οι ενέργειες που απαιτείται να γίνουν προκειμένου να ολοκληρωθεί το σχέδιο πώλησης θα πρέπει να καταδεικνύουν ότι δεν είναι πιθανόν να απαιτηθούν σημαντικές τροποποιήσεις στο σχέδιο ούτε ότι το σχέδιο θα ακυρωθεί.

Κατά την 31.12.2018, ο Όμιλος ταξινόμησε στα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση το οικοπέδο και κτίριο επί της οδού Ερμού, στην Νέα Κηφισιά, που κατέχει η μητρική εταιρεία. Η πώληση ολοκληρώθηκε στις 09.02.2018 (σημείωση 21).

Στα συγκριτικά στοιχεία της 31.12.2017, ο Όμιλος ταξινόμησε στα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση την επένδυση στην μέχρι τότε συγγενή εταιρεία ATHENS RESORT CASINO. Η πώληση ολοκληρώθηκε στις αρχές του Ιανουαρίου του 2018 (σημείωση 21).

2.29 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας από προμηθευτές. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.30 Αναταξινόμησης και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε χιλιάδες ευρώ. Διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις.

Δεν έχουν γίνει αναταξινόμησης στα συγκριτικά κονδύλια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, της Κατάστασης Αποτελεσμάτων ή της Κατάστασης Ταμειακών ροών, παρά μόνο σε πίνακες των επιμέρους σημειώσεων, έτσι ώστε οι παρεχόμενες πληροφορίες στις σημειώσεις αυτές να είναι συγκρίσιμες με αυτές της τρέχουσας χρήσης. Πιο συγκεκριμένα, στη σημείωση των Απαιτήσεων, στα συγκριτικά στοιχεία στον πίνακα που αφορά τα κατασκευαστικά συμβόλαια έχουν γίνει αναταξινόμησης για λόγους συγκρισιμότητας.

Οι παραπάνω αναταξινόμησης δεν έχουν επίπτωση στην καθαρή θέση και τα αποτελέσματα.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίων, κλπ.), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και δανεισμός.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση και ειδικότερα από την κεντρική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου και διαμορφώνεται στα πλαίσια, οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό κίνδυνο, τη χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και την βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθεσίμων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς σχετίζεται με τους επιχειρησιακούς τομείς και γεωγραφικούς τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ενδεικτικά, ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μεταβολή στις συνθήκες που επικρατούν στις χώρες που δραστηριοποιείται ο κλάδος των κατασκευών λόγω μεταβολής στις αξίες των νομισμάτων και των παραγόντων που επηρεάζουν το κόστος δανεισμού και των συναλλαγματικών επιτοκίων. Οι υπηρεσίες του Ομίλου παρακολουθούν στενά τις τάσεις στις επιμέρους αγορές όπου αναπτύσσεται επιχειρηματική

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

δραστηριότητα και σχεδιάζουν ενέργειες για την άμεση και αποτελεσματική προσαρμογή στα νέα δεδομένα των επιμέρους αγορών.

i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται ενεργά σε χώρες του εξωτερικού, με έμφαση στις περιοχές της Μέσης Ανατολής και των Βαλκανίων (Ρουμανία, Βουλγαρία, Αλβανία κλπ.). Αναφορικά με τη δραστηριοποίηση του Ομίλου στις χώρες του Εξωτερικού, ο Όμιλος εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο προερχόμενο κυρίως από την ισοτιμία των τοπικών νομισμάτων (πχ. QAR, RON, κλπ.), καθώς και από την ισοτιμία Δολαρίου Αμερικής προς Ευρώ. Διευκρινίζεται ότι η ισοτιμία ορισμένων νομισμάτων (κυρίως τοπικά νομίσματα στις χώρες της Μέσης Ανατολής) είναι συνδεδεμένη με το Δολάριο Αμερικής. Οι εισπράξεις διενεργούνται σε τοπικό νόμισμα και σε Δολάρια Αμερικής και, παρόλο που το μεγαλύτερο μέρος του κόστους και των εξόδων είναι στο ίδιο νόμισμα, υφίσταται για το υπόλοιπο μέρος έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος, όπου αυτός κρίνεται σημαντικός και σκόπιμο να αντισταθμιστεί, αντισταθμίζεται με τη χρήση παράγωγων προθεσμιακών συμβολαίων. Τα παράγωγα αυτά αποτιμούνται στις εύλογές τους αξίες και αναγνωρίζονται ως απαίτηση ή υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα σημαντικότερα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις του ομίλου από τα οποία προέρχεται η έκθεση του σε συναλλαγματικό κίνδυνο (ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ):

	31-Δεκ-18							
	USD				EUR*			
	ALL	ARS	CLP	AUD	CAD	ALL	GBP	CLP
<i>Νόμισμα από το οποίο ο όμιλος έχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο:</i>								
<i>Λειτουργικό νόμισμα θυγατρικής ή υποκαταστήματος θυγατρικής</i>								
Απαιτήσεις	25.765		1.204	-	-	1.948	1.296	-
Δανειακές υποχρεώσεις	(3.277)			-	-	-	-	-
Υποχρεώσεις	-	(2.857)	-	(34.705)	-	(14.776)	(4.995)	-
Χρηματοοικονομικά προϊόντα διαθέσιμα προς πώληση	-		-	-	4.085	-	-	-

	31-Δεκ-17								
	USD				EUR*				
	ALL	CLP	CAD	RSD	MKD	BAM	ALL	GBP	CLP
<i>Νόμισμα από το οποίο ο όμιλος έχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο:</i>									
<i>Λειτουργικό νόμισμα θυγατρικής ή υποκαταστήματος θυγατρικής</i>									
Απαιτήσεις	24.788	2.508	-	2.533	134	3.656	-	-	771
Δανειακές υποχρεώσεις	(3.256)		-	-	-	-	-	-	-
Υποχρεώσεις	-	(489)	-	(510)	(1.027)	-	(16.409)	(1.531)	(1.208)
Χρηματοοικονομικά προϊόντα διαθέσιμα προς πώληση	-	-	18.591	-	-	-	-	-	-

*Ο Όμιλος παρουσιάζει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο από το Ευρώ, ο οποίος προέρχεται από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις θυγατρικών και υποκαταστημάτων ελληνικών θυγατρικών με έδρα το εξωτερικό, οι οποίες πραγματοποιούν συναλλαγές σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό τους νόμισμα.

Ανάλυση ευαισθησίας σε μεταβολές συναλλάγματος

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις μεταβολές στην κερδοφορία του Ομίλου σε πιθανές αλλαγές κυμαινόμενων ισοτιμιών, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές.

	Επίδραση στα κέρδη/ (ζημιές) χρήσης		Επίδραση στην καθαρή θέση	
	2018	2017	2018	2017
Ανατιμημένη συναλλαγματική ισοτιμία κατά 5% έναντι του Ευρώ	1.427	(355)	(204)	(930)
Υποτιμημένη συναλλαγματική ισοτιμία κατά 5% έναντι του Ευρώ	(1.427)	355	204	930

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς οι συναλλαγές της είναι σε ευρώ.

ii) Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο Όμιλος έχει στο ενεργητικό του σημαντικά έντοκα στοιχεία που περιλαμβάνουν καταθέσεις όψεως, βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις και ομόλογα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο από διακυμάνσεις στα επιτόκια προέρχεται κυρίως από τραπεζικά δάνεια. Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε διακυμάνσεις των επιτοκίων που επικρατούν στην αγορά και τα οποία επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική του θέση καθώς και τις ταμειακές του ροές. Το κόστος δανεισμού δύναται να αυξάνεται ως αποτέλεσμα τέτοιων αλλαγών και να δημιουργούνται ζημιές ή να μειώνεται κατά την εμφάνιση απρόοπτων γεγονότων. Διευκρινίζεται ότι τα τελευταία χρόνια η διακύμανση των επιτοκίων οφείλεται κυρίως στην αύξηση του περιθωρίου δανεισμού, λόγω της έλλειψης ρευστότητας στην ελληνική τραπεζική αγορά και του εκτιμώμενου κινδύνου ελληνικών εταιρειών και λιγότερο στη μεταβολή των επιτοκίων βάσης (π.χ. Euribor).

Αναφορικά με τις μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί συστηματικά και σε συνεχή βάση τις διακυμάνσεις των επιτοκίων και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών θέσεων για την αντιστάθμιση των κινδύνων, όταν και εφόσον αυτοί κρίνονται σημαντικοί. Οι εταιρείες του Ομίλου ενδέχεται να συνάπτουν συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων και άλλα παράγωγα προϊόντα επιτοκίων, στο πλαίσιο αντιστάθμισης του σχετικού κινδύνου.

Ένα σημαντικό μέρος των δανείων του Ομίλου είναι σε κυμαινόμενα επιτόκια και το μεγαλύτερο μέρος του δανεισμού είναι σε Ευρώ. Ως εκ τούτου, ο κίνδυνος επιτοκίου προέρχεται κυρίως από μεταβολές των επιτοκίων του Ευρώ, και δευτερευόντως από μεταβολές των επιτοκίων άλλων νομισμάτων στα οποία υφίσταται δανεισμός (π.χ. Ριάλ Κατάρ, κλπ.)

Ο Όμιλος παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων καθώς και τη διάρκεια και τη φύση των χρηματοδοτικών αναγκών των θυγατρικών εταιρειών. Οι αποφάσεις για τη διάρκεια των δανείων αλλά και τη σχέση μεταξύ κυμαινόμενου και σταθερού επιτοκίου λαμβάνονται σε μεμονωμένη βάση.

Ανάλυση Ευαισθησίας Δανείων του Ομίλου και της Εταιρείας σε Μεταβολές Επιτοκίων

Σε επίπεδο Ομίλου, μια ευλόγως πιθανή μεταβολή των επιτοκίων κατά είκοσι πέντε μονάδες βάσης (αύξηση/μείωση 0.25%) θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση / αύξηση των κερδών προ φόρων της χρήσης του 2018, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές, κατά ευρώ 2.202 χιλ. (2017: ευρώ 1.846 χιλ.). Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα μεταβολή στα προ φόρων κέρδη υπολογίζεται στα υπόλοιπα των δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου στο τέλος χρήσης και δεν περιλαμβάνει την θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Σε επίπεδο μητρικής εταιρείας, μια ευλόγως πιθανή μεταβολή των επιτοκίων κατά είκοσι πέντε μονάδες βάσης (αύξηση/μείωση 0.25%) θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση / αύξηση των κερδών προ φόρων της χρήσης του 2018, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές, κατά ευρώ 616 χιλ. (2017: ευρώ 647 χιλιάδες). Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα μεταβολή στα προ φόρων κέρδη υπολογίζεται στα υπόλοιπα των δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου στο τέλος χρήσης και δεν περιλαμβάνει την θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

iii) Κίνδυνος τιμών

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο διακύμανσης της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών του στοιχείων που μπορεί να επηρεάσουν τις οικονομικές καταστάσεις καθώς σχετικά κέρδη ή ζημιές από την αναπροσαρμογή της εύλογης αξίας θα καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων μέχρις ότου τα στοιχεία αυτά πωληθούν. Διευκρινίζεται ότι αν το επιτόκιο προεξόφλησης με το οποίο αποτιμώνται οι συμμετοχές που κατέχει ο όμιλος και ταξινομούνται στο επίπεδο 3 της εύλογης αξίας 31.12.2018 ήταν αυξημένο κατά 5% τότε τα συγκριτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης θα ήταν μειωμένα κατά ευρώ 2,6 εκατ. ενώ εάν ήταν μειωμένο κατά 5% τότε τα συγκριτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης θα ήταν αυξημένα κατά ευρώ 2,9 εκατ. Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο τιμών.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει πολιτικές, έτσι ώστε να διασφαλίσει ότι οι συναλλαγές πραγματοποιούνται με πελάτες με επαρκή πιστοληπτική ικανότητα. Λόγω των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά, γίνεται πολύ αυστηρός έλεγχος στη σύναψη νέων συμβάσεων και στις διαδικασίες παρακολούθησης προόδου εργασιών, τιμολογήσεων και εισπράξεων. Ο Όμιλος παρακολουθεί επισταμένα τα υπόλοιπα των χρεωστών του και σε απαιτήσεις όπου εντοπίζεται πιστωτικός κίνδυνος, γίνεται αξιολόγηση σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες και σχηματίζεται η κατάλληλη πρόβλεψη για απομείωση. Στα έργα Δημοσίου γίνεται στενή παρακολούθηση των πιστοποιήσεων και επίσπηση αιτημάτων για συμπληρωματικές εργασίες, προκειμένου να περιορίζεται ο κίνδυνος αδυναμίας είσπραξης απαιτήσεων.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, στις επενδύσεις και στα συμβόλαια χρηματοοικονομικών παραγώγων. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο. Για τη διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος, στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, θέτει όρια στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο καθώς το μεγαλύτερο μέρος των απαιτήσεων αφορά απαιτήσεις από θυγατρικές και συνδεδεμένα μέρη και τα ταμειακό διαθέσιμα και ισοδύναμα είναι σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στα οποία θέτει όρια στο βαθμό έκθεσής της.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Δεδομένης της τρέχουσας κρίσης του Ελληνικού Δημοσίου και του ελληνικού χρηματοπιστωτικού τομέα, ο κίνδυνος ρευστότητας είναι μεγαλύτερος και η διαχείριση των χρηματοροών έχει γίνει πιο επιτακτική. Για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, ο Όμιλος προϋπολογίζει και παρακολουθεί τακτικά τις χρηματοροές του και μεριμνά για την ύπαρξη ρευστών διαθεσίμων, συμπεριλαμβανομένων και των δυνατοτήτων για ενδοεταιρικό δανεισμό καθώς και μη χρησιμοποιούμενων τραπεζικών πιστωτικών ορίων για την κάλυψη των αναγκών του (π.χ. ανάγκες σε χρηματοδότηση, Εγγυητικές Επιστολές κλπ.).

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών ο όμιλος έχει προχωρήσει στην αναχρηματοδότηση δανειακών του υποχρεώσεων με στόχο την καλύτερη διαχείριση της ρευστότητάς του. Στις 31.12.2018 τα βραχυπρόθεσμα δάνεια του ομίλου ανέρχονται σε ευρώ 162 εκατ. έναντι ευρώ 211 εκατ. στις 31.12.2017.

Η ρευστότητα του Ομίλου παρακολουθείται από τη Διοίκηση σε τακτά χρονικά διαστήματα. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση με τις λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αντίστοιχα:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	31 Δεκεμβρίου 2018				
	ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ				
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	496.792	7.070	49	220	504.130
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.591	659	909	-	3.158
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	16.767	16.167	39.730	52.049	124.714
Δάνεια	209.719	179.624	539.302	745.849	1.674.493

	31 Δεκεμβρίου 2017				
	ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ				
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	542.694	6.042	-	447	549.183
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	2.468	1.428	1.380	298	5.574
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	17.459	16.689	40.016	59.727	133.892
Δάνεια*	263.716	144.902	477.924	777.637	1.664.179

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

31 Δεκεμβρίου 2018					
ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ					
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	6.559	-	-	9.820	16.379
Δάνεια	-	30.491	239.562	17.174	287.228

31 Δεκεμβρίου 2017					
ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ					
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	5.696	-	-	7.844	13.540
Δάνεια*	7.619	21.205	136.126	151.474	316.423

*Τα Δάνεια περιλαμβάνουν τα υπόλοιπα των ανεξόφλητων κεφαλαίων συμπεριλαμβανομένων των τόκων με σταθερό και κυμαινόμενο επιτόκιο μέχρι τη λήξη τους.

Τα παραπάνω ποσά απεικονίζονται στις συμβατικές, μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως εκ τούτου δεν συμφωνούν με τα αντίστοιχα ποσά που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναφορικά με τα κονδύλια Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις, Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία και Δάνεια.

Στην ανάλυση Προμηθευτών και Λοιπών υποχρεώσεων δεν συμπεριλαμβάνονται τα ποσά από Προκαταβολές Πελάτων, Προκαταβολές από λειτουργικές μισθώσεις, Συμβατικές Υποχρεώσεις/Υποχρεώσεις από Κατασκευαστικά συμβόλαια και Ασφαλιστικοί Οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη.

3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων

Η διαχείριση των κεφαλαίων στοχεύει στη διασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας των εταιρειών του Ομίλου, την επίτευξη των αναπτυξιακών του σχεδίων σε συνδυασμό με την πιστοληπτική του ικανότητα.

Για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του Ομίλου θα πρέπει να αξιολογηθεί ο Καθαρός Δανεισμός του Ομίλου (ήτοι, συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα) εξαιρουμένων όμως των δανειακών υποχρεώσεων χωρίς αναγωγή (non recourse debt) και των αντίστοιχων ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων που είναι συνδεδεμένα με έργα που εξυπηρετούν τις δανειακές υποχρεώσεις τους μέσω των ροών τους.

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου στις 31.12.2018 και στις 31.12.2017 παρουσιάζεται αναλυτικά στους ακόλουθους πίνακες:

31-Δεκ-18			
	Σύνολο Ομίλου	Μείον: Εταιρείες με δάνεια χωρίς αναγωγή*	Υποσύνολο Ομίλου (εξαιρουμένων εταιρειών με δάνεια χωρίς αναγωγή)
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	161.611	36.552	125.059
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	1.254.655	470.294	784.362
Σύνολο Δανείων	1.416.266	506.845	909.421
Μείον:			
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	479.397	201.559	277.838
Δεσμευμένες Καταθέσεις	81.411	34.916	46.495
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος	69.952	68.969	983
Καθαρός Δανεισμός / (Διαθέσιμα)	785.506	201.402	584.104
Σύνολο Καθαρής Θέσης Ομίλου			652.014
Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων			1.236.118
Δείκτης Κεφαλαιακής Μόγλευσης			0,473

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	31-Δεκ-17		
	Σύνολο Ομίλου	Μείον: Εταιρείες με Δάνεια χωρίς αναγωγή*	Υποσύνολο Ομίλου (εξαιρουμένων εταιρειών με δάνεια χωρίς αναγωγή)
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	211.014	39.132	171.882
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	1.175.609	505.977	669.632
Σύνολο δανείων	1.386.623	545.109	841.513
Μείον:			
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	510.110	238.349	271.762
Δεσμευμένες καταθέσεις	46.344	13.882	32.462
Ομόλογα διακρατούμενα ως τη λήξη	80.757	69.230	11.528
Αμοιβαία Κεφάλαια	11.064	-	11.064
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα	738.346	223.649	514.697
Σύνολο Καθαρής Θέσης Ομίλου			860.192
Σύνολο Κεφαλαίων			1.374.890
Δείκτης Κεφαλαιακής Μόγλευσης			0,374

*αφορά τις θυγατρικές εταιρείες παραχωρήσεων ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ και ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόγλευσης στις 31.12.2018 για τον Όμιλο υπολογίζεται σε 47,3% (31.12.2017: σε 37,4%). Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός).

Σε επίπεδο μητρικής εταιρείας ο συνολικός δανεισμός στις 31.12.2018 ανήλθε σε ευρώ 246.592 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 258.801 χιλ.) και αφορά μόνο μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις. Ο δείκτης κεφαλαιακής μόγλευσης στις 31.12.2018 για την Εταιρεία υπολογίζεται σε 39,8% (31.12.2017: σε 33,3%).

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι ταμειακές και μη ταμειακές κινήσεις των κονδυλίων του Καθαρού Δανεισμού για τη χρήση του 2018:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Υποσύνολο Δανείων (εξαιρουμένων δανείων χωρίς αναγωγή)		Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ⁽¹⁾					Σύνολο
	Χρηματοδο- τικές μισθώσεις	Εταιρικά Δάνεια	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Δεσμευ- μένες καταθέ- σεις	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος		Αμοιβαία Κεφάλαια	
					Αποσβέσιμο κόστος	Αμοιβαία Κεφάλαια		
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα 01.01.2018	5.133	836.381	271.762	32.462	11.528	11.064	514.697	
Ταμειακές κινήσεις	(2.961)	129.965	9.997	14.033	(10.545)	(11.051)	124.569	
Μη ταμειακές κινήσεις:								
Συναλλαγματικές διαφορές	-	1.187	305	-	-	-	882	
Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι	-	1.053	-	-	-	-	1.053	
Απόσβεση εξόδων έκδοσης δανείων	-	1.354	-	-	-	-	1.354	
Προσαρμογές εύλογης αξίας	-	-	-	-	-	(14)	14	
Μη ταμειακές κινήσεις Αποαναγνώριση δανειακών υποχρεώσεων/ταμείου πωλούσας εταιρείας	739	(562)	-	-	-	-	177	
	-	(62.868)	(4.225)	-	-	-	(58.642)	
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα 31.12.2018	2.910	906.510	277.838	46.495	983	-	584.104	

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Εταιρικά Δάνεια	Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Σύνολο
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα 01.01.2018	258.801	686	258.115
Ταμειακές κινήσεις	(12.581)	593	(13.173)
Μη ταμειακές κινήσεις:			
Απόσβεση εξόδων έκδοσης δανείων	372	-	372
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα 31.12.2018	246.592	1.279	245.314

3.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία ισολογισμού κατατάσσονται στα παρακάτω επίπεδα, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

-Επίπεδο 1: για στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) ομοίων στοιχείων.

-Επίπεδο 2: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από παράγοντες που σχετίζονται με δεδομένα της αγοράς, είτε άμεσα (τιμές) είτε έμμεσα (παράγωγα τιμών).

-Επίπεδο 3: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία δεν προσδιορίζεται με παρατηρήσεις από την αγορά, παρά βασίζεται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται μία σύγκριση των λογιστικών αξιών των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ομίλου που διακρατούνται στο αποσβεσμένο κόστος και των εύλογων αξιών τους:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη	69.952	80.757	69.993	81.192
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	1.416.266	1.386.623	1.438.314	1.403.724
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ				
	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	246.592	258.801	246.592	258.801

Η εύλογη αξία των βραχυπρόθεσμων πελατών και λοιπών απαιτήσεων καθώς και των προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων προσεγγίζει τις λογιστικές τους αξίες. Η εύλογη αξία των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων ανέρχεται σε ποσό ευρώ 110.148 χιλ. (31.12.2017: 118.409 χιλ.) ενώ η λογιστική αξία ανέρχεται σε ευρώ 97.693 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 109.051 χιλ.). Οι εύλογες αξίες των δανείων και των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων προσδιορίζονται με βάση την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας επιτόκια προεξόφλησης που αντανακλούν το τρέχον επιτόκιο δανεισμού και περιλαμβάνονται στο επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου που αποτιμώνται στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018 και την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	31 Δεκεμβρίου 2018			
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ			ΣΥΝΟΛΟ
	ΕΠΠΕΛΟ 1	ΕΠΠΕΛΟ 2	ΕΠΠΕΛΟ 3	
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	4.961	-	35.530	40.490
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Παράγωγα εργαλεία ως μέσο αντιστάθμισης	-	123.570	-	123.570
	31 Δεκεμβρίου 2017			
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ			ΣΥΝΟΛΟ
	ΕΠΠΕΛΟ 1	ΕΠΠΕΛΟ 2	ΕΠΠΕΛΟ 3	
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		1	-	1
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση		21.595	11.064	32.660
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Παράγωγα εργαλεία ως μέσο αντιστάθμισης		-	131.936	131.936

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα), προσδιορίζεται με βάση τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. «Ενεργός» χρηματαγορά υπάρχει όταν υπάρχουν άμεσα διαθέσιμες και αναθεωρούμενες σε τακτά διαστήματα τιμές, που δημοσιεύονται από χρηματιστήριο, χρηματιστή, κλάδο, οργανισμό αξιολόγησης ή οργανισμό εποπτείας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1. Αυτό το επίπεδο περιλαμβάνει κυρίως την επένδυση σε Όμιλο μεταλλείων χρυσού που είναι εισηγμένος στο χρηματιστήριο του Τορόντο και έχει ταξινομηθεί ως Χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. συμβόλαια παραγωγών εκτός της αγοράς παραγωγών) προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης, οι οποίες βασίζονται ως επί το πλείστον σε διαθέσιμες πληροφορίες για συναλλαγές που διενεργούνται σε ενεργές αγορές ενώ χρησιμοποιούν κατά το δυνατό λιγότερο εκτιμήσεις της οικονομικής οντότητας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 2.

Η εύλογη αξία των αμοιβαίων κεφαλαίων προσδιορίζεται βάσει της καθαρής αξίας του ενεργητικού του εκάστοτε αμοιβαίου κεφαλαίου.

Εάν οι τεχνικές αποτίμησης δεν βασίζονται σε διαθέσιμες αγοραίες πληροφορίες τότε τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 3.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι μεταβολές στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού της Ομάδας 3 για την 31 Δεκεμβρίου 2018:

	31 Δεκεμβρίου 2018	
	ΕΠΠΕΛΟ 3	
	Μη εισηγμένοι τίτλοι	ΣΥΝΟΛΟ
31.12.2017 - Δημοσιευμένα στοιχεία		
Αναταξινόμηση μη εισηγμένων τίτλων από χρηματοοικονομικά στοιχεία σε αναπόσβεστο κόστος σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων	-	-
Προσαρμογή σε εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων 01.01.2018	16.213	16.213
01.01.2018 - Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία – ΔΠΧΑ 9	39.435	39.435
Μεταβολή εύλογης αξίας μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(3.514)	(3.514)
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου συμμετοχής με επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους	(392)	(392)
Στο τέλος της χρήσης	35.530	35.530

Οι επενδύσεις επιπέδου 3 αναλύονται ως εξής:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Μη εισηγμένοι τίτλοι:	Εύλογη Αξία Επένδυσης 31.12.2018	Μέθοδος υπολογισμού εύλογης αξίας	Λοιπές πληροφορίες
ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕ	29.609 5.076	Προεξόφληση μερισματικής απόδοσης Προεξόφληση μερισματικής απόδοσης Μέθοδος καθαρής θέσης σε εύλογες αξίες	Κόστος κεφαλαίου: 12,6% Κόστος κεφαλαίου: 12,6% Εύλογη αξία ιδίων κεφαλαίων 31.12.2018
Λοιπές επενδύσεις	845		

4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καθώς και οι σημειώσεις και αναφορές που τις συνοδεύουν ενδέχεται να εμπεριέχουν ορισμένες υποθέσεις και υπολογισμούς που αναφέρονται σε μελλοντικά γεγονότα σε σχέση με τις εργασίες, την ανάπτυξη και τις οικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι υποθέσεις και υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης της Εταιρείας και του Ομίλου σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς και τις υποθέσεις που έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου.

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν μελλοντικά ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

(α) Εκτιμήσεις για τον προϋπολογισμό των κατασκευαστικών συμβολαίων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης για την αναγνώριση των εσόδων από συμβάσεις κατασκευής. Η μέθοδος του ποσοστού ολοκλήρωσης απαιτεί από τη Διοίκηση εκτιμήσεις αναφορικά με τα παρακάτω:

- τον προϋπολογισμό του κόστους εκτέλεσης των έργων και συνεπώς του μικτού αποτελέσματος,
- την ανάκτηση των απαιτήσεων από συμπληρωματικές εργασίες ή από κόστη καθυστέρησης/επιτάχυνσης του έργου,
- την επίδραση που έχουν οι τροποποιήσεις του συμβατικού αντικειμένου στο περιθώριο κερδοφορίας του έργου,
- την ολοκλήρωση των προκαθορισμένων ορόσημων εντός του χρονοδιαγράμματος, και
- τις προβλέψεις για ζημιολόνα έργα.

Η Διοίκηση του Ομίλου εξετάζει σε τριμηνιαία βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες της αναφορικά με την πορεία των έργων και αναθεωρεί τα προϋπολογιστικά στοιχεία του κόστους όπου κρίνεται απαραίτητο.

(β) Προβλέψεις

(i) Πρόβλεψη βαριάς συντήρησης

Βάσει των Συμβάσεων Παραχώρησης, οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ και ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ έχουν υποχρέωση να διατηρούν την ποιότητα των αυτοκινητοδρόμων που εκμεταλλεύονται.

Οι κυριότερες δαπάνες βαριάς συντήρησης αφορούν σε ανακατασκευή του οδοστρώματος, συντήρηση ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και σε έργα πολιτικού μηχανικού. Οι προβλέψεις βασίζονται στα μελλοντικά προγράμματα συντήρησης τα οποία λαμβάνουν υπόψη τους τις διαθέσιμες πληροφορίες από την λειτουργία των αυτοκινητοδρόμων, μελέτες εξωτερικών συμβούλων και μετρήσεις των λειτουργικών χαρακτηριστικών του οδοστρώματος και του βαθμού απομείωσής τους. Σκοπός τους είναι η ορθότερη κατανομή στις οικονομικές χρήσεις, των δαπανών που θα πραγματοποιηθούν σε συγκεκριμένα χρονικά ορόσημα στην περίοδο από την έναρξη μέχρι τη λήξη της λειτουργίας.

Η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί τις ανωτέρω πληροφορίες και αναθεωρεί το πρόγραμμα μελλοντικών συντηρήσεων όταν οι πληροφορίες αυτές αποκλίνουν σημαντικά από τις προβλεπόμενες.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Επίσης η διοίκηση έχει θέσει ένα πλάνο αναθεώρησης των προβλέψεων βαριάς συντήρησης των θυγατρικών ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ και ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Αυξημένη αβεβαιότητα αναφορικά με τις εκτιμήσεις της Διοίκησης υπάρχει λόγω της έλλειψης έργων με παρόμοια χαρακτηριστικά, διακυμάνσεων στον κυκλοφοριακό φόρτο ιδιαίτερα τα τελευταία έτη και έλλειψης ιστορικών στοιχείων κατά την έναρξη της λειτουργίας.

(ii) Φόρος εισοδήματος

Απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενους φόρους επί των προσωρινών φορολογικών διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις και εκτιμώντας τα μελλοντικά οφέλη αλλά και τις μελλοντικές υποχρεώσεις από φόρους. Κατά την αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, καθώς και κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας τους, λαμβάνονται υπόψη οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων των εταιρειών του Ομίλου στο ορατό μέλλον.

(γ) Απομείωση ενσώματων παγίων και επενδυτικών ακινήτων

Τα ενσώματα πάγια και οι επενδύσεις σε ακίνητα καταχωρούνται αρχικά στο κόστος και εν συνεχεία αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή τους. Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε περίοδο αναφοράς αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ενσώματων παγίων και των επενδυτικών ακινήτων. Ο έλεγχος απομείωσης πραγματοποιείται βάσει στοιχείων της αγοράς και των εκτιμήσεων της διοίκησης για τις μελλοντικές λειτουργικές και οικονομικές συνθήκες. Για τον έλεγχο απομείωσης των ενσώματων παγίων και των επενδυτικών ακινήτων, η Διοίκηση συνεργάζεται με ανεξάρτητους εκτιμητές.

(δ) Εκτιμήσεις αναφορικά με τον έλεγχο υπεραξίας

Στα πλαίσια του ετήσιου ελέγχου απομείωσης της υπεραξίας, η Διοίκηση του Ομίλου υπολογίζει τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) σύμφωνα με τη μέθοδο της αξίας χρήσεως (value in use). Οι βασικές υποθέσεις που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό, όπως παρατίθενται και στη σημείωση 7α, απαιτούν εκτιμήσεις της Διοίκησης αναφορικά με τα προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους (ΕΒΙΤΔΑ) της κάθε ΜΔΤΡ, όπως προκύπτουν από τα εγκεκριμένα επιχειρηματικά πλάνα, το ρυθμό ανάπτυξης εις το διηνεκές, το μελλοντικό κεφάλαιο κίνησης και το επιτόκιο προεξόφλησης.

(ε) Εκτιμήσεις για απομείωση επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς

Σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική 2.4, η Διοίκηση της Εταιρείας αξιολογεί σε ετήσια βάση αν συντρέχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες. Στις περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, υπολογίζει την ανακτήσιμη αξία τους ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης και της αξίας χρήσης.

Οι βασικότερες εκτιμήσεις που χρησιμοποιεί η Διοίκηση στα πλαίσια της εκτίμησης της ανακτήσιμης αξίας των επενδύσεων αφορούν σε μελλοντικές ροές και επίδοση βάσει των επιχειρηματικών πλάνων των εταιρειών που ελέγχονται για απομείωση, στο ρυθμό ανάπτυξής τους εις το διηνεκές, στο μελλοντικό κεφάλαιο κίνησης καθώς και στο επιτόκιο προεξόφλησης.

Επίσης, η Διοίκηση επαναξιολογεί την αξία των επενδύσεων σε θυγατρικές/συγγενείς στις περιπτώσεις απομείωσης της αξίας των περιουσιακών τους στοιχείων (ενσώματων παγίων, επενδύσεων σε ακίνητα).

4.2 Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Δεν υπάρχουν σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

5 Πληροφόρηση κατά τομέα

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, ο Όμιλος δραστηριοποιείται, κυρίως, σε 6 επιχειρηματικούς τομείς:

- Κατασκευές & Λατομεία
- Ανάπτυξη γης και ακινήτων
- Παραχωρήσεις
- Αιολικά
- Περιβάλλον
- Άλλες δραστηριότητες

Ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συνιστούν τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων. Οι ως άνω, έχοντας καθορίσει τους τομείς δραστηριότητας, ελέγχουν τις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για να αξιολογηθεί η επίδοση της Εταιρείας και του Ομίλου και να ληφθούν αποφάσεις σχετικά με την κατανομή των πόρων. Το Διοικητικό Συμβούλιο χρησιμοποιεί διάφορα κριτήρια για να αξιολογήσει τις δραστηριότητες του Ομίλου, τα οποία ποικίλουν ανάλογα με τη φύση, το βαθμό ωριμότητας και τις ιδιαιτερότητες του κάθε τομέα, λαμβάνοντας υπόψη τους εκάστοτε κινδύνους, τις υπάρχουσες ταμειακές ανάγκες καθώς και πληροφορίες σχετικές με τα προϊόντα και τις αγορές.

Στη σημείωση 42 αναφέρεται ανά εταιρεία του Ομίλου ο τομέας δραστηριοποίησής της. Η μητρική εταιρεία ενσωματώνεται στον τομέα Λοιπά.

Τα αποτελέσματα για κάθε τομέα για τη χρήση 2018 έχουν ως εξής:

Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Συνολικές μεικτές πωλήσεις ανά τομέα	1.483.681	6.856	240.923	60.198	89.456	608	1.881.723
Ενδοεταιρικές Πωλήσεις	(20.576)	-	(360)	-	(3.172)	(326)	(24.433)
Καθαρές Πωλήσεις	1.463.106	6.856	240.563	60.198	86.284	282	1.857.289
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	(109.473)	3.560	106.344	28.608	19.971	(7.361)	41.649
Έσοδα από μερίσματα	-	-	998	-	-	-	998
Μερίδιο κέρδους/(ζημιάς) από συμμετοχές που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(8.882)	-	575	-	4	(3.076)	(11.379)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	32 1.788	41	20.559	111	2.946	2	25.446
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	32 (10.278)	(1.618)	(47.540)	(11.213)	(1.675)	(10.152)	(82.475)
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων	(126.845)	1.984	80.936	17.506	21.246	(20.587)	(25.761)
Φόρος εισοδήματος	34 (5.554)	(573)	(54.827)	(2.413)	(6.089)	(359)	(69.815)
Καθαρά Κέρδη / (Ζημιές)	(132.399)	1.410	26.109	15.093	15.157	(20.946)	(95.576)

Τα αποτελέσματα για κάθε τομέα για τη χρήση 2017 έχουν ως εξής:

Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Συνολικές μεικτές πωλήσεις ανά τομέα	1.521.215	6.821	223.735	49.678	79.286	780	1.881.514
Ενδοεταιρικές Πωλήσεις	(11.762)	-	(820)	-	(2.797)	(385)	(15.765)
Καθαρές Πωλήσεις	1.509.452	6.821	222.915	49.678	76.489	395	1.865.749
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	5.141	(1.294)	103.700	21.927	(570)	(27.351)	101.553
Έσοδα από μερίσματα	-	-	1.730	-	-	-	1.730
Μερίδιο κέρδους/(ζημιάς) από συμμετοχές που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(47)	-	3.261	-	(15)	(3.110)	89
Χρηματοοικονομικά έσοδα	32 1.608	66	18.885	492	1.916	12	22.979
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	32 (13.130)	(1.887)	(48.524)	(9.775)	(2.159)	(11.132)	(86.607)
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων	(6.427)	(3.115)	79.051	12.643	(827)	(41.581)	39.744
Φόρος εισοδήματος	34 (17.891)	(502)	(24.247)	(3.050)	(3.664)	1	(49.352)
Καθαρά Κέρδη / (Ζημιές)	(24.318)	(3.617)	54.804	9.593	(4.491)	(41.580)	(9.608)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης της χρήσης 2018 του κλάδου της Κατασκευής επιβαρύνθηκαν με κόστος αποχώρησης από το έργο ISF ύψους € 18,9 εκατ. στο κράτος του Κατάρ και με ζημιές από έργα ύψους € 79 εκατ, οι οποίες αφορούν κυρίως σε ανάληψη υποχρεώσεων εταιρού κοινοπραξίας και αναθεώρηση κερδοφορίας έργων στη Ρουμανία. Τα συγκριτικά αποτελέσματα εκμετάλλευσης της χρήσης 2017 του κλάδου της Κατασκευής επιβαρύνθηκαν με τη ζημιά του έργου ISF Camp που εκτελούσε ο Όμιλος σε κοινοπραξία στο Κατάρ.

Λοιπά στοιχεία ανά τομέα που συμπεριλαμβάνονται στα Αποτελέσματα της 31 Δεκεμβρίου 2018 είναι τα ακόλουθα:

	Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	6	(17.516)	(12)	(1.515)	(15.605)	(4.853)	(387)	(39.889)
Αποσβέσεις άυλων	7α, 7β	(161)	-	(60.798)	(631)	(2.440)	(1)	(64.030)
Αποσβέσεις επενδύσεων σε ακίνητα	8	-	(1.215)	(169)	-	-	(97)	(1.480)
Απομειώσεις/ Αναστροφή προηγ. απομείωσης	30,31	-	2.807	(4.670)	-	-	-	(1.863)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	25	72	-	228	2.781	847	173	4.100

Λοιπά στοιχεία ανά τομέα που συμπεριλαμβάνονται στα Αποτελέσματα της 31 Δεκεμβρίου 2017 είναι τα ακόλουθα:

	Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	6	(22.176)	(13)	(1.627)	(13.431)	(4.077)	(414)	(41.737)
Αποσβέσεις άυλων	7α, 7β	(137)	-	(60.858)	(443)	(2.446)	-	(63.885)
Αποσβέσεις επενδύσεων σε ακίνητα	8	-	(1.141)	(169)	-	-	(117)	(1.426)
Απομειώσεις	30,31	(26.635)	(1.572)	(287)	(708)	-	(22.421)	(51.622)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	25	72	-	223	2.672	1.017	-	3.984

Μεταβιβάσεις και συναλλαγές μεταξύ τομέων πραγματοποιούνται με πραγματικούς εμπορικούς όρους και συνθήκες σύμφωνα με αυτά που ισχύουν για συναλλαγές με τρίτους.

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των τομέων κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 έχουν ως εξής:

	Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Ενεργητικό (πλην Επενδύσεις σε συγγενείς)		994.616	131.253	1.340.178	484.266	158.296	39.179	3.147.789
Επενδύσεις σε συγγενείς	10	2.089	-	52.992	-	4.415	17.920	77.415
Σύνολο Ενεργητικού		996.705	131.253	1.393.170	484.266	162.711	57.098	3.225.204
Υποχρεώσεις		787.995	30.149	1.137.910	338.566	67.452	211.117	2.573.190
Επενδύσεις σε ενσώματα πάγια, άλλα και επενδυτικά ακίνητα	6,7,8	7.115	1.169	3.370	67.034	3.986	1.762	84.437
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	13	-	35	-	358	-	-	393

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των τομέων κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017 έχουν ως εξής:

	Σημ.	Κατασκευές & Λατομεία	Ανάπτυξη γης & ακινήτων	Παραχωρήσεις	Αιολικά	Περιβάλλον	Λοιπά	Σύνολο
Ενεργητικό (πλην Επενδύσεις σε συγγενείς)		1.221.724	134.061	1.480.976	405.742	163.150	56.393	3.462.046
Επενδύσεις σε συγγενείς	10	2.202	-	52.242	-	4.449	29.817	88.709
Σύνολο Ενεργητικού		1.223.926	134.061	1.533.218	405.742	167.599	86.209	3.550.756
Υποχρεώσεις		990.428	35.654	1.092.339	268.191	78.624	225.326	2.690.564
Επενδύσεις σε ενσώματα πάγια, άλλα και επενδυτικά ακίνητα	6,7,8	7.663	1.396	2.816	82.046	2.175	62	96.159
Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις	13	-	117	548	-	-	-	665

Ο Όμιλος έχει επεκτείνει τις δραστηριότητες του και στο εξωτερικό (σημείωση 1). Ειδικότερα, το σύνολο των πωλήσεων κατανέμεται γεωγραφικά ως εξής:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	Πωλήσεις	
	1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Ελλάδα	1.027.726	1.151.542
Υπόλοιπες χώρες Ευρώπης	217.229	251.166
Χώρες Κόλπου-Μέση Ανατολή	244.719	293.056
Χώρες Αμερικής	138.725	163.663
Χώρες Αφρικής	785	6.172
Αυστραλία	228.105	151
	1.857.289	1.865.749

Οι πωλήσεις του εξωτερικού προέρχονται κυρίως από τη δραστηριότητα των εταιρειών του τομέα Κατασκευή & Λατομεία.

Τα στοιχεία του μη κυκλοφορούντος ενεργητικού εξαιρουμένων επενδύσεων σε συγγενείς και κοινοπραξίες, των χρηματοοικονομικών στοιχείων και των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, κατανέμονται γεωγραφικά ως εξής:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Ελλάδα	1.214.257	1.253.501
Υπόλοιπες χώρες Ευρώπης	48.146	51.133
Χώρες Κόλπου-Μέση Ανατολή	8.225	16.473
Χώρες Αμερικής	819	672
Αυστραλία	655	8
	1.272.102	1.321.786

Από τις πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν στην Ελλάδα, ποσό ευρώ 482.402 χιλ. για τη χρήση 2018 και ποσό ευρώ 590.506 χιλ. για τη χρήση 2017, προέρχονται από το Δημόσιο, συμπεριλαμβανομένων των ΔΕΚΟ, των Δήμων κ.λπ. Επιπρόσθετα, από τις πωλήσεις του Ομίλου, ποσό ευρώ 387.599 χιλ. αφορά παροχή προϊόντων και υπηρεσιών που παραδίδονται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή (at a point of time) και ποσό ευρώ 1.469.690 χιλ. αφορά παροχή προϊόντων και υπηρεσιών που παραδίδονται κατά την διάρκεια της σύμβασης (over time).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

6 Ενσώματα πάγια

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Κόστος	Σημ.	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηγ/κός Εξοπλισμός	Μηγ/κός Εξοπλισμός Αιολικών & Φ/Β πάρκων	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακινήτ. υπό εκτέλεση	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017		164.317	47.805	336.023	343.647	42.585	11.913	946.292
Συναλλαγματικές διαφορές		(3.019)	(616)	(5.853)	(110)	(1.092)	(157)	(10.847)
Απόκτηση νέων θυγατρικών		2.956	-	-	-	-	-	2.956
Πώληση θυγατρικών		-	-	(21)	(6.557)	-	-	(6.577)
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση		800	1.885	6.011	372	2.170	82.377	93.615
Προσθήκες με χρηματοδοτική μίσθωση		-	1.411	370	-	-	-	1.781
Πωλήσεις		(486)	(5.497)	(17.607)	-	(664)	-	(24.254)
Διαγραφές		(395)	(38)	(253)	-	(596)	-	(1.282)
Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος από εταιρείες Αιολικών		-	-	-	114	-	-	114
Αναταξινόμηση από Ακινήτ. Υπό εκτέλεση σε Μηγ/κό Εξοπλισμό και Οικόπεδα & Κτίρια		89	-	(397)	25.435	-	(25.127)	-
Αναταξινόμηση από Μηγ/κό Εξοπλισμό σε Οικόπεδα και Κτίρια		3.549	-	-	(3.549)	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2017		167.811	44.951	318.274	359.353	42.404	69.006	1.001.798
1 Ιανουαρίου 2018		167.811	44.951	318.274	359.353	42.404	69.006	1.001.798
Συναλλαγματικές διαφορές		669	369	1.778	(60)	340	(36)	3.060
Αποαναγνώριση περιουσιακών στοιχείων ISF		(264)	(13)	(168)	-	(54)	-	(499)
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση		3.158	1.974	4.898	1.581	2.460	67.801	81.872
Πωλήσεις		(99)	(2.620)	(9.790)	-	(1.012)	-	(13.522)
Διαγραφές		(5.630)	(659)	(891)	-	(287)	(9)	(7.476)
Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος από εταιρείες Αιολικών		-	-	-	169	-	-	169
Αναταξινόμηση από Ακινήτ. Υπό εκτέλεση σε Μηγ/κό Εξοπλισμό και Οικόπεδα & Κτίρια		-	-	2.933	33.568	-	(36.501)	-
Αναταξινόμηση σε επενδυτικά ακίνητα		(4.187)	-	-	-	-	-	(4.187)
Μεταφορά σε Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση		(36.763)	-	-	-	-	-	(36.763)
31 Δεκεμβρίου 2018		124.696	44.001	317.034	394.611	43.850	100.261	1.024.452
Συσσωρευμένες αποσβέσεις								
1 Ιανουαρίου 2017		(62.281)	(39.301)	(260.358)	(77.343)	(37.536)	(906)	(477.725)
Συναλλαγματικές διαφορές		1.259	336	4.510	32	924	-	7.062
Αποσβέσεις χρήσης	30	(7.625)	(2.834)	(15.391)	(13.448)	(2.440)	-	(41.737)
Απομείωση	30	(388)	-	-	-	-	-	(388)
Αναστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης	30	1.011	-	-	-	-	-	1.011
Πωλήσεις		223	4.712	13.987	-	170	-	19.092
Διαγραφές		388	14	81	-	559	-	1.041
31 Δεκεμβρίου 2017		(67.413)	(37.073)	(257.171)	(90.759)	(38.323)	(906)	(491.644)
1 Ιανουαρίου 2018		(67.413)	(37.073)	(257.171)	(90.759)	(38.323)	(906)	(491.644)
Συναλλαγματικές διαφορές		(584)	(305)	(1.342)	15	(328)	-	(2.544)
Αποσβέσεις χρήσης	30	(4.665)	(2.879)	(14.672)	(15.654)	(2.019)	-	(39.889)
Αναταξινόμηση από Ακινήτ. υπό εκτέλεση σε Μηγ/κό Εξοπλισμό		-	-	-	(2)	2	-	-
Πωλήσεις		4	2.193	7.758	-	616	-	10.571
Διαγραφές		3.114	627	793	-	287	-	4.820
Αναταξινόμηση σε επενδυτικά ακίνητα		990	-	-	-	-	-	990
Μεταφορά σε Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση		19.537	-	-	-	-	-	19.537
31 Δεκεμβρίου 2018		(49.018)	(37.436)	(264.634)	(106.400)	(39.766)	(906)	(498.160)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017		100.398	7.878	61.102	268.594	4.081	68.100	510.155
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018		75.678	6.565	52.399	288.212	4.084	99.355	526.293

Οι Προσθήκες στη στήλη Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση, τόσο για την τρέχουσα όσο και για την προηγούμενη χρήση, προέρχονται κυρίως από αιολικά έργα που εντάσσονται στο πλαίσιο υλοποίησης του νέου επενδυτικού πλάνου της ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ και των θυγατρικών της εταιρειών.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Για τη χρήση 2018, η αναταξινόμηση από Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση σε Μηχανολογικό Εξοπλισμό Αιολικών & Φ/Β πάρκων ποσού ευρώ 36.501 χιλ., αφορά κυρίως το αιολικό πάρκο στη θέση Πευκιάς Βοιωτίας της ΘΗΒΑΪΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ και το αιολικό πάρκο Γκρόπες-Ράχη Γκιώνη στον Δήμο Μονεμβάσιας της ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ, που τέθηκαν σε λειτουργία κατά το α' και κατά το β' εξάμηνο του 2018, αντίστοιχα.

Στη χρήση 2017, η μείωση του Μηχανολογικού Εξοπλισμού των Αιολικών και Φ/Β πάρκων οφείλεται κυρίως στην πώληση της θυγατρικής εταιρείας ΑΝΕΜΟΣ ΑΛΚΥΟΝΗΣ ΑΕΕ. Η αναταξινόμηση από Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση σε Μηχανολογικό Εξοπλισμό Αιολικών & Φ/Β πάρκων ποσού ευρώ 25.127 χιλ., αφορά κυρίως το αιολικό πάρκο στη θέση Καλογεροβούνι του Δήμου Μονεμβάσιας της ΑΛΦΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ που τέθηκε σε λειτουργία κατά το β' εξάμηνο του 2017. Η αναστροφή παλαιότερης απομείωσης ποσού ευρώ 1.011 χιλ. σε επίπεδο Ομίλου και ποσού ευρώ 79 χιλ. σε επίπεδο εταιρείας, αφορά ακίνητο της μητρικής εταιρείας και οφείλεται στην αύξηση της εύλογης αξίας του ακινήτου λόγω αύξησης των αναμενόμενων εσόδων από μισθώματα (σημείωση 8).

Μισθωμένα πάγια που περιλαμβάνονται στα παραπάνω βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης:

	31-Δεκ-18				31-Δεκ-17			
	Μεταφορικά μέσα	Μηγ/κός Εξοπλισμός	Μηγ/κός Εξοπλισμός Αιολικών & Φ/Β πάρκων	Σύνολο	Μεταφορικά μέσα	Μηγ/κός Εξοπλισμός	Μηγ/κός Εξοπλισμός Αιολικών & Φ/Β πάρκων	Σύνολο
Κόστος - κεφαλαιοποιημένες χρηματοδοτικές μισθώσεις	1.661	10.142	4.111	15.913	1.661	10.139	4.111	15.911
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(569)	(5.613)	(1.317)	(7.499)	(250)	(5.134)	(1.172)	(6.556)
Καθαρή αναπόβεστη αξία	1.092	4.528	2.794	8.414	1.411	5.005	2.939	9.355

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Σημ.	Οικόπεδα & Κτίρια	Μηγ/κός Εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Σύνολο
Κόστος					
1 Ιανουαρίου 2017		3.217	82	1.850	5.150
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση		-	-	36	36
31 Δεκεμβρίου 2017		3.217	82	1.886	5.186
1 Ιανουαρίου 2018		3.217	82	1.886	5.186
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση		-	-	26	26
Πωλήσεις		-	-	(2)	(2)
Μεταφορά σε Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση		(3.217)	-	-	(3.217)
31 Δεκεμβρίου 2018		-	82	1.910	1.993
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1 Ιανουαρίου 2017		(1.638)	(82)	(1.802)	(3.522)
Αποσβέσεις χρήσης	30	(27)	(1)	(16)	(43)
Αναστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης	30	79	-	-	79
31 Δεκεμβρίου 2017		(1.586)	(82)	(1.817)	(3.486)
1 Ιανουαρίου 2018		(1.586)	(82)	(1.817)	(3.486)
Αποσβέσεις χρήσης	30	(30)	-	(35)	(65)
Μεταφορά σε Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση		1.616	-	-	1.616
31 Δεκεμβρίου 2018		-	(82)	(1.852)	(1.935)
Αναπόβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017		1.631	-	69	1.700
Αναπόβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018		-	-	58	58

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Στο πλαίσιο της δραστηριότητας του Ομίλου έχουν εγγραφεί εμπράγματα βάρη σε ορισμένα πάγια στοιχεία, όπως επί ανεμογεννητριών του τομέα των Αιολικών στο πλαίσιο της χρηματοδότησης Αιολικών Πάρκων.

7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία & Δικαίωμα παραχώρησης

7α Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΧΕΙΑ				
	Λογισμικό	Υπεραξία	Άδειες χρήσης	Λοιπά	Σύνολο
Κόστος					
1 Ιανουαρίου 2017	5.494	44.024	23.053	3.355	75.926
Συναλλαγματικές διαφορές	182	(4)	-	-	178
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	-	6	-	-	6
Προσθήκες	216	-	-	30	245
Πώληση θυγατρικής	(3)	1	(961)	-	(962)
Διαγραφές	(67)	-	-	(75)	(142)
31 Δεκεμβρίου 2017	5.822	44.027	22.093	3.310	75.251
1 Ιανουαρίου 2018	5.822	44.027	22.093	3.310	75.251
Συναλλαγματικές διαφορές	34	-	-	-	34
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	(35)	-	9.550	-	9.515
Προσθήκες	257	-	-	102	360
Πωλήσεις	(9)	-	(1.260)	-	(1.269)
Διαγραφές	(171)	-	-	-	(171)
Αναταξινομήσεις	345	-	-	-	345
31 Δεκεμβρίου 2018	6.244	44.027	30.383	3.412	84.065
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
1 Ιανουαρίου 2017	(4.982)	(1)	(6.476)	(1.883)	(13.342)
Συναλλαγματικές διαφορές	(191)	-	-	-	(191)
Αποσβέσεις χρήσης	(261)	-	(442)	(12)	(714)
Απομείωση	-	(708)	-	-	(708)
Πωλήσεις	3	-	-	-	3
Διαγραφές	27	-	-	9	36
31 Δεκεμβρίου 2017	(5.404)	(709)	(6.917)	(1.886)	(14.915)
1 Ιανουαρίου 2018	(5.404)	(709)	(6.917)	(1.886)	(14.915)
Συναλλαγματικές διαφορές	(37)	-	-	-	(37)
Αποσβέσεις χρήσης	(218)	-	(625)	(12)	(854)
Πωλήσεις	3	-	-	-	3
Διαγραφές	165	-	-	-	165
Αναταξινομήσεις	(345)	-	-	-	(345)
31 Δεκεμβρίου 2018	(5.836)	(709)	(7.542)	(1.897)	(15.984)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	418	43.318	15.175	1.424	60.336
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	408	43.318	22.841	1.514	68.082

Οι προσθήκες ύψους ευρώ 9.550 χιλ. αφορούν στις άδειες χρήσης των εταιρειών Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ και ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ που αποκτήθηκαν κατά το 1ο τρίμηνο του 2018. Το τελευταίο τρίμηνο του 2018 οι παραπάνω εταιρείες απορροφήθηκαν από την θυγατρική τους ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ. Στην αξία των αδειών περιλαμβάνεται και ο αναβαλλόμενος φόρος που αναγνωρίστηκε κατά την εξαγορά όπως παρουσιάζεται παρακάτω:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ
Τίμημα που καταβλήθηκε	2.910	2.590
Δυνητικό πρόσθετο τίμημα	690	610
Συνολικό τίμημα εξαγοράς	3.600	3.200
(Μείον) Αξία αποκτηθέντων περιουσιακών στοιχείων	(12)	(8)
Αναγνωρισθείσα αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	1.466	1.304
Άδεια χρήσης	5.054	4.496

Η μείωση στις Άδειες Χρήσης κατά ποσό ευρώ 1.260 χιλ. που εμφανίζεται στη γραμμή Πωλήσεις προέρχεται από την πώληση της εταιρείας ΒΟΙΩΤΙΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ μέσα στο δ' τρίμηνο του 2018.

Για τη χρήση 2017 η μείωση στις Άδειες Χρήσης κατά ποσό ευρώ 961 χιλ. που εμφανίζεται στη γραμμή Πωλήσεις προέρχεται από την πώληση της εταιρείας ΑΙΟΛΟΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΑΕ μέσα στο δ' τρίμηνο του 2017.

Οι άδειες χρήσης υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή αφορούν κυρίως σε άδειες χρήσης στον κλάδο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αφορούν σε αιολικά πάρκα τα οποία είτε λειτουργούν, είτε είναι υπό κατασκευή είτε αναμένεται να κατασκευαστούν στο μέλλον. Τα εν λόγω άυλα περιουσιακά στοιχεία ανέρχονται σε € 22,1 εκατ. σε επίπεδο Ομίλου.

Δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των αδειών χρήσης των αιολικών πάρκων και γι αυτό το λόγο η Διοίκηση δεν προχώρησε σε έλεγχο απομείωσης τους.

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας

Η υπεραξία αφορά κυρίως τον κλάδο κατασκευής και λατομείων, ο οποίος έχει οριστεί ως μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) για τον έλεγχο απομείωσης που διενεργήθηκε. Η εν λόγω υπεραξία ανέρχεται σε ευρώ 41,8 εκατ.

Το ανακτήσιμο ποσό της ανωτέρω μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίστηκε με βάση τη μέθοδο της αξίας χρήσης. Η αξία χρήσης υπολογίστηκε χρησιμοποιώντας προβλέψεις ταμειακών ροών που βασίστηκαν στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό από τη Διοίκηση, μία πενταετία προβλέψεων και μετά προβλήθηκαν στο διηνεκές.

Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση κατά τον υπολογισμό των προβλέψεων των ταμειακών ροών στα πλαίσια διενέργειας του ετήσιου ελέγχου για την απομείωση της υπεραξίας είναι οι ακόλουθες:

- Τα προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους (EBITDA) υπολογίστηκαν με βάση τα πραγματικά ιστορικά στοιχεία των τελευταίων ετών, προσαρμοσμένων προκειμένου να λάβουν υπόψη και τις αναμενόμενες μεταβολές κερδοφορίας και ανέρχονται σε 3,5%-4% επί των πωλήσεων,
- Αναφορικά με το κεφάλαιο κίνησης, η Διοίκηση βασίστηκε πλήρως σε ιστορικά στοιχεία,
- Για την προβολή των ταμειακών ροών στο διηνεκές χρησιμοποιήθηκε ρυθμός ανάπτυξης 1% για τη συγκεκριμένη ΜΔΤΡ,
- Το επιτόκιο προεξόφλησης (προ φόρων) για τη ΜΔΤΡ ανήλθε σε 7,0 %. Προκειμένου να καθοριστεί το προεξοφλητικό επιτόκιο των μονάδων χρησιμοποιήθηκε η μεθοδολογία του Μέσου Σταθμικού Κόστους Κεφαλαίου (Μ.Σ.Κ.Κ. ή WACC)

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 το ανακτήσιμο ποσό της ανωτέρω μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών είναι μεγαλύτερο από τη λογιστική αξία και κατά συνέπεια δεν προέκυψαν ζημίες απομείωσης αναφορικά με την ανωτέρω υπεραξία.

Η μητρική Εταιρεία δεν διαθέτει Άυλα περιουσιακά στοιχεία.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

7β Δικαίωμα Παραχώρησης

	Σημ.	<u>Δικαίωμα παραχώρησης</u>
Κόστος		
1 Ιανουαρίου 2017		1.189.469
Προσθήκες		912
31 Δεκεμβρίου 2017		1.190.381
1 Ιανουαρίου 2018		1.190.381
Προσθήκες		1.045
31 Δεκεμβρίου 2018		1.191.425
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		
1 Ιανουαρίου 2017		(560.206)
Αποσβέσεις χρήσης		(63.171)
31 Δεκεμβρίου 2017		(623.377)
1 Ιανουαρίου 2018		(623.377)
Αποσβέσεις χρήσης	30	(63.176)
31 Δεκεμβρίου 2018		(686.553)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017		567.003
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018		504.872

Το Δικαίωμα Παραχώρησης στις 31.12.2018 προέρχεται κυρίως από τις θυγατρικές εταιρείες ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ και ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ. Η μεταβολή της αξίας του Δικαιώματος Παραχώρησης την τρέχουσα περίοδο οφείλεται κατά κύριο λόγο στις αποσβέσεις χρήσης.

8 Επενδύσεις σε ακίνητα

	Σημ.	<u>ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΧΕΙΑ</u>	<u>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ</u>
Κόστος			
1 Ιανουαρίου 2017		208.867	63.433
Συναλλαγματικές διαφορές		(487)	-
Προσθήκες		1.387	-
Πωλήσεις		(2.606)	(2.606)
Αναταξινόμηση σε συσσωρευμένες αποσβέσεις		(13.439)	(1.433)
31 Δεκεμβρίου 2017		193.721	59.394
1 Ιανουαρίου 2018		193.721	59.394
Συναλλαγματικές διαφορές		(20)	-
Αναταξινόμηση από ενσώματα πάγια		4.187	-
Προσθήκες		1.161	-
Μεταφορά σε Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση		(14.144)	(47.690)
Πωλήσεις		(4.187)	(4.187)
31 Δεκεμβρίου 2018		180.718	7.517
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
1 Ιανουαρίου 2017		(60.417)	(34.557)
Αποσβέσεις χρήσης	30	(1.426)	(435)
Απομείωση	31	(1.183)	-
Αναστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης	31	243	1.175
Πωλήσεις		1.229	1.229

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

		ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΧΕΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
Αναταξινόμηση από κόστος		13.439	1.433
31 Δεκεμβρίου 2017		(48.116)	(31.155)
1 Ιανουαρίου 2018		(48.116)	(31.155)
Αποσβέσεις χρήσης	30	(1.480)	(446)
Απομείωση	31	(4.670)	-
Αναστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης	31	2.807	-
Μεταφορά σε Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση		6.033	23.954
Πωλήσεις		3.292	3.331
Αναταξινόμηση από ενσώματα πάγια		(990)	-
31 Δεκεμβρίου 2018		(43.125)	(4.317)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017		145.606	28.239
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018		137.593	3.200

Τα έσοδα από ενοίκια για τη χρήση του 2018 ανέρχονται για τον Όμιλο σε ευρώ 6.958 χιλ. (2017: ευρώ 6.490 χιλ.). Οι άμεσες λειτουργικές δαπάνες που αφορούν επενδυτικά ακίνητα που αποφέρουν έσοδο από ενοίκια στον Όμιλο ανέρχονται σε 778 χιλ. (2017: ευρώ 722 χιλ.)

Η μείωση των επενδυτικών ακινήτων, τόσο στα ενοποιημένα στοιχεία όσο και στα στοιχεία της Εταιρείας, οφείλεται στην αναταξινόμηση του κτιρίου των κεντρικών γραφείων στην Ερμού 25 στα Κατεχόμενα προς πώληση λόγω της πώλησης που πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2019 (σημείωση 21).

Επί των επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη, με εξαίρεση των ακινήτων της εταιρίας ΓΥΑΛΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ, και συγκεκριμένα επί των οικοδομικών τετραγώνων ΟΤΕ71 και ΟΤΕ72 στη θέση Γυαλού στα Σπάτα Αττικής, στα οποία έχει εγγραφεί η υπ' αριθμ. 29547/01.04.2011 υποθήκη ποσού ευρώ 42 εκατ. σε εξασφάλιση της από 28.02.2011 Σύμβασης Ομολογιακού Δανείου. Εγγραφή προσημείωσης υποθήκης υπάρχει και επί των ακινήτων της θυγατρικής ΚΑΝΤΖΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ και συγκεκριμένα επί των ακινήτων της εταιρίας στο Κτήμα «Καμπά» συνολικού ποσού ευρώ 14,6 εκατ. περίπου, σε εξασφάλιση της από 29/4/2014 Σύμβασης Ομολογιακού Δανείου συνολικού ποσού ευρώ 10,4 εκατ.

Οι προσθήκες επενδύσεων στην τρέχουσα χρήση, ποσού ευρώ 1.161 χιλ., αφορούν ανάπτυξη/επέκταση νέων κτιρίων στο ακίνητο της θυγατρικής ΓΥΑΛΟΥ ΑΕ, ειδικότερα επί του οικοδομικού τετραγώνου ΟΤΕ72. Στη χρήση 2017, οι προσθήκες επενδύσεων ποσού ευρώ 1.387 χιλ., αφορούν ανάπτυξη/επέκταση νέων κτιρίων στο ακίνητο της θυγατρικής ΓΥΑΛΟΥ ΑΕ, ειδικότερα επί του οικοδομικού τετραγώνου ΟΤΕ72.

Η Αναστροφή παλαιότερης πρόβλεψης απομείωσης ποσού ευρώ 2.807 χιλ. αφορά ακίνητο θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου και οφείλεται στην αύξηση της εύλογης αξίας του λόγω της πλήρους εκμετάλλευσής του.

Στη χρήση 2017, η απομείωση ποσού ευρώ 1.183 χιλ αφορά οικόπεδο θυγατρικής στην περιοχή της Αττικής. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε από τον ανεξάρτητο εκτιμητή για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας ήταν αυτή της κτηματαγοράς και οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα (δείτε επενδ. ακίνητο 8). Η αναστροφή παλαιότερης απομείωσης ποσού ευρώ 243 χιλ. σε επίπεδο Ομίλου και ποσού ευρώ 1.175 χιλ. σε επίπεδο εταιρείας, αφορά ακίνητο της μητρικής εταιρείας και οφείλεται στην αύξηση της εύλογης αξίας του ακινήτου λόγω αύξησης των αναμενόμενων εσόδων από μισθώματα (σημείωση 6).

Οι εύλογες αξίες και οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό τους παρουσιάζονται στους ακόλουθους πίνακες:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A/A	Χώρα	Τομέας	Κατηγορία Ακινήτου	Εύλογη Αξία (σε χιλ. ευρώ)	Μέθοδος Εκτίμησης	Στοιχεία προσδιορισμού αξίας	Εύρος τιμών (σε ευρώ)
1.	Ελλάδα	Λοιπά	Οικοπεδική Έκταση	3.200	Μέθοδος Κτηματαγοράς	Τιμή T.M.	€1.150 /μ ²
2.	Ελλάδα	Παραχωρήσεις	Κτίριο Γραφείων	15.600	Μέθοδος Κτηματαγοράς Μέθοδος Κεφαλαιοποίησης Εισοδήματος	Τιμή T.M./Αγοραίο μίσθωμα ανά T.M./Συντελεστής απόδοσης	1.600 / €8,50 /μ ² / 8,25%
3.	Ελλάδα	Ανάπτυξης γης και ακινήτων	Οικοπεδικές Εκτάσεις	8.500	Μέθοδος Κτηματαγοράς, Μέθοδος υπολειμματικής αξίας	Τιμή T.M.	10-2.000
4.	Ελλάδα	Ανάπτυξης γης και ακινήτων	Κτίριο	2.200	Μέθοδος υπολειμματικής αξίας	Τιμή T.M.	10-840
5.	Ελλάδα	Ανάπτυξης γης και ακινήτων	Οικοπεδικές Εκτάσεις	37.000	Μέθοδος Κτηματαγοράς	Τιμή T.M.	80-156
6.	Ελλάδα	Ανάπτυξης γης και ακινήτων	Οικοπεδική Έκταση	5.616	Μέθοδος Κτηματαγοράς	Τιμή T.M.	141
7.	Ελλάδα	Ανάπτυξης γης και ακινήτων	Εμπορικό Πάρκο	67.100	Μέθοδος προεξοφλημένων ταμειακών ροών/ Μέθοδος υπολειμματικής αξίας	Επιτόκιο προεξόφλησης/ Κεφαλαιακή απόδοση εξόδου στη λήξη της περιόδου (exit yield)/ Αγοραίο μίσθωμα/ Τιμή ανά T.M.	11,45%/ 9,75% / 5.711.600 / 150- 250
8.	Ρουμανία	Ανάπτυξης γης και ακινήτων	Οικοπεδικές Εκτάσεις	11.250	Μέθοδος Κτηματαγοράς	Τιμή T.M.	300-800
Σύνολο				150.466			

Για την χρήση του 2017 η εύλογη αξία των επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου ανέρχεται σε ευρώ 157.679 χιλ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

A/A	Χώρα	Τομέας	Κατηγορία Ακινήτου	Εύλογη Αξία (σε χιλ. ευρώ)	Μέθοδος Εκτίμησης	Στοιχεία προσδιορισμού αξίας	Εύρος τιμών (σε ευρώ)
1	Ελλάδα	Λοιπά	Οικοπεδική Έκταση	3.200	Μέθοδος Κτηματαγοράς	Τιμή T.M.	€1.150 /μ ²
Σύνολο				3.200			

Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας κατατάσσεται στο επίπεδο 3 προσδιορισμού των εύλογων αξιών.

9 Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Η μεταβολή της λογιστικής αξίας των επενδύσεων της μητρικής σε επιχειρήσεις που ενοποιούνται είχε ως εξής:

		<u>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ</u>	
	Σημ.	<u>31-Δεκ-18</u>	<u>31-Δεκ-17</u>
Στην αρχή της χρήσης		738.123	740.171
Προσθήκες- αύξηση κόστους συμ/χής		19.933	699
(Λύση εταιρείας)		(562)	-
(Απομείωση)	31	(162.189)	(2.747)
Στο τέλος της χρήσης		595.306	738.123

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Στη χρήση του 2018 από την απομείωση ποσού ευρώ 162.189 χιλ., το μεγαλύτερο μέρος και συγκεκριμένα ευρώ 161.389 χιλ., αφορά απομείωση της συμμετοχής στη θυγατρική εταιρεία ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ, όπως προέκυψε από τον έλεγχο απομείωσης που έγινε (σημείωση 7).

Στη χρήση του 2017 η απομείωση ποσού Ευρώ 2.747 χιλ αφορά τις θυγατρικές εταιρείες ΚΑΝΤΖΑ ΑΕ, ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ ΑΕ και ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΛΚΗ ΑΕ, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον κλάδο Ανάπτυξης γης & ακινήτων στην Ελλάδα, των οποίων τα περιουσιακά στοιχεία (ενσώματα πάγια, επενδύσεις σε ακίνητα) απομειώθηκαν μέσα στη χρήση. Για την απομείωση των περιουσιακών στοιχείων χρησιμοποιήθηκαν εκθέσεις ανεξάρτητων εκτιμητών.

Θυγατρικές εταιρίες με σημαντικό ποσοστό μη ελεγχουσών συμμετοχών

Οι παρακάτω πίνακες συνοψίζουν τις οικονομικές πληροφορίες των θυγατρικών, στις οποίες οι μη ελέγχουσες συμμετοχές κατέχουν σημαντικό ποσοστό (σημείωση 42α).

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης οικονομικής θέσης

	ΑΤΤΙΚΗ ΟΛΘΣ ΑΕ*		ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ*		ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ*		ΒΕΛΛ ΑΕ*	
	65,75%	59,25%	71,67%	71,67%	64,50%	64,50%	47,22%	47,22%
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	287.706	353.840	470.991	516.429	420.828	333.805	19.494	21.109
Κυκλοφορούν ενεργητικό	236.461	226.578	52.062	74.475	61.314	44.839	21.131	20.690
Σύνολο ενεργητικού	524.166	580.419	523.053	590.903	482.142	378.645	40.624	41.800
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	128.347	174.070	651.358	665.905	284.255	204.230	7.859	8.653
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	58.127	60.400	32.309	28.733	45.735	29.738	21.123	17.991
Σύνολο υποχρεώσεων	186.474	234.470	683.668	694.638	329.990	233.967	28.982	26.644
Ίδια κεφάλαια	337.693	345.949	(160.615)	(103.735)	152.153	144.677	11.642	15.155
<u>Που αναλογούν σε:</u>								
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	115.664	140.974	(45.502)	(29.388)	54.014	51.360	6.145	7.999

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης συνολικού εισοδήματος

	ΑΤΤΙΚΗ ΟΛΘΣ ΑΕ*		ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ*		ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ*		ΒΕΛΛ ΑΕ*	
	1-Ιαν		1-Ιαν		1-Ιαν		1-Ιαν	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Πωλήσεις	185.765	176.858	32.975	34.162	54.079	47.745	16.179	16.249
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης	70.586	68.881	(29.487)	(11.927)	11.069	8.598	3.486	2.871
Λοιπά Συνολικά Έισοδήματα / (Ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	(705)	94	(27.402)	13.573	(47)	(2)	-	-
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έισοδήματα / (Ζημιές) χρήσης	69.881	68.975	(56.890)	1.646	11.021	8.596	3.486	2.871
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης αποδιδόμενα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	27.100	28.069	(8.354)	(3.379)	3.929	3.052	1.840	1.515
Μερίσματα αποδιδόμενα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	30.374	28.699	-	-	-	-	-	-

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης ταμειακών ροών

	ΑΤΤΙΚΗ ΟΛΘΣ ΑΕ*		ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ*		ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ*		ΒΕΛΛ ΑΕ*	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
	Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	89.744	82.033	12.250	6.616	28.194	33.488	5.330

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ*							
	ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ*		ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ*		ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ*		ΒΕΛΛ ΑΕ*	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	409	23.634	(404)	(624)	(74.801)	(52.970)	(323)	(410)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(104.901)	(93.049)	(33.888)	(16.276)	50.877	18.541	(2.000)	(4.000)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης	(14.748)	12.618	(22.042)	(10.284)	4.271	(940)	3.007	3.334

* Στοιχεία πριν από τις απαλοιφές με τον ευρύτερο όμιλο

10 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις & κοινοπραξίες

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης	88.709	126.138	1.223	34.721
Προσθήκες νέες	315	512	-	-
Προσθήκες- αύξηση κόστους συμ/χής (Πωλήσεις)	705	335	-	-
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους (Απομείωση)	-	(7)	-	-
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους (Απομείωση)	-	(1.471)	-	(1.471)
Μερίδιο κέρδους/ ζημιάς (μετά από φόρους)	(11.379)	89	-	-
Λοιπές μεταβολές στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	(497)	239	-	-
Λύση κοινοπραξιών	(438)	-	-	-
Μεταφορά σε Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση	-	(37.126)	-	(32.027)
Στο τέλος της χρήσης	77.415	88.709	1.223	1.223

Στις 31.12.2017 η μεταφορά σε Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση αναφέρεται στην εταιρεία ATHENS RESORT CASINO AE (σημείωση 21).

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες για τις πιο σημαντικές συγγενείς εταιρείες του Ομίλου. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τα ποσά που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις των παρακάτω συγγενών, οι οποίες έχουν τροποποιηθεί ώστε να αντανακλούν αναπροσαρμογές εύλογης αξίας και διαφοροποιήσεις στις λογιστικές πολιτικές.

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.		ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.		ELPEDISON Α.Ε.	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	615.335	640.889	299.799	313.143	255.353	284.099
Κυκλοφορούν ενεργητικό	60.638	108.340	47.454	51.557	132.211	145.507
Σύνολο ενεργητικό	675.973	749.229	347.253	364.700	387.563	429.606
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	582.556	620.486	195.266	215.658	226.254	30.004
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	37.633	65.706	22.252	24.636	89.637	314.472
Σύνολο υποχρεώσεων	620.189	686.191	217.518	240.294	315.890	344.476
Ίδια κεφάλαια	55.783	63.038	129.735	124.406	71.673	85.130

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Συμφωνία συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων

	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΑΡΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.		ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.		ELPEDISON Α.Ε.	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
	Καθαρή Θέση εταιρείας 1 Ιανουαρίου	63.038	48.915	124.406	118.841	85.130
Καθαρά Κέρδη/(Ζημιές) χρήσης	(10.178)	12.339	10.138	4.708	(13.532)	(12.025)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα/(Ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	2.923	1.784	19	857	75	(36)
Διανομή μερίσματος	-	-	(4.783)	-	-	-
Καθαρή Θέση εταιρείας 31 Δεκεμβρίου	55.783	63.038	129.780	124.406	71.673	85.130
% Συμμετοχής στη συγγενή & κ/ξία	22,22%	20,00%	22,02%	22,02%	22,73%	22,73%
Συμμετοχή Ομίλου στη Καθαρή θέση συγγενών & κοινοπραξιών	12.395	12.608	28.584	27.400	16.291	19.350
Υπεραξία	-	-	3.086	3.086	-	-
Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες	12.395	12.608	31.670	30.486	16.291	19.350

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος

	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΑΡΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.		ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε.		ELPEDISON Α.Ε.	
	1-Ιαν		1-Ιαν		1-Ιαν	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Πωλήσεις	88.080	117.814	44.413	41.719	442.855	414.299
Καθαρά Κέρδη/(Ζημιές) χρήσης	(10.178)	12.339	10.138	4.708	(13.532)	(12.025)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα/(Ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	2.923	1.784	19	857	75	(36)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα/(Ζημιές) χρήσης	(7.255)	14.123	10.157	5.565	(13.457)	(12.061)

Μη σημαντικές συγγενείς και κοινοπραξίες

	2018	2017
Συσσωρευμένη ονομαστική αξία μη σημαντικών συγγενών και κ/ξιών	17.059	39.716
% ομίλου στα:		
Καθαρά Κέρδη/(Ζημιές) χρήσης	(8.274)	(683)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα/(Ζημιές) χρήσης (μετά από φόρους)	(1.168)	(299)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα/(Ζημιές) χρήσης	(9.443)	(981)

11 Κοινές Επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων

Τα παρακάτω ποσά αντιπροσωπεύουν το μερίδιο που έχουν οι συμμετέχοντες στις Κοινές Επιχειρήσεις και συγκεκριμένα στα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις καθώς και στα έσοδα και έξοδα τους. Τα ποσά αυτά περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, καθώς και στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων του Ομίλου για τις χρήσεις 2018 και 2017:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Απαιτήσεις		
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	18.457	30.773
Κυκλοφορούν ενεργητικό	253.214	400.832
	271.672	431.606
Υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.577	4.772
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	282.167	472.633
	286.744	477.405
Καθαρή θέση	(15.072)	(45.799)
Έσοδα	391.221	536.407
(Έξοδα)	(386.997)	(548.338)
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους	4.223	(11.931)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Στις Κοινές Επιχειρήσεις του παραπάνω πίνακα δεν συμμετέχουν αυτές στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων ο Όμιλος συμμετέχει με 100%.

12 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων & Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

12α Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων (ΔΠΧΑ 9)

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17*
Στην αρχή της χρήσης - Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία ΔΠΧΑ 9	2.3	72.095	-
Προσθήκες νέες		1.082	-
(Πωλήσεις)		(11.482)	-
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου συμμετοχής με επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους		(392)	-
Απομείωση μέσω Κατάστασης Αποτελεσμάτων		-	-
Προσαρμογή σε εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων: αύξηση / (μείωση)		(20.812)	-
Στο τέλος της χρήσης		40.490	-
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		40.129	-
Κυκλοφορούν ενεργητικό		361	-
		40.490	-

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων περιλαμβάνουν τα κατωτέρω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17*
Εισηγμένοι τίτλοι:		
Μετοχές – Ελλάδα (σε ΕΥΡΩ)	711	-
Μετοχές – Εξωτερικό (σε CAD)	4.085	-
Μετοχές – Εξωτερικό (σε ΕΥΡΩ)	165	-
Μη εισηγμένοι τίτλοι:		
Μετοχές – Ελλάδα (σε ΕΥΡΩ)	35.530	-
	40.490	-

*Στις 31.12.2017 οι συμμετοχές αυτές ταξινομούνταν σαν χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (σημείωση 12β).

Η μητρική εταιρεία δεν διαθέτει Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Ο Όμιλος υιοθέτησε το νέο πρότυπο ΔΠΧΑ 9 την 1 Ιανουαρίου 2018. Η επίπτωση από τις αναπροσαρμογές που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου, αναγνωρίστηκε απευθείας στην καθαρή θέση την 1^η Ιανουαρίου 2018.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ο Όμιλος είχε χαρακτηρίσει ως διαθέσιμα προς πώληση με βάση το ΔΛΠ 39 ποσού ευρώ 16.213 χιλ. στις 31.12.2017, που αποτελούνται από μη εισηγμένους τίτλους σε Ελλάδα και επιμετρούνταν στο κόστος, ταξινομήθηκαν και επιμετρήθηκαν στην εύλογη αξία τους μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Την 01.01.2018 έγινε προσαρμογή σε εύλογη αξία των παραπάνω μη εισηγμένων τίτλων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 κατά ποσό ευρώ 23.222 χιλ. (σημείωση 2.3).

Η «Προσαρμογή σε εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων» οφείλεται κυρίως στην αποτίμηση της συμμετοχής του Ομίλου σε μεταλλεία και στις εταιρείες ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ και ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ Λειτουργία ΑΕ.

Στις 31.12.2018, στη γραμμή «Πωλήσεις», το ποσό ευρώ 11.482 χιλ. αφορά κυρίως στην πώληση Αμοιβαίων Κεφαλαίων χαμηλού κινδύνου.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

12β Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (ΔΠ 39)

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης	-	82.053
Προσθήκες	-	6.139
(Πωλήσεις)	-	(10.087)
Απομείωση μέσω Κατάστασης Αποτελεσμάτων	-	(26.922)
Προσαρμογή σε εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων: αύξηση / (μείωση)	-	(2.311)
Στο τέλος της χρήσης	-	48.873
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	-	41.384
Κυκλοφορούν ενεργητικό	-	7.489
	-	48.873

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία στις 31.12.2017 περιελάμβαναν τα κατωτέρω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	30-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Εισηγμένοι τίτλοι:		
Μετοχές – Ελλάδα (σε ΕΥΡΩ)	-	2.731
Μετοχές – Εξωτερικό (σε CAD)	-	18.591
Μετοχές – Εξωτερικό (σε ΕΥΡΩ)	-	273
Μη εισηγμένοι τίτλοι:		
Μετοχές – Ελλάδα (σε ΕΥΡΩ)	-	16.213
Αμοιβαία Κεφάλαια διαθέσιμων - Εξωτερικό (σε ΕΥΡΩ)	-	11.064
	-	48.873

Στις 31.12.2017, στη γραμμή «Προσθήκες», ποσό ευρώ 6.139 χιλ. αφορούσε κυρίως στην αγορά Αμοιβαίων Κεφαλαίων χαμηλού κινδύνου και στις «Πωλήσεις» ποσό ευρώ 10.087 χιλ. αφορούσε στην πώληση μέρους αυτών. Στη γραμμή «Απομείωση» το ποσό των ευρώ 26.922 χιλ. αφορούσε κυρίως στην απομείωση της συμμετοχής εταιρειών μεταλλείων και η «Προσαρμογή σε εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων» οφειλόταν κυρίως στην αποτίμηση της παραπάνω συμμετοχής.

13 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης	41.915	45.360
Πώληση ΑΝΕΜΟΣ ΑΛΚΥΟΝΗΣ ΑΕΕ	-	(362)
Προσθήκες	393	665
(Επιστροφές)	-	(40)
(Αποσβέσεις)	(3.819)	(3.709)
Στη λήξη της χρήσης	38.489	41.915
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	35.261	38.686
Κυκλοφορούν ενεργητικό	3.227	3.229
	38.489	41.915

Ποσό ευρώ 34.990 χιλ (2017: ευρώ 38.800 χιλ.) από τις προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις αφορούν την δαπάνη κατασκευής σταθμών εξυπηρέτησης αυτοκινήτων για τα οποία ο Όμιλος έχει συνάψει συμφωνίες λειτουργικών μισθώσεων σε τρίτους και αποσβένονται στη διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ποσό ευρώ 1.723 χιλ. (2017: ευρώ 1.432 χιλ.) αφορά μακροπρόθεσμες μισθώσεις χρήσης δασικής έκτασης για την εγκατάσταση των αιολικών πάρκων στις θέσεις Αγ. Δυνατή Κεφαλονιάς, Αχλαδόκαμπος Αργολίδας, Ασπροβούνι και Ορθολίθι Τροιζηνίας, Λύρκειο Όρος Αρκαδίας, Μάλι-Μάδι Μολάων Λακωνίας, Λαμπούσα και Βρωμοσυκιά Τροιζηνίας, Μαγούλα Αλεξανδρούπολης και ενός φωτοβολταϊκού πάρκου στη θέση Λεκάνα Αργολίδας. Για τα αιολικά πάρκα στις προαναφερθείσες θέσεις όπως επίσης και για το φωτοβολταϊκό στη θέση Λεκάνα υπολογίζεται σε ετήσια βάση δεδουλευμένο έξοδο, που καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης, βάσει της ωφέλιμης ζωής τους.

14 Χρηματοδοτική συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης		277.890	293.407
Προσαρμογή Χρηματοδοτικής συμβολής βάσει εκτιμώμενων ταμειακών ροών	31	20.321	-
Αύξηση απαιτήσεων		6.198	6.799
Είσπραξη απαιτήσεων		(36.285)	(40.924)
Αναστροφή προεξόφλησης	32	19.876	18.608
Στο τέλος της χρήσης		288.001	277.890
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		254.909	241.851
Κυκλοφορούν ενεργητικό		33.092	36.040
		288.001	277.890

Στη «Χρηματοδοτική Συμβολή από Δημόσιο (ΕΔΔΠΧΑ 12)» περιλαμβάνονται απαιτήσεις που αφορούν στην αρχική Χρηματοδοτική Συμβολή, στη Μέγιστη Επιδότηση Λειτουργίας (ΜΕΛ) και στην Πρόσθετη Δυνητική Επιδότηση Λειτουργίας του έργου παραχώρησης της ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ, καθώς και στην Εγγυημένη Απαίτηση από την ΔΙΑΔΥΜΑ για το έργο της ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ. Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 δεν επιφέρει αλλαγές στον τρόπο επιμέτρησης. Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τις συμβάσεις παραχώρησης δίνονται στη σημείωση 2.25.

Από το σύνολο της Χρηματοδοτικής συμβολής από το Δημόσιο, ποσό ευρώ 248.567 χιλ. προέρχεται από την εταιρεία ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ (31.12.2017: ευρώ 238.041 χιλ.) και ποσό ευρώ 39.435 χιλ. από την εταιρεία ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ (31.12.2017: ευρώ 39.849 χιλ.).

Η αναστροφή της προεξόφλησης συμπεριλαμβάνεται στα Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) στη γραμμή Αναστροφή προεξόφλησης Χρηματοδοτικής συμβολής.

Κατά την 31.12.2018 (όπως και στις 31.12.2017) δεν υπήρχε απαίτηση από Χρηματοδοτική Συμβολή σε καθυστέρηση.

15 Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία

Από τα ποσά που παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα, οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις προέρχονται κυρίως από την εταιρεία ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ κατά ποσό 122.292 χιλ (31.12.2017: ευρώ 130.336 χιλ).

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps) για αντιστάθμιση ταμειακών ροών	123.570	131.936
Σύνολο	123.570	131.936

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Λεπτομέρειες συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Όνομαστική αξία ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	345.827	358.773
Σταθερό επιτόκιο	1,73% & 4,9%	1,73% & 4,9%
Κυμαινόμενο επιτόκιο	Euribor	Euribor

Το τμήμα της αντιστάθμισης ταμειακών ροών (cash flow hedge) που κρίνεται ως μη αποτελεσματικό και αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων αφορά σε κέρδος ευρώ 401 χιλ. για τη χρήση 2018 και σε κέρδος ευρώ 1.003 χιλ. για τη χρήση 2017 (σημείωση 32). Κέρδη ή ζημιές από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων που αναγνωρίζονται στο Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών στα Ίδια Κεφάλαια της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, θα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων μέχρι τη λήξη αποπληρωμής των δανείων.

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία.

16 Αποθέματα

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Α' ύλες	14.718	27.316
Τελικά προϊόντα	7.187	9.590
Παραγωγή σε εξέλιξη	587	177
Προκαταβολή για αγορά αποθεμάτων	224	670
Λοιπά	8.268	4.013
Σύνολο	30.985	41.765
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα, βραδυκίνητα και κατεστραμμένα αποθέματα:		
Α' ύλες	600	-
Τελικά προϊόντα	-	237
Λοιπά	2.357	1.833
	2.957	2.070
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	28.028	39.695

Το μεγαλύτερο μέρος των αποθεμάτων ανήκει σε εταιρείες του τομέα Κατασκευής & Λατομείων. Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2018 διαγράφηκαν αποθέματα ύψους 237 χιλ. και έγινε πρόσθετη πρόβλεψη ευρώ 1.123 χιλ. (2017: ευρώ 1.158 χιλ.).

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει αποθέματα.

17 Απαιτήσεις

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17*	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Πελάτες		267.669	387.362	110	254
Πελάτες - Συνδεδεμένα μέρη	39	12.931	31.363	1.699	864
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης		(37.642)	(26.859)	-	-
Καθαρές απαιτήσεις πελατών		242.958	391.866	1.809	1.118
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος		1.785	6.966	-	-
Δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη	39	83.428	78.769	119	101
Λοιπές Απαιτήσεις		270.814	276.514	1.227	1.202
Λοιπές Απαιτήσεις -Συνδεδεμένα μέρη	39	7.553	13.886	5.527	4.296
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης Λοιπών Απαιτήσεων		(40.593)	(14.170)	(425)	-
Σύνολο		565.945	753.830	8.258	6.717

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17*	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια	-	268.604	-	-
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	271.342	-	-	-
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	-	6.011	-	95
	271.342	274.615	-	95
Σύνολο πελατών και λοιπών απαιτήσεων	837.287	1.028.445	8.258	6.907
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	95.213	109.051	24	24
Κυκλοφορούν ενεργητικό	742.074	919.394	8.234	6.788
	837.287	1.028.445	8.258	6.812

*Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τα ΔΠΧΑ 9 και 15 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης (σημείωση 2.3).

Οι Συμβατικές υποχρεώσεις του Ομίλου ανέρχονται σε ευρώ 61.115 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 81.951 χιλ.) όπως αναφέρεται και στη σημείωση 26.

Το έσοδο που αναγνωρίστηκε μέσα στη χρήση του 2018, το οποίο αφορά σε Συμβατικές υποχρεώσεις που υπήρχαν την 31.12.2017 ανέρχεται σε ευρώ 81.951 χιλ.

Οι σημαντικότερες ποσοτικές μεταβολές στα Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και στις Συμβατικές υποχρεώσεις μέσα στην τρέχουσα χρήση οφείλονται στους παρακάτω λόγους:

	Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	Συμβατικές Υποχρεώσεις
Νέες συμβάσεις	48.566	(2.484)
Τροποποιήσεις υφιστάμενων συμβάσεων	(2.740)	5.143
Συμπληρωματικές συμβάσεις	2.265	-
Χρονικές διαφορές	(2.867)	(23.309)
Αποχώρηση από την Κοινοπραξία ISF	(48.497)	-

Το ανεκτέλεστο ανακεφαλαιωτικό υπόλοιπο των υφιστάμενων συμβάσεων έως 31.12.2018, ανέρχεται σε 1,3 δις.

Αναφορικά με τα κατασκευαστικά συμβόλαια, έχουν δοθεί εγγυήσεις καλής εκτέλεσης για τις οποίες η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν θα προκύψουν επιβαρύνσεις. Οι μέθοδοι που ακολουθούνται για τον προσδιορισμό του εσόδου και του ποσοστού ολοκλήρωσης των έργων αναφέρονται στις σημειώσεις 2.3 και 2.24. Το έσοδο από συμβάσεις κατασκευής στη χρήση του 2018 ανέρχεται σε ευρώ 1.436.114 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 1.419.322 χιλ.). Η μητρική εταιρεία δεν έχει κατασκευαστικά συμβόλαια.

Ο λογαριασμός «Λοιπές Απαιτήσεις» αναλύεται ως εξής:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Απαιτήσεις από συνεταιίρους σε κοινοπρακτικά σχήματα	22.792	42.072	-	-
Λοιποί χρεώστες	92.694	76.612	26	24
Δημόσιο (παρακρατούμενοι & προκαταβλητέοι φόροι & Ασφαλιστικοί οργανισμοί)	80.524	72.952	1.038	1.076
Έξοδα επόμενων χρήσεων	11.978	14.042	158	102
Προκαταβολές προμηθευτών / πιστωτών	57.589	62.757	6	-
Επιταγές (μεταχρονολογημένες) εισπρακτέες	5.237	8.080	-	-
	270.814	276.514	1.227	1.202

Τα δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη χορηγούνται σε όρους αγοράς και είναι ως επί το πλείστον κυμαινόμενου επιτοκίου.

Η μεταβολή στην πρόβλεψη απομείωσης των Πελατών παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

		ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
1 Ιανουαρίου 2017		34.134
	Πρόβλεψη απομείωσης-έξοδο χρήσης	314
	Διαγραφή απαιτήσεων μέσα στη χρήση	(3.862)
	Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(3.496)
	Συναλλαγματικές διαφορές	(231)
31 Δεκεμβρίου 2017		26.859
1 Ιανουαρίου 2018*		26.859
Αναπροσαρμογή λόγω ΔΠΧΑ 9	2.3	4.950
	Πρόβλεψη απομείωσης-έξοδο χρήσης	8.305
	Διαγραφή απαιτήσεων μέσα στη χρήση	(241)
	Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(2.274)
	Συναλλαγματικές διαφορές	43
31 Δεκεμβρίου 2018		37.642

Οι λοιπές απαιτήσεις δεν παρουσιάζουν καθυστερήσεις σε σχέση με τους συναλλακτικούς όρους. Παρόλα αυτά ο Όμιλος έχει εντοπίσει ορισμένες απαιτήσεις αυξημένου πιστωτικού κινδύνου για τις οποίες σχημάτισε πρόβλεψη. Η μητρική Εταιρεία δεν έχει σχηματίσει προβλέψεις απομείωσης Πελατών.

Η μεταβολή στην πρόβλεψη απομείωσης των Λοιπών απαιτήσεων παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

		ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
1 Ιανουαρίου 2017		20.887	-
	Πρόβλεψη απομείωσης-έξοδο χρήσης	1.581	-
	Διαγραφή εισπρακτέων μέσα στη χρήση	(4.642)	-
	Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(3.529)	-
	Προεξόφληση	(128)	-
31 Δεκεμβρίου 2017		14.170	-
1 Ιανουαρίου 2018		14.170	-
	Πρόβλεψη απομείωσης-έξοδο χρήσης	26.352	425
	Συναλλαγματικές διαφορές	76	-
	Προεξόφληση	(6)	-
31 Δεκεμβρίου 2018		40.593	425

Οι προβλέψεις απομείωσης για τους Πελάτες και τις Λοιπές απαιτήσεις δεν αφορούν απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη.

Η ανάλυση ενηλικίωσης των υπολοίπων Πελατών έχει ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα	195.478	285.406	639	665
Είναι σε καθυστέρηση:				
3 - 6 μήνες	19.386	24.551	610	140
6 μήνες - 1 έτος	5.553	16.310	486	205
Πάνω από 1 έτος	60.183	92.457	74	108
	280.600	418.724	1.809	1.118
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(37.642)	(26.859)	-	-
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	242.958	391.866	1.809	1.118

Ο λογαριασμός απαιτήσεις από πελάτες δεν είναι τοκοφόρος και συνήθως διακανονίζεται σε 60 – 160 μέρες για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Μετά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 την 1.1.2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη μέθοδο του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, η οποία χρησιμοποιεί την πρόβλεψη της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς για όλη τη διάρκεια ζωής των εμπορικών απαιτήσεων. Το προηγούμενο έτος, η απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων εκτιμήθηκε με το μοντέλο των υφιστάμενων ζημιών.

Η πρόβλεψη απομείωσης πελατών ποσού ευρώ 37.642 χιλ. (31.12.2017: 26.856 χιλ.) αφορά κυρίως εμπορικές απαιτήσεις που είναι σε καθυστέρηση για διάστημα μεγαλύτερο του 1 έτους.

Στο πλαίσιο της δραστηριότητας του Ομίλου λαμβάνονται κατά περίπτωση καλύμματα ή εξασφαλίσεις προς κάλυψη των απαιτήσεων (όπως ενεχυριάσεις περιουσιακών στοιχείων, εγγυήσεις διεθνών φορέων και προεγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις πελατών). Σημαντική διασφάλιση, κυρίως στα έργα του κλάδου κατασκευής, αποτελούν οι προκαταβολές πελατών, οι οποίες στις 31.12.2018 ανέρχονταν σε ευρώ 123.396 χιλ. (31.12.2017: 140.075 χιλ.) και αναφέρονται στη σημείωση 26 «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις».

Οι απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Πελάτες Δημοσίου	83.916	87.515	-	-
Παρακρατημένες εγγυήσεις Δημοσίου	2.470	1.854	-	-
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία/ Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια Δημοσίου	47.240	37.674	-	-
Απαιτήσεις από φόρους και ασφαλιστικούς οργανισμούς	57.371	52.436	1.038	1.076
Χρηματοδοτική Συμβολή από το Δημόσιο	14	277.890	-	-
	478.999	457.369	1.038	1.076

Αναφορικά με τα έργα Ελληνικού Δημοσίου πραγματοποιούνται μηνιαίες πιστοποιήσεις, οι οποίες και εγκρίνονται εντός των συμβατικών χρονικών ορίων και ακολουθεί η τιμολόγηση και είσπραξή τους. Όπως προκύπτει και από τον πίνακα της ενηλικίωσης των απαιτήσεων, οι απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο είναι ιστορικά ασφαλούς είσπραξης, ενώ στα υπό εξέλιξη έργα συμμετέχουν στη χρηματοδότηση και διεθνείς τράπεζες αναπτυξιακού χαρακτήρα (ΕΙΒ, ΕΒΡΔ κ.λ.π.), οι οποίες εξασφαλίζουν την ομαλή τους εξέλιξη και συντελούν στη μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

Οι απαιτήσεις αναλύονται στα εξής νομίσματα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
ΕΥΡΩ	559.021	657.790	8.258	6.812
ΔΙΝΑΡΙΟ ΚΟΥΒΕΙΤ (KWD)	-	13.967	-	-
ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (\$)	39.083	81.993	-	-
ΛΕΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (RON)	56.786	47.136	-	-
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ (£)	4.742	3.799	-	-
ΔΗΝΑΡΙΟ ΣΕΡΒΙΑΣ (RSD)	10.973	11.038	-	-
ΝΤΙΡΧΑΜ ΕΜΙΡΑΤΩΝ (AED)	1.559	5.929	-	-
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ (QAR)	82.651	183.365	-	-
ΧΙΛΙΑΝΟ ΠΕΣΟ (CLP)	1.805	5.035	-	-
ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ (BRL)	8.295	11.497	-	-
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ (CZK)	2.563	197	-	-
ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ (AUD)	58.212	167	-	-
ΠΕΣΟ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ (COP)	5.206	2.524	-	-
ΛΟΙΠΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	6.391	4.009	-	-
	837.287	1.028.445	8.258	6.812

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

18 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος & Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη

18α Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος

Τα Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος περιλαμβάνουν τα κατωτέρω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17*
Εισηγμένοι τίτλοι - Ομόλογα		
Ομόλογο EFSF με επιτόκιο 1,25% και λήξη τη 22.01.2019	25.100	-
Ομόλογο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με επιτόκιο 0,25% και λήξη τη 15.10.2020	22.040	-
EFSF με επιτόκιο 0,1% και λήξη 19.01.2021	15.559	-
Ομόλογο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με επιτόκιο 0,375% και λήξη τη 15.03.2022	6.269	-
Ομόλογο της εταιρείας ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΕΒΕ με επιτόκιο 4,25% και λήξη τη 20.06.2022	983	-
Σύνολο	69.952	-

Η μεταβολή των Χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε αποσβέσιμο κόστος παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17*
Στην αρχή της χρήσης	80.757	-
(Πωλήσεις)	(10.545)	-
(Απόσβεση premium)	(261)	-
Στη λήξη της χρήσης	69.952	-
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	44.851	-
Κυκλοφορούν ενεργητικό	25.100	-
Σύνολο	69.952	-

*Στις 31.12.2017 τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αυτά ταξινομούσαν σαν Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη (σημείωση 18β).

Από το σύνολο Χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε αποσβέσιμο κόστος, στην εταιρεία ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ ανήκουν ευρώ 68.969 χιλ. και στην ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ ευρώ 983 χιλ.

Η απόσβεση του premium των ομολόγων, ποσού ευρώ 261 χιλ. έχει αναγνωριστεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης, στη γραμμή Χρηματοοικονομικά έσοδα.

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο στις 31.12.2018 ανέρχεται στη λογιστική αξία των εν λόγω χρηματοοικονομικών στοιχείων. Το νόμισμα των Χρηματοοικονομικών στοιχείων είναι το ευρώ. Η μητρική Εταιρεία δεν διαθέτει χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε αποσβέσιμο κόστος.

18β Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη

Τα Χρηματοοικονομικά στοιχεία διακρατούμενα ως τη λήξη περιελάμβαναν τα κατωτέρω:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Εισηγμένοι τίτλοι - Ομόλογα		
Ομόλογο EFSF με επιτόκιο 1,25% και λήξη τη 22.01.2019	-	25.103
Ομόλογο Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με επιτόκιο 0,125% και λήξη 15.04.2025	-	1.203
Ομόλογο του EFSN με επιτόκιο 0,200% και λήξη 28.04.2025	-	4.813
Ομόλογο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με επιτόκιο 0,25% και λήξη τη 15.10.2020	-	22.189
EFSF με επιτόκιο 0,1% και λήξη 19.01.2021	-	15.631
Ομόλογο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με επιτόκιο 0,375% και λήξη τη 15.03.2022	-	6.306
Ομόλογο της εταιρείας ΟΠΑΠ ΑΕ με επιτόκιο 3,50% και λήξη τη 22.03.2022	-	1.528
Ομόλογο της εταιρείας ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ ΑΕ με επιτόκιο 3,375% και λήξη τη 01.04.2022	-	3.483
Ομόλογο της εταιρείας ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΕΒΕ με επιτόκιο 4,25% και λήξη τη 20.06.2022	-	500
Σύνολο	-	80.757

Η μεταβολή των Χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης	-	103.767
Προσθήκες	-	5.508
(Λήξεις)	-	(28.100)
(Απόσβεση premium)	-	(417)
Στη λήξη της χρήσης	-	80.757
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	-	80.757
Σύνολο	-	80.757

Στις 31.12.2017 από το σύνολο Χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη, στην εταιρεία ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ ανήκαν ευρώ 69.230 χιλ. και στην ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ ευρώ 11.528 χιλ. Η απόσβεση του premium των ομολόγων, ποσού ευρώ 417 χιλ. είχε αναγνωριστεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης, στη γραμμή Χρηματοοικονομικά έσοδα.

19 Δεσμευμένες καταθέσεις

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	26.967	12.258
Κυκλοφορούν ενεργητικό	54.444	34.086
	81.411	46.344

Το μεγαλύτερο μέρος των δεσμευμένων καταθέσεων προέρχεται από την εταιρεία ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ κατά ευρώ 20.989 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 0), από την ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ κατά ευρώ 24.670 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 13.302 χιλ.), από την ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ κατά ευρώ 14.019 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 13.882 χιλ.), από την ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ κατά ευρώ 8.560 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 8.687 χιλ.) και από τη ΓΥΑΛΟΥ ΑΕ κατά ποσό ευρώ 6.038 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 6.817 χιλ.).

Οι Δεσμευμένες Καταθέσεις αναλύονται στα εξής νομίσματα:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
ΕΥΡΩ	69.254	34.314
ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (\$)	523	-
ΛΕΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (RON)	8.188	8.589
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ (QAR)	3.267	-
ΛΕΚ ΑΛΒΑΝΙΑΣ (ALL)	159	3.421
ΛΟΙΠΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	21	20
	81.411	46.344

Οι δεσμευμένες καταθέσεις στις περιπτώσεις χρηματοδότησης αυτοχρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων έργων (project finance όπως ενδεικτικά Αττική Οδός, αιολικά πάρκα, έργα περιβαλλοντικής διαχείρισης, κλπ.) αφορούν τους λογαριασμούς εξυπηρέτησης βραχυπρόθεσμων δόσεων μακροπρόθεσμων δανείων ή αποθεματικούς λογαριασμούς. Επίσης, μπορεί να αφορούν την κατάθεση μετρητών ως εξασφάλιση για την έκδοση Εγγυητικών Επιστολών από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που διαθέτουν υψηλή διαβάθμιση από τους Διεθνείς Οίκους και λήψη εγγυητικών για είσπραξη επιχορηγήσεων.

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει δεσμευμένες καταθέσεις.

20 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Διαθέσιμα στο ταμείο	1.332	1.605	-	1
Καταθέσεις όψεως	305.322	323.353	1.279	685
Καταθέσεις προθεσμίας	172.743	185.152	-	-
Σύνολο	479.397	510.110	1.279	686

Το υπόλοιπο των Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων, σε ενοποιημένο επίπεδο, προέρχεται κυρίως από την ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ κατά ευρώ 179.628 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 194.376 χιλ.), από την ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ κατά ευρώ 69.212 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 98.963 χιλ.), από τις Κοινοπραξίες της ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ κατά ευρώ 34.037 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 44.996 χιλ.), από τη ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ κατά ευρώ 33.907 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 34.999 χιλ.) και από την ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ κατά ευρώ 21.931 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 43.972 χιλ.)

Το υπόλοιπο των Καταθέσεων προθεσμίας, σε ενοποιημένο επίπεδο, προέρχεται κυρίως από την ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ κατά ευρώ 147.889 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 155.449 χιλ.).

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τα ποσοστά καταθέσεων ανά κλάση πιστοληπτικής αξιολόγησης από την εταιρεία Standard & Poor (S&P).

Rating Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος (S&P)	Ποσοστό καταθέσεων όψεως και προθεσμίας	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
AA-	0,7%	3,4%
A+	2,4%	2,1%
A	0,9%	0,8%
BBB+	0,7%	10,2%
BBB-	2,0%	4,1%
BB-	0,5%	1,9%
B+	1,3%	0,1%
B-	58,8%	-
CCC+	-	62,6%
NR	32,6%	14,8%
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%

Από τα υπόλοιπα των καταθέσεων όψεως και προθεσμίας του Ομίλου την 31.12.2018, ποσοστό περίπου 58,8% είναι κατατεθειμένο στις συστημικές ελληνικές τράπεζες που έχουν χαμηλή ή δεν έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση λόγω της κρίσης χρέους που αντιμετωπίζει η Ελλάδα. Διευκρινίζεται όμως ότι, αντιστοίχως οι τράπεζες αυτές καλύπτουν και το μεγαλύτερο μέρος των συνολικών πιστωτικών διευκολύνσεων (Εγγυητικές Επιστολές, δάνεια,

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

κλπ) προς στον Όμιλο. Στα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα με χαρακτηρισμό NR περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, θυγατρικές και υποκαταστήματα ελληνικών τραπεζών στο εξωτερικό.

Τα επιτόκια προθεσμιακών καταθέσεων καθορίζονται μετά από διαπραγμάτευση με επιλεγμένα τραπεζικά ιδρύματα με βάση τα διατραπεζικά επιτόκια Euribor αντίστοιχης χρονικής διάρκειας με την επιλεγμένη τοποθέτηση (π.χ. εβδομάδα, μήνα κλπ).

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αναλύονται στα εξής νομίσματα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
ΕΥΡΩ	410.366	457.190
ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (\$)	3.831	4.482
ΛΕΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (RON)	11.461	22.892
ΔΗΝΑΡΙΟ ΣΕΡΒΙΑΣ (RSD)	1.307	351
ΝΤΙΡΧΑΜ ΕΜΙΡΑΤΩΝ (AED)	578	374
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ (QAR)	22.081	6.288
ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΛΙΡΑ (TRY)	5.297	12
ΧΙΛΙΑΝΟ ΠΕΣΟ (CLP)	289	45
ΜΠΙΡ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ (ETB)	188	238
ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ (BRL)	2.392	9.493
ΚΟΡΟΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ (CZK)	1.002	25
ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ (AUD)	5.906	3.980
ΠΕΣΟ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ (COP)	14.265	4.074
ΛΟΙΠΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	433	667
	479.397	510.110

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της μητρικής εταιρείας είναι σε ευρώ.

21 Περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης	13.450	-	13.450	-
Μεταφορά από Επενδύσεις σε συγγενείς	-	37.126	-	32.027
Μεταφορά από Ενσώματα πάγια και Επενδύσεις σε ακίνητα (κτίριο Ν. Κηφισιάς)	25.337	-	25.337	-
(Απομείωση επένδυσης σε συγγενή)	-	(23.676)	-	(18.577)
(Πωλήσεις)	(13.450)	-	(13.450)	-
Στο τέλος της χρήσης	25.337	13.450	25.337	13.450

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5, το οικόπεδο και κτίριο επί της οδού Ερμού, στην Νέα Κηφισιά, που κατέχει η μητρική εταιρεία και του οποίου η πώληση ολοκληρώθηκε στις 09.02.2018, παρουσιάζεται ως μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο που κατέχεται προς πώληση. Το τίμημα πώλησης του κτιρίου ανήλθε σε ποσό ευρώ 25.500 χιλ. και ήταν υψηλότερο της λογιστικής αξίας του. Η εύλογη αξία του κτιρίου η οποία προσδιορίστηκε βάσει του τιμήματος πώλησης, κατατάσσεται στο επίπεδο 3 προσδιορισμού των εύλογων αξιών. Στο εν λόγω ακίνητο, υπάρχει προσημείωση για εξασφάλιση μακροπρόθεσμων δανείων της μητρικής εταιρείας.

Στις 31.12.2017, η συγγενής εταιρεία ATHENS RESORT CASINO ΑΕ για την οποία στις 31.12.2017 υπήρχε προσύμφωνο πώλησης, παρουσιάστηκε ως μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο που κατέχεται προς πώληση. Η πώλησή της ολοκληρώθηκε στο α' τρίμηνο του 2018. Η εταιρεία επιμετρήθηκε στην εύλογη αξία μείον τα κόστη πώλησης, η οποία προσδιορίστηκε στα ευρώ 13.450 χιλ. και ήταν χαμηλότερη της λογιστικής αξίας της. Η ζημιά απομείωσης ποσού ευρώ 23.676 χιλ σε ενοποιημένο επίπεδο και ευρώ 18.577 χιλ σε επίπεδο εταιρείας, αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων του β' εξαμήνου 2017. Η εύλογη αξία της εταιρείας η οποία

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

προσδιορίστηκε βάσει του τιμήματος του προσυμφώνου πώλησης, κατατάσσεται στο επίπεδο 3 προσδιορισμού των εύλογων αξιών.

22 Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες ευρώ, εκτός από τον Αριθμό μετοχών.

	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ				
	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Ίδιες μετοχές	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	172.431.279	182.311	523.847	(27.072)	679.086
31 Δεκεμβρίου 2017	172.431.279	182.311	523.847	(27.072)	679.086
1 Ιανουαρίου 2018	172.431.279	182.311	523.847	(27.072)	679.086
31 Δεκεμβρίου 2018	172.431.279	182.311	523.847	(27.072)	679.086

Σήμερα η εταιρεία κατέχει 4.570.034 ίδιες μετοχές, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 2,58% του καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου, έναντι συνολικής αξίας κτήσεως ευρώ 27.072.275 και με μέση τιμή κτήσης 5,92 ευρώ ανά μετοχή. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται σε ευρώ 182.311.352,39 και διαιρείται σε 177.001.313 μετοχές, ονομαστικής αξίας ευρώ 1,03 εκάστη.

23 Λοιπά αποθεματικά

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά & έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό Διαθέσιμα Προς Πώληση	Αποθεματικό Αναπροσαρμογών χρηματ/κών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω συνολ. εισοδημάτων	Αποθεματικό Συν/κών Διαφορών	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	61.800	116.045	1.761	-	456	(76.161)	(1.422)	114.432	216.911
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	(3.331)	-	-	-	(3.331)
Μεταφορά από/σε Αποτελέσματα εις νέον	4.595	(1.322)	-	-	-	-	-	-	3.273
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση / Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	-	-	(2.336)	-	-	10.602	-	-	8.266
Αναλογιστικά κέρδη	-	-	-	-	-	-	352	-	352
31 Δεκεμβρίου 2017	66.395	114.723	(574)	-	(2.875)	(65.559)	(1.070)	114.432	225.472
1 Ιανουαρίου 2018	66.395	114.723	(574)	-	(2.875)	(65.559)	(1.070)	114.432	225.472
Δημοσιευμένα στοιχεία*	66.395	114.723	(574)	-	(2.875)	(65.559)	(1.070)	114.432	225.472
Επίδραση εφαρμογής ΔΠΧΑ 9	-	-	-	17.124	-	-	-	-	17.124
Αναταξινόμηση	-	-	574	(574)	-	-	-	-	-
1 Ιανουαρίου 2018	66.395	114.723	-	16.549	(2.875)	(65.559)	(1.070)	114.432	242.595
Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία	66.395	114.723	-	16.549	(2.875)	(65.559)	(1.070)	114.432	242.595
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	(5.234)	-	-	-	(5.234)
Πώληση κοινοπραξίας ISF	-	-	-	-	(2.407)	-	-	-	(2.407)
Μεταφορά από/σε Αποτελέσματα εις νέον	4.741	31.917	-	52	-	-	-	(544)	36.166
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματ/κών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων /Αντιστάθμισης ταμειακών ροών	-	-	-	(18.547)	-	6.218	-	-	(12.329)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά & έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό Διαθέσιμα Προς Πώληση	Αποθεματικό Αναπροσαρμογών χρηματικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω συνολ. εισοδημάτων	Αποθεματικό Συν/κών Διαφορών	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Αναταξινόμηση αποθεματικών	-	1.102	-	-	-	-	-	(1.102)	-
Προσαρμογή Αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης στη ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	-	-	-	-	-	(24.976)	(11)	-	(24.987)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	-	-	-	-	(211)	-	(211)
Λοιπά	-	-	-	-	-	-	-	(6)	(6)
31 Δεκεμβρίου 2018	71.136	147.742	-	(1.945)	(10.516)	(84.317)	(1.293)	112.780	233.587

Από την αύξηση ευρώ 6.218 χιλ. που παρατηρείται στο 12μηνο 2018 στο Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών, ποσό ευρώ 640 χιλ. προέρχεται από τις συγγενείς εταιρείες του Ομίλου. Στην μείωση του Αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών ποσού ευρώ 5.234 χιλ. οι συγγενείς έχουν μηδενική συμμετοχή.

Η προσαρμογή ευρώ 24.987 χιλ στη γραμμή «Προσαρμογή Αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης στη ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ» οφείλεται σε επανεκτίμηση της Διοίκησης, σύμφωνα με το αναθεωρημένο χρηματοοικονομικό μοντέλο, των πιθανοτήτων να υπάρχουν επαρκή φορολογικά κέρδη στο μέλλον.

Για το 12μηνο 2017, από την αύξηση ευρώ 10.602 χιλ. που παρατηρείται στο Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών, ποσό ευρώ 546 χιλ. προέρχεται από τις συγγενείς εταιρείες του Ομίλου. Στην μείωση του Αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών ποσού ευρώ 3.331 χιλ. οι συγγενείς έχουν μηδενική συμμετοχή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά & έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	18.260	33.770	(19)	3.910	55.920
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	(3)	-	(3)
31 Δεκεμβρίου 2017	18.260	33.770	(22)	3.910	55.918
1 Ιανουαρίου 2018	18.260	33.770	(22)	3.910	55.918
Λοιπά	-	-	-	(6)	(6)
31 Δεκεμβρίου 2018	18.260	33.770	(22)	3.904	55.912

(α) Τακτικό αποθεματικό

Από τις διατάξεις των άρθρων 44 και 45 των κωδ. Ν. 2190/1920 ρυθμίζεται ο σχηματισμός και η χρησιμοποίηση του τακτικού αποθεματικού ως εξής: Το 5% τουλάχιστον των πραγματικών (λογιστικών) καθαρών κερδών κάθε χρήσεως κρατείται, υποχρεωτικά, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, μέχρις ότου το συσσωρευμένο ποσό του τακτικού αποθεματικού γίνει τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

(β) Έκτακτα αποθεματικά

Τα αποθεματικά αυτής της κατηγορίας, έχουν δημιουργηθεί με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης σε παλαιότερες χρήσεις, δεν έχουν ειδικό προορισμό και δύναται να χρησιμοποιηθούν για οποιοδήποτε σκοπό με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

(γ) Ειδικά και Λοιπά αποθεματικά

Τα αποθεματικά αυτής της κατηγορίας, αφορούν σε αποθεματικά που σχηματίστηκαν κατά εφαρμογή ειδικών διατάξεων νόμων και δεν υπάρχει περιορισμός ως προς την διανομή τους.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

24 Δάνεια

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μακροπρόθεσμος δανεισμός					
Τραπεζικός δανεισμός		167.824	200.307	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης		1.433	2.867	-	-
Ομολογιακά Δάνεια		1.085.398	972.436	202.742	214.951
Από συνδεδεμένα μέρη	39	-	-	43.850	43.850
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων		1.254.655	1.175.609	246.592	258.801
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός					
Τραπεζικές υπεραναλήψεις		13.187	4.650	-	-
Τραπεζικός δανεισμός		79.397	154.005	-	-
Ομολογιακά Δάνεια		67.549	50.091	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης		1.478	2.266	-	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων		161.611	211.014	-	-
Σύνολο δανείων		1.416.266	1.386.623	246.592	258.801

Η μείωση που παρατηρείται στον Βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό, οφείλεται στην αποαναγνώριση της συμμετοχής του Ομίλου στο έργο ISF Camp του Κατάρ (σημείωση 42γ).

Στο συνολικό δανεισμό συμπεριλαμβάνονται ποσά από Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης χωρίς δικαίωμα αναγωγής στη μητρική Εταιρεία (non recourse debt) συνολικού ύψους ευρώ 506,8 εκατ. (31.12.2017: ευρώ 545,1 εκατ.) από εταιρείες παραχωρήσεων και συγκεκριμένα, ευρώ 37,5 εκατ. (31.12.2017: ευρώ 64,0 εκατ.) από την εταιρεία ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ και ευρώ 469,3 εκατ. (31.12.2017: ευρώ 481,1 εκατ.) από τη ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ (σημείωση 3.2).

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μακροπρόθεσμος δανεισμός		
Δάνεια-εταιρικά	784.362	669.632
Δάνεια-χωρίς αναγωγή	470.294	505.977
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	1.254.655	1.175.609
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός		
Δάνεια-εταιρικά	125.059	171.882
Δάνεια-χωρίς αναγωγή	36.552	39.132
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	161.611	211.014
Σύνολο δανείων	1.416.266	1.386.623

Η έκθεση σε μεταβολές των επιτοκίων και οι ημερομηνίες ανατιμολόγησης των συμβολαίων περιγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	ΣΤΑΘΕΡΟΥ	ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ		
	ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	έως 6 μήνες	6-12 μήνες	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2017				
Σύνολο δανείων	309.216	711.910	26.369	1.047.495
Επίδραση ανταλλαγής επιτοκίων (swaps)	339.127	-	-	339.127
	648.343	711.910	26.369	1.386.623
31 Δεκεμβρίου 2018				
Σύνολο δανείων	208.546	854.057	26.774	1.089.377
Επίδραση ανταλλαγής επιτοκίων (swaps)	326.889	-	-	326.889
	535.435	854.057	26.774	1.416.266

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	
	έως 6 μήνες	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2017		
Σύνολο δανείων	258.801	258.801
	258.801	258.801
31 Δεκεμβρίου 2018		
Σύνολο δανείων	246.592	246.592
	246.592	246.592

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων είναι οι εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μεταξύ 1 και 2 ετών	139.431	103.190	22.141	11.836
Μεταξύ 2 και 5 ετών	453.353	387.327	207.580	116.204
Πάνω από 5 έτη	661.871	685.092	16.872	130.761
	1.254.655	1.175.609	246.592	258.801

Από το σύνολο του δανεισμού, ποσό ευρώ 208,5 εκατ. αφορά δάνεια σταθερού ή περιοδικά αναθεωρούμενου επιτοκίου κυρίως από συγχρηματοδοτούμενα/αυτοχρηματοδοτούμενα έργα με μέσο επιτόκιο 5,46% (έναντι ευρώ 309,2 εκατ. με μέσο επιτόκιο 5,09% για το 2017), ενώ για επιπρόσθετα ευρώ 326,9 εκατ. υπάρχει αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου (περιλαμβάνει την αντιστάθμιση και το περιθώριο των δανείων) με μέσο επιτόκιο 6,06% (έναντι ευρώ 339,1 εκατ. με μέσο επιτόκιο 6,05% για το 2017). Τα υπόλοιπα δάνεια ευρώ 880,9 εκατ. (έναντι ευρώ 738,3 εκατ. για το 2017) είναι κυμαινόμενου επιτοκίου (π.χ. για δάνεια σε ευρώ, Euribor πλέον περιθωρίου).

Ο Όμιλος τηρεί τους χρηματοοικονομικούς δείκτες που ορίζονται στις δανειακές συμβάσεις.

Ο δανεισμός του Ομίλου αναλύεται στα εξής νομίσματα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
ΕΥΡΩ	1.398.353	1.296.355
ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (\$)	3.277	3.256
ΛΕΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (RON)	8.182	3.064
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ (QAR)	6.240	82.448
ΛΕΚ ΑΛΒΑΝΙΑΣ (ALL)	205	1.499
ΛΟΙΠΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	9	-
	1.416.266	1.386.623

Το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας είναι σε ευρώ.

Επιπρόσθετα, η μητρική Εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ, στις 31.12.2018 είχε χορηγήσει εταιρικές εγγυήσεις ποσού ευρώ 362,2 εκατ. (στις 31.12.2017: ευρώ 263,4 εκατ.) υπέρ εταιρειών στις οποίες συμμετέχει, κυρίως για την εξασφάλιση τραπεζικών πιστώσεων ή εξασφάλιση πιστώσεων από προμηθευτές. Αναφορικά με τις εμπράγματα εξασφαλίσεις που έχουν δοθεί για την κάλυψη δανεισμού βλ. σημειώσεις 6 και 8.

Οι υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι οποίες περιλαμβάνονται στους παραπάνω πίνακες, αναλύονται ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης - ελάχιστα μισθώματα		
Μέχρι 1 έτος	1.591	2.468
Από 1 έως 5 έτη	1.567	2.808

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Περισσότερο των 5 ετών	-	298
Σύνολο	3.158	5.574
Μείον: Μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	(247)	(441)
Τρέχουσα αξία υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	2.910	5.133

Η τρέχουσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης αναλύεται παρακάτω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μέχρι 1 έτος	1.478	2.266
Από 1 έως 5 έτη	1.433	2.808
Περισσότερο των 5 ετών	-	59
Σύνολο	2.910	5.133

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης.

25 Επιχορηγήσεις

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης	60.767	64.187
Πώληση θυγατρικών εταιρειών	-	(1.650)
Προσθήκες	6.243	2.358
Μεταφορά στα αποτελέσματα: στα Λοιπά έσοδα	31 (4.100)	(3.984)
Μειώσεις	-	(144)
Στο τέλος της χρήσης	62.910	60.767

Οι σημαντικότερες Επιχορηγήσεις που περιλαμβάνονται στο υπόλοιπο της 31.12.2018 είναι οι εξής:

- i) Ποσό ευρώ 52.316 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 49.593 χιλ.) αφορά σε επιχορηγήσεις της θυγατρικής εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ στα πλαίσια επενδυτικών και αναπτυξιακών νόμων για την κατασκευή Αιολικών Πάρκων στην Κεφαλονιά, τη Μυτιλήνη, την Αλεξανδρούπολη, τη Λακωνία και την Αργολίδα. Το ποσοστό επιχορήγησης κυμαίνεται από 20% έως 40% του προϋπολογισμού της κάθε επένδυσης.
- ii) Ποσό ευρώ 5.986 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 6.566 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΒΕΑΛ ΑΕ από το ΕΠΑΝ για την κατασκευή μονάδας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το βιοαέριο του ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων. Το ποσοστό επιχορήγησης αποτελεί το 40% του προϋπολογισμού της επένδυσης.
- iii) Ποσό ευρώ 1.064 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 1.196 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ-ΑΡΧΙΤΕΧ ΑΤΕ για τη δημιουργία και εκμετάλλευση σταθμού αυτοκινήτων Δημόσιας χρήσης συνολικής δυναμικότητας 958 θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων στο Δήμο της Θεσσαλονίκης στην περιοχή του κόμβου της Χ.Α.Ν.Θ.
- iv) Ποσό ευρώ 1.388 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 1.184 χιλ.) αφορά σε εισπραχθείσα επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΑΕ από το ΕΠΑΝ για το έργο «Αξιοποίηση αιολικού δυναμικού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στις νήσους Ρόδο (3,0 MW), Κω (3,6 MW) και Πάτμο (1,2 MW)». Το ποσοστό της επιχορήγησης αποτελεί το 30% του προϋπολογισμού της επένδυσης.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Από το σύνολο των προσθηκών της περιόδου ποσό ευρώ 5.460 χιλ. προέρχεται από τη θυγατρική εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ και αφορά το αιολικό πάρκο Επέκταση Μαγούλα Καζάκου στο Δ. Αλεξανδρούπολης και ποσό ευρώ 783 χιλ. προέρχεται από τη θυγατρική εταιρεία ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ - ΕΛΛ. ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΒ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ και αφορά τον υδροηλεκτρικό σταθμό στο ρέμα Σμιζιώτικο του Δ. Ζιάκα νομού Γρεβενών.

Για τη χρήση 2017 η μείωση των επιχορηγήσεων κατά ποσό ευρώ 1.650 χιλ. αφορά επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΑΝΕΜΟΣ ΑΛΚΥΟΝΗΣ ΑΕ η οποία πωλήθηκε σε τρίτους τον Μάρτιο του 2017.

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει υπόλοιπα επιχορηγήσεων.

26 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας από την εμπορική της δραστηριότητα είναι ελεύθερες τόκων.

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17*	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Προμηθευτές		239.613	216.763	431	96
Δεδουλευμένα έξοδα		46.950	74.572	935	109
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη		58.206	96.100	589	715
Προκαταβολή για λειτουργικές μισθώσεις		589	720	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις		337.923	395.168	4.986	5.327
Σύνολο υποχρεώσεων - Συνδεδεμένα μέρη	39	3.040	2.755	10.027	8.008
Σύνολο		686.322	786.078	16.968	14.255
Υποχρεώσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια		-	81.951	-	-
Συμβατικές υποχρεώσεις		61.115	-	-	-
Σύνολο		61.115	81.951	-	-
		747.436	868.029	-	-
Μακροπρόθεσμες		12.629	11.029	9.820	7.844
Βραχυπρόθεσμες		734.808	856.999	7.147	6.411
Σύνολο		747.436	868.029	16.968	14.255

*Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τα ΔΠΧΑ 15 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης (σημείωση 2.3).

Ο λογαριασμός «Λοιπές Υποχρεώσεις» αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Λοιποί πιστωτές		74.655	64.273	4.396	5.021
Προκαταβολές πελατών	17	123.396	140.075	-	-
Υποχρεώσεις σε υπεργολάβους		124.263	165.088	412	173
Υποχρεώσεις προς κοινοπρακτικά σχήματα		3.528	5.187	-	-
Δικαιούχοι αμοιβών από παροχή υπηρεσίας και Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες		12.081	20.544	177	133
		337.923	395.168	4.986	5.327

Το σύνολο των υποχρεώσεων αναλύεται στα εξής νομίσματα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
ΕΥΡΩ	386.183	478.509	16.968	14.255
ΔΙΝΑΡΙΟ ΚΟΥΒΕΙΤ (KWD)	1.342	1.021	-	-
ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (\$)	50.657	68.214	-	-
ΛΕΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (RON)	86.665	66.611	-	-
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ (£)	3.145	2.552	-	-

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
ΔΗΝΑΡΙΟ ΣΕΡΒΙΑΣ (RSD)	48.914	51.981	-	-
ΝΤΙΡΧΑΜ ΕΜΙΡΑΤΩΝ (AED)	5.181	8.823	-	-
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ (QAR)	100.118	161.875	-	-
ΛΕΚ ΑΛΒΑΝΙΑΣ (ALL)	3.068	5.077	-	-
ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΛΙΡΑ (TRY)	7.550	172	-	-
ΧΙΛΙΑΝΟ ΠΕΣΟ (CLP)	1.632	2.008	-	-
ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ (BRL)	5.983	6.800	-	-
ΚΟΡΟΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ (CZK)	3.299	305	-	-
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ (AUD)	26.569	4.045	-	-
ΠΕΣΟ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ (COP)	14.247	6.745	-	-
ΛΟΙΠΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	2.884	3.292	-	-
	747.436	868.029	16.968	14.255

27 Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά για τον Όμιλο είναι τα παρακάτω:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:	80.808	87.970
	80.808	87.970
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:	22.555	91.467
	22.555	91.467
	58.253	(3.497)

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	(3.497)	14.138
Επίδραση ΔΠΧΑ 9 την 1.1.2018	6.099	-
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων	19.790	(23.092)
Χρέωση / (πίστωση) στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	32.970	5.899
Εξαγορά / πώληση θυγατρικής	2.770	(575)
Συναλλαγματικές διαφορές	121	134
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	58.253	(3.497)

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής είναι οι παρακάτω:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβεσεις	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	125.150	32.075	1.013	158.238
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(8.731)	(8.007)	(588)	(17.327)
Χρέωση / (πίστωση) στα ίδια κεφάλαια	-	-	34	34
Πώληση θυγατρικών	(533)	-	(71)	(604)
Συναλλαγματικές διαφορές	(50)	(10)	-	(60)
31 Δεκεμβρίου 2017	115.836	24.057	387	140.281
1 Ιανουαρίου 2018	115.836	24.057	387	140.281
Επίδραση ΔΠΧΑ 9 την 1.1.2018	-	-	6.099	6.099
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(18.909)	(7.203)	(527)	(26.639)
Χρέωση / (πίστωση) στα ίδια κεφάλαια	-	-	(1.979)	(1.979)
Εξαγορά Ανατολικού και Δυτικού Ασκίου	(1)	-	2.770	2.769
Συναλλαγματικές διαφορές	(2)	-	-	(2)
31 Δεκεμβρίου 2018	96.924	16.854	6.750	120.528

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Προβλέψεις απαιτήσεων	Διαφορετικές φορολογικές αποσβεσεις	Φορολογικές ζημιές	Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών / (ζημιών)	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Πρόβλεψη βαριάς συντήρησης	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	6	28.645	2.825	40.880	915	20.396	36.032	14.401	144.099
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	1.741	6.415	(418)	(2)	(1)	6.721	(7.553)	(1.137)	5.765
(Χρέωση) / πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	(5.639)	(225)	-	-	-	(5.865)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(6)	-	-	-	-	-	(23)	(29)
Πώληση θυγατρικής	(47)	(14)	-	-	-	(133)	-	-	(194)
31 Δεκεμβρίου 2017	1.700	35.040	2.407	35.238	688	26.985	28.479	13.240	143.777
1 Ιανουαρίου 2018	1.700	35.040	2.407	35.238	688	26.985	28.479	13.240	143.777
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	66	(29.292)	(712)	(3)	-	(7.129)	(5.794)	(3.566)	(46.429)
(Χρέωση) / πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	(34.906)	(40)	-	-	(3)	(34.949)
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	-	(1)	328	-	-	(328)	-	-	(1)
Συναλλαγματικές διαφορές	(77)	7	(45)	-	-	(11)	-	3	(123)
31 Δεκεμβρίου 2018	1.690	5.755	1.977	329	648	19.517	22.685	9.674	62.275

Οι εταιρείες του Ομίλου στις 31.12.2018 έχουν αναγνωρίσει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους ευρώ 1.977 χιλ. (2017: ευρώ 2.407 χιλ.) που αναλογεί σε συσσωρευμένες φορολογικές ζημιές ύψους ευρώ 7.108 χιλ. (2017: ευρώ 8.673 χιλ.), σύμφωνα με τα προϋπολογιστικά μελλοντικά φορολογητέα εισοδήματα, που βασίζονται σε εγκεκριμένους προϋπολογισμούς.

Για τις υπολειπόμενες φορολογικές ζημιές ευρώ 104.047 χιλ. δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, καθώς κρίθηκε ότι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 12, δεν πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης. Από τις παραπάνω φορολογικές ζημιές, ποσό ύψους ευρώ 4.299 χιλ. δύναται να χρησιμοποιηθεί έως και τη χρήση 2019,

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ποσό ύψους ευρώ 99.356 χιλ. έως και τη χρήση 2022, ενώ ποσό ύψους ευρώ 393 χιλ. μπορεί να μεταφερθεί επ' αόριστον.

Οι προσαρμογές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στη χρήση του 2018, συνολικού ποσού ευρώ 31.428 χιλ. μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων (από το οποίο ευρώ 29.501 χιλ. από διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις) και συνολικού ποσού ευρώ 34.860 χιλ. στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα (από το οποίο ευρώ 34.897 χιλ. στο αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών), αφορούν στη θυγατρική ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ. Η Διοίκηση λαμβάνοντας υπόψη το επικαιροποιημένο χρηματοοικονομικό μοντέλο προχώρησε σε επανεκτίμηση των πιθανοτήτων να υπάρχουν επαρκή φορολογικά κέρδη της θυγατρικής εταιρείας στο μέλλον και προσαρμόσε τις εν λόγω αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναλόγως.

Τα συμψηφισμένα ποσά για την Εταιρεία είναι τα παρακάτω:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:		
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	-	3
	-	3
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:		
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	14	-
	14	-
	(14)	3

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	3	19
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων	(19)	(15)
Χρέωση / (πίστωση) στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	2	(1)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(14)	3

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	106	107
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(13)	(13)
31 Δεκεμβρίου 2017	94	94
1 Ιανουαρίου 2018	94	94
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(24)	(24)
31 Δεκεμβρίου 2018	70	70

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Λοιπά	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	80	7	87
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	2	-	2
(Χρέωση) / πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	1	1
31 Δεκεμβρίου 2017	82	8	90

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	Λοιπά	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	82	8	90
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(5)	-	(5)
(Χρέωση) / πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	(2)	(2)
31 Δεκεμβρίου 2018	77	7	84

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για τη μεταφορά εις νέο των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών, στο βαθμό που είναι πιθανόν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη να χρησιμοποιηθούν έναντι των ζημιών αυτών. Ο καθορισμός του ποσού της μεταφερόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτεί την κρίση της διοίκησης ως προς την εκτίμηση της μελλοντικής κερδοφορίας καθώς και τον βαθμό ανάκτησης των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών.

28 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι τα ακόλουθα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	11.911	11.516	221	223
Σύνολο	11.911	11.516	221	223

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων έχουν ως ακολούθως:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Χρεώσεις στα αποτελέσματα:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	3.699	3.785	4	13
Σύνολο	3.699	3.785	4	13

Τα ποσά που έχουν καταχωριστεί στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι τα παρακάτω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	11.911	11.516	221	223
Υποχρέωση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	11.911	11.516	221	223

Τα ποσά που έχουν καταχωριστεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι τα παρακάτω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.336	1.686	7	9
Χρηματοοικονομικό κόστος	184	185	4	3
Ζημιές από περικοπές	2.180	1.914	(6)	1
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές σε εργαζομένους	3.699	3.785	4	13

Η μεταβολή στις υποχρεώσεις όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι ως ακολούθως:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υπόλοιπο έναρξης	11.516	11.626	223	206
Καταβαλόμενες αποζημιώσεις	(3.562)	(3.126)	(4)	-
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές που χρεώνονται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	258	(769)	(2)	4
Σύνολο χρέωσης στα αποτελέσματα	3.699	3.785	4	13
Υπόλοιπο τέλους	11.911	11.516	221	223

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς για τα ενοποιημένα στοιχεία όσο και για τα στοιχεία της εταιρείας, είναι οι εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,70%	1,60%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,75% ¹	1,75% ¹

¹: Μέσος ετήσιος μακροχρόνιος πληθωρισμός = 1,75 %

Η μέση σταθμική διάρκεια των συνταξιοδοτικών παροχών είναι για τα ενοποιημένα στοιχεία 16,20 έτη και για τα στοιχεία εταιρείας 9,71 έτη.

Ανάλυση αναμενόμενης ληκτότητας των μη προεξοφλημένων συνταξιοδοτικών παροχών:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Κάτω από ένα έτος	254	232	27	26
Μεταξύ 1 και 2 ετών	100	62	-	-
Μεταξύ 2 και 5 ετών	445	399	33	-
Πάνω από 5 έτη	15.068	13.318	205	242
Σύνολο	15.867	14.011	265	268

Η ανάλυση ευαισθησίας των συνταξιοδοτικών παροχών από μεταβολές στις κυριότερες παραδοχές είναι:

	Επίδραση στις συνταξιοδοτικές παροχές στη χρήση 2018				
	Μεταβολή στην παραδοχή κατά	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		Αύξηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή	Αύξηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50%	-5,77%	5,77%	-4,28%	4,28%
Ρυθμός μεταβολής μισθολογίου	0,50%	5,74%	-5,74%	4,26%	-4,26%

Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος είναι:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
(Κέρδη) / ζημιές από τη μεταβολή στις δημογραφικές παραδοχές	-	1.085	-	18
(Κέρδη) / ζημιές από τη μεταβολή στις οικονομικές παραδοχές	(132)	(1.579)	(2)	(13)
Εμπειρία (κέρδη) / ζημιές	392	(276)	-	(1)
Σύνολο	260	(769)	(2)	4

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

29 Προβλέψεις

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Πρόβλεψη Βαριάς Συντήρησης	Πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος	Πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	124.244	1.788	2.174	59.008	187.214
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	3.402	195	-	6.478	10.074
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	-	(80)	(35)	-	(115)
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(25.810)	-	(100)	(2.583)	(28.493)
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσης	(3.635)	-	(295)	(42.011)	(45.941)
31 Δεκεμβρίου 2017	98.200	1.903	1.744	20.892	122.739
1 Ιανουαρίου 2018	98.200	1.903	1.744	20.892	122.739
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	6.159	264	-	3.628	10.051
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(7.608)	-	(225)	(4.219)	(12.052)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	(1)	(1)
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσης	(3.634)	-	-	(5.382)	(9.016)
31 Δεκεμβρίου 2018	93.117	2.167	1.519	14.918	111.722

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Πρόβλεψη για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	180	180
31 Δεκεμβρίου 2017	180	180
1 Ιανουαρίου 2018	180	180
31 Δεκεμβρίου 2018	180	180

Ανάλυση συνολικών προβλέψεων:	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μακροπρόθεσμες	95.249	103.470	180	180
Βραχυπρόθεσμες	16.473	19.269	-	-
Σύνολο	111.722	122.739	180	180

Η πρόβλεψη Βαριάς Συντήρησης κατά την 31.12.2018, αφορά στις συμβάσεις παραχώρησης των εταιρειών ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ κατά ποσό ευρώ 85.602 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 96.299 χιλ.) και ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ κατά ποσό ευρώ 7.515 χιλ. (31.12.2017: ευρώ 1.902 χιλ.). Στο β' εξάμηνο του 2017 πραγματοποιήθηκε αναθεώρηση της πρόβλεψης βαριάς συντήρησης της εταιρείας ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ και σύμφωνα με την αναθεώρηση των εκτιμήσεων προέκυψε αναστροφή της σχηματισθείσας πρόβλεψης ύψους ευρώ 25.810 χιλ. η οποία επηρέασε θετικά το αποτέλεσμα της περιόδου στο Κόστος Πωληθέντων.

Στις πρόσθετες προβλέψεις του 2017 περιλαμβάνεται η πρόβλεψη καταβολής από τη θυγατρική REDS ΑΕ του ποσού ειδικής εισφοράς του Ν. 2947/2001, η οποία κατά τον Δήμο Παλλήνης ανέρχεται στο ποσό των ευρώ 750 χιλ. Η υποχρέωση καταβολής του εν λόγω ποσού από τη θυγατρική του Ομίλου εκκρεμεί να κριθεί τελεσίδικα ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατόπιν αίτησης αναιρέσεως που έχει ασκηθεί από την εταιρεία κατά της υπ' αριθμ. 327/2017 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Με την από 12.05.2017 διαιτητική απόφαση, επιδικάστηκε εις βάρος της θυγατρικής εταιρείας ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ, ως μέλους κοινοπραξίας, αποζημίωση λόγω κατάπτωσης ποινικής ρήτρας ποσού 6.293 χιλ. Την χρήση 2017 επιβάρυνε

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

το ποσό των ευρώ 3.843 χιλ. καθώς για το υπόλοιπο μέρος (ευρώ 2.450 χιλ.) είχε σχηματιστεί πρόβλεψη σε προγενέστερη χρήση. Κατά της ανωτέρω απόφασης έχει ασκηθεί αγωγή ακύρωσης ενώπιον του Εφετείου Αθηνών.

Ο Όμιλος είχε αναγνωρίσει σε προηγούμενη χρήση πρόβλεψη για τον ενδεχόμενο κίνδυνο διακοπής της σύμβασης παραχώρησης της θυγατρικής εταιρείας ΗΛΕΚΤΩΡ-CYBARCO με το Κυπριακό Δημόσιο. Εντός του 2018, η θυγατρική εταιρεία υπέγραψε συμπληρωματική συμφωνία αναφορικά με το έργο «Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) Κόσης». Με βάση τη Συμπληρωματική Συμφωνία προέκυψε ζημία ύψους ευρώ 3.815 χιλ. έναντι της οποίας ο Όμιλος χρησιμοποίησε μέρος της πρόβλεψης που είχε σχηματίσει στο παρελθόν. Το ποσό των ευρώ 4.185 χιλ αναστράφηκε στα αποτελέσματα χρήσης.

Στο υπόλοιπο των Λοιπών Προβλέψεων, ύψους ευρώ 14.918 χιλ., εκτός των ανωτέρω ποσών, περιλαμβάνονται προβλέψεις που αφορούν εκτιμώμενες υποχρεώσεις για κάλυψη δαπανών και αποζημιώσεων προσωπικού εργαζόμενου σε έργα κατασκευής στο εξωτερικό καθώς επίσης και προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Αναφορικά με τις μακροπρόθεσμες προβλέψεις, και συγκεκριμένα για την πρόβλεψη Βαριάς Συντήρησης της ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ που αποτελεί και το σημαντικότερο μέρος τους, το χρονοδιάγραμμα των εκροών λήγει το έτος 2024 που λήγει η σύμβαση παραχώρησης της εταιρείας. Το υπόλοιπο τμήμα των μακροπρόθεσμων προβλέψεων αφορά την πρόβλεψη Βαριάς Συντήρησης της εταιρείας ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ, της οποίας η σύμβαση παραχώρησης λήγει το 2038.

30 Έξοδα ανά κατηγορία

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ-18				1-Ιαν έως 31-Δεκ-17			
		Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Παροχές σε εργαζομένους	33	228.274	1.130	24.111	253.515	261.033	1.130	23.094	285.257
Αναλώσεις Αποθεμάτων		516.872	2	289	517.163	413.984	19	193	414.196
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων		38.628	8	1.253	39.889	40.683	10	1.044	41.737
Απομείωση ενσώματων παγίων	6	-	-	-	-	-	-	388	388
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	7α, 7β	63.867	4	159	64.030	63.730	4	151	63.885
Αναστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης	6	-	-	-	-	-	-	(1.011)	(1.011)
Αποσβέσεις επενδυτικών ακινήτων	8	1.084	-	397	1.480	1.010	-	417	1.426
Αποσβέσεις προκαταβολών για μακροπρόθεσμες μισθώσεις		930	-	-	930	-	-	-	-
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		20.171	-	1.283	21.455	16.815	1	352	17.168
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		49.197	630	2.139	51.965	67.558	1.088	1.949	70.595
Αμοιβές τρίτων		206.699	2.272	31.137	240.108	200.452	2.101	26.878	229.431
Αμοιβές υπεργολάβων (συμπεριλαμβανομένων των ασφαλιστικών εισφορών προσωπικού υπεργολάβων)		489.190	-	73	489.264	529.418	-	800	530.218
Έξοδα μεταφορών και ταξιδιών		36.578	162	1.762	38.501	34.548	193	1.217	35.957
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών (στο άμεσο κόστος των έργων)		21.163	52	125	21.340	14.625	11	-	14.636
Αναστροφή πρόβλεψης βαριάς συντήρησης ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ	29	(7.608)	-	-	(7.608)	(25.810)	-	-	(25.810)
Λοιπά		55.111	745	10.825	66.680	34.447	956	7.742	42.941
Σύνολο		1.720.155	5.005	73.553	1.798.713	1.652.492	5.308	63.214	1.721.013

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ-18		1-Ιαν έως 31-Δεκ-17		
		Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Παροχές σε εργαζομένους	33	1.070	1.070	-	786	786
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	6	65	65	-	43	43
Αναστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης ενσώματων παγίων	6	-	-	-	(79)	(79)
Αποσβέσεις ασώματων παγίων		1	1	-	-	-
Αποσβέσεις επενδυτικών ακινήτων	8	446	446	-	435	435
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		-	-	-	2	2
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		9	9	-	4	4
Αμοιβές τρίτων		4.503	4.503	160	1.873	2.033
Λοιπά		1.320	1.320	-	885	885
Σύνολο		7.414	7.414	160	3.950	4.110

31 Λοιπά έσοδα & Λοιπά κέρδη/(ζημιές)

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Λοιπά Έσοδα					
Έσοδα συμμετοχών & χρεογράφων		4.155	3.027	-	-
Αποσβέσεις ληφθεισών επιχορηγήσεων	25	4.100	3.984	-	-
Ενοίκια		5.707	7.075	2.004	2.136
Έσοδα από παραχώρηση δικαιωμάτων (για εταιρείες Παραχωρήσεων)		654	529	-	-
Αμοιβές από την συμμετοχή σε κοινοπρακτικά σχήματα		2.834	11.058	-	-
Λοιπά		3.536	2.636	6	-
Σύνολο Λοιπά Έσοδα		20.986	28.310	2.011	2.136
Λοιπά κέρδη/(ζημιές)					
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση & λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων		(205)	(61)	-	-
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση Θυγατρικών		(2.223)	(2.716)	798	-
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση/ εκκαθάριση Συγγενών και ΚΞ		(18.900)	(3)	-	-
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση και διαγραφή ενσώματων παγίων στοιχείων		(375)	850	-	-
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση άυλων παγίων στοιχείων		-	(65)	-	-
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση επενδυτικών ακινήτων		143	272	143	272
Απομείωση Θυγατρικών	9	-	-	(162.189)	(2.747)
Απομείωση Συγγενών	21,10	-	(23.676)	-	(18.577)
Απομείωση Διαθεσίμων προς Πώληση	12β	-	(287)	-	-
Απομείωση συμμετοχής σε εταιρείες μεταλλείων	12β	-	(26.635)	-	-
Απομείωση Επενδυτικών ακινήτων	8	(4.670)	(1.183)	-	-
Αναστροφή προηγούμενης πρόβλεψης απομείωσης επενδυτικών ακινήτων	8	2.807	243	-	1.175
Απομείωση Αδειών χρήσης		-	(708)	-	-
Προβλέψεις απομείωσης και διαγραφές απαιτήσεων		(21.689)	(4.075)	(425)	-
Κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές		(1.713)	(303)	-	3
Αποσβέσεις σταθμών εξυπηρέτησης αυτοκινήτων		(2.889)	(2.889)	-	-
Προβλέψεις για νομικές υποθέσεις και λοιπούς κινδύνους		(4.633)	(5.621)	-	-
Πρόβλεψη για παρακρατούμενους φόρους		(10.383)	-	-	-
Αναστροφή πρόβλεψης κάλυψης ενδεχόμενων κινδύνων για την εταιρεία ΗΛΕΚΤΩΡ CYBARCO		4.185	-	-	-
Προσαρμογή Χρηματοδοτικής συμβολής (βάσει ταμειακών ροών)	14	20.321	-	-	-
Λοιπά Κέρδη / (Ζημιές)		2.311	(4.636)	(86)	(60)
Σύνολο Λοιπά κέρδη/(ζημιές)		(37.913)	(71.493)	(161.758)	(19.935)
Σύνολο		(16.927)	(43.183)	(159.747)	(17.799)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Στην τρέχουσα χρήση, σχηματίστηκε πρόβλεψη απομείωσης παρακρατούμενων φόρων και πρόβλεψη απομείωσης απαιτήσεων από πελάτες και λοιπών απαιτήσεων κυρίως για έργα του εξωτερικού.

Από την προσαρμογή της Χρηματοδοτικής συμβολής της θυγατρικής εταιρείας ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ στο τέλος του 2018 σύμφωνα με τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές του επικαιροποιημένου χρηματοοικονομικού μοντέλου προέκυψε θετική επίδραση ευρώ 20.321 χιλ. η οποία αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα χρήσης.

Την χρήση του 2017 τα αποτελέσματα του Ομίλου επιβαρύνθηκαν με ποσό ευρώ 26.635 χιλ. λόγω απομείωσης της συμμετοχής σε εταιρείες μεταλλείων που συμπεριλαμβάνονται Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων (31.12.2017 «Διαθέσιμα προς πώληση» σύμφωνα με το ΔΛΠ 39) και με ποσό ευρώ 23.676 χιλ. λόγω της απομείωσης της συγγενούς εταιρείας ATHENS RESORT CASINO.

32 Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα

Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ		
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως		
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	
Χρηματοοικονομικά έσοδα					
		5.570	4.371	2	1
Έσοδα τόκων					
Αναστροφή προεξόφλησης Χρηματοδοτικής συμβολής	14	19.876	18.608	-	-
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων		25.446	22.979	2	1
Χρηματοοικονομικά έξοδα					
Έξοδα τόκων που αφορούν Τραπεζικά δάνεια		(79.997)	(85.371)	(12.112)	(13.159)
Έξοδα τόκων που αφορούν Χρηματοδοτικές Μισθώσεις		(389)	(481)	-	-
Έξοδα τόκων		(80.387)	(85.852)	(12.112)	(13.159)
Χρηματοοικονομικά έξοδα προβλέψεων βαριάς συντήρησης και αποκατάστασης περιβάλλοντος		(2.451)	(1.658)	-	-
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα		(2.451)	(1.658)	-	-
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές δανείων σε Ξένο Νόμισμα		(39)	(100)	-	-
Κέρδη / (ζημιές) από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων για αντιστάθμιση ταμειακών ροών-Μεταφορά από αποθεματικό	15	401	1.003	-	-
		363	903	-	-
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων		(82.475)	(86.607)	(12.112)	(13.159)

33 Παροχές σε εργαζομένους

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ		
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως		
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	
Μισθοί και ημερομίσθια		195.069	219.036	847	566
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης		40.087	48.295	170	165
Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών		3.699	3.785	4	13
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους		14.659	14.141	50	42
Σύνολο		253.515	285.257	1.070	786

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

34 Φόρος εισοδήματος

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Φόρος περιόδου	50.025	72.444	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος	19.790	(23.092)	(19)	(15)
Σύνολο	69.815	49.352	(19)	(15)

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνταν σε φορολογικό έλεγχο από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που έλεγχε τις ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις και λάμβαναν «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» όπως προβλεπόταν στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και στο άρθρο 65Α του Ν.4174/2013. Για τις χρήσεις 2016 και εντεύθεν, ο φορολογικός έλεγχος και η έκδοση «Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης», ισχύουν σε προαιρετική βάση. Ο Όμιλος επέλεξε την συνέχιση του φορολογικού ελέγχου από τους νόμιμους ελεγκτές, που πλέον ισχύει σε προαιρετική βάση για τις πιο σημαντικές θυγατρικές του. Σημειώνεται ότι κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, οι χρήσεις έως και το 2012 θεωρούνται παραγεγραμμένες.

Ο αναλυτικός πίνακας για τις ανέλεγκτες χρήσεις όλων των εταιρειών που ενοποιούνται παρατίθεται στη Σημείωση 42.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Ν. 4579/2018 ο φορολογικός συντελεστής των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες μειώνεται σταδιακά κατά μία ποσοστιαία μονάδα ανά έτος, αρχής γενομένης της μείωσης για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019. Επομένως, από το 2019 ο συντελεστής φόρου εισοδήματος στην Ελλάδα θα μειωθεί σταδιακά σε 25% μέχρι το 2022. Το ποσοστό θα μειωθεί κατά 1% ετησίως (ήτοι 28% το 2019, 27% το 2020, 26% το 2021 και 25% το 2022 και στη συνέχεια).

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της εταιρίας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε αν χρησιμοποιούσαμε τον μέσο σταθμικό φορολογικό συντελεστή της χώρας προέλευσης της εταιρίας, ως εξής:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Λογιστικά κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	(25.761)	39.744	(146.071)	(25.727)
Φόρος υπολογιζόμενος βάσει του θεσπισμένου φορολογικού συντελεστή που ισχύει στην έδρα της μητρικής εταιρείας, δηλ. 29%	(7.471)	11.526	(42.361)	(7.461)
Αναμορφώσεις				
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο	(5.109)	(10.924)	(9.670)	(3.227)
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	30.452	17.045	44.397	9.628
Φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	14.475	28.687	7.612	1.044
Χρήση φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(298)	(12.102)	-	-
Επίδραση μεταβολής Φ.Σ. από 26% σε 29%	(8.458)	-	1	-
Διαφορές φόρου προηγούμενων χρήσεων	(847)	1.077	-	-
Επίδραση από τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις υπόλοιπες χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος	15.643	14.043	-	-
Προσαρμογή Αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης στη ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	31.428	-	-	-
Φόροι	69.815	49.352	(19)	(15)

Ο μέσος σταθμικός φορολογικός συντελεστής του Ομίλου είναι 271,01% (2017: -124,18%).

Για φορολογικές ζημιές της τρέχουσας χρήσης ποσού ευρώ 14.475 χιλ. δεν έχει υπολογιστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση καθώς κρίθηκε ότι δεν πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης που απαιτούνται από το ΔΛΠ 12.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο φόρος που αναλογεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα είναι:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
	1-Ιαν έως 31-Δεκ-18			1-Ιαν έως 31-Δεκ-17		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους
Συναλλαγματικές διαφορές	(5.235)	-	(5.235)	(3.589)	-	(3.589)
Μεταβολή αξίας χρημ/κών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(20.794)	1.294	(19.500)	(2.269)	(34)	(2.303)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στην εύλογη αξία των χρημ/κών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-	679	679	-	-	-
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	8.451	(44)	8.406	20.215	(5.639)	14.576
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στην Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	-	(10)	(10)	-	-	-
Προσαρμογή Αναβαλλόμενης απαίτησης σε Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών στη ΜΟΡΕΑΣ	-	(34.849)	(34.849)	-	-	-
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	(258)	(70)	(328)	769	(225)	544
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	41	41	-	-	-
Προσαρμογή Αναβαλλόμενης απαίτησης σε Αποθεματικό σε αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) στη ΜΟΡΕΑΣ	-	(11)	(11)	-	-	-
Λοιπά	(348)	-	(348)	(51)	-	(51)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	(18.183)	(32.970)	(51.154)	15.076	(5.899)	9.177

	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ					
	1-Ιαν έως 31-Δεκ-18			1-Ιαν έως 31-Δεκ-17		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	2	-	1	(4)	1	(3)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στα αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	(2)	(2)	-	-	-
Λοιπά	(6)	-	(6)	-	-	-
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	(4)	(2)	(6)	(4)	1	(3)

35 Κέρδη ανά μετοχή

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Κέρδη/(ζημιές) αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής Σταθμισμένος μέσος αριθμός των κοινών μετοχών (σε χιλιάδες)	(124.581)	(41.167)	(146.052)	(25.712)
	172.431	172.431	172.431	172.431
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά και αναπροσαρμοσμένα (σε Ευρώ)	(0,7225)	(0,2387)	(0,8470)	(0,1491)

36 Μερίσματα ανά μετοχή

Κατά την Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 25.07.2018 αποφασίστηκε η μη διανομή μερίσματος για τη χρήση 2017. Μέρισμα δεν είχε διανεμηθεί ούτε για τη χρήση 2016. Σύμφωνα με την περίπτωση β παράγραφος 8 του άρθρου 16 του νόμου 2190/1920, το ποσό του μερίσματος που αναλογεί στις ίδιες μετοχές προσαυξάνει το μέρισμα των λοιπών Μετόχων. Το εν λόγω μέρισμα υπόκειται σε παρακράτηση φόρου μερισμάτων, σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Το Δ.Σ. της εταιρείας θα υποβάλει πρόταση στην Ετήσια Τακτική Συνέλευση των Μετόχων για τη μη διανομή μερίσματος για τη χρήση 2018.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

37 Ανειλημμένες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Τα παρακάτω ποσά αφορούν σε δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις ακινήτων, μεταφορικών μέσων και μηχανολογικού εξοπλισμού από θυγατρικές του Ομίλου, τα οποία μισθώνονται από τρίτους (ο Όμιλος είναι μισθωτής).

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Έως 1 έτος	7.456	7.855
Από 1-5 έτη	12.090	17.905
Περισσότερα από 5 έτη	11.575	13.428
Σύνολο	31.121	39.188

Τα μελλοντικά συνολικά ελάχιστα (μη ακυρώσιμα) μισθώματα εισπρακτέα από συμβόλαια λειτουργικών μισθώσεων ετησίως (ο Όμιλος είναι εκμισθωτής), έχουν ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Έως 1 έτος	8.468	8.782	-	2.269
Από 1-5 έτη	23.668	29.583	-	4.938
Περισσότερα από 5 έτη	16.768	21.205	-	1.524
Σύνολο	48.903	59.570	-	8.730

38 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

(α) Υπάρχουν δικαστικές υποθέσεις εναντίον του Ομίλου για εργατικά ατυχήματα που συνέβηκαν κατά την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων από εταιρείες ή κοινοπρακτικά σχήματα που συμμετέχει ο Όμιλος. Λόγω του ότι ο Όμιλος είναι ασφαλισμένος έναντι εργατικών ατυχημάτων, δεν αναμένεται να προκύψει σημαντική επιβάρυνση από ενδεχόμενη αρνητική έκβαση των δικαστικών αποφάσεων. Οι λοιπές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις των δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου ή της Εταιρείας, γι' αυτό το λόγο δεν έχουν διενεργηθεί σχετικές προβλέψεις.

(β) Διάφοροι Δήμοι της Αττικής και συγκεκριμένα, οι Δήμοι Ασπροπύργου, Αχαρνών, Ανω Λιοσίων (νυν Φυλής), Ζεφυρίου (νυν Φυλής), Φυλής, Παιανίας, Μάνδρας, Χαλανδρίου και Ηρακλείου έχουν επιβάλει επί του οδοστρώματος του αυτοκινητόδρομου της Αττικής Οδού και επί εγκαταστάσεων αυτής δημοτικά τέλη καθαριότητας και φωτισμού, δημοτικό φόρο ηλεκτροδοτούμενων χώρων και συναφή πρόστιμα για την περίοδο από 2002 έως και 2018, συνολικού ποσού ευρώ 28.546 χιλ. Η θυγατρική εταιρεία ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ έχει καταβάλει το ποσό των ευρώ 6.310 χιλ. Κατά των σχετικών πράξεων δημοτικών τελών καθαριότητας και φωτισμού και φόρου ηλεκτροδοτούμενων χώρων των παραπάνω Δήμων, η θυγατρική εταιρεία προσέφυγε ενώπιον των καθ' ύλην αρμοδίων τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων Αθηνών, ασκώντας τα σχετικά ένδικα βοηθήματα και μέσα. Τον Δεκέμβριο του 2018 δημοσιεύθηκαν αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας με τις οποίες έγιναν δεκτές οι αιτήσεις αναίρεσης που είχε ασκήσει η θυγατρική εταιρεία κατά επιβολών από το Δήμο Ασπροπύργου (ο οποίος διεκδικούσε για τις εν λόγω επιβολές συνολικά 10,8 εκατ εκ των οποίων το ποσό των Ευρώ 3,7 εκατ είχε καταβληθεί) και διατάχθηκε η επιστροφή από το Δήμο Ασπροπύργου στην εταιρεία των καταβληθέντων χρηματικών ποσών με τον νόμιμο τόκο (6%) από την ημερομηνία καταβολής τους. Εξάλλου, με το άρθρο 13 του Ν. 4337/2015 ρυθμίστηκε το ζήτημα των δημοτικών τελών καθαριότητας και φωτισμού σύμφωνα με το οποίο προβλέφτηκε και ρητώς πλέον, ότι επί του οδοστρώματος και επί των εγκαταστάσεων του αυτοκινητόδρομου της Αττικής Οδού, δεν επιβάλλονται δημοτικά τέλη καθαριότητας και φωτισμού ούτε συναφή πρόστιμα με εξαίρεση τα τέλη για τα οποία εκκρεμούν οι τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις. Επιπλέον, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών έχει χορηγήσει βεβαίωση με βάση την οποία η ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ δεν υπέχει υποχρέωση καταβολής δημοτικών τελών καθαριότητας και φωτισμού και δημοτικών φόρων ηλεκτροδοτούμενων χώρων για τον αυτοκινητόδρομο.

Οι λοιπές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις των δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου ή της Εταιρείας, γι' αυτό το λόγο δεν έχουν διενεργηθεί σχετικές προβλέψεις.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

(γ) Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνταν σε φορολογικό έλεγχο από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που έλεγχε τις ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις και λάμβαναν «Εκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» όπως προβλεπόταν στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και στο άρθρο 65Α του Ν.4174/2013. Για τις χρήσεις 2016 και εντεύθεν, ο φορολογικό έλεγχος και η έκδοση «Εκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης», ισχύουν σε προαιρετική βάση. Ο Όμιλος επέλεξε την συνέχιση του φορολογικού ελέγχου από τους νόμιμους ελεγκτές, που πλέον ισχύει σε προαιρετική βάση για τις πιο σημαντικές θυγατρικές του. Σημειώνεται ότι κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, οι χρήσεις έως και το 2012 θεωρούνται παραγεγραμμένες. Για την κλειόμενη χρήση 2018 ο φορολογικός έλεγχος είναι σε εξέλιξη από τα αρμόδια ελεγκτικά γραφεία. Κατά την ολοκλήρωσή του, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου που ενοποιούνται παρατίθενται στη σημείωση 42. Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές και κατά συνέπεια υπάρχει το ενδεχόμενο να προκύψουν επιπρόσθετες επιβαρύνσεις όταν διενεργηθούν οι σχετικοί έλεγχοι από τις φορολογικές αρχές. Η πρόβλεψη που έχει σχηματίσει ο Όμιλος για τις φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις ανέρχεται σε ποσό ευρώ 1.519 χιλ. και η μητρική εταιρεία σε ευρώ 180 χιλ. (σημείωση 29). Η Εταιρεία ελέγχθηκε φορολογικά βάσει του Ν.2238/1994 για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 και βάσει του Ν.4174/2013 για τις χρήσεις 2014 έως 2017 και έλαβε πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης από την PricewaterhouseCoopers A.E. χωρίς επιφύλαξη.

Στη σημείωση 42 με αστερίσκο (*) στη στήλη των ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων, σημειώνονται οι εταιρείες του Ομίλου που έχουν έδρα στην Ελλάδα, ελέγχονται υποχρεωτικά από ελεγκτικά γραφεία και έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης για τις αντίστοιχες χρήσεις.

(δ) Στις 15.06.2016, απαγγέλθηκαν κατηγορίες κατά της εταιρείας Helector Cyprus Ltd, (100% θυγατρικής της ΗΛΕΚΤΩΡ) σχετιζόμενες με εικαζόμενες παράνομες πρακτικές πρώην στελεχών της εταιρείας στο πλαίσιο της δραστηριοποίησής της στην Κυπριακή Δημοκρατία. Τυχόν καταδίκη του νομικού προσώπου θα έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή κυρώσεων (π.χ. χρηματικό πρόστιμο) που όμως δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου (σημείωση 29).

(ε) Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς του από τα οποία δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιαστικές επιβαρύνσεις.

39 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των πωλήσεων και αγορών σφαιρικά από την έναρξη της χρήσης καθώς επίσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της χρήσης, που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, έχουν ως εξής:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	43.146	73.674	2.655	2.724
Πωλήσεις προς θυγατρικές	-	-	2.655	2.724
Λοιπά έσοδα	-	-	2.655	2.724
Πωλήσεις προς συγγενείς	16.129	9.513	-	-
Πωλήσεις	12.474	7.079	-	-
Λοιπά έσοδα	3.655	2.434	-	-
Πωλήσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	27.018	64.161	-	-
Πωλήσεις	25.607	58.826	-	-
Λοιπά έσοδα	1.411	5.335	-	-
Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	4.923	6.878	2.763	3.036
Αγορές από θυγατρικές	-	-	2.763	3.036
Κόστος πωληθέντων	-	-	-	160
Έξοδα διοίκησης	-	-	97	99

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Λοιπά έξοδα	-	-	656	656
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-	-	2.010	2.121
Αγορές από συγγενείς	174	47	-	-
Κόστος πωληθέντων	174	47	-	-
Αγορές από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	4.749	6.831	-	-
Κόστος πωληθέντων	4.590	6.828	-	-
Έξοδα διάθεσης	159	-	-	-
Έξοδα διοίκησης	-	3	-	-
Έσοδα από μερίσματα	998	1.730	33.200	9.245
Από συνδεδεμένα μέρη	998	1.730	33.200	9.245
Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	6.876	7.617	1.253	1.103

	Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Απαιτήσεις	17	103.912	124.017	7.345	5.260
Απαιτήσεις από θυγατρικές		-	-	7.344	5.259
Πελάτες		-	-	1.698	863
Λοιπές απαιτήσεις		-	-	27	4.296
Μερίσματα εισπρακτέα		-	-	5.500	-
Δάνεια βραχυπρόθεσμα		-	-	119	101
Απαιτήσεις από συγγενείς		75.737	70.468	1	1
Πελάτες		5.434	6.660	1	1
Λοιπές απαιτήσεις		7.293	6.844	-	-
Δάνεια βραχυπρόθεσμα		111	-	-	-
Δάνεια μακροπρόθεσμα		62.899	56.964	-	-
Απαιτήσεις από λοιπά συνδεδεμένα μέρη		28.176	53.549	-	-
Πελάτες		7.498	24.703	-	-
Λοιπές απαιτήσεις		260	7.042	-	-
Δάνεια βραχυπρόθεσμα		8	-	-	-
Δάνεια μακροπρόθεσμα		20.410	21.805	-	-
Υποχρεώσεις	26	3.040	2.755	53.877	51.858
Υποχρεώσεις προς θυγατρικές		-	-	53.877	51.858
Προμηθευτές		-	-	2	214
Λοιπές υποχρεώσεις		-	-	10.025	7.794
Χρηματοδοτήσεις - Δάνεια μακροπρόθεσμα	24	-	-	43.850	43.850
Υποχρεώσεις προς συγγενείς		471	448	-	-
Προμηθευτές		471	448	-	-
Υποχρεώσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη		2.569	2.307	-	-
Προμηθευτές		2.110	1.430	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις		459	877	-	-
Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης		784	995	-	-

Όλες οι συναλλαγές που περιγράφονται ανωτέρω έχουν πραγματοποιηθεί με τους συνήθεις όρους της αγοράς.

40 Λοιπές σημειώσεις

1. Το απασχολούμενο προσωπικό της Εταιρείας την 31.12.2018 ανέρχεται σε 27 άτομα και του Ομίλου (πλην Κοινοπραξιών) σε 5.906 άτομα και την 31.12.2017 ανερχόταν σε 20 και 5.755 αντίστοιχα.
2. Οι αμοιβές των νόμιμων ελεγκτών του Ομίλου για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων για το οικονομικό έτος 2018 ανέρχονται σε ποσό ευρώ 1.254 χιλ. (2017: ευρώ 969 χιλ), σε ποσό

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ευρώ 420 χιλ. (2017: ευρώ 367 χιλ.) για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και σε ποσό ευρώ 329 χιλ. (2017: ευρώ 246 χιλ.) για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

Συγκεκριμένα, για τον Όμιλο για το οικονομικό έτος 2018, οι συνολικές αμοιβές προς εταιρείες του δικτύου της PricewaterhouseCoopers στην Ελλάδα ανέρχονται σε ποσό ευρώ 1.024 χιλ. (2017: ευρώ 855 χιλ.) για τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, σε ποσό ευρώ 357 χιλ. (2017: ευρώ 328 χιλ.) για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και σε ποσό ευρώ 329 χιλ. (2017: ευρώ 246 χιλ.) για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

Για την Εταιρεία, για το οικονομικό έτος 2018, οι συνολικές αμοιβές προς εταιρείες του δικτύου της PricewaterhouseCoopers στην Ελλάδα ανέρχονται σε ποσό ευρώ 135 χιλ. (2017: ευρώ 135 χιλ.) για τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων και σε ποσό ευρώ 20 χιλ. (2017: ευρώ 20 χιλ.) για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης.

3. Στις 29.06.2018 ανακοινώθηκε ότι κατά τη συνεδρίαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης την 29.06.2018, ύστερα από αιτήσεις μετόχων που εκπροσωπεί έκαστος ποσοστό πλέον του 5% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 39 παρ. 3 του κ.ν.2190/20 ως ισχύει, αναβλήθηκε η συζήτηση και λήψη απόφασης επί όλων των θεμάτων της ημερήσιας. Ημέρα συνέχισης της συνεδρίασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης ορίστηκε η 25.07.2018, ημέρα Τετάρτη και ώρα 12:00 μ. στον ίδιο χώρο και με τα αυτά θέματα (μη συζητηθέντα) της αναθεωρημένης ημερήσιας διάταξης.
4. Στις 26.07.2018 ανακοινώθηκε από την ΕΛΛΑΚΤΩΡ ότι, η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ, που συνήλθε την 25/07/2018, μεταξύ άλλων, εξέλεξε νέο Διοικητικό Συμβούλιο, με πενταετή θητεία, και όρισε (μεταξύ αυτών) τα Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη του, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3016/2002, όπως ισχύει, το οποίο και συγκροτήθηκε σε Σώμα την ίδια ημερομηνία, ως ακολούθως:
 1. Γεώργιος Προβόπουλος, Πρόεδρος του Δ.Σ., Μη Εκτελεστικό Μέλος,
 2. Δημήτριος Καλλιτσάντης, Αντιπρόεδρος του Δ.Σ., Μη εκτελεστικό Μέλος,
 3. Αναστάσιος Καλλιτσάντης, Διευθύνων Σύμβουλος, Μέλος Εκτελεστικό,
 4. Ιορδάνης Αϊβάζης, Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος,
 5. Παναγιώτης Δουμάνογλου, Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος,
 6. Μιχαήλ Κατούνας, Σύμβουλος, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος,
 7. Αλέξιος Κομνηνός, Σύμβουλος, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος,
 8. Δέσποινα – Μαγδαληνή Μαρκάκη, Σύμβουλος, Ανεξάρτητο-Μη Εκτελεστικό Μέλος, και
 9. Ελένη Παπακωνσταντίνου, Σύμβουλος, Ανεξάρτητο - Μη Εκτελεστικό Μέλος.
5. Στις 27.11.2018 η θυγατρική εταιρεία ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ προχώρησε στην εξαγορά του 6,5% των μετοχών της εταιρείας ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε. και αντίστοιχου ποσοστού της εταιρείας ΑΤΤΙΚΑ ΔΙΟΔΙΑ Α.Ε., έναντι συνολικού τιμήματος 37,5 εκατ. ευρώ. Ως αποτέλεσμα των προαναφερθεισών συναλλαγών, η ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ ελέγχει πλέον το 65,749% των μετοχών των εταιρειών ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε. και ΑΤΤΙΚΑ ΔΙΟΔΙΑ Α.Ε., από το 59,249% που ήταν η συμμετοχή της σε αμφότερες τις εταιρείες προηγουμένως.

41 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

1. Στις 08.02.2019 ολοκληρώθηκε η πώληση του ακινήτου και οικοπέδου επι της οδού Ερμού 25 στην Νέα Κηφισιά που κατείχε η μητρική εταιρεία. Το τίμημα πώλησης ανήλθε σε ποσό ευρώ 25,5 εκ. και ήταν υψηλότερο της λογιστικής αξίας του.
2. Το Μάρτιο 2019 τα Διοικητικά Συμβούλια της ΕΛΛΑΚΤΩΡ και της ΕΛ.ΤΕΧ.ΑΝΕΜΟΣ ενέκριναν το Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης (ΣΣΣ) με απορρόφηση της θυγατρικής ΕΛ.ΤΕΧ.ΑΝΕΜΟΣ από την ΕΛΛΑΚΤΩΡ. Το εν λόγω ΣΣΣ καταχωρίστηκε στο Γ.Ε.ΜΗ. και για τις δύο εταιρείες την 08.04.2019. Η προτεινόμενη σχέση ανταλλαγής είναι 1,27 νέες κοινές μετοχές της ΕΛΛΑΚΤΩΡ για κάθε υφιστάμενη κοινή μετοχή της ΕΛ.ΤΕΧ.ΑΝΕΜΟΣ. Η ολοκλήρωση της συγχώνευσης τελεί υπό την έγκριση των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων εκάστης εκ των συγχωνευόμενων εταιρειών και άλλων απαιτούμενων εγκρίσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

42 Συμμετοχές Ομίλου

42.α Οι εταιρείες του Ομίλου που ενοποιούνται με τη μέθοδο της Πλήρους Ενοποίησης είναι οι εξής:

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 2018			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 2017			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
				ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
1	ΛΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2013-2017*, 2018
2	ΛΕΙΦΟΡΙΚΗ ΚΟΥΝΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		92,42	92,42		92,42	92,42	2013-2015*, 2016-2018
3	ΛΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΜΑΛΕΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		37,12	37,12		37,12	37,12	2013*, 2014-2018
4	ΛΙΟΛΙΚΗ ΚΑΝΔΗΛΙΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2013*, 2014-2018
5	ΛΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΠΑΣΤΩΝΙΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		32,89	32,89		32,89	32,89	2013-2017*, 2018
6	ΛΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		-	-		64,50	64,50	2013*, 2014-2018
7	ΛΙΟΛΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2013*, 2014-2018
8	ΛΙΟΛΙΚΗ ΠΑΡΝΩΝΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		51,60	51,60		51,60	51,60	2013*, 2014-2018
9	ΑΛΦΑ ΛΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		-	-		64,50	64,50	2013*, 2014-2018
10	ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ	71,00	29,00	100,00	95,40	4,60	100,00	2013-2017*, 2018
11	ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ	100,00		100,00	100,00		100,00	2013-2017*, 2018
12	ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ-ΑΡΧΙΤΕΚ ΑΤΕ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		82,12	82,12		82,12	82,12	2013-2017*, 2018
13	ΑΚΤΩΡ FM ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2013-2017*, 2018
14	ΑΚΤΩΡ- ΤΟΜΗ (πρώην ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-Δ. ΚΟΥΓΙΟΥΜΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ ΟΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2013-2018
15	ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	100,00		100,00	100,00		100,00	2013-2015*, 2016-2018
16	ΑΝΕΜΟΣ ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2013*, 2014-2018
17	Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΛΕΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ ^{1&2}	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		-	-		-	-	2014-2018
18	ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		56,67	56,67		56,67	56,67	2013, 2014-2017*, 2018
19	ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		61,39	61,39		61,39	61,39	2013-2017*, 2018
20	ΑΤΤΙΚΑ ΔΙΟΔΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		65,78	65,78		59,27	59,27	2013*, 2014-2018
21	ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		52,62	52,62		47,42	47,42	2013-2017*, 2018
22	ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		65,75	65,75		59,25	59,25	2013-2017*, 2018
23	ΒΕΛΛ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		47,22	47,22		47,22	47,22	2013-2017*, 2018
24	ΒΟΙΩΤΙΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		-	-		64,50	64,50	2013*, 2014-2018
25	ΓΥΛΑΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	100,00		100,00	100,00		100,00	2013-2015*, 2016-2018
26	ΓΥΛΑΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		55,46	55,46		55,46	55,46	2013-2017*, 2018
27	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ-ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΒ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΙΟΛΙΚΑ		32,90	32,90		32,90	32,90	2013-2017*, 2018
28	ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΛΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	100,00		100,00	100,00		100,00	2013-2017*, 2018
29	ΔΗ-ΛΙΘΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2015-2018

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΔΡΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 2018			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 2017			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
				ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
30	ΔΟΛΛ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2013-2015*, 2016-2018
31	ΔΥΤΙΚΟ ΔΕΚΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ ^{1&2}	ΕΛΛΑΔΑ	ΔΙΟΛΙΚΑ		-	-		-	-	2017, 2018
32	ΕΔΑΔΥΜ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2015-2018
33	ΕΛΙΑΝΑ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2013-2018
34	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2013-2017*, 2018
35	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΦΥΤΩΡΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ		50,00	50,00		50,00	50,00	2013-2015*, 2016-2018
36	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ	96,21	0,37	96,57	96,21	0,37	96,57	2013*, 2014-2018
37	ΕΛΛΗΝ ΕΝΕΡΓ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ-ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΔΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2013*, 2014-2018
38	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΔΙΟΛΙΚΑ	64,50		64,50	64,50		64,50	2013-2017*, 2018
39	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΔΙΟΛΙΚΑ	100,00		100,00	100,00		100,00	2013-2017*, 2018
40	ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΩΡΗΣΕΙΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		97,22	97,22		97,22	97,22	2014, 2015-2017*, 2018
41	ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	94,44		94,44	94,44		94,44	2013-2017*, 2018
42	ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΔΟΛΛ ΑΕ ΟΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2013-2018
43	ΗΛΙΟΣΑΡ ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2013-2018
44	ΘΗΒΑΪΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΔΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	2013-2018
45	ΚΑΝΤΖΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	100,00		100,00	100,00		100,00	2013*, 2014-2018
46	ΚΑΝΤΖΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		55,46	55,46		55,46	55,46	2013-2015*, 2016-2018
47	Κ/ΞΙΑ HELECTOR - CYBARCO	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2007-2018
48	ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		71,67	71,67		71,67	71,67	2013-2017*, 2018
49	ΜΟΡΕΑΣ ΣΕΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		86,67	86,67		86,67	86,67	2013-2017*, 2018
50	ΝΕΜΟ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2006-2018
51	ΟΔΙΚΕΣ ΘΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		100,00	100,00		100,00	100,00	2013-2015*, 2016-2018
52	Π. & Π. ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		100,00	100,00		100,00	100,00	2013-2015*, 2016-2018
53	ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ (πρώην ΕΦΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ	100,00		100,00	100,00		100,00	2013-2015*, 2016 - 2018
54	ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ ΔΕΠΑ ΟΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2013-2018
55	ΠΛΩ-ΚΑΤ ΑΕ ²	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		-	-		100,00	100,00	2013-2015*, 2016-2018
56	ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		100,00	100,00		100,00	100,00	2013-2015*, 2016-2018
57	Π.Κ. ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΔΙΟΛΙΚΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2014-2018
58	ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2013-2017*, 2018
59	AECO HOLDING LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΛΟΙΠΑ		100,00	100,00	100,00		100,00	2008-2018
60	AKTOR & AL ABJAR CONTRACTING FOR TRADING AND CONTRACTING	ΚΑΤΑΡ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
61	AKTOR BULGARIA SA	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2009-2018
62	AKTOR CONCESSIONS (CYPRUS) LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		100,00	100,00		100,00	100,00	2011-2018
63	AKTOR CONSTRUCTION INTERNATIONAL LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2000-2018

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΔΡΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 2018			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 2017			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
				ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
64	AKTOR CONTRACTORS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2009-2018
65	AKTOR D.O.O. BEOGRAD	ΣΕΡΒΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
66	AKTOR D.O.O. SARAJEVO	ΒΟΣΝΙΑ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
67	AKTOR KUWAIT WLL	ΚΟΥΒΕΪΤ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2008-2018
68	AKTOR QATAR WLL	ΚΑΤΑΡ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2011-2018
69	AKTOR TECHNICAL CONSTRUCTION LLC	ΗΑΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		70,00	70,00		70,00	70,00	-
70	AKVAVIT DOOEL	ΒΟΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
71	AL AHMADIAH AKTOR LLC	ΗΑΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
72	BIOSAR AMERICA INC	ΗΠΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
73	BIOSAR AMERICA LLC (πρώην GREENWOOD BIOSAR LLC)	ΗΠΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
74	BIOSAR ARGENTINA SA	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
75	BIOSAR AUSTRALIA PTY LTD	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
76	BIOSAR BRASIL - ENERGIA RENOVAVEL LTDA	ΒΡΑΖΙΛΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		99,99	99,99		99,99	99,99	-
77	BIOSAR CHILE SpA (πρώην GREENWOOD BIOSAR CHILE SpA)	ΧΙΛΗ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
78	BIOSAR DOMINICANA	ΔΟΜΗΝΙΚΑΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
79	BIOSAR ENERGY (UK) LTD	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
80	BIOSAR HOLDINGS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2011-2018
81	BIOSAR PANAMA Inc (πρώην GREENWOOD PANAMA Inc)	ΠΑΝΑΜΑΣ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
82	BURG MACHINERY	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2008-2018
83	CAISSON AE	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		91,84	91,84		85,00	85,00	2013-2015*, 2016-2018
84	COPRI-AKTOR	ΑΛΒΑΝΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2014-2018
85	DUBAI FUJAIRAH FREEWAY JV	ΗΑΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
86	ELLAKTOR VENTURES LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		98,61	98,61		98,61	98,61	2011-2018
87	GENERAL GULF SPC	ΜΠΑΧΡΕΪΝ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2006-2018
88	HELECTOR BULGARIA LTD	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2010-2018
89	HELECTOR CYPRUS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2003-2018
90	HELECTOR GERMANY GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2005-2018
91	HERHOF GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2006-2018
92	HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2015-2018
93	HERHOF-VERWALTUNGS	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2015-2018
94	INSCUT BUCURESTI SA	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	1997-2018
95	IOANNA PROPERTIES SRL	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	2005-2018

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΡΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 2018			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 2017			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
				ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
96	JEBEL ALI SEWAGE TREATMENT PLANT JV	ΗΑΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
97	LASTIS ENERGY INVESTMENTS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	-
98	LEVASHOVO WASTE MANAGEMENT PROJECT LLC	ΡΩΣΙΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		98,61	98,61		98,61	98,61	-
99	MILLENNIUM CONSTRUCTION EQUIPMENT & TRADING	ΗΑΕ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		100,00	100,00		100,00	100,00	-
100	PMS PROPERTY MANAGEMENT SERVICES AE	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		55,46	55,46		55,46	55,46	2013*, 2014-2018
101	PROFIT CONSTRUCT SRL	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		55,46	55,46		55,46	55,46	2006-2018
102	REDS ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	55,46		55,46	55,46		55,46	2013-2017*, 2018
103	SC CLH ESTATE SRL	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		55,46	55,46		55,46	55,46	2006-2018
104	SILIO ENTERPRISES LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΑΙΟΛΙΚΑ		64,50	64,50		64,50	64,50	-
105	YLECTOR DOOEL SKOPJE	ΒΟΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		94,44	94,44		94,44	94,44	2010-2018

* Με αστερίσκο (*) σημειώνονται οι χρήσεις για τις οποίες έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης οι εταιρείες του Ομίλου που ελέγχονται υποχρεωτικά από ελεγκτικά γραφεία.

¹Νέες εταιρείες

Ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2018 ενώ δεν είχαν ενσωματωθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2017 οι εταιρείες Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ και ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ, με έδρα στην Ελλάδα, οι οποίες αποκτήθηκαν μέσα στο α' τρίμηνο του 2018 κατά 100% από τη θυγατρική ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ και κατέχουν άδειες εγκατάστασης αιολικών πάρκων 34 MW και 37,8 MW αντιστοίχως, στο όρος Άσκιο της Π.Ε. Κοζάνης στη Δ. Μακεδονία. Οι εν λόγω εταιρείες απορροφήθηκαν από την ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ μέσα στο δ' τρίμηνο του 2018.

²Εταιρείες που δεν ενοποιούνται πλέον

Σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2017, δεν ενσωματώθηκαν οι κάτωθι εταιρείες:

- ΒΟΙΩΤΙΚΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕΕ, διότι πωλήθηκε μέσα στο δ' τρίμηνο του 2018 με ζημιά ευρώ 2.208 χιλ. για τον Όμιλο
- ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕ και ΑΛΦΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕΒΕ διότι απορροφήθηκαν από την ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ μέσα στο δ' τρίμηνο του 2018
- ΠΛΩ-ΚΑΤ ΑΕ διότι απορροφήθηκε από την ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ μέσα στο δ' τρίμηνο του 2018

Για τις θυγατρικές εταιρείες του πίνακα στις οποίες το ποσοστό ενοποίησης του Ομίλου εμφανίζεται μικρότερο του 50%, επισημαίνεται ότι η άμεση συμμετοχή των θυγατρικών εταιρειών που συμμετέχουν στο μετοχικό τους κεφάλαιο ξεπερνάει το 50%.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

42.β Οι εταιρείες του Ομίλου που ενοποιούνται με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης είναι οι εξής:

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΛΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2018			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 31.12.2017			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
				ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
Συγγενείς										
1	ΑΘΗΝΑΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		25,32	25,32		25,16	25,16	2013-2018
2	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		22,22	22,22		20,00	20,00	2013-2016*, 2017,2018
3	ΒΕΠΕ ΚΕΡΑΤΕΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		35,00	35,00		35,00	35,00	2013-2018
4	ΓΕΦΥΡΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		22,02	22,02		22,02	22,02	2013- 2015*, 2016-2018
5	ΓΕΦΥΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		23,12	23,12		23,12	23,12	2013-2016*, 2017, 2018
6	ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ & ΣΙΑ ΕΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		30,52	30,52		30,52	30,52	2013-2018
7	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		46,61	46,61		46,61	46,61	-
8	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ		40,00	40,00		40,00	40,00	2013-2018
9	ΕΝΕΡΜΕΛ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		46,45	46,45		46,45	46,45	2013-2015*, 2016-2018
10	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΜΗ EDL ΕΠΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		47,22	47,22		47,22	47,22	2013-2018
11	ΠΕΙΡΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	50,00		50,00	50,00		50,00	2013-2018
12	ΧΕΛΙΔΟΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ		50,00	50,00		50,00	50,00	2013-2018
13	AKTOR ASPHALTIC LTD	ΚΥΠΡΟΣ	ΛΑΤΟΜΕΙΑ		50,00	50,00		50,00	50,00	2013-2018
14	ATHENS RESORT CASINO ΑΕ ¹	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ	-	-	-	30,00		30,00	2013-2015*, 2016-2017
15	ELPEDISON ΑΕ (ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	ΛΟΙΠΑ		21,95	21,95		21,95	21,95	2013-2015*, 2016-2018
16	METROPOLITAN ATHENS PARK	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		22,91	22,91		22,91	22,91	2013-2018
17	POLISPARK ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		28,76	28,76		28,76	28,76	2013-2018
18	SALONICA PARK ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		24,70	24,70		24,70	24,70	2013-2018
19	SMYRNI PARK ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		20,00	20,00		20,00	20,00	2013-2018
Κοινοπραξίες										
20	ΘΕΡΜΑΪΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		50,00	50,00		50,00	50,00	2013-2015*, 2016-2018
21	ΣΤΡΑΚΤΩΡ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		50,00	50,00		50,00	50,00	2013-2018
22	3G ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		50,00	50,00		50,00	50,00	2013-2015*, 2016-2018
23	AECO DEVELOPMENT LLC ¹	OMAN	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ		-	-		50,00	50,00	2009-2017

* Με αστερίσκο (*) σημειώνονται οι χρήσεις για τις οποίες έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης οι εταιρείες του Ομίλου που ελέγχονται υποχρεωτικά από ελεγκτικά γραφεία.

¹Εταιρείες που δεν ενοποιούνται πλέον

Σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2018 δεν ενσωματώθηκαν οι εταιρείες ATHENS RESORT CASINO ΑΕ, διότι πωλήθηκε μέσα στο α' τρίμηνο του 2018 (σημείωση 21) και η AECO DEVELOPMENT LLC, διότι η λύση της ολοκληρώθηκε μέσα στο α' εξάμηνο του 2018.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η εταιρεία ΘΕΡΜΑΪΚΗ ΟΔΟΣ ΑΕ, η οποία ενοποιείται με την μέθοδο της καθαρής θέσης, έχει αναγνωρισμένη απαίτηση ύψους ευρώ 67,9 εκατ. από το Ελληνικό Δημόσιο σε συνέχεια των σχετικών διαιτητικών αποφάσεων που είχαν δικαιώσει την εταιρεία το 2010 και 2012 αναφορικά με την καταγγελία και διακοπή της Σύμβασης Παραχώρησης της Υποθαλάσσιας Αρτηρίας Θεσσαλονίκης. Το Ελληνικό Δημόσιο άσκησε κατά των ανωτέρω διαιτητικών αποφάσεων επτά αγωγές ακυρώσεως. Από το Εφετείο Αθηνών εκδόθηκαν αποφάσεις επί των αγωγών αυτών, οι οποίες τις κάνουν δεκτές για λόγους τυπικούς (οι οποίοι σχετίζονται με τη σύνθεση του Διαιτητικού Δικαστηρίου), χωρίς να κριθεί επί της ουσίας η υπόθεση. Η εταιρεία έχει ασκήσει αίτηση για την αναίρεση των αποφάσεων του Εφετείου ενώπιον του Άρειου Πάγου. Επιπρόσθετα τον Ιούλιο του 2018 επανέφερε τις διαιτησίες με τις ίδιες απαιτήσεις. Η εκ νέου διαιτητική απόφαση εκδόθηκε τον Ιανουάριο 2019, δικαιώνει την εταιρεία και επιδικάζει αποζημίωση ύψους ευρώ 65,2 εκ. πλέον τόκων υπερημερίας από 30.01.2011. Η εταιρεία εκτιμάει βάσει των συμβατικών όρων και της υφιστάμενης νομολογίας ότι η απαίτησή της είναι καθόλα βάσιμη και θα εισπραχθεί από το Ελληνικό Δημόσιο.

Το αποτέλεσμα στη γραμμή Μερίδιο ζημιάς από συμμετοχές που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης που εμφανίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και αφορά ζημία για τη χρήση 2018 ποσού ευρώ 11.379 χιλ. διαμορφώνεται κυρίως από τη ζημία που προέκυψε από συγγενή εταιρεία με έδρα στο εξωτερικό η οποία λύθηκε καθώς επίσης και από τις ζημίες της εταιρείας ELPEDISON ΑΕ. Το αντίστοιχο ποσό του 12μήνου 2017, κέρδος ευρώ 89 χιλ. προκύπτει κυρίως από τα κέρδη της εταιρείας ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΕ και από τις ζημίες της εταιρείας ELPEDISON ΑΕ.

42.γ Οι κοινές επιχειρήσεις, των οποίων ο Όμιλος λογιστικοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα με βάση το μερίδιό του, εμφανίζονται στον παρακάτω αναλυτικό πίνακα. Η μητρική Εταιρεία έχει μόνο έμμεση συμμετοχή στις εν λόγω κοινές επιχειρήσεις μέσω των θυγατρικών της εταιρειών.

A/A	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31.12.2018	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
1	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - IMPREGILO SPA	ΕΛΛΑΔΑ	60,00	2013-2018
2	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - IMPREGILO SPA	ΕΛΛΑΔΑ	99,90	2013-2018
3	"Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ" - ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2013-2018
4	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2013-2018
5	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,78	2013-2018
6	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - Χ.Ι. ΚΑΛΟΓΡΙΤΣΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	49,42	2013-2018
7	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - Χ.Ι. ΚΑΛΟΓΡΙΤΣΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	47,50	2013-2018
8	Κ/ΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Ε.Λ.Ε.Σ.Σ. & Δ.Π.Λ.Υ.	ΕΛΛΑΔΑ	59,27	2013-2018
9	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ-ΑΚΤΩΡ (ΦΡΑΓΜΑ ΑΠΟΣΕΛΕΜΗ) ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2013-2018
10	Κ/ΕΙΑ SIEMENS AG - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
11	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2013-2018
12	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-SIEMENS ΑΕ-VINCI CONSTRUCTIONS GRANDS PROJETS	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2013-2018
13	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΑΕΓΕΚ-J & P ΑΒΑΞ-SELI	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2013-2018
14	Κ/ΕΙΑ ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2013-2018
15	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-J&P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	11,11	2013-2018
16	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-JP AVAX ΑΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	59,27	2013-2018
17	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΛΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31.12.2018	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
18	Κ/ΕΙΑ ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2013-2018
19	Κ/ΕΙΑ (CARS) ΛΑΡΙΣΑΣ (ΕΚΤΕΛΕΣΤΡΙΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	81,70	2013-2018
20	Κ/ΕΙΑ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ-J&P-ΑΒΑΞ (ΟΛΟΚΛ.ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣ. Β'ΦΑΣΗ Η/Μ)	ΕΛΛΑΔΑ	62,00	2013-2018
21	Κ/ΕΙΑ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ-J&P-ΑΒΑΞ (ΟΛΟΚΛ.ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣ. Β'ΦΑΣΗ ΟΙΚΟΔ.)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2013-2018
22	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΛΤΕ ΑΤΕ - ΕΜΠΕΔΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	66,67	2013-2018
23	Κ/ΕΙΑ ΑΕΓΕΚ - ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΕΚΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	40,00	2013-2018
24	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ - ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	71,00	2013-2018
25	Κ/ΕΙΑ "Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ - ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ" - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΕΤΕΘ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	25,00	2013-2018
26	JV AKTOR COPRI	ΚΟΥΒΕΪΤ	50,00	-
27	JV QATAR	ΚΑΤΑΡ	40,00	-
28	JV AKTOR SA - AKTOR BULGARIA SA ¹	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100,00	-
29	CONSORTIUM BIOSAR ENERGY - AKTOR ¹	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100,00	-
30	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΤΕ- ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ (ΧΥΤΑ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ ΤΜΗΜΑ ΙΙ)	ΕΛΛΑΔΑ	97,76	2013-2018
31	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ- ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ ΑΝΔΡ. (2005)	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	2013-2018
32	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΕΛΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
33	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2013-2018
34	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2013-2018
35	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΕΛΤΕΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
36	Κ/ΕΙΑ ΕΡΓΟ ΑΕ- ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2013-2018
37	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΤΟΜΟΝ ΑΕ (ΛΙΜΕΝΑΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
38	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	56,67	2013-2018
39	Κ/ΕΙΑ ΧΥΤΑ ΤΑΓΑΡΑΔΩΝ	ΕΛΛΑΔΑ	28,33	2013-2018
40	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΚΥΠΡΟΣ-ΧΥΤΑ ΠΛΑΦΟΥ)	ΚΥΠΡΟΣ	94,44	2013-2018
41	Κ/ΕΙΑ ΔΕΤΕΛΑΑ-ΗΛΕΚΤΩΡ-EDL ΜΟΝ/ΠΕ ΕΠΕ	ΕΛΛΑΔΑ	28,33	2013-2018
42	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	61,39	2013-2018
43	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΧΥΤΑ ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑΣ & ΟΔΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ)	ΚΥΠΡΟΣ	94,44	2013-2018
44	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΑΡΣΗ	ΕΛΛΑΔΑ	75,56	2013-2018
45	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ -ΕΡΓΟΣΥΝ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	66,11	2013-2018
46	Κ/ΕΙΑ BILFIGER BERGER - ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ - ΗΛΕΚΤΩΡ	ΕΛΛΑΔΑ	27,39	2013-2018
47	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	98,79	2013-2018
48	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-P&C DEVELOPMENT	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2013-2018
49	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ-ARCHIRODON-BOSKALIS (ΘΕΡΜΑΪΚΗ ΟΔΟΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
50	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΑΘΗΝΑ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
51	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΙΝΤΡΑΚΑΤ-J & P ΑΒΑΞ	ΕΛΛΑΔΑ	71,67	2013-2018

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΛΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31.12.2018	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
52	Κ/ΕΙΑ HOCHTIEF-ΑΚΤΩΡ-J&P-VINCI-ΑΕΓΕΚ-ΑΘΗΝΑ	ΕΛΛΑΔΑ	19,30	2013-2018
53	Κ/ΕΙΑ VINCI-J&P ΑΒΑΞ-ΑΚΤΩΡ-HOCHTIEF-ΑΘΗΝΑ	ΕΛΛΑΔΑ	17,00	2013-2018
54	Κ/ΕΙΑ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗΑΕ-J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-BIOTER ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	39,32	2013-2018
55	Κ/ΕΙΑ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	16,50	2013-2018
56	Κ/ΕΙΑ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΑΡΧΙΤΕΧ ΑΤΕ-ΟΤΟ ΠΑΡΚΙΝΓΚ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	45,00	2013-2018
57	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΡΑΚ	ΕΛΛΑΔΑ	80,00	2013-2018
58	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΤΕΡΝΑ - J&P	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2013-2018
59	Κ/ΕΙΑ ΕΛΤΕΡ ΑΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2013-2018
60	Κ/ΕΙΑ ΤΕΡΝΑ - ΑΚΤΩΡ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
61	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ - HOCHTIEF	ΕΛΛΑΔΑ	33,00	2013-2018
62	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ - POLYECO	ΕΛΛΑΔΑ	52,00	2013-2018
63	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΜΟΧΛΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2013-2018
64	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΟΚΤΑΝΑ ΑΕ (ΧΥΤΑ ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
65	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΤΟΞΟΤΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
66	Κ/ΕΙΑ Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ - ΗΛΕΚΤΩΡ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	69,16	2013-2018
67	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ-ΓΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	48,00	2013-2018
68	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΙΜΕΚ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2013-2018
69	Κ/ΕΙΑ ΑΤΟΜΟΝ ΑΕ - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
70	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΕΛΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2013-2018
71	Κ/ΕΙΑ ΕΡΓΟΤΕΜ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΕΤΕΘ	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2013-2018
72	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ENVITEC	ΕΛΛΑΔΑ	47,22	2013-2018
73	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-Ι.ΠΑΠΑΝΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΤΕ-DEGREMONT SA-DEGREMONT SPA	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2013-2018
74	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΞ ΑΕ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΚΤΥΟΥ (NGA)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
75	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΜΕΞΗΣ Α. - ΤΑΤΣΗΣ Κ. Ο.Ε.(Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΤΟΠΙΟΔΟΜΗ ΟΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
76	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	66,11	2013-2018
77	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ-ENVITEC ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	47,08	2013-2018
78	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΖΙΩΡΗΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	48,17	2013-2018
79	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΕΠΑΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	47,22	2013-2018
80	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΠ. ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ ΕΡΓΑ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	2013-2018
81	Κ/Ε ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ- J&P (ΚΟΡΟΜΗΛΙΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗ)	ΕΛΛΑΔΑ	60,00	2013-2018
82	Κ/Ε J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΔΕΠΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
83	Κ/Ε ΚΩΝ/ΝΙΔΗΣ - ΗΛΕΚΤΩΡ	ΕΛΛΑΔΑ	46,28	2013-2018
84	Κ/ΕΙΑ "Κ/ΕΙΑ ΜΥΒΑ ΑΕ - ΛΑΓΗΣ ΑΕ"-ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2013-2018
85	JV AKTOR ARBİOGAZ	ΤΟΥΡΚΙΑ	51,00	-

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΛΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31.12.2018	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
86	Κ/Ε ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ- J & P ΑΒΑΞ ΑΕ (ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝ.ΣΥΣΤ.ΜΤΦ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
87	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-Μ.ΣΑΒΒΙΔΗΣ & ΥΙΟΙ ΛΕΜΕΣΟΣ LTD	ΚΥΠΡΟΣ	80,00	2013-2018
88	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΤΕΡΝΑ (Α/Κ ΣΤΥΛΙΔΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
89	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ-ΙΝΤΡΑΚΑΤ (ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΡΕΜΑΤΟΣ ΕΣΧΑΤΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
90	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΤΕΡΝΑ (ΝΕΟΣ ΛΙΜΕΝΑΣ ΠΑΤΡΩΝ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2013-2018
91	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ ΙΜΕΚ ΕΛΛΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2013-2018
92	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΕΡΓΟΥ ΥΨΗΛΗΣ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	66,11	2013-2018
93	Κ/ΕΙΑ ΤΡΙΚΑΤ Α.Ε.Κ.Τ.Ε. - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2013-2018
94	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ- J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,78	2013-2018
95	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
96	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. (ΒΙΟΛ ΧΑΝΙΩΝ)	ΕΛΛΑΔΑ	97,88	2014-2018
97	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - P C DEVELOPMENT S.A.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2013-2018
98	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - J&P ΑΒΑΞ Α.Ε. - ΙΝΤΡΑΚΑΤ	ΕΛΛΑΔΑ	42,50	2014-2018
99	Κ/ΕΙΑ ΒΙΟΛΙΑΠ ΑΕ-Δ.ΜΑΣΤΟΡΗΣ-Α.ΜΗΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ & ΣΙΑ ΕΕ-Μ.ΣΤΟΓΙΑΝΝΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ-ΤΟΜΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	25,00	2014-2018
100	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΚΑΡΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	94,63	2014-2018
101	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ALSTOM TRANSPORT SA	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	2014-2018
102	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
103	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	66,09	2014-2018
104	ΚΞ ΤΡΙΕΔΡΟΝ ΑΤΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2018
105	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΙΝΤΡΑΚΑΤ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
106	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2014-2018
107	ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΞ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2014-2018
108	ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΞ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	24,44	2014-2018
109	ALYSJ JV-GOLD LINE UNDERGROUND-DOHA	ΚΑΤΑΡ	32,00	-
110	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	96,67	-
111	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΣΕΡΡΕΣ-ΠΡΟΜΑΧΩΝΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
112	Κ/ΕΙΑ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΔΙΚΤΥΟ ΥΨΗΛΗΣ ΠΙΕΣΗΣ Φ.Α. ΜΑΝΔΡΑ ΕΛΠΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
113	Κ/ΕΙΑ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ(ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΕΠΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
114	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΑΘΗΝΑ ΑΕ (ΔΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΕΛ ΨΥΤΑΛΛΕΙΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2014-2018
115	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΜΑΝΔΡΑ-ΨΑΘΑΔΕΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
116	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.(ΑΚΤΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
117	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΔΡΥΜΟΣ 2)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
118	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΚΙΑΤΟ-ΡΟΔΟΔΑΦΝΗ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
119	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΑΡΔΑΝΙΟ-ΜΑΝΔΡΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Α/Α	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΛΡΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31.12.2018	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
120	Κ/ΕΙΑ ΕΡΓΟ Α.Ε.-ΕΡΓΟΔΟΜΗ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Κ/ΕΙΑ ΕΡΓΟΥ ΧΑΜΕΖΙ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2018
121	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Τ.Ε. (ΔΡΥΜΟΣ 1)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
122	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε.-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Κ/ΕΙΑ ΚΑΤΟΥΝΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
123	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε.-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΦΡΑΓΜΑ ΑΣΩΠΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2018
124	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε.-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΦΡΑΓΜΑ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2018
125	Κ/ΕΙΑ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΔΙΚΤΥΑ ΛΕΥΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
126	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΞ ΑΕ (ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΣΥΣΤ.ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
127	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. -ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΡΙΣΤ.Δ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΑΕ (ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2018
128	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΤΕ-ALSTOM TRANSPORT SA (Κ/ΕΙΑ ΕΡΓΟΣΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2014-2018
129	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2015-2018
130	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΝΑΤΟΥΡΑ Α.Ε. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2015-2018
131	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2015-2018
132	JV SPIECAPAG - ΑΚΤΟΡ (Trans Adriatic Pipeline Project)	ΕΛΛΑΔΑ	40,00	2016-2018
133	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε. (ΚΟΠΗ ΔΕΝΤΡΩΝ-ΤΜΗΜΑ 1 ΑΓΩΓΟΥ ΤΑΡ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2016-2018
134	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2017, 2018
135	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε. - ΝΑΤΟΥΡΑ Α.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2016-2018
136	JV CONSORCIO PTAR SALITRE	ΚΟΛΟΜΒΙΑ	40,00	-
137	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. ¹	ΕΛΛΑΔΑ	80,00	2017, 2018
138	ΑΚΤΟΡ COMO INTERCITIES FACILITY MANAGEMENT	ΚΑΤΑΡ	50,00	-
139	VECTOR ΕΠΕ	ΑΛΒΑΝΙΑ	50,00	-
140	JV A3 ΑΚΤΟΡ - ECT	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	51,00	-
141	JV SEBES-TURDA ¹	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	100,00	-
142	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΑΚΤΟΡ CONTRACTORS LTD ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2018
143	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. ¹	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2018
144	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - THALIS E S SA	ΕΛΛΑΔΑ	47,22	2018
145	Κ/ΕΙΑ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.-ΑΡΣΗ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	66,11	2018
146	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ - ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒ. ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	47,22	2018
147	Κ/ΕΙΑ ΔΥΤ.ΜΑΚΕΔ.ΗΛΕΚΤΩΡ-THALIS ES SA	ΕΛΛΑΔΑ	47,22	2018
148	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΜΗΧ ΠΕΡ (ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	47,22	2018
149	Κ/ΕΙΑ ΜΗΧ ΠΕΡ ΑΕ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	47,22	2018
150	Κ/ΕΙΑ ΕΡΓΟΥ ΠΡΑΝΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ ΧΥΤΑ ΦΥΛΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	47,22	2018
151	Κ/ΕΙΑ J & P ΑΒΑΞ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2018
152	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΑΝΑΣΤΗΛΩΤΙΚΗ Α.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	66,67	2018

¹Κοινές επιχειρήσεις στις οποίες ο Όμιλος κατέχει ποσοστό 100% μέσω των θυγατρικών του.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2017, δεν ενσωματώθηκαν οι παρακάτω κοινές επιχειρήσεις διότι μέσα στο 2018 έγινε λύση τους μέσω των αρμοδίων ΔΟΥ:

- Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΕΡΓΩ ΑΤΕ
- Κ/ΞΙΑ ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΕΤΒ & ΤΕ - PASSAVANT MASCHINENTECHNIK GmbH - GIOVANNI PUTIGNANO & FIGLI Srl
- Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ
- Κ/Ξ J & P ΑΒΑΞ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΔΙΚΤΥΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ)
- Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. – ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ
- Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ
- Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΦΥΛΗΣ)

- I.S.F.(AKTOR-AL JABER J.V.) διότι, στις 13.6.2018 η Διοίκηση του Ομίλου συμφώνησε με τον συνέταιρο στην ΚΞ Άκτωρ-Αl Jaber, με έδρα στο Κατάρ, την αποχώρηση της θυγατρικής ΑΚΤΩΡ από το σχήμα και την εκτέλεση του έργου ISF Camp. Ως αποτέλεσμα της ανωτέρω συμφωνίας τα αποτελέσματα χρήσης επιβαρύνθηκαν με ζημιά ποσού ευρώ 18,9 εκ. Η συνολική ζημιά από τη συμμετοχή του Ομίλου στο εν λόγω έργο ανήλθε σε ποσό ευρώ 58,9 εκ., η οποία έχει ήδη επιβαρύνει τα αποτελέσματα και την καθαρή θέση του Ομίλου.